අපේ විනය පොත

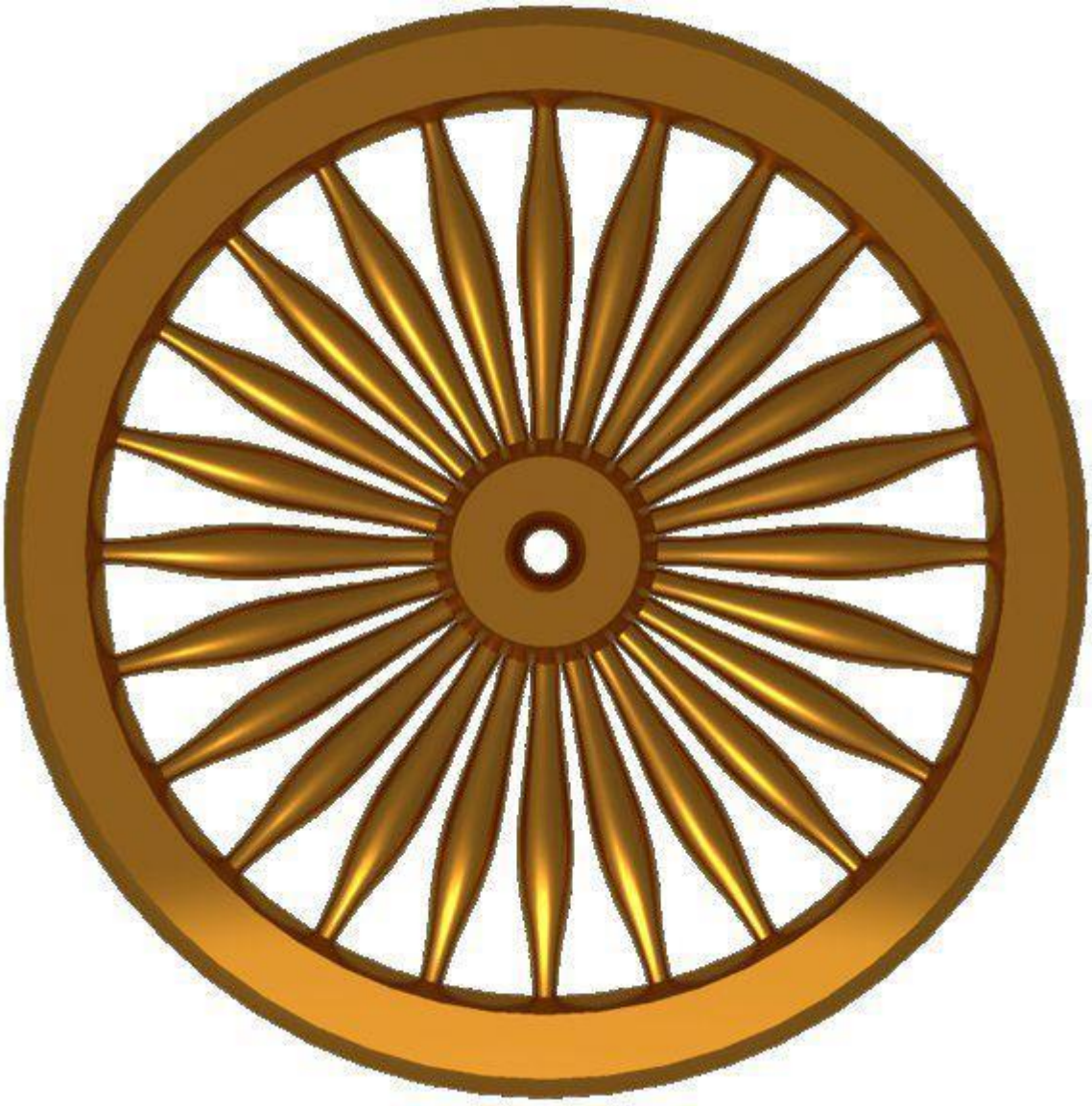

2015.02.21

සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

යො ගවං න විජානාති

න සො රකඛති ගොගණං

එවං සීලං අජානනෙතා

කිං සො රකෙඛ්‍යය සංවරං

ගවයන් නොදන්නා ගොපල්ලා ගවයන් නොරක්නේය.
එසේම සීලය නොදන්නේ කෙසේ නම් සංවර සීලය රකින්නෙම්ද?

කිකීව අණ්ඩං චමරීව වාළධිං

පියංව පුතතං නයනංව එකකං

තථෙව සීලං අනුරකඛමානකා

සුපෙසලං හොථ සදා සගාරවා

බිජුවට රක්නා කිරල් දෙන මෙන්ද
වල්ගය රක්නා සෙමෙර මුවා මෙන්ද
එක් පුතු රක්නා පියකු මෙන්ද
එක් ඇසක් ඇත්තකු එඇස රක්නා සේද
හැමකල්හි ප්‍රිය ඇතිව ගරු ඇතිව සිල් රැක්ම කටයුතු

පටුන

පෙළගැස්ම	පිටුව
පිදුම	05
පෙරවදන	06
විනය හැදින්වීම	07
ප්‍රාතිමෝක්ෂය	08
උපෝසථ කර්මය	11
සීමා	14
උපසම්පදාව	20
පාරාජිකා	23
සංඝාදිසේස	39
අනියත	61
නිසැගි පචිති	63
ශුද්ධ පචිති	85
පාටිදේශනී	132
සේඛියා	134
අධිකරණ සමථ	140
ශාසන ඉතිහාසය	142

පිදුම

සසර බිය දකිමින්

අනේක දුක් කටොළු විඳගනිමින්

සංසාර ඕඝය තරණය කරන්නට වෙරදරණ

සතරදිගින් වඩින මහ සඝ රුවන අභියස

මාගේ මේ අහිංසක වැයම

පා දුහුවිල්ලක් වේවා...!

පෙරවදන

සම්බුදු සසුනෙහි ආයුෂ හෙවත් ජීවය විනයයි. පන්දහසක් වස් සම්මා සම්බුදු සසුන රැකගැන්ම මෙන්ම සැබෑ භික්ෂුවක නිර්මාණය යන කරුණු එකට බැඳී ඇත්තේ ගසට පොත්ත මෙනි.

එකී භික්ෂුවක් නිර්මාණයෙහිලා කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාව පවත්වන්නා වූ විනය පරීක්ෂණයට පෙළගැස්මක් විදියට මෙම පොත් පිංච සකස් වී ඇත. සියුම් කරුණෙහි පටන් පරාජය දක්වා මාතෘකාමය වශයෙන් සංග්‍රහ වන මෙය විනය සාගරය තරණය කරන්නන් හට පුංචි තොටුපලක් වැන්න. කෙටි වුවද අගනා ලෙස සකස් වී ඇති මෙම ග්‍රන්ථය පැවිද්දන්ගේ මෙන්ම විනය ඉගෙනීමෙහිලාද අල්ප මාත්‍ර වූ අස්වැසිල්ලක් ලබාදෙන්නේ නම් අප උත්සාහය ඵලදරා ඇතැයි සිතන්නෙමු.

මෙම කාර්යෙහිලා පූජ්‍ය බද්දේගම වජිරානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ සහ ලබුනෝරුවේ ධම්ම විහාරී ස්වාමීන්වහන්සේ යන ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ විනය ග්‍රන්ථ ප්‍රධාන කොට සකස් වී ඇති බව කෘතඥතාපූර්වකව සිහිපත් කරන්නෙමු.

2015.02.21 දිය.
නා උයන ආරණ්‍ය සේනාසනය,
පන්සියගම,
මැල්සිරිපුර.

විනය

විවිධ විශේෂ නයත්තා - විනයනතො චෙව කාය වාචානං
විනයතථ විදූහිං අයං - විනයො විනයොති අකඛාතො

විවිධ විශේෂ ණය ක්‍රම ඇති බැවින්ද කය වචනය හික්මවන බැවින්ද විනය යැයි කියනු ලැබේ.

විනය පැනවීමේ ප්‍රයෝජන

සංඝ සුටථුතාය	සංඝයාගේ යහපත පිණිස
සංඝඵාසුතාය	සංඝයාගේපහසුව පිණිස
දුමමංකූනං පුගගලානං නිගගහාය	දුසිල්වතුන්ට නිග්‍රහ කිරීම පිණිස
පෙසලානං භිකඛූනං ඵාසුවිහාරාය	සිල්වත් භික්ෂූන්ගේ පහසුව පිණිස
දිටඨධමමිකානං ආසවානං සංවරාය	මෙලොව වශයෙන් අසංවරයෙන් ඇතිවන දු ක් විපාක නැතිවීම පිණිස
සමපරායිකානං ආසවානං පටිඝාතාය	පරලොව වශයෙන් අසංවරයෙන් ඇතිවන දු ක් විපාක නැතිවීම පිණිස
අපපසනනානං පසාදාය	නොපැහැදුනු අයගේ පැහැදීම පැහැදීම පිණිස
පසනනානං භිය්‍යෝභාවාය	පැහැදුණු අයගේ වැඩිදියුණුවීම පිණිස
සදධමමටඨිතියා	ධර්මයේ පැවැත්ම පිණිස
විනයානුගගහාය	විනයට අනුග්‍රහ පිණිස

ආසවටඨනීය ධර්ම

රතතඤඤු මහනතතාව	සාසනය ඇරඹී දිගු කලක් ගතවීම
වෙපුලල මහනතතාව	සසුනෙහි සඝ පිරිස වැඩිවීම
ලාභගග මහනතතාව	සසුනට ලාභ සත්කාර වැඩිවීම
බාහුසචච මහනතතාව	සසුනෙහි බහුශ්‍රැතයන් වැඩිවීම

සංඝ

සංඝරත්නය දෙයාකාරයකි. සම්මුති සංඝ හා දක්ඛිණෙය්‍යය සංඝ යනුවෙනි. විනය සාකච්ඡාවෙහිදී සම්මුති සංඝ සැලකේ.

සම්මුති සංඝ දකඛිණෙය්‍ය සංඝ

චතුවාර්ගික සංඝ

පංචවාර්ගික සංඝ
දසවාර්ගික සංඝ
වීසති වාර්ගික සංඝ
අතරේක වීසතිවාර්ගික සංඝ

- මෙයින් වීසති හා අතිරේකවීසති සංඝයාට අබ්භාහන ආදී සියලු විනයකර්ම කල හැකිය.
- දසවාර්ගික සංඝයාට අබ්භාහන හැර මධ්‍යම දේශයේ උපසම්පදාව ආදී සියලු විනයකර්ම කල හැකිය.
- පංචවාර්ගික සංඝයාට අබ්භාහන හා මධ්‍යම දේශයේ උපසම්පදාව හැර ප්‍රත්‍යන්ත දේශවල සියලු විනයකර්ම කල හැකිය.
- චතුවාර්ගික සංඝයාට අබ්භාහන,මධ්‍යම දේශයේ උපසම්පදාව. ප්‍රත්‍යන්ත දේශවල උපසම්පදා පවාරණය හැර පිරිවෙස් දීම, මානත් දීම, උපෝසථ ආදී අනෙක් සියලු විනයකර්මකල හැකිය.

<u>ප්‍රාතිමෝක්ෂය</u>

සම්බුද්ධ සාසනයේ භික්ෂුව විසින් රකිනා ශීලය ප්‍රාතිමෝක්ෂයයි. අති උතුම්, අති ප්‍රමුඛ, අති ශ්‍රේෂ්ඨ (අතිපමොක්ඛං, අතිසෙට්ඨං, අතිඋත්තමං) වූ අර්ථයෙන් ප්‍රාතිමෝක්ෂය යැයි කියනු ලැබේ.

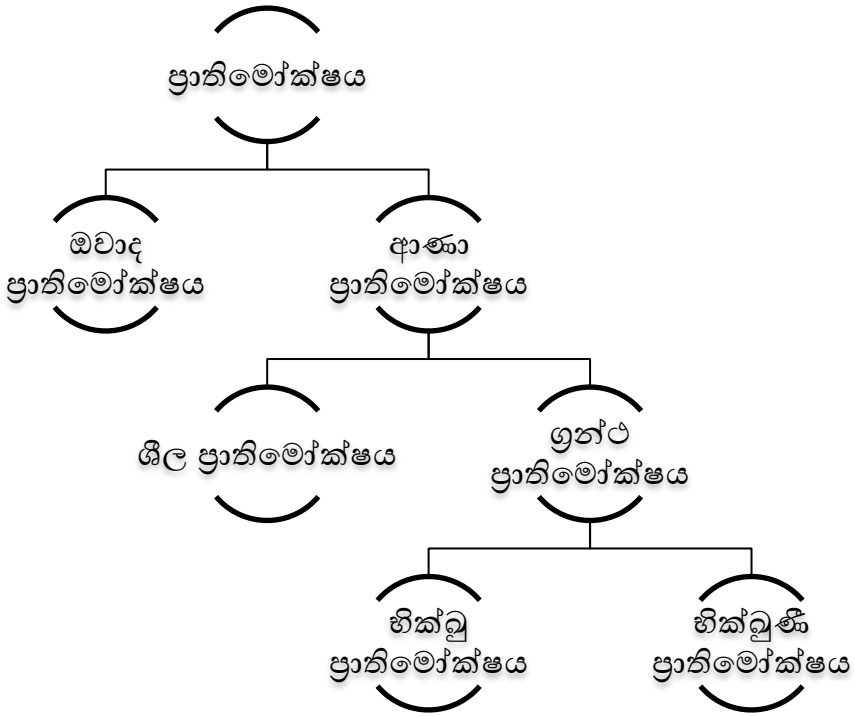

<u>ඕවාද ප්‍රාතිමෝක්ෂය</u>

මෙම ප්‍රාතිමෝක්ෂය සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේලා පමණක් දේශනා කරනු ලබයි. ආඥා

ප්‍රාතිමෝක්ෂය දේශනා කිරීමට ප්‍රථම අවුරුදු විස්සක් වූ මුල් කාලය තුල ‘සබබ පාපස්ස අකරණං‘ , ‘ඛනතී පරමං තපො තිතිකඛා‘ , ‘අනූපවාදො අනූපඝාතො‘ ආදී වශයෙන් සිදුකරනු ලැබූ අවවාදාත්මක ගාථාවන්ය.

<u>ආණා ප්‍රාතිමෝක්ෂය</u>

බුදුරජාණන් වහන්සේලා විසින් අවවාද ස්වරූපයෙන් බැහැරව නීතියක් සේ පනවා වදාරණ ලද ශික්ෂාසමූහය ආණා ප්‍රාතිමෝක්ෂයයි. මෙය ශිල ප්‍රාතිමෝක්ෂය ග්‍රන්ථ ප්‍රාතිමෝක්ෂය වශයෙන් ආකාර දෙකකි.

<u>ශීල ප්‍රාතිමෝක්ෂය</u>

' ආදිමෙතං, මුඛමෙතං, පමුඛමෙතං කුසලානං ධම්මානං තෙන වුචවති පාතිමොකඛං' ආදි ලෙස ශීල ප්‍රාතිමෝක්ෂය දක්වා ඇත.මෙය ආදිසමාචාරික ශීලය, හා ආදි බ්‍රහ්මචරියක ශීලය වශයෙන් ආකාර දෙකකි.

»ආදිසමාචාරික ශීලය

සප්තආපත්තිස්කන්ධ අතුරින් දුකකට, දුබ්භාසිත යන ආපත්ති ස්කන්ධ යටතේ එන පැනවීම් මේ යටතේ සංග්‍රහ වේ.

»ආදිබ්‍රහ්මචරියක ශීලය

සප්ත ආපත්තිස්කන්ධ අතුරින් පාරාජිකා, සංඝාදිසේස, ථුල්ලච්චය, පාචිත්තිය, පාටිදේශනීය යන පංච ආපත්තිස්කන්ධ යටතේ මෙය සංග්‍රහ සිකපද සමූහය හෙවත් ප්‍රාතිමෝක්ෂය ආදිබ්‍රහ්මචරියක ශීලය.

<u>ග්‍රන්ථ ප්‍රාතිමෝක්ෂය</u>

‘උභයානි ඛො පනසස පාතිමොකඛානි විතථාරෙන සවගතානි හොනති‘ ආදී ලෙස ග්‍රන්ථ ප්‍රාතිමෝක්ෂය දක්වා ඇත.මෙය භික්ඛු ප්‍රාතිමෝක්ෂය හා භික්ඛුණී ප්‍රාතිමෝක්ෂය ලෙස දෙවැදෑරුම් වේ.

» භික්ඛු ප්‍රාතිමෝක්ෂය

උද්දේස (05)

නිදානුද්දේසය
පාරාජිකානුද්දේසය
සංඝාදිසේසුද්දේසය
අනියතුද්දේසය
විත්ථාරුද්දේසය

ශික්ෂාපද (220)

පාරාජිකා	04
සංඝාදිසේස	13
අනියත	02
නිසැඟි පචිති	30
ශුද්ධ පචිති	92
පාටිදේශනී	04
සේඛියා	75
ශික්ෂාපද	220
සමථ අධිකරණ	07
	227

» භික්ඛුණී ප්‍රාතිමෝක්ෂය

උද්දේස (04)

නිදානුද්දේසය
පාරාජිකානුද්දේසය
සංඝාදිසේසුද්දේසය
විත්ථාරුද්දේසය

ශික්ෂාපද (304)

පාරාජිකා	08
සංඝාදිසේස	17
නිසැඟි පචිති	30
ශුද්ධ පචිති	166
පාටිදේශනී	08
සේඛියා	75
	304
අධිකරණ සමථ	07
	311

උපෝසථ කර්මය

උපෝසථ පූර්වකෘතය්‍ය

පුබ්බකරණ

උපෝසථ කර්මයට ප්‍රථම (සංඝයා රැස්වීමට) උපෝසථාගාරයේ කලයුතු කෘතය්‍ය 04ක් වේ. ඒ වා පුබ්බකරණ යනුවෙන් හැදින්වේ.

සම්මජජනී පදීපොච
උදකං ආසනෙනච
උපෝසථසස එතානි
පුබ්බකරණනති වුචචති

සම්මජජනී — උපෝසථාගාරයේ ඇතුලත හා අවට හැමද පිරිසිදු කිරීම.
පදීපොච — උපෝසථය පැවැත්වෙන්නේ රාත්‍රියක නම් පහන් දැල්විය යුතුය.
උදකං — පැමිණෙන ආගන්තුක භික්ෂූන්ගේ බීමට හා පරිභෝජනය සඳහා පැන් ගෙ නැවිත් තැබිය යුතුය.
ආසනෙනච — පැමිණෙන භික්ෂූන්ට ආසන පැනවිය යුතුය.

පුබ්බකිච්ච

උපෝසථ කර්මයට භික්ෂූන් රැස්වුණායින් අනතුරුව ප්‍රාතිමෝක්ෂය සජ්ඣායනයට පෙර කල යුතු කෘත්‍යය 05 කි. මේවා පුබ්බකිච්ච යනුවෙන් හැදින්වේ.

ජනද පාරිශුදධි උතුකඛානං
භිකඛු ගණනාච ඔවාදො
උපොසථසස එතානි
පුබබකිචචනති වුචචති

ජනදපාරිශුදධි
උපෝසථයට පැමිණිය නොහැකි ගිලන් හා ගිලානෝපට්ඨාක වැනි අය සිටින් නම් ඔවුන්ගේ ජ න්දය හා පාරිශුද්ධිය ගෙනඅා යුතුය.

උතුකඛානං
පොහොය කරන අවස්ථාව වනවිට එතෙක් එම වර්ෂය තුල පැවති සෘතුවලින් දැනට පවතින සෘ තුවද, සෘතුවේ මුළු පොහෝ ගණනත්, ගතවූ පොහොය දින ගණනත්, ඉදිරියට ශේෂව ඇති පොහෝ ගණනත්, දැනට පොහොයක් එළඹ ඇත්ද යන්න ප්‍රකාශ කරීමයි.

භිකඛු ගණනාව
උපෝසථාගාරයට රැස් වූ ඇති භික්ෂු සංඝයා පාමොක් උදෙසීමට පෙර ගණනය කල යුතුය.

ඔවාදො
භික්ෂුනී සංඝයා විසින් භික්ඛු සංඝයා වෙත අෂ්ඨ ගරු ධර්මයෙන් අවවාද ලබාගැනීම සදහා කර ඇති ඉල්ලීම දැනුම් දීම.

<u>පතතකලල</u>
උපොසථො යාවතිකාව භිකඛු
කමමපතතා සභාගාපතතියො ච
න විජජනති වජජනීයාව පුගගලා
තසමිං න හොනති පතතකලලනති වුචවති

උපොසථො
චාතුද්දසී, පණ්ණරසී ආදී උපෝසථයක් එළඹ ඇති බව.

යාවතිකාව භිකඛු
ප්‍රමාණවත් භික්ෂු පිරිසක් අත්පසට එළඹ ඇති බව.

කමමපතතා සභාගාපතතියො ච න විජජනති
කර්මප්‍රාප්ත භික්ෂු සංඝයා සහාග ආපත්තියකට පැමිණ නැති බව.

වජජනීයාව පුගගලා තසමිං න හොනති
එක්විසි වජජනීය පුද්ගලයින් අත්පසින් බැහැර කර ඇති බව.

<u>වසරක පොහොය සටහන</u>

හේමන්ත	ඉල්	අව පක්ෂය	01	පණ්ණරසී		
	උදුවප්	පුර පක්ෂය	02	පණ්ණරසී		
	උදුවප්	අව පක්ෂය		***චාතුද්දසී***	03	
	දුරුතු	පුර පක්ෂය	04	පණ්ණරසී		
	දුරුතු	අව පක්ෂය	05	පණ්ණරසී		
	නවම්	පුර පක්ෂය	06	පණ්ණරසී		
	නවම්	අව පක්ෂය		***චාතුද්දසී***	07	
	මැදින්	පුර පක්ෂය	08	පණ්ණරසී		
ගිම්හාන	මැදින්	අව පක්ෂය	09	පණ්ණරසී		
	බක්	පුර පක්ෂය	10	පණ්ණරසී		
	බක්	අව පක්ෂය		***චාතුද්දසී***	11	
	වෙසක්	පුර පක්ෂය	12	පණ්ණරසී		මුළු වර්ෂය
	වෙසක්	අව පක්ෂය	13	පණ්ණරසී		
	පොසොන්	පුර පක්ෂය	14	පණ්ණරසී		
	පොසොන්	අව පක්ෂය		***චාතුද්දසී***	15	
	ඇසල	පුර පක්ෂය	16	පණ්ණරසී		
වස්සාන	ඇසල	අව පක්ෂය	17	පණ්ණරසී		
	නිකිණි	පුර පක්ෂය	18	පණ්ණරසී		
	නිකිණි	අව පක්ෂය		***චාතුද්දසී***	19	
	බිනර	පුර පක්ෂය	20	පණ්ණරසී		
	බිනර	අව පක්ෂය	21	පණ්ණරසී		
	වප්	පුර පක්ෂය	22	පණ්ණරසී		
	වප්	අව පක්ෂය		***චාතුද්දසී***	23	
	ඉල්	පුර පක්ෂය	24	පණ්ණරසී		
ඍතු 03	මාස 12	පක්ෂ 24		පණ්ණරසී	18	
				චාතුද්දසී	06	මුළු පොහෝ 24

<u>එක්විසි වජජනීය පුද්ගලයින්</u>

ගහට්ඨා

භික්ඛුණී

සික්ඛමානා

සාමණෙරා

සාමණෙරී

සික්ඛංපච්චක්ඛාතකො

අනතිමවතථුං අජ්ඣාපන්නකො

ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකො

ආපත්තියා අප්පටිකම්මෙ උක්ඛිත්තකො

පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිනිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකො

පණ්ඩකො

ථෙය්‍යසංවාසකො

තිත්ථියපක්කන්තකො

උභතෝබ්‍යඤ්ජනකො

මාතුඝාතකො

පිතුඝාතකො

අරහන්තඝාතකො

භික්ඛුණීදූසකො

ලෝහිතුප්පාදකො

තිරච්ඡානගතා

සීමා

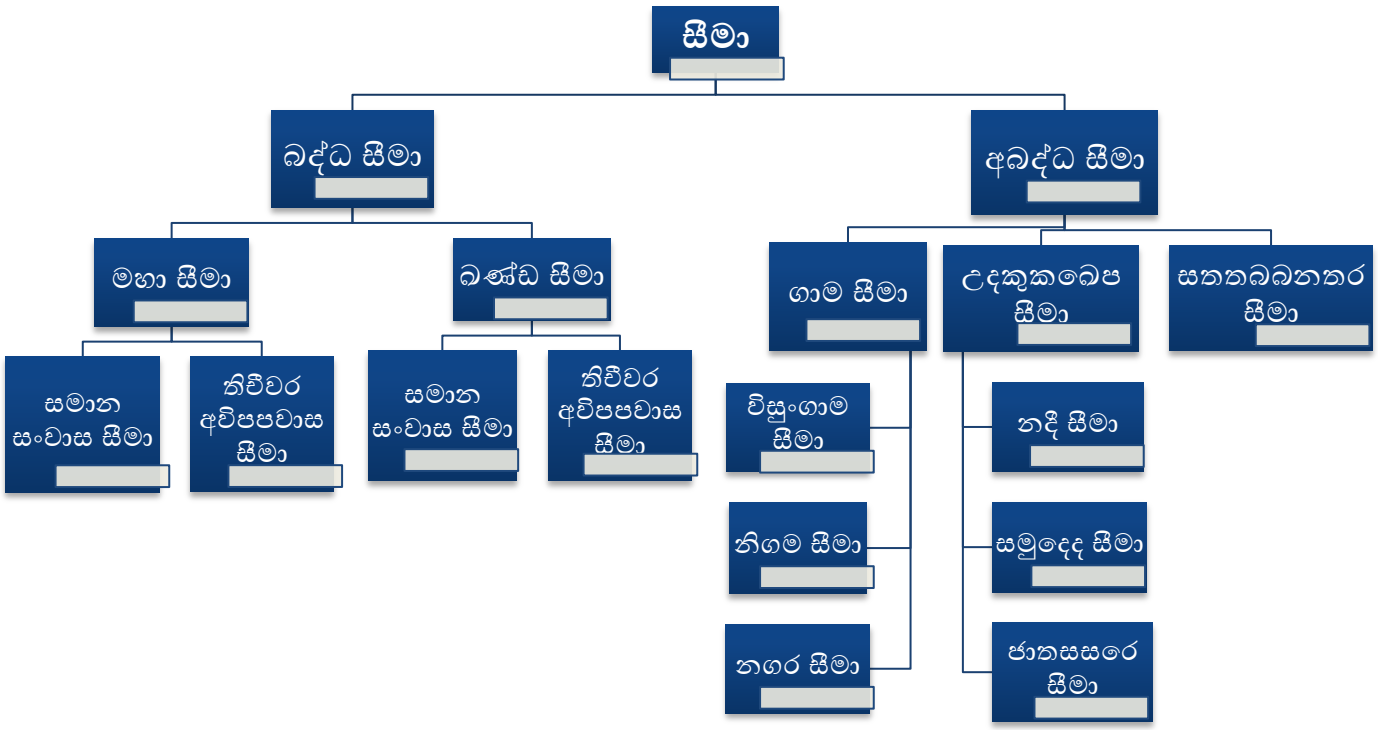

<u>බද්ධ සීමා</u>

එකොලොස්විධ විපත්ති සීමාවන්ගෙන් බැහැරව,ත්‍රිවිධ සම්පත්තියෙන් යුක්තව නිමිත්තෙන් නිමිත්ත සම්බන්ධ කර සම්මත කරනලද සීමායි.

<u>ඒකාදස විපත්ති සීමා</u>

අතිබුදදිකා

අඩුම තරමින් 21 නමකට වත් අසුන් ගත නොහැකි ප්‍රමාණයේ කුඩා සීමා.

අතිමහති

දිගින් යොදුන් තුනකට වඩා කෙසගක් හෝ වඩි වුවහොත් එය අතිමහති සීමාව නම් වේ.

ඛණ්ඩ නිමිත්ත

නිමිති කීර්තනය කිරීමේදී එක් දිශාවක නිමිත්ත කීර්තනය කොට පිළිවෙළින් අනෙක් දිශාවන් වල නිමිති කීර්තනය කිරීමෙන් පසු නැවතත් ආරම්භක නිමිත්ත කීර්තනය කල

යුතු අතර එසේ නොකොට සම්මත කරනලද සීමාව මෙයයි.

ජායා නිමිත්ත
නිමිත්තක් ලෙස පර්වතවලහෝ යම්කිිි වස්තුවක සෙවනැල්ල යොදාගෙන සම්මත කර නලද සීමාව.

අනිමිත්ත
සීමාවක්නියමාකාරයෙන් ස්ථානගතකොට හෝ ස්වභාවික නිමිති තෝරාගෙන සම්මත කරගන්නා ලදමුත් එම නිමිති කීර්තනය නොකරනලද සීමාව.

බහිසීමෙ ඨිතා සම්මතා
තෝරාගන්නා ලද නිමිති කීර්තනය කලමුත් එය නිමිතිවලින් බැහැරව සිට සම්මත කර ගන්නා ලද සීමාව.

නදියා සම්මතා
නදියක් මැදිවන සේ සම්මත කරගන්නා ලද සීමාව.

සමුදෙද සම්මතා
මුහුදේ සම්මත කරනලද සීමාව.

ජාතස්සරේ සීමාව
ජලාශවල සම්මත කරනලද සීමාව.

සීමාය සීමං සමභිදනෙතන සම්මතා
සීමාවක් තවත් සීමාවක් සම්බන්ධ කර සම්මත කරනලද සීමාව.

සීමාය සීමං අජඣොතථරනෙතන සම්මතා
සීමාවක් තවත් සීමාවක කොටසක් හෝ සම්පූර්ණයෙන්ම යටකොට සම්මත කරනලද සීමාව.

<u>ත්‍රිවිධ සම්පත්ති</u>

» නිමිති සම්පත්තිය

පබ්බත නිමිත්ත, පාෂාණ නිමිත්ත, වන නිමිත්ත, රුකඛ නිමිත්ත, මගග නිමිත්ත, වම්මි

ක නිමිත්ත, නදී නිමිත්ත, උදක නිමිත්ත යන අෂ්ඨ නිමිතිවලින් පරිපූර්ණ වන ලෙස සම්මත කරගන්නා ලද සීමාවක් නිමිති සම්පත්තියෙන් යුක්තයැයි කියනු ලැබේ.

පබ්බත නිමිත්ත
තනිකරම ගල් හෝ තනිකරම පස් හෝ දෙක මිශ්‍රව ඇතෙකුගේ පුමාණයට හෝ ඊට වඩා විශාල කන්ද.

පාෂාණ නිමිත්ත
හකුරු පිඩකට වඩා වැඩි ඇතෙකුට වඩා අඩු ගලක් හෝ යකඩ පාෂාණ නිමිතත්ත යි.

වන නිමිත්ත
අඩුම තරමින් අරටුව සහිත ගස් 04 ක්හෝ 05ක් වත් තිබෙන කැලයක්.

රුකඛ නිමිත්ත
සූචි දණ්ඩක් ප්‍රමාණයට වැඩුන ගසක් වුවද සෑහේ. උසින් අගල් 08 ක් පමණවත් වන අරටු සහිත ගස්.

මගග නිමිත්ත
ගම් දෙක තුනක් යා කර දිවෙන අඩි පාරක් හෝ ගැල් පාරක්.

වම්මික නිමිත්ත
අඩුම තරමින් එදවස සාදනලද අගල් 08 ක් පමණවත් උස හරක් අගක් ප්‍රමාණයේ මහත වූ තුඹසක්

නදී නිමිත්ත
ගලායන ජලය ඇති ස්වභාවික ගංගා ඇලදොලවල්

උදක නිමිත්ත
වැව් පොකුණු මුහුදු කලපු ආදී ගලානොයන ජලය ඇති ස්ථානයි. අඩුම තරමින් එවේලෙහි සාරනලද වලකට ජලය වත්කර විනයකර්මය ඉවරවනතුරු ජලය රැඳී තිබෙනම් එයද උදක නිමිත්තක් සේ ගත හැකිය.

» පරිස සම්පත්තිය

සබබනතිම වශයෙන් චාතුවාර්ගික රැස්ව එම ගාම කෙෂ්ත්‍රයෙහි බදධ සීමාවක් හෝ නදී සමුදද ජාතස්සර සීමාවන් හෝ ආක්‍රමණය නොකොට සිටියා වූ සියලු භික්ෂූන් අත්පසහි

කොට ගෙන ජන්දාහරණයට යෝග්‍යවූවන්ගේජන්දය ලබාගෙන සම්මත කරන ලද සී මාව පරිස සම්පත්තියෙන් යුක්ත වේ.

» කම්මවාචා සම්පත්තිය
ඤත්ති දුතිය කර්ම වාක්‍යයෙන් පිරිසිදුව නිවැරදිව සම්මත කරගන්නා ලද සීමාව කම්ම වාචා සම්පත්තියෙන් යුක්ත වේ.

<u>බද්ධ සීමා</u>

» ඛණ්ඩ සීමා

බද්ධසීමාවක් තුල විනයකර්ම කිරීමේදී රැඳී සිටින සියළුම භික්ෂු සංඝයා රැස්වීමට නියමිතය. එය බොහෝ අපහසු මෙන්ම එසේ රැස්කිරීමද ඉතා අපහසුය. එබැවින් ගරු විනයකර්ම හැරෙන්නට සාමාන්‍ය විනයකර්ම කිරීම සඳහා සියළු භික්ෂූන් රැස්නොවී අවශ්‍ය පමණට සංඝයා රැස් කරවාගෙන කලහැකි ආකාරයට අරමුණු සහිතව සම්මත කරගන්නා ලද සීමාවයි. මෙය කොටස් දෙකකට බෙදිය හැක.

සමානසංවාස සීමා
සමගි සංඝයා එකට රැස්ව විනයකර්ම සිදුකරනු ලබනසීමාවයි.

තිචීවර අවිපපවාස සීමා
තමා දරා සිටින තුන් සිවුරෙන් සැමතැන වාසය කලයුතු අතර මෙම සීමාව කර්මවාක්‍යය කියා සම්මත කරගැනීමෙන් පසු එහි ඇතුලතදී තුන් සිවුරෙන් වෙන්වද වාසය කලහැකිය.

» මහා සීමා
යොදුන් 03ක් දක්වා උපරිම ප්‍රමාණයෙන් යුත් සීමාවයි. යොදුන් තුනට වඩා කෙසගක් හෝ වැඩිවුවහොත් සීමා ගණයට නොවැටේ.

මෙයද කොටස් දෙකකට බෙදිය හැක.

සමානසංවාස සීමා
සමගි සංඝයා එකට රැස්ව විනයකර්ම සිදුකරනු ලබනසීමාවයි.

තිචීවර අවිපපවාස සීමා

තමා දරා සිටින තුන් සිවුරෙන් සැමතැන වාසය කලයුුතු අතර මෙම සීමා වකර්මවාක්යය කියා සම්මත කරගැනීමෙන් පසු එහි ඇතුලත දීී තුන් සිවුරෙන් වෙන්වද වාසය කලහැකිය.

<u>අබද්ධ සීමා</u>

» ගාම සීමා

කිසියම් ගාම හෝජකයකුට අයිති බල ප්‍රදේශයයි. මෙය විසුංගාම සීමා, නිගම සීමා, නගර සීමා යනුවෙන් කොටස් තුනකට බෙදේ.

විසුංගාම සීමා

යම් පුදේශයක් තුල රජ කෙනකු හෝ වෙනත් බලධරයකු නීත්‍යානුකූලව තවත් අළුත් නියං ගමක් සාදනු ලබයි නම් එම ගම් ප්‍රදේශයට අයිති මේ අළුත් ගම විසුංගාම නම් වේ.

නිගම සීමා

නියං ගමකට අයිතිවන කුඩා ගම් පුදේශයයි.

නගර සීමා

අදාල බල පුදේශයේ නගරය සීමා කරගෙන ඇති පුදේශයයි.

» උදකුකඛෙප සීමා

නදියක, හෝ මුහුදේ හෝ ජලාශයක මැදුම් පුරුෂයකු ජලය හෝ වැලි ගෙන හාත්පස විසිකලවිට ඒවා වැටෙන සීමාවෙන් මෙපිට හාත්පස උදකුකඛෙපයකින් වටවන ප්‍රදේශයයි. මෙයද තුන් ආකාරයකින් දැක්විය හැකිය.

නදී සීමා

නදියක් මැදිවන සේ සම්මත කරගන්නා ලද සීමාව.

සමුදද සීමා

මුහුදේ සම්මත කරනලද සීමාව.

ජාතසසර සීමා

ජලාශවල සම්මත කරනලද සීමාව.

» සතතබබනතර සීමා

විශාල වනාන්තරවල හාත්පස අබ්බන්තර 07 ක ප්‍රමාණය සතතබබනතර නම් වේ. අබබනතරයක් යනු රියන් 28කි.

උපසම්පදාව

අෂ්ඨවිධ උපසම්පදාව

එහි භික්ඛු උපසම්පදාව	පස්වග මහණුන් හට
සරණාගමන උපසම්පදාව	රාහුල මහ රහතන් වහන්සේට
ඔවාද පටිගගහණ උපසම්පදාව	මහා කාශ්‍යප මහ රහතන් වහන්සේට
පඤ්හබ්‍යාකරණ උපසම්පදාව	සෝපාක මහ රහතන් වහන්සේට
ගරුධම්මපටිගගහණ උපසම්පදාව	මහා ප්‍රජාපති ගෝතමිය ඇතුළු 500 දෙනාට
දූතෙන උපසම්පදාව	අඩ්ඩකාසී ගණිකාවට
අටඨවාචික උපසම්පදාව	භික්ඛුණී සංඝයා හට
ඤත්ති චතුත්ථකම්ම උපසම්පදාව	වර්තමාන භික්ඛු සංඝයා හට

උපසම්පදාව අකොප්‍ය වන ආකාරය

මෙහිදී කරුණු පසකින් විනයකර්මය පරිපූර්ණ විය යුතුය.

» වත්ථු සම්පත්ති

විසි වස් සම්පූර්ණ වූ, ඒකාදස අභව්‍ය පුද්ගලයකු නොවූ , පාරාජිකාපන්නයකු නොවූ උපසම්පදාවට සුදුසු පුද්ගලයා වත්ථු සම්පත්තියයි.

ඒකාදස අභව්‍ය පුදුගලයන්

පණ්ඩකො
ථෙය්‍යසංවාසකො
තිත්ථියපක්කන්තකො
උභතෝබ්‍යඤ්ජනකො
මාතුඝාතකො
පිතුඝාතකො
අරහන්තඝාතකො
භික්ඛුණීදූසකො
ලෝහිතුප්පාදකො
තිරච්ඡානගතා

» ඤත්ති සම්පත්තිය

මෙහිදී වත්ථු අපරාමාසන, සංඝ අපරාමාසන, පුගගල අපරාමාසන, ඤත්ති අපරාමාසන, පච්චාඤත්තියඵපන අපරාමාසන , යන පංචවිධ අපරාමර්ශනයන්ගන් විනිර්මුක්තව නිවැරදිව පිරිසිදුව ඤතතිය කීර්තනය කල යුතුය.

» අනුසාවන සම්පත්තිය

වත්ථු අපරාමාසන, සංඝ අපරාමාසන, පුග්ගල අපරාමාසන, සාවන භාපන අපරාමාසන, අකාලසාවන අපරාමාසන යන පංචවිධ අපරාමර්ශනයන්ගන් මිදී නිවැරදිව පිරිසිදුව අනුසාවනය කීර්තනය කල යුතුය.

» සීමා සම්පත්තිය

එකොලොස්විධ විපත්ති සීමාවලින් මිදී නිවැරදිව පිරිසිදුව සම්මත කරගන්නා ලද සීමාවක් තිබිය යුතුය.

» පරිස සම්පත්තිය

එකකර්මප්‍රාප්ත භික්ෂු සංඝයා අත්පසට නොඑලඹීම, ජන්දාහරණය නොකිරීම, රාශිභූත භික්ෂු සංඝයාගේ ප්‍රතිකෝෂණය යන ත්‍රිවිධ දෝෂයන්ගෙන් මිදුණු සබඛනතිම චතුවාර්ගික කර්මප්‍රාප්ත භික්ෂු සංඝයා සිටිය යුතුය.

<u>උපසම්පදාව ප්‍රතික්ෂේප කරන ආකාරය</u>

යම් භික්ෂුවකට පැවිද්දෙහි උකටලී බවක් නොඇල්මක් කලකිරීමක් ඇතිවුවහොත් ඔහුට උපසම්පදාව ප්‍රතික්ෂේප කල හැකිය. එහිදී කරුණු සයකින් පරිපූර්ණ විය යුතුය.

චිතත

මුළු සිතින්ම උපසම්පදාව අතහරින සිත තිබිය යුතුය.

ඛෙතත

බුදධං පචචකඛාමි (මම බුදුන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂේප කරමි)
ධමමං පචචකඛාමි
සංඝං පචචකඛාමි
සිකඛං පචචකඛාමි
විනයං පචචකඛාමි
පාතිමොකඛං පචචකඛාමි
උදෙදසං පචචකඛාමි

උපජඣායං පචචකඛාමි
ආචරියං පචචකඛාමි
සදධිවිහාරිකං පචචකඛාමි
අනෙතවාසිකං පචචකඛාමි
සමානුපජඣායකං පචචකඛාමි
සමානාචරියකං පචචකඛාමි
සබ්‍රහ්මචාරිං පචචකඛාමි

මෙම තුදුස් ආකාරයෙන්ද

ගිහීති මං ධාරෙහි (මම ගිහි බව දරමි)
උපාසකොති මං ධාරෙහි
ආරාමිකොති මං ධාරෙහි
සාමණෙරොති මං ධාරෙහි
තිතථියොති මං ධාරෙහි
තිතථිය සාවකොති මං ධාරෙහි
අසසමණොති මං ධාරෙහි
අසක්‍යපුතතියොති මං ධාරෙහි

මෙම අට අයුරින්ද යන **<u>දෙවිසි කෙෂ්තු</u>** පදයන් අතුරින් එක් ආකාරයකින් ප්‍රකාශ කිරීම.

කාල
ප්‍රකාශ කරන්නා වූ ප්‍රතික්ෂේපය වර්තමාන කාලයෙන්ම සිදුවිය යුතුය.

පයොග
ප්‍රකාශ කරන්නා වූ ප්‍රතික්ෂේපය වාචිකවම ප්‍රතික්ෂේප කල යුතුය.

පුගගල
මෙහිදී ප්‍රතික්ෂේපය කරන්නා හා එය අසන්නා යන දෙදෙනාම උම්මත්තක ආදී නොවූ පියවි සිහිය ඇති අය විය යුතුය.

විජානන
ඇසූ පුද්ගලයා එකෙණෙහිම එහි අර්ථය දැන ගත යුතුය.

පාරාජිකා (04)

1. මෙථුනධම්ම පාරාජිකා

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛූනං සික්ඛාසාජීවසමාපන්නෝ සික්ඛං අපච්චක්ඛාය දුබ්බල්‍යං අනාවිකත්වා මේථුනං ධම්මං පතිසේවෙය්‍ය අන්තමසෝ තිරච්ඡානගතාය'පි පාරාජිකෝ හෝති අසංවාසෝ.

යම් භික්ෂුවක් භික්ෂු ආජීවයට පැමිණ ශික්ෂාවන් ප්‍රතික්ෂේප නොකොට දුර්වල බව ද නොකියා යටත් පිරිසෙයින් තිරිසන්ගතයකු සමඟ වුව ද මෙවුන් දම් සෙවීනම් පරිදි වෙයි. (පියවි මහණුන් සමඟ) සහවාසයට නුසුදුස්සෙක් ද වෙයි.

උපමාව

සීසචජිනන පුරිසො	හිස සිදුණු පුරුෂයෙක් යලි හිස සවිකර ජීවත් කරවිය නොහැක්කාක් මෙන්

අර්ථ

සිකඛාසාජීව සමාපනෙනා	අධිශීල සංඛයාත ප්‍රාතිමෝක්ෂයට සම්‍යක් ප්‍රතිපන්න වූයේ
සිකඛං අපචචකඛාය	රිසියෙන්ම ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප නොකර
මෙථුනං ධමමං	කාමාශාවෙන් මැඩුණු සාමාන්‍ය ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙදෙනකුගේ ලාමක ධර්මය හෙවත් රහස්‍ය කර්මය
පතිසෙවෙය්‍ය	පුරුෂ නිමිත්තෙන් ස්ත්‍රී නිමිත්තද ස්ත්‍රී නිමිත්තෙන් පුරුෂ නිමිත්තද එක තලැටක් පමණවත් ප්‍රකෘති වාතයෙන් ස්පර්ෂ නොවන තෙත් පෙදෙසෙහි ප්‍රවේශ කිරීම

අංග

සේවන චිතතය

මාර්ගයෙන් මාර්ගය ප්‍රතිපාදනය

ආපත්ති

ඇතුල් කරන මාර්ගය ආවරණය කර ඇතුල් කලද	පාරාජිකා
බොහෝ සෙයින් විනාශ නොවූ මෘත ශරීරයකද	පාරාජිකා

ජීවමාන ශරීරයක සම ආදිය විනාශ වූ, නිමිතිවල සටහන් පමණක් තිබියද ඇතුල් කළේ නම් පාරාජිකා

ජීවමාන ශරීරයක නිමිත්ත සම්පූර්ණයෙන් ඉවත්කර ඇතිවිට (වණ ස්වභාවයක් ඇතිවිට) ඇතුල් කළේ නම් ථුලැසි

ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපක්ෂයේම ඇස් සිදුරුවල, කන් සිදුරුවල, නාස් සිදුරුවල,වස්තිකෝෂවලද, ඇත් අස් ගව ආදී ප්‍රමාණයෙන් විශාල තිරිසන් සතුන්ගේ වස්තිකෝෂවල නාසා සිදුරු වලද අංගජාතය ඇතුළුකිරීමෙන් ථුලැසි

තොල්වලින් පිටට දිගු කල දිවෙන් පුරුෂලිංගය ස්පර්ෂ කිරීමෙන් ථුලැසි

තොල්වල නොගෑවෙන සේ දත්වල ලිංගය ස්පර්ෂ කිරීමෙන් ථුලැසි

මෙථුන රාගයෙන් කවරකුගේ හෝ සිරුරක් ඇල්ලීමෙන් දුෂ්කට

තිරිසන්ගත සතුන්ගේ ඇස් සිදුරුවල, කන් සිදුරුවල, නාස් සිදුරුවල, තුවාලවල ඇතුළු කිරීමෙන් දුෂ්කට

අනාපත්ති

අජානනතසස, අසාදියනතසස

උමමතතක, ඛිතතචිතත, වෙදනටඨ, ආදිකමමික

සමතිස් මාර්ග

පුද්ගලයන්	මාර්ග			එකතුව	මුළු එකතුව
මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රී	මුඛ මගග	වචව මගග	පසසාව මගග		
අමනුෂ්‍ය ස්ත්‍රී	”	”	”		
තිරච්ජාන ස්ත්‍රී	”	”	”		
මනුෂ්‍ය උබතෝබ්‍යංජනක ස්ත්‍රී	”	”	”		
අමනුෂ්‍ය උබතෝබ්‍යංජනක ස්ත්‍රී	”	”	”		
තිරච්ජාන උබතෝබ්‍යංජනක ස්ත්‍රී	”	”	”	18	
මනුෂ්‍ය පුරුෂ	මුඛ මගග	වචව මගග			
අමනුෂ්‍ය පුරුෂ	”	”			
තිරච්ජාන පුරුෂ	”	”			
මනුෂ්‍ය පණ්ඩක පුරුෂ	”	”			
අමනුෂ්‍ය පණ්ඩක පුරුෂ	”	”			
තිරච්ජාන පණ්ඩක පුරුෂ	”	”		12	30

සප්තදසාකාරය

නිදානය :- වෙසාලියයි

පුග්ගල :- සුදින්න ස්ථවිරයන් වහන්සේ

වත්තූව :- මෛථුන ධර්ම ව්‍යතික්‍රමණය

පඤ්ඤත්තිය :- යො පන භිකඛු...-පෙ- පතිසෙවෙය්‍ය

සිකඛං අපචචකඛාය යනුද , අනතමසො තිරවජානගතාය‘පි යනුද

අනුප්‍රඥප්ති වේ

ආණත්තිය :- අනාණතතික යි

ආපත්තිය :- පාරාජිකාපතතිය යි

අනාපත්තිය :- අජානනතසස, අසාදියනතසස

උමමතතක, ඛිතතචිතත, වෙදනටය, ආදිකමමික

විපත්තිය :- ශීල විපත්තිය යි

අංග	:-	සේවන චිතතය, මාර්ගයෙන් මාර්ගය ප්‍රතිපාදනය
සමුට්ඨාණ	:-	කාය චිත්ත සමුටඨානයි
කිරිය	:-	ක්‍රියා වශයෙනි
සඤ්ඤා	:-	සඤඤා විමොකඛ යි
චිත්ත	:-	සචිතතක යි
වජ්ජ	:-	ලොකවජජ යි
කම්ම	:-	කාය කර්මයි
කුසලත්තිකය	:-	අකුසල යි
වේදනාත්තිකය	:-	ද්වී වෙදනා යි

2. අදින්නාදාන පාරාජිකා

යෝ පන භික්ඛු ගාමා වා අරඤ්ඤා වා අදින්නං ථෙය්‍යසංඛාතං ආදියෙය්‍ය, යථාරූපේ අදින්නාදානේ රාජානෝ චෝරං ගහෙත්වා හනෙය්‍යුං වා බන්ධෙය්‍යුං වා පබ්බාජෙය්‍යුං වා: චෝරෝ'සි, බාලෝ'සි, මූළ්හෝ'සි, ථේනෝසී'තී. තථාරූපං භික්ඛු අදින්නං ආදියමානෝ; අයම්පි පාරාජිකෝ හෝති අසංවාසෝ.

යම් කිසි භික්ෂුවක් ගමින් හෝ ආරණ්‍යයෙන් (කැලෑවෙන්) හෝ නුදුන් වස්තුවක් සොරකම් කෙරේ ද එබදු පැහැරගැනීමකදී රජවරු සොරුන් අල්වා මරත් ද සිර කරත් ද රටින් හෝ නෙරපා හරින් ද තෝ සොරෙක බාලයෙක මෝඩයෙක සෑගවී සිටිය යුත්තෙකැයි නින්දා පරිභව කෙරෙත් එබදු ආකාරයේ සොරකමක් කරන මහණතෙමේ පරිවිත්තියේ වෙයි. (පියවි මහණුන් සමඟ) සහවාසයට නුසුදුස්සෙක් ද වේ.

උපමාව

පණ්ඩුපලාසෝ — ගසකින් ඉදී වැටුණු කොලයක් යලි නිල්වන් නොවන්නා සේය.

අර්ථ

ගාමාවා අරඤ්ඤාවා — ග්‍රාමයෙන් හෝ අරණ්‍යයෙන් හෝ

<u>ගම</u>

ගඩොල් ප්‍රාකාරයකින් හෝ අන්තිම පරිවෙජදයෙන් කටු අතු වැටකින් හෝ පිරිකෙව් කලා වූද නොකලා වූද මනුෂ්‍ය වාස වූයේ හෝ නොවූයේ හෝ එකකුටි කාදී ප්‍රෙද්ශය ග්‍රාමය නම් වේ.

<u>අරණ්‍ය</u>

වහලේ කෙලවරින් වතුර වැටෙන ස්ථානය ‘ඝර‘ නම් වේ. ද්වාරයෙහි සිටි මාගමක් බදුන් දෝනා ජලය විසිකලවිට පතිත ස්ථානය ‘ඝරූපචාරය‘ නම් වේ. සබබනතිම ඝරූපචාරයෙහි සිට මැදුම් පුරුෂයකු විසින් අධික ශක්තියෙන් විසිකරන ලද ගලක් පළමු වැටුණ තැනින් මෙපිට ‘ග්‍රාමය‘ වේ. ග්‍රාමානතයෙහි සිට උකතප්‍රකාරයෙන් දැමූ ගල පළමු වැටෙන ස්ථානයෙන් මෙපිට ‘ග්‍රාමෝපචාරය‘ නම් වේ. ග්‍රාමයත් ග්‍රාමෝපචාරයත් හැරුණුකොට ඉන් එපිට ‘අරණ්‍ය‘ වෙයි.

අදිනනං	වත් හිමියා විසින් කයින් හෝ වදනින් හෝ ස්වකීය සවාමීතවය සමග නොදෙන ලද වස්තුව
ථෙය්‍යසංඛාතං	අවහරණ චිත්තය
ආදියෙය්‍ය	පස්විසි අවහාර අතුරින් එක් අවහාරයකින් සොරසිත් ඇතියාව ගැනීම

පස්විසි අවහාරය

නානාභාණ්ඩ පංචකය	05
ඒකභාණ්ඩ පංචකය	05
සාහතථික පංචකය	05
පුබබ පයොග පංචකය	05
ථෙය්‍යවහාර පංචකය	<u>05</u>
	<u>25</u>

❖ **<u>නානාභාණ්ඩ පඤ්චකය</u>**

» ආදියෙය්‍යය

මෙරමා අයත් ආරාමාදිය ගැනීම පිණිස බොරු පැමිණිලි කිරීම.

වාග් ප්‍රයෝග	- දුෂ්කට
වස්තු හිමියාට සැක	- ථුල්ලැසි

දෙදෙනාම බලාපොරොත්තු අතහරී - පරිජි

» හරෙය්‍යය

අන් අයකුගේ වස්තුවක් තමා ගෙන යමින් ඇතිවන සොරසිත.

ස්පර්ශය - දුෂ්කට
සෙලවීම - ථුල්ලැසි
ඨානාවාවනය - පරිජි

» අවහරෙය්‍ය

අනුන් තමා ළඟ තැබූ වස්තුවක් නැවත ඉල්ලූ කල සොරසිතින් ‘‘මම නොගත්තෙමි’’යි කියානම්

නොගත් බව කීම - දුෂ්කට
වස්තු හිමියාට සැක - ථුල්ලැසි
දෙදෙනාම බලාපොරොත්තු අතහරී - පරිජි

» ඉරියාපථං විකාපෙය්‍ය

බඩු ගෙනයන්නකුගෙන් සොරෙන් ගනු කැමතිව උපක්‍රම කර යන මග වෙනස්කොට තමන් කැමති මගට හරවා ගැන්ම.

බොරුව අසා මග වෙනස්කොට එක් පියවරක් හෝ තබයි - දුෂ්කට
දෙවන පියවර තැබීම - පරිජි

» ඨානාවාවෙය්‍ය

අනුන් සතු වස්තුවක් සොරකම් කරගැනීමේ සිත ඇතිවීම.

සොරසිතින් ස්පර්ෂය - දුෂ්කට
සෙලවීම - ථුල්ලැසි
ඨානාවාවනය(තිබූ තැනින් ඉවත්කිරීම) - පරිජි

❖ **<u>ඒක භාණ්ඩ පඤ්චකය</u>**

» ඉහත ආකාර පරිදිම සවිඤ්ඤාණක වස්තුවක් සොරසිතින් ගැනීම මෙයට අයිති වේ. නානාභාණ්ඩ පඤ්චකය අවිඤ්ඤාණක වස්තුවක් සඳහා වේ.(ඇවැත් පෙර පරිදිම වේ)

❖ **<u>සාහතථික පඤ්චකය</u>**

» සාහතථික

අනුන් සතු වස්තුවක් සොර සිතින් තමා අතින්ම ගැනීම.

» ආනතථික

‘අසවලාගේ බඩු ගෙන එව‘ යි අණකර ගෙන්වා ගැනීමේ සොරකම.

» නිස්සග්ගිය

අය බදු අය කරන ආදි තැන්හිදී ඇතුලත සිට බඩු බාහිරාදිය පිටකර ගැනීම.

» අත්ථසාධක

‘අසවලාගේ බඩු හැකි අවස්ථාවක ගොස් සොරාගනු‘ යි අණකර සොරකම් කරවීම.

- අණකරන්නා එකෙණෙහිම ‘පරිජි‘
- අණ ලබන්නා සොරකම් කළවිට ‘පරිජි‘

» ධූරනිකෙඛප

අනුන් සතු ආරාම ආදිය බොරු කියා අයිතිය ගැනීමේ අදහසින්

- බොරු අයිතිය පැවසීමද
- තමා ළග තැබූ පරිෂ්කාරයක් ‘නොගනිමි‘යි කියන විටද
- තාවකාලිකව භාණ්ඩයක් නොදෙන විටද

දෙදෙනාගේ ධූරනිකෙඛපයෙන් (බලාපොරොත්තු අතහැරීමෙන්) ගත්හට ‘පරිජි‘ වේ.

❖ <u>පුබබපයොග පඤ්චකය</u>

» පුබබපයොග

‘අසවලාගේ බඩු සොරා ගනුව‘යි අණ කළ කල්හි අණ ලැබූ තැනැත්තා බඩු ගත් කෙණෙහිම අණකලහු පරිජි වේ.

» සහපයොග

අන්සතු වස්තුවක් ගැනීමට යෙදෙන අවසන් වෑයමේදී පරිජි වේ.

» සංවිදාවරො

‘අසවලාගේ බඩු සොරාගමුව‘ යි කිහිප දෙනකු ගොස් එකකු වුව සොරකම් කළේ නම් සියල්ලන්ම පරිජි වේ.

» සංකෙතකමම

වේලාව නියම කොට ‘අසවලාගේ බඩු අසවල් වේලාවට ගනුව‘ යි ඒ වේලාවටම ගත්තේ නම් සංකේතය කලහුට එකෙණෙහිම පරිජි වේ.

» නිමිත්තකමම

අසවලාගේ බඩු මා අසවල් සංඥාව ගල කල්හි ගනුව යි කිසියම් සංඥාවක් කළ කල්හිම ගත්තේ කම් නිමිත්ත කළහුට එකෙණෙහිම පරිජි වේ.

❖ <u>ථෙය්‍යවහාර පඤ්චකය</u>

» ථෙය්‍යවහාරෝ
අයිතිකරුට නොදැනෙන්නට කරන සොරකම මෙයින් අගවයි. උමං කැණීම්, තලාකූට (තරාදියෙන් හොරට කිරීම), කූට කපාහන(හොර මුදල් ගනුදෙනු) ආදියෙන් වංචා කරනු ලබයිද පරිජි වේ.

» පසය්හාවහාරෝ
පල් හොරුන් මෙන් බලාත්කාරයෙන් වස්තු සොරකම් කිරීමද, නිල මුලාදැනීන් මෙන් ගතයුතු අයබදු ආදිය අධිකව ගැනීමෙන්ද පරිජි වේ.

» පරිකප්පාවහාරෝ
සොරාගනු කැමතිව යමක් දැක එහි අසවල් දේ ඇතැයි සිතා සොරකම් කල කල්හි සිතූ පරිදි එය තිබුණේ නම් පරිජි වේ. නොතිබුණේ පරිජි නොවේ. වෙනත් දෙයක් තිබූ කල්හි ‘මෙයද කම් නැත‘ කියා ගත්තෙහි නම් පරිජි වේ.

» පටිවජජනවහාරෝ
අන්සතු වස්තුවක් තැනෙක තිබෙනු දැක සොරසිතින් පස්වලින් හෝ කොලවලින් වසා පසුව එය ගැනීමේදී පරිජි වේ. එමෙන්ම තිබූ තැන වෙනස්කලේ නම්(ඨානාචාවනය) එකෙණෙහිම පරිජි වේ.

» කුසාවහාරෝ
කුසපත් දමා පරිෂ්කාර ආදිය බෙදීමේදී තම කොටසට වැඩි වූ හෝ සම වූ හෝ ‘අනිකකුගේ කොටස ගනිමි‘යි සිතා එහිමිගේ කුසපත තමාගේ කුසපතට දමා ගනී නම්, මාරු කලේ නම් හෝ තිබූ තැනින් වෙනස් කලේ නම් පරිජි වේ.

අංග

මිනිසකු සතු දෙයක් වීම
මිනිසකුට අයත්ය යන හැඟීම
පාදයක් හෝ පාදයක් වටිනා භාණ්ඩයක් වීම
සොරසිත
කවර ආකාරයකින් හෝ සොරකම් කිරීම

දුතිය පාරාජිකා විනිෂ්චය

මෙහිදී කරුණු 05ක් සළකා බැලිය යුතුය.

I. වත්ථු - සොරකම් කල භාණ්ඩයට අයිතිකරුවකු සිටීද නැද්ද යනවග මෙන්ම අයිතිකරු එය සිතින් අතහැර ඇත්ද නැද්ද යනවග.
II. කාල - සොරකම සිද්ධ කල කාලය තුල භාණ්ඩයේ වටිනාකම.
III. දේශය - සොරකම සිද්ධ කල ප්‍රදේශයේ එම භාණ්ඩයේ වටිනාකම.
IV. අගය - වස්තුව අලුත් භාණ්ඩයක්ද පරණ භාණ්ඩයක්ද යනවග.
V. පරිභෝග - පරිභෝග කළ වස්තුවක් නම් ඒ අනුව වටිනාකම.

ආපත්ති

මසු 05 හෝ එම ප්‍රමාණය ඉක්මවීම - පරිජි

මසු 01-04 දක්වා - ථුල්ලච්චය

මසු 01ට වඩා අඩු නම් - දුෂ්කට

අනාපත්ති

තමාගේ යන හැගීමෙන් ගැනීමෙන්
විශ්වාසයෙන්
තාවකාලිකව
දෙවියන්ට අමනුෂ්‍යයන්ට අයත් දේ
තිරිසන් සතුන්ට අයත් දේ
පාංශුකූල සංඥාවෙන්
උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

සප්තදසාකාරය

නිදානය :- රජගහනුවර යි
පුග්ගල :- ධනිය ස්ථවිරයන් වහන්සේ
වස්තුව :- රජුගේ දැවසොරාගැනීම් සංඛයාත වස්තුව
පඤ්ඤත්තිය :- යො පන භිකඛු...-පෙ- අසංවාසො ගාමාවා අරඤඤාවා යනු අනුප්‍රඥප්ති වේ
ආණත්තිය :- සාණතතික යි
ආපත්තිය :- දුකුලා, තුලැසි, පරිජි
අනාපත්තිය :- සකසඤඤිසස, විසසාසගාහෙ, තාවකාලිකෙ, පෙතපරිගගහෙ, තිරවජානගතපරිගගහෙ, පංසුකූලසංඤිසස

		උමමතතක, ඛිතතචිතත, වෙදනටය, ආදිකමමික
විපත්තිය	:-	ශීල විපත්තිය යි
අංග	:-	පරපරිගගහිතං, පරපරිගගහිත සංඤඤිතා, ගරුපරිකඛාරො, ථෙය්‍යාචිතතං, අවහරණං
සමුට්ඨාන	:-	අදින්නාදාන සමුටඨානයි
කිරිය	:-	ක්‍රියා වශයෙනි
සඤ්ඤා	:-	සඤඤා විමොකඛ යි
චිත්ත	:-	සචිතතක යි
වජ්ජ	:-	ලොකවජජ යි
කම්ම	:-	කාය වචී කර්මයි
කුසලත්‍රිකය	:-	අකුසල යි
වේදනාත්‍රිකය	:-	ත්‍රිවෙදනා යි

3. මනුස්ස විග්ගහ පාරාජිකා

යෝ පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වෝරෝපෙය්‍ය, සත්ථහාරකං වා'ස්ස පරියේසෙය්‍ය, මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණෙය්‍ය, මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය: අම්භෝ පුරිස! කිං තුය්හිමිනා පාපකේන දුජ්ජීවිතේන? මතන්තේ ජීවිතා සෙය්‍යෝ'ති. ඉති චිත්තමනෝ චිත්තසංකප්පෝ අනේකපරියායේන මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණෙය්‍ය මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය; අයම්පි පාරාජිකෝ හෝති, අසංවාසෝ.

යම් කිසි භික්ෂුවක් මනුෂ්‍ය ශරීරය ජීවිතේන්ද්‍රියයෙන් නොර කරයි, මරණය සැදහා ආයුධ හෝ පිළියෙල කොට තබයි, මරණයෙහි අනුසස් හෝ ප්‍රකාශ කරයි, ඔබට මේ පවිටුවූ දුක්ඛර ජීවිතයෙන් කවර වැඩක් ද? ජීවත්වීමට වඩා ඔබේ මරණය උතුම්ය යි මරණු කැමති සිත් ඇතිව කල්පනා ඇතිව නොයෙක් අයුරින් මරණයෙහි ගුණ වනන්නාවූ ද මරණය පිණිස උත්සාහ ගන්වන්නාවූ ද මහණ තෙමේ පරිපි වූයේ වෙයි. (පියවි මහණුන් සමඟ) සහවාසයට නුසුදුස්සෙක් ද වෙයි.

උපමාව

දවෙ ධා හිණණා පුථු සිලා — දෙපලු වූ පර්වතයක් යලි හා නොවන්නා සේ

අර්ථ

මනුසස විගගහං	ඉතා සියුම් පඨම කලලයේ පටන් මරණය තෙක් ජීවමාන ශරීරය
ජීවිතා වොරොපෙයය	ඉතා සියුම් පඨම කලලයේ පටන් මරණය තෙක් ජීවමාන ශරීරය විනාශ කිරීම
සඤ්චිචව	දැන දැන

මැරීමේ ප්‍රයෝග

සාහතථික - සිය අතින්ම මැරීම

නිසසගගිය - වෙඩි තැබීම්, දුණු, ඊතල ආදී විසිකරන දෙයකින් මැරීම

ආණතථික -

වතථු	- 'අසවල් පුද්ගලයා මරන්නැ' යි
කාල	- 'අසවල් කාලයේදී මරන්නැ' යි
ඕකාස	- 'අසවල් ස්ථානයේදී මරන්නැ' යි
ආවුධ	- 'අසවල් ආයුධයෙන් මරන්නැ' යි
ඉරියාපථ	- 'අසවල් ඉරියව්වෙන් සිටිනවිට මරන්නැ' යි

කිරියා විශේෂ - මැරීම කරන ආකාරය ප්‍රකාශකිරීම යනාදී අණදීම් වලින් පසු එයාකාරයෙන්ම කළේ නම් පරිජි වේ.

ථාවර ප්‍රයෝග- උගුල් ඇටවීම, බොරු වලවල් කැපීමෙන් මැරීම

විජ්ජාමය - යන්ත්‍ර මන්ත්‍ර ගුරුකම් වලින් කරනු ලබන බලපෑම්වලින් මැරීම

සෘදධිමය - කර්ම සෘධිමය හැකියාවලින් ආදියෙන් මරණයට පත්කිරීම

අංග

මිනිසකු වීම
පණ ඇතැයි යන හැඟීම
වධක සිත
උපක්‍රමය
එයින් මරණයට පත්වීම

ආපත්ති

මිනිස් මරණය	පරිජි
මරණය පිණිස මිනිසකුට දුක් ඉපිදවීම	ථුලැසි
යක්ෂ ප්‍රේත මරණය	ථුලැසි
තිරිසන් මරණය	පචිති
වල කැපීමාදිය	දුෂ්කට
කැපූ වල ආදියෙහි කිසිවකු වැටීම	දුෂ්කට
යක්ෂ ප්‍රේත තිරිසන් අයට දුක් ඉපිදවීම	දුෂ්කට

අනාපත්ති

‘මෙයින් මෙතෙම මැරේ‘ යයි නොදැන
නොදන්නා කෙනාටය
මැරීමේ චේතනාව නැතිව
අසිහියෙන්
උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

සප්තදසාකාරය

නිදානය	:-	වෙසාලියයි	
පුග්ගල	:-	බෙහෝ භික්ෂූන්	
වත්ථුව	:-	ඔවුනොවුන් දිවිනසාගැනීම් සංඛ්‍යාත වස්තුව	
පඤ්ඤත්තිය	:-	යො පන භික්ඛු...-පෙ- අසංවාසො	
		මරණ වණ්ණංවා සංවණ්ණයාය ය අනුප්‍රඥප්ති වේ	
ආණත්තිය	:-	සාණත්තික යි	
ආපත්තිය	:-	වල කැණීම් ආදිය	දුක්කට
		මිනිස් දැයෙහි වූවෙකුට දුක් ඉපිදවීම	තුලසි
		තිරිසන් ගිය මරණය	පචිති
		මිනිස් මරණය	පරිජි
අනාපත්තිය	:-	අජානනතසස, අසාදියනතසස	
		උමමතතක, ඛිතතචිතත, වෙදනටඨ, ආදිකමමික	
විපත්තිය	:-	ශීල විපත්තිය යි	

අංග	:-	මනුෂ්‍ය ප්‍රාණියෙක් වීම, ප්‍රාණියෙක්ය යන හැඟීම, වධක චේතනාව, උපක්‍රමය, එයින් මැරීම
සමුට්ඨාන	:-	අයිනාදන් සමුටයානයි
කිරිය	:-	ක්‍රියා වශයෙනි
සඤ්ඤා	:-	සඤ්ඤා විමොකඛ යි
චිත්ත	:-	සචිතතක යි
වජ්ජ	:-	ලොකවජජ යි
කම්ම	:-	කාය වචී කර්මයි
කුසලත්තිකය	:-	අකුසල යි
වේදනාත්තිකය	:-	දුකඛ වෙදනා යි

✓ *මෙම පාරාජිකාව සිදුවන්නේ වධක චිත්තය සහිතව මැරීම සිදුවීමෙන් වුවද වධක චිත්තය කරුණා ස්වභාවයෙන්ද පහල විය හැකිය.*

4. උත්තරිමනුස්සධම්ම පාරාජිකා

යෝ පන භික්ඛු අනභිජානං උත්තරිමනුස්සධමං අත්තූපනායිකං අලමරිය ඤාණදස්සනං සමුදාචරෙය්‍ය: 'ඉති ජානාමි, ඉති පස්සාමි'ති, තතෝ අපරේන සමයේන සමනුග්ගාහියමානෝ වා අසමනුග්ගාහියමානෝ වා ආපන්නෝ සුද්ධාපෙක්ඛෝ ඒවං වදෙය්‍ය: 'අජානමේවං ආවුසෝ අවචං ජානාමි, අපස්සං පස්සාමි' තුච්ඡං මුසාවිලපින්ති. අඤ්ඤත්‍ර අධිමානා: අයම්පි පාරාජිකෝ හෝති අසංවාසෝ

යම් කිසි භික්ෂුවක් සිය සතන්හි නූපන්නාවූ (අය්‍යමාගඡානදස්‍සනය ඇතිකරන ඝුළු) උත්තරීමනුෂ්‍යධර්ම තමා කෙරෙහි ඇතැයි ද එය මේ කාරණයෙන් දනිමි, මේ කාරණයෙන් දකිමියි ප්‍රකාශ කරයි. එපමණකින් ආපත්තියට පැමිණියාවූ ඒ භික්ෂුව නැවත පිරිසිදුබව කැමතිව පසුකලෙක (අනෙකෙකු විසින්) විචාරණු ලැබුව ද නොලැබුව ද මම උතුරු මිනිස් දම් නොදැනම දනිමියි, නොදැකම දකිමියි , නිස්සාර බොරු කීම් යැයි කියා ද, අධිමානයෙන් නොරව කියන්නාවූ ඒ මහණ පරිවිවූයේ වෙයි. (පියවි මහණුන් සමඟ) සහවාසයට නුසුදුස්සෙක් ද වෙයි.

උපමාව

මතථකවජිනන තාලො මුදුන සිදුනු තල් ගසක් මෙනි

අර්ථ

අනභිජානං	තමාගේ සන්තානයෙය් නූපන්
උතතරී මනුසස ධමම	ඣාන, විමොකඛ, සමාධි, සමාපත්ති, ඤාණදර්ශන, මගගභාවනා, ඵලසචජිකිරියා, කිලෙසපපහාණ, විනීවරණතා චිතතසස සුඤඤාගාරෙ අභිරති
අලමරිය ඤාණදසසන	කෙලෙස විධවංශනයට සමර්ථ වූ ආර්යාන්ගේ ඤානදර්ශනය
අඤඤත්‍ර අධිමානා	අධිමානයෙන් තොරව
අතතුපනායිකා	උතුරු මිනිස්දම් තමා කෙරෙහි විද්‍යමාන යැයි ආරෝපනය කොටගැන්ම
අනුලලපනාධිපපායසස	හුවා දැක්වීමේ අදහසක් නැතිව

අංග

උතුරුමිනිස් දම් තමා තුල නැතිබව
මිනිසකුට කීම
වටින් ගොඩින් නොව සෘජු ලෙස කීම
අසන්නා මිනිසකුම වීම
පසුව නොව එකෙණෙහිම දැනගැනීම

ආපත්ති

‘මම ප්‍රථම ධ්‍යානයට(දුතිය/තතිය/චතුතථ) සමවදිමි/ සමවැදීමි‘ කී විට පරිජි වේ.
‘මම ප්‍රථම ධ්‍යාන ලාභියෙක්/ මා හට ප්‍රථම ධ්‍යානය ඇත‘ ආදී ලෙස කීමෙන් පරිජි වේ.
‘මා හට සොවාන් (සකදාගාමී/අනාගාමී/අරහත්)ඵලය ඇත‘ හෝ ඒ හා සමාන වචනවලින් කීවිට පරිජි වේ.
‘මගේ සිත රාගයෙන්(ද්වේශයෙන්/මෝහයෙන්) මිදුනෙමි‘ කීවිට පරිජි වේ.

- ඉහත සියල්ලෙහිදී අසන්නා තේරුම් නොගතහොත් ථුලැසි වේ.

‘යමෙක් ඔබගේ විහාරයේ වාසය කරයිද ඔහු ධ්‍යාන මාගඵල ලාභියෙක්‘ ආදී පරියායෙන් කීවිට ථුලැසි වේ.

- මෙහිදී අසන්නා තේරුම් නොගතහොත් දුෂ්කට වේ.

පණිධාය වංකමතී - ගරු බුහුමන් පතා ඇවිදීම, ඉරියව් පැවැත්වීම ආදියෙන් දුෂ්කට වේ.

අනාපත්ති

අධිමානයෙන් කීමෙන්

අනුලලපනාධිපපායසස - හුවා දැක්වීමේ අදහසක් නැතිව

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

- මෙම පාරාජිකාව වචනයෙන් කීමෙන්/ ඇගවීමෙන් යන දෙයාකාරයෙන්ම සිදුවේ.
- මෙම පාරාජිකාව මනුස්සයෙකුටම කීමෙන්/ ඇගවීමෙන් සිදුවේ.

සප්තදසාකාරය

නිදානය :- වෙසාලියයි

පුග්ගල :- වගගුමුදාතිරිය භික්ෂූන්

වස්තුව :- උතතරිමනුසසධමමාරොචනයයි

පඤ්ඤත්තිය :- යො පන භිකඛු...-පෙ- අසංවාසො

අඤඤත්‍ර අධිමානා අනුප්‍රඥපති වේ

ආණත්තිය :- අනාණතතික යි

ආපත්තිය :- 'මම ප්‍රථම ධ්‍යානයට සමවදිමි'

අසන්නා තේරුම් නොගතහොත් ථුලැසි

අසන්නා තේරුම් ගතහොත් පරිජි

අනාපත්තිය :- අධිමානෙන ආරොචෙනතසස, අනුලලපනාධිපපායසස

උමමතතක, ඛිතතචිතත, වෙදනට්ඨ, ආදිකමමික

විපත්තිය :- ශීල විපත්තිය යි

අංග :- උතුරුමිනිස් දම් තමා තුල නැතිබව
පාපිචජාවෙන් ආරොචනය
වටින් ගොඩින් නොව සෘජු ලෙස කීම
අසන්නා මිනිසකුම වීම
පසුව නොව එකෙණෙහිම දැනගැනීම

සමුට්ඨාන :- අදින්නාදාන සමුටඨානයි

කිරිය :- ක්‍රියා වශයෙනි

සඤ්ඤා :- සඤ්ඤා විමොකඛ යි

චින්න :- සචිතතක යි

වජ්ජ :- ලොකවජජ යි

කම්ම :- කාය වචී කර්මයි

කුසලත්තිකය :- අකුසල යි

වේදනාත්තිකය :- ත්‍රිවෙදනා යි

සූවිසි පාරාජීකා

භිකෂූන්ට හා භික්ෂුණීනිට සාධාරණ	04
භික්ෂුනීන්ට සාධාරණ	04
ඒකාදස අභව්‍ය පුද්ගලයෝ	11
විබහනත (ශිහිබව ගැනීමේ අදහසින් සිවුරු ගැලවූ භික්ෂුනිය)	01
ලම්හි	01
මුදු පිටියීකො	01
පරසස අංගජාතං මුඛෙන ගණහාති	01
පරසස අංගජාතෙ අභිනිසීදති	01
	24

භික්ෂුනීන්ට සාධාරණ

උබහජානුමණඩලිකා — කාය සංසගග රාගයෙන් යුත් භික්ෂුණියක එබදුම කාය සසගග රායෙන් යුත් පුරුෂයකුගේ අකු ඇටයෙන් යට දණ මඩලෙන් උඩ හා වැලමිටින් උඩ පෙදෙස්හි කාය සංසර්ගය ඉවසීම.

වජජ පටිවජාදිකා — අන්‍ය භික්ෂුණියකගේ පරිජී ඇවතක් දැක එය සැගවීම.

උකඛිතතානුවතථුකා — උක්ඛෙපනීය කර්මය ලද භික්ෂුවකගේ පක්ෂය දෘෂ්ටි වශයෙන් ගැනීම

අටඨවතථුකා

කාය සංසර්ගයෙන් යුක්තව මිනිස් පිරිමියකුගේ අත ගැන්ම
සගල සිවුරු කොන ගැන්ම
කාය සංසර්ග පිණිස අත්පස්හි සිටීම
අත්පස්හි සිට බිණීම
පුරුෂයා කී තැනට යාම
පුරුෂයාගේ ආගමනය ඉවසීම
මුවා තැනකට පිවිසීම

කාය සංසර්ගය පිණිස කය එළවීම

යන අට ආකාරයෙන් එක් කාරණයකින් එළඹීම.

- යථාපුරේ තථා පවජා - පෙර ගිහිබව යම්සේද දැනුදු එසේමය
- පාරාජිකො - ශාසනයෙන් ගිලිහුණා/ පරාජයට පත්වුණා/ චුතවුණා
- අසංවාසො - අනෙකුත් ප්‍රකෘති භික්ෂූන් වහන්සේලා සමග උපෝසථ ආදී විනය කර්ම වලට සහභාගීවීමෙක් නැත.සහවාසයට නුසුදුසුය.
- ඡෙජජගාමිණී ඇවැත් හැදින්වේ. - නැවැත නැගීසිටිය නොහැකි බැවින් සතර පාරාජිකාව මෙසේද

සංඝාදිසේස (13)

සංසො ආදිමහි වෙව සෙසෙ ච ඉච්ඡිතබෙබා අස්සා'ති සංඝාදිසෙසො

මේ ඇවැත් සමූහයෙන් පිරිසිදු වීම සඳහා මුලදී පිරිවෙස් සමාදන්වීම් සංඛ්‍යාත ආදියටත්, මැදදී මානත් දීමට මූලාය පටිකස්සනය කිරීමට සුදුස්සන්ට ඒ සඳහාත්, අගදී අබ්භාහන විනය කර්මයටත් සංඝයා ලැබිය යුතු හෙයින් සංඝාදිසේස නම් වේ.

5. සුක්කවිසට්ඨි ශික්ෂාපදය

සඤ්චේතනිකා සුක්කවිසට්ඨි අඤ්ඤත්‍ර සුපිනන්තා සංඝාදිසේසෝ.

සිහිනයක දී විනා දැන දැන ශුක්‍රය මුදන භික්ෂුවට සඟවෙයෙස් නම් ඇවත වෙයි.

අර්ථ

සංචෙතනිකා — මෝචන ආශ්වාද චේතනාව

සුක්කවිසට්ඨි — සුක්‍රය ධාතුව පිටවීම

අඤ්ඤත්‍ර සුපිනන්තා — සිහිනයකදී හැර

<u>සුක්‍රය ධාතු මුදවන ක්‍රම</u> (04)

අඣ්ඣත්ත රූප — අභ්‍යන්තර රූපයේ ගටා මිදීම

බහිද්ද රූප — භාහිර රූපයේ ගටා මිදීම

අඣ්ඣත්ත බහිද්ද රූප — අභ්‍යන්තර භාහිර රූපයේ ගටා මිදීම

ආකාසෙ කටි කම්පන — ඉන ආදී ලෙස සොලවා හිස් ආකාසෙ ගටා මිදීම

ආපත්ති

චෙතෙති-සිතයි	උපක්කමති - උපක්‍රම කරයි	මුචවති - මිදෙයි	සංඝාදිදේස
චෙතෙති	උපක්කමති	න මුචවති	ථුල්ලච්චය
චෙතෙති	න උපක්කමති	මුචවති	අනාපත්ති
න චෙතෙති	උපක්කමති	න මුචවති	අනාපත්ති
චෙතෙති	න උපක්කමති	න මුචවති	අනාපත්ති

අනිකකුගේ ලිංගය ඇල්ලීම නිසා තමාට මෝචනය වීම දුකකට

අනාපත්ති

අනුපකකමනතසස අංගජාතයේ උපක්‍රම නොකොට වෙන ක්‍රමයකින් පිටවීම

අමොචනය සුකුරු මිදීමේ අදහසක් නැතිව

සුපිනං සිහිනවලදී

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ය/ ආදිකම්මික

අංග

මෝචනය කරන චේතනාව

උපක්‍රමය

මෝචනය

6. කාය සංසග්ග ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ඔතිණ්ණෝ විපරිණතේන චිත්තේන මාතුගාමේන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජේය්‍ය, හත්ථගාහං වා වේණිගාහං වා අඤ්ඤතරස්ස වා අඤ්ඤතරස්ස වා අංගස්ස පරාමසනං, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

යම් භික්ෂුවක් රාගයෙන් පෙරළී ගිය සිතින් අතිනත ගැනීම කෙහෙ අල්ලා ගැනීම හා අවයවයන් පරාමශනය කිරීම වශයෙන් ස්ත්‍රියක හා කයින් කය ස්පර්ශ කෙරෙයි ද (ඔහු හට) සඟවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි.

අර්ථ

ඔතිණ්ණා රාගයට බැසගත් සිතින්

මාතුගාමෙන සදධිං එදවස උපන් දැරියගේ පටන් ජීවමාන මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රියක්

හතථගාහංවා අත ඇල්ලීම

වෙණිගාහංවා ගොතන ලද කෙස් වැටිය

අංග

මිනිස් කාන්තාවක් වීම

කාන්තාවක්ය යන හැඟීම

සිරුර අල්ලන රාගය

ඒ රාගයෙන් උත්සාහ කිරීම

අත් ආදිය ඇල්ලීම

ආපත්ති

ස්ත්‍රියක සිටියදී ස්ත්‍රියක යන හැඟීමෙන් රාග සිතින්
භික්ෂුවක් කයින් එක කෙස් ගසක් හෝ ලෝමයක් ස්පර්ෂ කලේ නම්
සංඝාදිසේස

ස්ත්‍රියක සිටියදී
ස්ත්‍රියකද, පණ්ඩකයද, පුරුෂයකද, තිරිසනකද යන සැකයෙන් කය ස්පර්ෂ කිරීම
ථුලැසි

කායපටිබද්ධයෙන් කය ස්පර්ෂ කිරීම ථුලැසි

කායපටිබද්ධයෙන් කායපටිබද්ධය ස්පර්ෂ කිරීම දුෂ්කට

නිස්සගගියෙන් (ගල් කැට ආදිය විසිකිරීමෙන්) දුෂ්කට

පිරිමියකු, තිරිසනකු, ස්ත්‍රියක, පණ්ඩකයකු යන හැඟීමෙන් සිරුර ඇල්ලීමෙන්
දුෂ්කට

පිරිමියකු යන සැකයෙන් සිරුර ඇල්ලීමෙන් දුෂ්කට

ස්ත්‍රියක නැග සිටින අත්තක් සෙලවීමෙන් දුෂ්කට

අනාපත්ති

පාත්‍ර ආදිය පිළිගැනීමේදී ස්ත්‍රියකගේ අත් කෙස් ආදිය ස්පර්ෂ වනවිට

භික්ෂුව අතපය දිගහරිනවිට ස්ත්‍රී සිරුරක ස්පර්ෂ වීම

ස්ත්‍රියක් ස්පර්ෂ කරද්දී භික්ෂුව ආශ්වාදයක් නොවිද සිටීම

ස්ත්‍රියක් ස්පර්ෂ කරද්දී භික්ෂුව කයින් වෑයම් නොකර සිටී

බෙරීමේ අදහසින් තල්ලු කිරීම

නොදැන නොසිහියෙන්

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

7. දුට්ඨුල්ලාවාචා ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ඕතිණ්ණෝ විපරිණතේන චිත්තේන මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඕභාසෙය්‍ය, යථා තං යුවා යුවතිං මේථුනූපසංහිතාහි, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

යම් භික්ෂුවක් රාගයෙන් පෙරළී ගිය සිතින් තරුණයෙකු තරුණියකට මෛථුන සන්නිශ්‍රිතව කරන කථාවක්මෙන් යම් ස්ත්‍රියකට (ඇගේ වසමඟ පසමඟ පිළිබඳව) අසභ්‍ය ව්‍යවහාරයෙන් කථාකරයි නම් (ඔහු හට) සඟවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි.

අර්ථ

දුටඨුලලාවාචා	වස මග, පස මග, මෛථුන ධම්ම ගැන අසැබි කතා
මාගම	සභ්‍ය අසභ්‍ය තේරුම් ගතහැකි ස්ත්‍රියක්

අංග

මිනිස් ස්ත්‍රියක වීම

ස්ත්‍රියක යන හැඟීම ඇතිබව

අසභ්‍ය වචන කතාකිරීමේ රාගය ඇතිබව

ඒ රාගයෙන් අසභ්‍ය වචන කතාකිරීම

එකෙණෙහිම ඇය තේරුම්ගැනීම

ආපත්ති

ස්ත්‍රියකගේ වසපග පසමග ගැන(මෛථුන නිශ්‍රිත ගුණ හෝ අගුණ) කතා කිරීම හා ඇසූ කෙනා දැනගැනීම **සංඝාදිසේස**

ඇසූ කෙනා තේරුම් නොගතහොත්
ථුලැසි

වචන ගණනට ස්ත්‍රීන් ගණනට ඇවැත් වේ

ස්ත්‍රියගේ අකු ඇටයෙන් පහළ දණ මඩලෙන් ඉහළ වෙනත් අවයව ගැන කතාකිරීම
ථුලැසි

පණ්ඩක අයගේ වසමග ගැන කතා කිරීම
ථුල්ලැසි

අකු ඇටයෙන් ඉහළ දණ මඩලෙන් පහළ ගැන කතා කිරීම
දුෂ්කට

පණ්ඩක අයගේ වෙනත් අවයව ගැන කතා කිරීම
දුෂ්කට

අනාපත්ති

කියාදීමේ අර්ථයෙන්

පෙළ අටඨකතා කියවීමේදී එම වචන භාවිතය

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

8. අත්තකාම පාරිචරිය ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ඔතිණ්ණෝ විපරිණතේන චිත්තේන මාතුගාමස්ස සන්තිකේ අත්තකාමපාරිචරියාය වණ්ණං භාසෙය්‍ය: 'ඒතදග්ගං භගිනි! පාරිචරියානං යා මාදිසං සීලවන්තං, කල්‍යාණධම්මං බ්‍රහ්මචාරිං ඒතේන ධම්මේන පරිචරෙය්‍යාති. මේටුනූපසංහිතේන, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

යම් භික්ෂුවක් රාගයෙන් පෙරළී ගිය සිතින් "නැඟනියනි සිල්වත් වූ යහපත් ගතිගුණ හා බඹසර ඇත්තාවූ මා වැන්නකුට මෛථුන ධර්මයෙන් උවටැන් කෙරේනම් එය උපස්ථානයන් අතර ශ්‍රේෂ්ඨ යැ"යි ස්ත්‍රියක් හමුවෙහි නමාහා මෙවුන්දම් සෙවීමේ අනුසස් ප්‍රකාශ කරන්නේ ද (ඔහු හට) සඟවෙසෙස් නම් ඇවැත් වෙයි.

අර්ථ

මාතුගාම සභ්‍ය අසභ්‍ය තේරුම් ගතහැකි ස්ත්‍රියක්

අතතකාමපාරිචරිය මෛථුන නිශ්‍රිත ඉල්ලීමේ කතා

අංග

මිනිස් ස්ත්‍රියක වීම

ස්ත්‍රියක යන හැඟීම

භික්ෂුව මෛථුන රාගයෙන් යුත් බව

ඒ රාගයෙන් මෛථුන සංග්‍රහයේ ගුණ කීම

ස්ත්‍රිය එකෙණෙහිම දැනගැනීම

ආපත්ති

ස්ත්‍රියකට කයින් හෝ වචනයෙන් මෛථුනයෝන් උපස්ථාන කිරීමේ ගුණ කීමෙන් — සංඝාදිසේස

එම කියූදෙය ස්ත්‍රියට නොතේරුණේ නම් — ථුලැසි

පණ්ඩකයකුගෙන් මෛථුනය්‍ය ඉල්ලීමෙන් — ථුලැසි

පණ්ඩකට නොතේරුනේ නම් — දුෂ්කට

පුරුෂ ආදී අනෙකුත් අයගෙන් මෛථුන්‍ය ඉල්වීමෙන් — දුෂ්කට

අනාපත්ති

ඇසුවිට ‘සිවුපසයෙන් උපස්ථාන කරන්නැ‘යි කීමෙන්

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ය/ ආදිකම්මික

9. සඤ්චරිත්ත ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සඤ්චරිත්තං සමාපජ්ජේය්‍ය ඉත්ථියා වා පුරිසමතිං පුරිසස්ස වා ඉත්ථිමතිං, ජායත්තනේ වා ජාරත්තනේ වා අන්තමසෝ තංඛණිකායපි, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

යම් භික්ෂුවක් (ස්ත්‍රී අඹුසැමි බවකින් හෝ පොර අඹුසැමි බවකින් යුතු) ස්ත්‍රියකගේ කැමැත්ත පුරුෂයාට ද පුරුෂයාගේ කැමැත්ත ස්ත්‍රිය වෙත ගෙනයයි නම් යටත් පිරිසෙයින් එකෙනෙහි රමණය කරනු කැමති ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ හෝ අදහස් ඔවුනොවුන් අතර ගෙනයන්නේ නම් (ඔහු හට) සංඝාදිසේස ආපත්තිය වෙයි.

අර්ථ

සඤ්චරිතතං සමාපජෙජ්‍යය — ආවාහ විවාහ වනු කැමමති ස්ත්‍රී පුරුෂයන්ගේ පණිවුඩ හුවමාරුව

ජායතතනෙවා	නිබද භාර්යා පිණිස
ජාරතතනෙවා	අනියම් භාර්යා පිණිස
අන්තමසෝ තංඛණිකාය'පි	එම මොහොතේ අභිරමණයට කැමති
සම්පූර්ණයෙන්ම වෙන්වූ අය	අලංවචනීයෝ
තාවකාලිකව වෙන්වූ අය	නාලංවචනීයෝ

- අලංවචනීයත්වයෙන් වෙන්වූ දෙමාපියන් පවා එක්කිරීම සඝවෙසෙස් වේ.

අංග

මනුෂ්‍යයන් වීම
දික්කසාද වූ බිරිඳක් වීම
යෝජනාව පිළිගැනීම
විමසීම
පිළිතුර ආපසු ගෙනගොස් පැවසීම

ආපත්ති

පතිගණ්හාති(පණිවිඩය පිළිගැනීම)	වීමංසති(එය පිළිබඳ සොයාබැලීම)	පචජාහරති(එහි ප්‍රතිඵලය නැවත දැන්වීම)	සංඝාදිසේස
පතිගණ්හාති	වීමංසති	න පචජාහරති	ථුලැසි
න පතිගණ්හාති	වීමංසති	පචජාහරති	ථුලැසි
න පතිගණ්හාති	වීමංසති	න පචජාහරති	දුෂ්කට

- කරුණු 01ක යෙදීම දුෂ්කට
- කරුණු 02ක යෙදීම ථුලැසි

අනාපත්ති

සංඝයාගේ, චෛත්‍යයක හෝ ගිලන් අයකුගේ කටයුත්තකට

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

10. කුටිකාර ශික්ෂාපදය

සඤ්ඤාචිකාය පන භික්ඛුනා කුටිං කාරයමානේන අස්සාමිකං අත්තුද්දේසං පමාණිකා කාරේතබ්බා, තත්‍රි'දං පමාණං: දීඝසෝ ද්වාදස විදත්ථියෝ සුගතවිදත්ථියා, තිරියං සත්තන්තරා. භික්ඛූ අභිනේතබ්බා වත්ථුදේසනාය, තේහි භික්ඛූහි වත්ථුං දේසේතබ්බං අනාරම්භං සපරික්කමනං. සාරම්භේ චේ භික්ඛු වත්ථුස්මිං අපරික්කමනේ, සඤ්ඤාචිකාය

කුටිං කාරෙය්‍ය, භික්ඛූ වා අනභිනෙය්‍ය වත්ථුදේසනාය, පමාණං වා අතික්කාමෙය්‍ය, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

තමන් සඳහාවූ ද කරවාදෙන දායකයන් නැත්නාවූ ද (එහෙයින්ම) ඉල්ලාගත් වෑ පොරෝ ආදිය ඇතිව කුටියක් කරවනු කැමති භික්ෂුව විසින් එය ප්‍රමාණවත් ලෙස කරවිය යුත්තේය. මේ එහි ප්‍රමාණයයි: දිගින් සුගත් වියතින් දොළොස් වියතකි. පළලින් (හිත්ති හැර) ඇතුළත සුගත් වියතින් සත් වියතකි. කුටි බිම දෙසීම පිණිස භික්ෂුහු කැඳවිය යුත්තාහ. ඒ භික්ෂූන් විසින් ද උපදුව රහිතව උපචාර සහිතව කුටි බිම දෙසිය යුත්තේය. යම් භික්ෂුවක් උපදුව සහිතව උපචාර රහිතව ඉල්ලාගත් වෑ පොරෝ ආදියෙන් කුටියක් කරවන්නේ ද කුටිබිම නොකැඳ වන ලද්දාහු ද එසේම ප්‍රමාණය ද ඉක්මවා නම් (ඔහු හට) සඟවෙසෙස් වෙයි.

අර්ථ

සඤ්ඤාචිකාය	තමන් ඉල්ලාගත් වෑ පොරෝ ආදියෙන්
අනාරම්භං	උපද්‍රව නැතිබව
සපරිකකමණං	උපචාර සහිත බව - ගොන් දෙදෙනකු යොදන ලද ගැලක් කුටිය සිසාරා ගමන් කල හැකිවිය යුතුය.
සුගතවිදතථියා	සුගත වියත - මැදුම් පුරුෂයකුගේ අතින් රියන් 1 1/2 (දැන් මැදුම් පුරුෂයකුගේ අතින් රියන් 3) (කුටිය සුගත් වියත් 12* 07 අතර විය යුතුය - කුඩාම ප්‍රමාණය 12* 04 අතර විය යුතුය)

කුටි

උල්ලිත්තා	ඇතුලත පමණක් පිරියම් කල
අවලිත්තා	පිටත පමණක් පිරියම් කල
උල්ලිත්තාවලිත්තා	ඇතුලත හා පිටත පිරියම් කල

- දහයියා පුළුස්සා හෝ එසේම ගත් කුඩු හෝ මැටි සමග කවලම් කර පිරියම් කල හැකිය. සුදුහුණු පිරියම් කිරීම එම බිත්තිය මත කරනු ලබයි.

ආපත්ති

කුටි වස්තුව නොදෙසා ප්‍රමාණය ඉක්මවා කුටියක් කිරීමේදී හෝ කරවීමේදී ප්‍රයෝගයක් පාසා දුෂ්කට

පිරියම් කිරීමේදී කුටිය අවසන් කිරීමට අවසන් මැටි පිඩට පෙර මැටි පිඩ තැබීමේදී
ථුල්ලැසි

අන්තිම මැටි පිඩ තැබීමේදී
සංඝාදිසේස

අනාපත්ති

භාගෙට නිමකල කුටිය අනෙකකුට දීමෙන්

තම වාසය සඳහා නොව අනෙකකු සඳහා

කුටිය පොලවටම සමතලා කිරීමෙන්

ලෙන්, ගුහා, තෘණ කුටි, උපෝසථාගාර ආදී පොදු තැන්

අංග

උල්ලිත්තාදී කුටි තුනෙන් එකක් වීම
කුඩාම ප්‍රමාණයවත් තිබීම
කුටිබිම අනුමත කරවා නොගැනීම
ලොකුම ප්‍රමාණයට වඩා කෙසගසක අග තරම්වත් ප්‍රමාණයක් ඉක්මවීම
තමා වෙනුවෙන් කරන කුටියක් වීම
තමාගේ වාසය පිණිස කුටියක් කිරීම
අවසන් ලේපය තැබීම

11. විහාරකාර ශික්ෂාපදය

මහල්ලකං පන භික්ඛුනා විහාරං කාරයමානේන සස්සාමිකං අත්තුද්දේසං භික්ඛූ අභිනේතබ්බා වත්ථු දේසනාය, තේහි භික්ඛූහි වත්ථුං දේසේතබ්බං අනාරම්භං සපරික්කමනං. සාරම්භේ චේ භික්ඛු වත්ථුස්මිං අපරික්කමනේ මහල්ලකං විහාරං කාරෙය්‍ය, භික්ඛූ වා අනභිනෙය්‍ය වත්ථුදේසනාය, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

තමන් සඳහාවූ ද කරවාදෙන දායකයන් ඇත්නාවූ ද ලොකු විහාරයක් කරවනු කැමති භික්ෂුව විසින් විහාරබිම දෙසීම සඳහා භික්ෂූහු කැඳවිය යුත්තාහ. ඒ භික්ෂූන් විසින් ද උපද්‍රව රහිතව උපචාර සහිතව විහාරබිම දෙසිය යුත්තේය. යම් භික්ෂුවක් උපද්‍රව සහිතව උපචාර රහිතව ලොකු විහාරයක් කරවන්නේ නම් විහාරවස්තුව දෙසීම පිණිස භික්ෂූහු ද නොකැඳවනු ලද්දාහු නම් (ඔහු හට) සංඝාදිසේසාපත්තිය වෙයි.

ආපත්ති අනාපත්ති පෙර ශික්ෂාපදය පරිදිමය.

12. පඨම දුට්ඨදෝෂ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුං දුට්ඨෝ දෝසෝ අප්පතීතෝ අමූලකේන පාරාජිකේන ධම්මේන අනුද්ධංසෙය්‍ය: අප්පේ'ව නාම නං ඉමම්හා බ්‍රහ්මචරියා චාවෙය්‍යන්'ති. තතෝ අපරේන සමයේන සමනුග්ගාහියමානෝ වා අසමනුග්ගාහියමානෝ වා අමූලකඤ්ඤේ'ව්ච තං අධිකරණං හෝති, භික්ඛු ච දෝසං පතිට්ඨාති, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

යම් භික්ෂුවක් භික්ෂුවක් කෙරෙහි කිපියේ නොඉතුටු වූයේ දුෂ්ඨ වූ සිත් ඇත්තේ ඒ මහණ සාස්නෙන් නෙරපා දමන්නෙමි නම් යෙහෙකැයි සිතා අමූළික වූ පරිවි ඇවතකින් චෝදනා කරයි. ඉක්බිති පසු කලෙක කිසිවෙකු විසින් විනිශ්චය කරනු ලැබුව ද නොලැබුව ද ඒ චෝදනාව හේතු රහිතවූවක් වෙයි නම් එමෙන්ම චෝදක භික්ෂුවද (තමා විසින්ම) දෝෂයෙහි පිහිටා නම් (ඔහු හට) සඟවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි.

අර්ථ

දුටෙඨාදොසො	එකම පුද්ගලයකුගේ ආකාර නානාත්වය
අපපතීතො	ප්‍රීති සුඛ ආදියෙන් අපගත වූයේ
අමූලකෙන පාරාජිකෙන ධමෙමන	බොරුවට(මුල්නැති) චූදිත භික්ෂුව පාරාජිකා යැයි නොදැක(අදිටය) නොඅසා(අශ්‍රැත), සැකයකින් තොරව(අපරිසංකිත) චෝදනා කිරීම.
අනොකාසං කාරාපෙතවා	චෝදනා කිරීමට භික්ෂුවගෙන් අවසර නොගෙන

අංග

චූදිතකයා උපසම්පදා භික්ෂුවකි යන පිළිගැනීම ඇතිබව
චෝදනා කරන භික්ෂුවට චෝදනාව ලබන්නා පාරාජිකා වී නැතැයි යන හැගීම ඇතිබව
මූලයක් නැතිව චෝදනා කිරීම
පැවිද්දෙන් නෙරපන අදහසින් ඉදිරිපිටදී චෝදනා කිරීම
චෝදනාව ලබන්නා එකෙණෙහිම චෝදනාව තේරුම් ගැනීම

ආපත්ති

භික්ෂුවකට ද්වේෂ සහගත සිතින් සාසනයෙන් නෙරපීමේ අදහසින් එම එම භික්ෂුව ඉදිරියේම චෝදනා කලවිට (වාචනාදිපපායේන) සංඝාදිසේස වේ.

වෙනත් කෙනෙකුන් ලවා කරවීමේදීද සංඝාදිසේස වේ.

බැනීමේ අදහසින් කරනවිට(අකෙකාසාදිපපායෙන) පවිති වේ.

අවසර නොගෙන චෝදනා කිරීමේදී දුෂ්කට වේ.

අනාපත්ති

මූලයක් ඇතිව චෝදනා කිරීමෙන්

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

13.දුතිය දුට්ඨදෝෂ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුං දුට්ඨෝ දෝසෝ අප්පතීතෝ අඤ්ඤභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චි දේසං ලේසමත්තං උපාදාය පාරාජිකේන ධම්මේන අනුද්ධංසෙය්‍යඃ අප්පේව නාම නං ඉමම්හා බ්‍රහ්මචරියා චාවෙය්‍යන්ති. තතෝ අපරේන සමයේන සමනුග්ගාහියමානෝ වා අසමනුග්ගාහියමානෝ වා අඤ්ඤභාගියඤ්චේව තං අධිකරණං හෝති, කෝචි දේසෝ ලේසමත්තෝ උපාදින්නෝ භික්ඛු ච දෝසං පතිට්ඨාති, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

යම් භික්ෂුවක් භික්ෂුවක් කෙරෙහි කිපියේ නොඉතුටුවූයේ දුෂ්ඨ වූ සිත් ඇත්තේ ඒ මහණ සැනෙන් නෙරපා දමන්නෙමි නම් යෙහෙකැයි සිතා ලේසමාත්‍රයක් ගෙන (තීරුසන් ආදී සතකු පිළිබඳ වූ ආපත්තියට හේතුවන දෙයීම පිණිස භික්ෂුහු ද කාරණයක් ආරෝපනය කොට) පරිවි ඇවතකින් චෝදනා කරයි. ඉක්බිති පසු කලෙක කිසිවෙකු විසින් විනිශ්චය කරනු ලැබුව ද නොලැබුව ද ඒ චෝදනාව තීරුසනුන් පිළිබඳ වූවක් බවත් ආරෝපිත වූවක් බවත් පැහැදිලි වෙයි නම් එමෙන්ම චෝදක භික්ෂුවද (තමා විසින්ම) වරදෙහි පිහිටා නම් (ඔහු හට) සඟවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි.

අර්ථ

අඤ්ඤභාගියසස — දබ්බමල්ලපුත්ත රහතන් වහන්සේට එළුවෙක් හා මෙත්තියා භික්ෂුණියට එළුදෙනක් ආදේශ කර සංවාසයේ යෙදෙනු දුටුබව කීම හෙවත් මනුෂ්‍ය ජාතියෙන් වෙනස් වූ භික්ෂු ජාතියෙන් වෙනස් වූ අය ආදේශ කර චෝදනා කිරීම.

කිඤ්චි දෙසං ලෙස මතතං උපාදාය

ලෙසය (දසප්‍රකාර)එයින් එකක් හෝ වැඩියක් ගෙන චෝදනා කිරීම

ජාති ලෙසය

ගොත්ත ලෙසය

ආපත්ති ලෙසය
චීවර ලෙසය
ආචරිය ලෙසය
නාම ලෙසය
ලිංග ලෙසය
භත්ත ලෙසය
උපජඣාය ලෙසය
සෙනාසන ලෙසය

අංග

චූදිතකයා උපසම්පදා භික්ෂුවකි යන පිළිගැනීම ඇතිබව
චෝදනා කරන භික්ෂුවට චෝදනාව ලබන්නා පාරාජිකා වී නැතැයි යන හැඟීම ඇතිබව
ලේඟමාත්‍රෙයන් චෝදනා කිරීම
පැවිද්දෙන් නෙරපන අදහසින් ඉදිරිපිටදී චෝදනා කිරීම
චෝදනාව ලබන්නා එකෙණෙහිම චෝදනාව තේරුම් ගැනීම

ආපත්ති

සාසනයෙන් නෙරපීමේ අදහසින් ඉහත දැක්වූ දස ලේස අතරින් යමකින් භික්ෂුවකට චෝදනා කිරීමේදී සංඝාදිසේස වේ.

අමූලක පාරාජිකා චෝදනා	සංඝාදිසේස
අමූලක සංඝාදිසේස චෝදනා	පචිති
අමූලක පචිති චෝදනා	දුකකට

අනාපත්ති

භික්ෂුවක් සඟවෙසෙස් ඇවතකට පත්වෙයි. එය දුටු භික්ෂුවක් ඔහු පාරාජිකා ඇවතකට පත් වී ඇතැයි අවංකව සිතයි. එසේ සිතා චෝදනා කරයි හෝ කරවයි නම් හෝ ආපත්ති නොවේ.

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

14. සංඝභේදක ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සමග්ගස්ස සඞ්ඝස්ස භේදාය පරක්කමෙය්‍ය, භේදනසංවත්තනිකං වා අධිකරණං සමාදාය පග්ගය්හ තිට්ඨෙය්‍ය. සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි ඒවමස්ස වචනීයෝ: 'මා ආයස්මා! සමග්ගස්ස සඞ්ඝස්ස භේදාය පරක්කමි භේදනසංවත්තනිකං වා අධිකරණං සමාදාය පග්ගය්හ අට්ඨාසි. සමේතායස්මා සඞ්ඝේන, සමග්ගෝ හි සඞ්ඝෝ සම්මෝදමානෝ අවිවදමානෝ ඒකුද්දේසෝ ඵාසු විහරතී'ති. ඒවඤ්ච සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි වුච්චමානෝ තථේව පග්ගණ්හෙය්‍ය, සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි යාවතතියං සමනුභාසිතබ්බෝ තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාවතතියඤ්ච චේ සමනුභාසියමානෝ තං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය ඉච්චේතං කුසලං. නෝ චේ පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

යම් භික්ෂුවක් සමඟ සංඝයාගේ භේදය පිණිස උත්සාහ කරයි ද භේදය පිණිස පවත්නා කාරණයක් හෝ දැඩිව ගෙන සිටියි ද ඒ භික්ෂුවට සෙසු භික්ෂූන් විසින් මෙසේ කිව යුත්තේය. "ඇවැත්නි සමඟි සංඝයාගේ භේදය පිණිස උත්සහ නොකරවා! භේදය පිණිස පවත්නා කාරණයක් හෝ දැඩිව ගෙන නොසිටුවා! ඇවැත්නි! පියවි සංඝයා සමඟ එක්වනු මැනව. ඔවුනොවුන් ප්‍රිය වූ , විවාද රහිත වූ , සමාන පාඨොක් උදෙසීම් ඇත්තාවූ, සමඟි සංඝයා සුවසේ වාසය කරන්නේ ද එහෙයිනි. මෙසේ පියවි භික්ෂූන් විසින් අවවාද කරන්නාවූ යථෝක්ත භික්ෂුව පෙරසේම දැඩිව සිටියි නම් ඒ දෘෂ්ඨිය දුරුකරනු සඳහා පියවි භික්ෂූන් විසින් තෙවරක් දක්වාම අවවාද දිය යුත්තේය. ඉදින් තෙවැනිවර හෝ හික්මෙනු ලබන්නේ සිය අදහස් හළේ නම් මැනවි. නොහළේ නම් (ඔහු හට) සඟවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි.

අර්ථ

සමගගසස සංඝසස	සිතින් හා සිරුරින් එකීභූත වීමයි
භෙදනසංවතතනිකං වා අධිකරණං	සංඝභේදයට හේතුවන අටලොස් භේදකර වස්තු

<u>අටලොස් භේදකර වස්තු</u>

අධර්මය ධර්මය යැයි කීම
ධර්මය අධර්මය යැයි කීම
අවිනය විනය යැයි කීම
විනය අවිනය යැයි කීම
තථාගතයන් වහන්සේ දේශනා නොකල දේ දේශනා කලැයි කීම

තථාගතයන් වහන්සේ දේශනා කල දේ දේශනා නොකලැයි කීම
තථාගතයන් වහන්සේ පුරුදු නොකල දේ පුරුදු කලැයි කීම
තථාගතයන් වහන්සේ පුරුදු කල දේ පුරුදු නොකලැයි කීම
තථාගතයන් වහන්සේ නොපැනවූ දේ පැනවූ බව කීම
තථාගතයන් වහන්සේ පැනවූ දේ නොපැනවූ බව කීම
අනාපත්ති ආපත්ති යැයි කීම
ආපත්ති අනාපත්ති යැයි කීම
ලඝු ඇවැත් ගරු ඇවැත් යැයි කීම
ගරු ඇවැත් ලඝු අඇවැත් යැයි කීම
සාවශේස ආපත්ති අනවශේස ආපත්ති යැයි කීම
අනවශේස ආපත්ති සාවශේස ආපත්ති යැයි කීම
දුට්ඨුල්ලාපත්ති අදුට්ඨුල්ලාපත්ති යැයි කීම
අදුට්ඨුල්ලාපත්ති දුට්ඨුල්ලාපත්ති යැයි කීම

- ✓ සංඝභේදය සිදුවීමට නම් භික්ෂූන් වහන්සේලා සතර නමක් සමගි සංඝයාගෙන් වෙන්ව ගොස් එකම සීමාවක් තුල උපෝසථ ආදී විනය කර්ම කල යුතුය.

අංග

සංඝභේදයට උත්සාහ කිරීම
ධර්මානුකූලව සමනුභාසනය කිරීම
කර්මවාක්‍යය තුන්වර කියා අවසන් වීම
භික්ෂුව සංඝයා බිදුවන අදහස අත නොහැරීම

ආපත්ති

සමනුභාෂන කර්මයේදී ඤත්තිය තැබීමේදී	දුෂ්කට
කර්මවාක්‍යය පළමුවර හා දෙවනවර කීමේදී	ථුලැසි
කර්මවාක්‍යය තෙවැනිවර අවසන්වීමේදී	සංඝාදිසේස

අනාපත්ති

සමනුභාෂන කර්මය නොකලේ නම්

සමනුභාෂන කර්මය කරනවිට දෘෂ්ඨිය හලේ නම්

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ(මෙහි ආදිකම්මිකයකු නැත)

15. දුනිය සංඝභේදක ශික්ෂාපදය

තස්සේව බෝ පන භික්ඛුස්ස භික්ඛූ හොන්ති අනුවත්තකා වග්ගවාදකා, ඒකෝ වා ද්වේ වා තයෝ වා, තේ ඒවං වදෙය්‍යුං: 'මා ආයස්මන්තෝ! ඒතං භික්ඛුං කිඤ්චි අවචුත්ථ, ධම්මවාදී චේසෝ භික්ඛු, විනයවාදී චේසෝ භික්ඛු, අම්හාකඤ්චේසෝ භික්ඛු, ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදාය වෝහරති, ජානාති නෝ භාසති, අම්හාකම්පේතං ඛමතී'ති. තේ භික්ඛූ භික්ඛූහි එවමස්සු වචනීයා: 'මා ආයස්මන්තෝ! ඒවං අවචුත්ථ. න චේසෝ භික්ඛු ධම්මවාදී, න චේසෝ භික්ඛු විනයවාදී. මා ආයස්මන්තානංපි සඞ්ඝභේදෝ රුච්චිත්ථ. සමේතායස්මන්තානං සඞ්ඝේන, සමග්ගෝහි සඞ්ඝෝ සම්මෝදමානෝ අවිවදමානෝ ඒකුද්දේසෝ ඵාසු විහරතී'ති. ඒවඤ්ච තේ භික්ඛූ භික්ඛූහි වුච්චමානා තථේව පග්ගණ්හෙය්‍යුං, තේ භික්ඛූ භික්ඛූහි යාවතතියං සමනුභාසිතබ්බා තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාවතතියඤ්චේ සමනුභාසියමානා තං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍යුං ඉච්චේතං කුසලං. නෝ චේ පටිනිස්සජ්ජෙය්‍යුං, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

යථෝක්ත සංඝභේදයට උත්සහ කරන ඒ භික්ෂුවට පක්ෂවූ , වගවාදී වූ එක් භික්ෂුවක් හෝ දෙදෙනෙක් හෝ තිදෙනෙක් හෝ භික්ෂූහු වෙත්. ඒ භික්ෂූහු ද මෙසේ පවසත්: "ඇවැත්නි යථෝක්ත භික්ෂුවට කිසිවක් නොකියවු. ඔහු විනය වාදීය, ධර්‍ම වාදීය, අපගේ කැමැත්ත ද රුචිය ද ඔහු දනී. (එසේම) කියයි. ඒ අනුව ද ක්‍රියා කරයි. අපගේ අදහස ද එයමය"යි කියත් නම් , පියවි භික්ෂූන් විසින් ඒ භික්ෂූන්ට මෙසේ කිය යුත්තාහු වෙති. "ඇවැත්නි එසේ නොකියවු යථෝක්ත මහණ ඇඩමවාදීය, අවිනයවාදිය. ඔබ හැම ද සංඝභේදය රුචි නොකරනු මැනව. පියවි සංඝයා සමඟ එක්වනු මැනව. ඔවුනොවුන් ප්‍රිය වූ, විවාද රහිත වූ , සමාන පාමොක් උදෙසීම් ඇත්තාව, සමඟි සංඝයා සුවසේ වාසය කරන්නේ ද එහෙයිනි". මෙසේ පියවි භික්ෂූන් විසින් අවවාද කරන්නාවූ යථෝක්ත භික්ෂූහු පෙරසේම දැඩිව සිටින් නම් ඒ දෘෂ්ඨිය දුරුකරනු සඳහා පියවි භික්ෂූන් විසින් තෙවරක් දක්වාම අවවාද දිය යුත්තාහ. ඉදින් තෙවැනි වර හෝ හික්මෙනු ලබන්නාවූ ඒ භික්ෂූහු සිය අදහස් හළේ නම් මැනවි. නොහළේ නම් (ඔවුනට) සඟවෙසෙස් ඇවැත් වෙති.

ආපත්ති අනාපත්ති පෙර ශික්ෂාපදය පරිදිමය.

16.දුබ්බච ශික්ෂාපදය

භික්ඛු පනේව දුබ්බචජාතිකෝ හෝති, උද්දේසපරියාපන්නේසු සික්ඛාපදේසු භික්ඛූහි සහධම්මිකං වුච්චමානෝ අත්තානං අවචනීයං කරෝති: 'මා මං ආයස්මන්තෝ! කිඤ්චි අවචුත්ථ, කල්‍යාණං වා පාපකං වා, අහම්පායස්මන්තේ න කිඤ්චි වක්ඛාමි, කල්‍යාණං වා පාපකං වා, විරමථායස්මන්තෝ! මම වචනායා'ති. සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි ඒවමස්ස වචනීයෝ: 'මා ආයස්මා! අත්තානං අවචනීයං අකාසි. වචනීයමේවායස්මා අත්තානං කරෝතු, ආයස්මාපි භික්ඛූ වදේතු සහධම්මේන, භික්ඛූපි ආයස්මන්තං වක්ඛන්ති සහධම්මේන, ඒවං සංවද්ධාහි තස්ස භගවතෝ පරිසා යදිදං අඤ්ඤමඤ්ඤවචනේන අඤ්ඤමඤ්ඤවුට්ඨාපනේනා'ති. ඒවඤ්ච සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි වුච්චමානෝ තථේව පග්ගණ්හෙය්‍ය, සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි යාවතතියං සමනුභාසිතබ්බෝ තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාවතතියඤ්චේ සමනුභාසියමානෝ තං පටිනිස්සජ්ජේය්‍ය ඉච්චේතං කුසලං. නෝ චේ පටිනිස්සජ්ජේය්‍ය, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

යම් කිසි භික්ෂුවක් දුවව ස්වභාව ඇත්තේ වෙයි. සෙසු භික්ෂූන් විසින් ප්‍රාතිමෝක්ෂයෙහි ඇතුළත් ශික්ෂාපදයන්හි පිහිටා අවවාද කරනු ලබන කල්හි ද ඔහු (තමා) අවවාද කට යුත්තෙකැයි නොසලකයි. "ඇවැත්නි ඔබ වහන්සේලා මාහට හොඳක් හෝ නරකක් හෝ නොකියනු මැනවි. මම ද ඔබ වහන්සේලාට හොඳක් හෝ නරකක් නොකියමි. එහෙයින් මට අනුශාසනා නොකරවු." යැයි තමා අනුශාසනා කටයුත්තෙකු කොට නොසලකයි. වෙඬදු භික්ෂුවකට සෙසු භික්ෂූන් විසින් මෙසේ කිය යුතුයි. "ඇවැත්නි තමා නොකිය යුත්තෙකු කොට නොසලකනු මැනව, හුදෙක් කියයුත්තෙක් ලෙස සලකනු මැනව, ඔබද භික්ෂූන්ට විනයානුකූලව කියන්න. සෙසු භික්ෂූහු ද ඔබට විනයානුකූලව කියති. එය එසේම විය යුතුය. මක් නිසා ද ඔවුනොවුන්ගේ අනුශාසනාවෙන් ඔවුනොවුන් ඇවතින් නඟා සිටුවීමෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිරිස වැඩෙන්නේ ද එහෙයිනි." මෙසේ පියවි භික්ෂූන් විසින් අවවාද කරන කල්හිද ඒ භික්ෂුව පෙරසේම දැඩිව සිටියි නම් ඒ දෘෂ්ඨිය දුරුකරනු සැදහා පියවි භික්ෂූන් විසින් තෙවරක් දක්වාම අවවාද දිය යුත්තේය. ඉදින් තෙවැනි වර හෝ හික්මවනු ලබන්නේ සිය අදහස් හළේ නම් මැනවි. නොහළේ නම් (ඔහු හට) සඟවෙසෙස් ඇවැත් වෙයි.

ආපත්ති අනාපත්ති පෙර ශික්ෂාපදය පරිදිමය.

17.කුලදූෂක ශික්ෂාපදය

භික්ඛු පනේව අඤ්ඤතරං ගාමං වා නිගමං වා උපනිස්සාය විහරති කුලදූසකෝ පාපසමාචාරෝ, තස්ස බෝ පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චේව සුය්‍යන්ති ච, කුලානි ච තේන දුට්ඨානි දිස්සන්ති චේව සුය්‍යන්ති ච. සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි ඒවමස්ස වචනීයෝ: 'ආයස්මා බෝ කුලදූසකෝ පාපසමාචාරෝ, ආයස්මතෝ බෝ පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චේව සුය්‍යන්ති ච, කුලානි චායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චේව සුය්‍යන්ති ච, පක්කමතායස්මා ඉමම්හා ආවාසා, අලන්තේ ඉධ වාසේනා'ති. ඒවඤ්ච සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි වුච්චමානෝ තේ

භික්ඛූ ඒවං වදෙය්‍යඃ 'ඡන්දගාමිනෝ ච භික්ඛූ, දෝසගාමිනෝ ච භික්ඛූ, මෝහගාමිනෝ ච භික්ඛූ, භයගාමිනෝ ච භික්ඛූ, තාදිසිකාය ආපත්තියා ඒකච්චං පබ්බාපෙන්ති, ඒකච්චං න පබ්බාපෙන්ති'ති. සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි ඒවමස්ස වචනීයෝඃ 'මා ආයස්මා! ඒවං අවච, නව භික්ඛූ ඡන්දගාමිනෝ, න ච භික්ඛූ දෝසගාමිනෝ, න ච භික්ඛූ මෝහගාමිනෝ, න ච භික්ඛූ භයගාමිනෝ, ආයස්මා බෝ කුලදූසකෝ පාපසමාචාරෝ, ආයස්මතෝ බෝ පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති චේව සුය්‍යන්ති ච, කුලානි චායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චේව සුය්‍යන්ති ච, පක්කමතායස්මා ඉමම්හා ආවාසා, අලන්තේ ඉධ වාසේනා'ති. ඒවඤ්ච සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි වුච්චමානෝ තථේව පග්ගණ්හෙය්‍ය, සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි යාවතතියං සමනුභාසිතබ්බෝ තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාවතතියඤ්චේ සමනුභාසියමානෝ තං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, ඉච්චේතං කුසලං. නෝ චේ පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, සඞ්ඝාදිසේසෝ.

යම් භික්ෂුවක් දායකයන්ගේ ශ්‍රද්ධාව දූෂණය කරමින් පහත් ඇවතුම් පැවතුම් ඇතිව යම් කුලයක් හෝ ගමක් ඇසුරු කොට වාසය කෙරේ. ඔහුගේ ලාමක හැසිරීම හා එයින් දූෂණයවූ කුල ද දකින්නටත් අසන්නටත් ලැබේ.(එසේ ඇති කල්හි) පියවි භික්ෂූන් විසින් ඒ භික්ෂුවට මෙසේ කිව යුතුවෙයි. "ඔබ වනාහි දායකයන්ගේ ශ්‍රද්ධාව දූෂණය කරන්නෙකි, ලාමක හැසිරීම් ඇත්තෙකි, ඔබගේ ලාමක පැවතුම් හා එයින් දූෂිතවූ කුල ද දකින්නටත් අසන්නටත් ලැබෙයි. එබැවින් ඔබගේ මෙහි සිටීමෙන් වැඩක් නැත. මේ ආරාමයෙන් ඉවත්ව යව". මෙසේ දන්වනු ලැබූ ඒ භික්ෂුවඃ "මෙඛදුම ආපත්තියක් මුල් කොට සමහර අය (ආරාමයෙන්) බැහැර කරති, සමහර අය බැහැර නොකරති මේ භික්ෂූහු ඡන්දයෙන් අගතියට ගියහ, ද්වේෂයෙන් මෝහයෙන් හා භයෙන් අගතියට ගියේ යැ"යි කියයි නම් පියවි භික්ෂූන් විසින් යලිත් ඔහු හට මෙසේ කිය යුතු වෙයි. "ඇවැත්නි මෙසේ නොකියාවා මේ භික්ෂූහු ඡන්දයෙන් අගතියට නොගියහ ද්වේෂයෙන් මෝහයෙන් හා භයෙන් අගතියට නොගියහ, ඔබ වනාහි කුල දූෂණය කරන්නෙකි. ලාමක හැසිරීම් ඇත්තෙකි. ඔබගේ ලාමක පැවතුම් හා එයින් දූෂිත තුළ ද දකින්නටත් අසන්නටත් ලැබේ.(එබැවින්) ඔබගේ මෙහි සිටීමෙන් වැඩක් නැත. මේ ආරාමයෙන් ඉවත්ව යව"යනුවෙනි. භික්ෂූන් විසින් මෙසේ කියනු ලබද්දීත් පෙරසේම සිටී නම් නැවත තෙවරක් දක්වා අවවාද කළ යුතුයි. තුන් වෙනි වර හෝ හික්මෙනු ලබන්නේ, සිය ලාමක හැසිරීම් අත්හළේ නම් මැනවි. නොහළේ නම් (ඔහු හට) සඟවෙසෙස් ඇවැත්වෙයි.

කුලදූෂකො — ආරාමයේ ඇති මල්, ඵල, සුණු, මැටි, දර, උණගස් ආදී සාංඝික භාණ්ඩ ගිහියන්ට දීම, ගිහියන්ට

වෙදකම් කිරීම, නැකැත් බැලීම, ගිහියන්ගේ පණිවුඩ ගෙනයාම.(සෑම ක්‍රියාවකටම දුෂ්කට)

පාප සමාචාර — ගිහියන් සතුටු කිරීම සඳහා මල් සිටවීම, නෙලීම, මල් ගෙතීම ආදිය

(බුද්ධ පූජා සඳහා මල්ගස් රෝපනය ගිරීමෙන් ඇවැත් නැත. එහෙත් බුද්ධ පූජා ආදිය සඳහා මල්මාලා ගෙතීම් ආදියෙන් දුෂ්කට වේ.)

✓ *මල් සිටවීම නෙලීම අකැප ව්‍යවහාරය*

මෙතැන වලක් හාරන්න
මේ මල් කඩන්න

✓ *මල් සිටවීම නෙලීම කැප ව්‍යවහාරය*

මේ ගස දැනගන්න
මේ මල දැනගන්න
මේ වල දැනගන්න

✓ *පරියාය කැප ක්‍රම*

නුවණැත්තෙක් නම් මේ මල් පැල සිටුවනවා
මල් ටිකක් අරන් දෙන්න
මේ මල් පූජා කල හැකියි

✓ *ඕභාෂය*

උදළු අලවංගු ආදී උපකරණ ගෙනැවිත් මල්පැල සිටුවන තැන තැබීම

✓ *නිමිත්ත කර්මය*

උදළු අලවංගු ආදී උපකරණ ගෙනැවිත් සාමණේර හිමිවරු ළඟ තැබීම

ආපත්ති

අවවාද නොපිළිගැනීම	දුෂ්කට
සමනුභාෂන කර්මය කරනවිට ඤත්තිය තැබීමේදී	දුෂ්කට
කර්මවාක්‍යය පළමුවර හා දෙවනවර කීමේදී	ථුලැසි
කර්මවාක්‍යය තෙවැනිවර අවසන්වීමේදී	සංඝාදිසේස

සංඝාදිසේස පිළිබඳ විස්තර

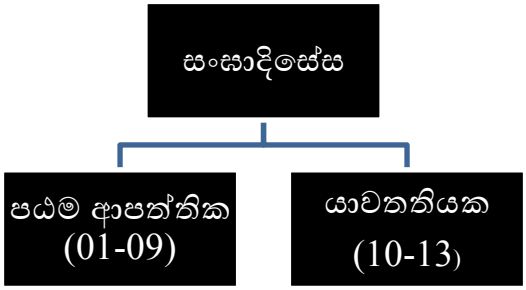

ආපත්ති පටිච්ඡාදනය (ආපත්ති වැසීම)

සංඝාදිසේස ඇවතකට පත් වූ භික්ෂුව පසුදින අරුණට ප්‍රථම ඒ බව තවත් භික්ෂුවකට ආරෝචනය කල යුතුය. ආපත්තියක් බව දැන දැනම ආරෝචනය කිරීමේ හැකියාවද තිබියදී එසේ ආරෝචනය නොකර සිටීමෙන් ආපත්ති පටිච්ඡාදනය සිදුවේ.

සංඝාදිසේස ඇවතකින් පිරිසිදු වන ආකාරය

සංඝදිසේස ඇවතක් පටිච්ඡානය නොකලේ නම් (එදවසම ආරෝචනය කර) දින 06ක මානතක් පිරිය යුතුය. ඉන් පසු අබ්භාන විනය කර්මයක් කරවාගැනීමෙන් පිරිසිදු විය හැකිය.

සංඝදිසේස ඇවතක් පටිච්ඡානය කලේ නම් (එදවසම ආරෝචනය නොකර) පටිවජනන කල දින ගණනට පිරිවෙසක් ගෙන පුරා මානත, අබ්භාහන යන විනය කර්මවලින් පිරිසිදු විය හැකිය.

පිරිවෙස

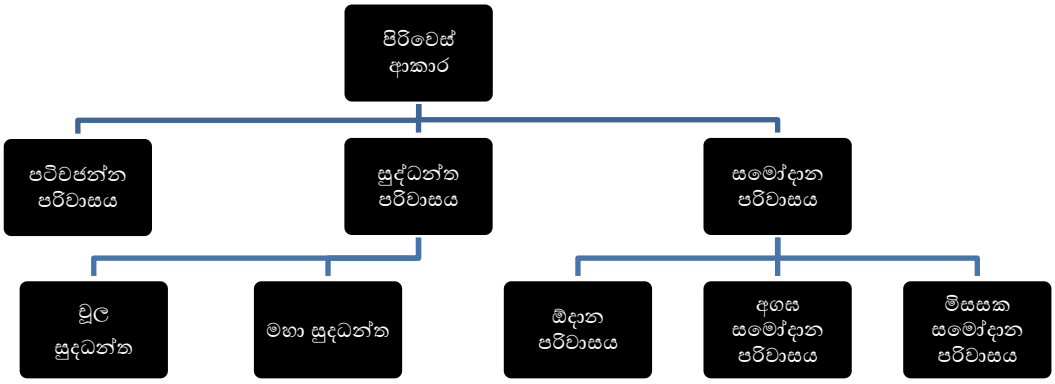

01). **<u>පටිච්ඡන්න පරිවාසය</u>**

ආපත්ති වැසූ දින ගණන සලකා දෙන පිරිවෙසයි.

උදා-: ඇවතට පත් වී දින 05කට පසු ආරෝචනය කලේ නම් දින 05ක පිරිවෙසක් දිය යුතුය.

02). **<u>සුද්ධන්ත පරිවාසය</u>**

ආපත්තිගණන් හා වැසුණු අරුණු ගණන් නොදන්නා හට , සිහි නොකරන්නා හට, විමති ඇති අයට දෙන පිරිවෙස මෙයයි. මෙය දෙයාකාරයකි.

» චූල සුද්ධන්තය

උපසම්පදා වූ දිනයේ සිට සැලකීමේදී කිසියම් කාලයක් පිරිසිදු බව දන්නේ නම් එම කාලය අතහැර අපිරිසිදු කාලය සලකා දෙන පිරිවෙසයි.

» මහා සුද්ධන්තය

උපසම්පදා වූ දිනයේ සිට පිරිසිදු කාලයක් සිහිපත් කල නොහැකි නම් උපසම්පදා වූ කාලයම සලකා දෙන පිරිවෙසයි.

03). **<u>සමෝදාන පරිවාසය</u>**

» ඕදාන සමෝදාන පරිවාසය

පිරිවෙස් පුරමින් සිටින කාලය නැවතත් සංඝාදිසේස ඇවතකට පත්වී පටිච්ඡන්න කලේ නම් පිරිවෙස් විසූ කාලය මකාදමා මූලාය පටිකස්සනය කොට (මුලට ඇද) දෙන පිරිවෙසයි.

» අගඝ සමොදාන පරිවාසය

බොහෝ ඇවැත්වලට පත්වනවිට එම ඇවැත් පටිච්ඡන්න කලදින ගණන් විවිධ ලෙස වෙනස් වනවිට වැඩිම පටිච්ඡන්න කල දින ගණනට අනෙක් ඒවාත් ඇතුලත් කොට දෙන පිරිවෙසයි.

» මිසඝක සමොදාන පරිවාසය

නා නා වස්තුක ඇවැත්වලට (විවිධ වර්ගයේ ආපත්ති) පත් වී ඇතිවිට ඒවා එකතු කර දෙන පිරිවෙවසයි.

<u>පිරිවෙස් පුරන ආකාරය</u>

සංඝාදිසේස ඇවතකට පත් වූ භික්ෂුව සංඝයාගෙන් (අවම සතර නමකගෙන්) සුදුසු පිරිවෙසක් ලබාගෙනඅඩුම තරමින් එක් භික්ෂුවක් හෝ සිටින සෙනසුනක ‘පරිවාසං සමාදියාමි වතතං සමාදියාමි‘ යැයි තෙවරක් කියා පිරිවෙස සමාදන් වී එහි සිටින භික්ෂූන්ට ආරෝචනය කර අදාළ දින ගණන පිරිවෙස පිරිය යුතුය.

පිරිවෙස් කැඩෙන ආකාරය

සහවාසය	ප්‍රකෘති භික්ෂූන් සමග එක වහලක් යට නිදා ගැනීම
විපපවාසය	ප්‍රකෘති භික්ෂූන් නැති සෙනසුනක අරුනක් ඉක්මවීම
අනාරෝචනය	භික්ෂුවක් (ආගන්තුක)දැක ආරෝචනය නොකර සිටීම

මානත

සංඝදිසේස ඇවතකට පත්වී පටිච්ජනන කර පිරිවෙස් විසූ භික්ෂුවද පටිච්ජන්න නොකල භික්ෂුවද අනිවාර්‍යයන්ම දින 06ක මානතක් පිරිය යුතුය.

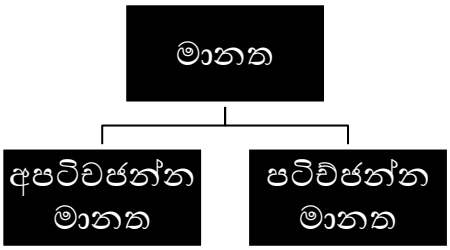

»අපටිජන්න මානත

සංඝාදිසේස ඇවතකට පත්වී එදිනම ආරෝචනය කල භික්ෂුවට දෙන මානතයි.

» පටිජවජන්න මානත

සංඝාදිසේස ඇවතකට පත්වී එදිනම ආරෝචනය නොකර පටිච්ජන්න කල භික්ෂුවට පිරිවෙස පිරීමෙන් අනතුරුව දෙන මානතයි.

මානත පුරන ආකාරය

සංඝාදිසේස ඇවතකට පත් වූ භික්ෂුව සංඝයාගෙන් (අවම සතර නමකගෙන්) මානත ලබාගෙනඇඩුම තරමින් සතර නමක් වත් සිටින ආවාසයකට ගොස් ‘මානත්තං සමාදියාමි වත්තං සමාදියාමි‘ යැයි තෙවරක් කියා මානත සමාදන් වී දින 06ක් වාසය කල යුතුය.

මානත කැඩෙන ආකාරය

සහවාසය	ප්‍රකෘති භික්ෂූන් සමග එක වහලක් යට නිදා ගැනීම
විපපවාසය	ප්‍රකෘති භික්ෂූන් නැති සෙනසුනක අරුනක් ඉක්මවීම
අනාරෝචනය	භික්ෂුවක් (ආගන්තුක)දැක ආරෝචනය නොකර සිටීම

ඌන ගණෙ වරණං භික්ෂූන් වහන්සේලා හතර නමකට අඩු තැනක මානත පිරීම

අබ්භාහන විනයකර්මය

සංඝාදිසේස ඇවතකට පත්වී පිරිවෙස් මානත් පිරූ භික්ෂුව එම ඇවතින් සම්පූර්ණයෙන්ම පිරිසිදුවීම සඳහා අඩුම තරමින් භික්ෂූන් වහන්සේලා 20 නමකගෙන් යුක්තව අබ්භාන නමැති විනය කර්මය කරවාගත යුතුය.

අනියත (02)

18. පඨම අනියත ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු මාතුගාමේන සද්ධිං ඒකෝ ඒකාය රහෝ පටිච්ඡන්නේ ආසනේ අලංකම්මනියේ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය. තමේනං සද්ධෙය්‍යවචසා උපාසිකා දිස්වා තිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤතරේන වදෙය්‍ය, පාරාජිකේන වා සඞ්ඝාදිසේසේන වා පාචිත්තියේන වා. නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානෝ තිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤතරේන කාරේතබ්බෝ පාරාජිකේන වා සඞ්ඝාදිසේසේන වා පාචිත්තියේන වා. යේන වා සා සද්ධෙය්‍යවචසා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තේන සෝ භික්ඛු කාරේතබ්බෝ. අයං ධම්මෝ අනියතෝ.

යම් භික්ෂුවක් මුවහවූ මෛථුන සේවනයට සුදුසුවූ රහසිගතවූ තැනක හුදකලාවූ ස්ත්‍රියක සමඟ හිඳ ඇදගියයුතු වදන් ඇති උවැසියක් එය දැක පැහැදී, සඟවෙසෙස්, පවිති යන තුන් ආපත්තීන් අතුරෙන් යම් කිසි ඇවතකින් චෝදනා කරයි ද එසේ හිඳි භික්ෂුව යථෝක්ත ත්‍රිවිධ ආපත්තීන් අතුරින් ප්‍රතිඥා කරන්නේ යම් ඇවතකින්ද එයින් ආරෝපණය කටයුත්තේය. මේ ආපත්තිය භික්ෂුවගේ ප්‍රතිඥාවෙන් කළ යුතු බැවින් අනියත නම් වෙයි.

අර්ථ

මාතුගාම — මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රිය (එදවස උපන් දැරිය පටන්)

එකෝ එකාය රහෝ

භික්ෂුවක් මාගමක් සමග හුදකලාවේ ආවරණය වූ තැනක වාඩි වී සිටීම හෝ නිදාගෙන සිටීමෙන් ආපත්ති සිදුවන බව මෙයින් කියවේ.

අලංකමමනීයෙ — මෛථුන සේවනයට යෝග්‍ය වූ තැනක්

ආපත්ති

භික්ෂුවට එසේ චෝදනා කරන කල්හි එය භික්ෂුවගෙන් විමසූ විට භිකුෂුව පිළිගන්නා ඇවත සිදුවේ.

වෙනත් ස්ත්‍රීන් සියයක් සිටියද මෙම සිකපදයෙන් ඇවැත් සිදුවේ.

අනාපත්ති

දෙදෙනාගෙන් එක් අයකු සිටගෙන සිටීමෙන්

ඇස් ඇති පුරුෂයකු ළඟ ඇතිවිට

එසේ සිටින්නට කැමැත්තක් නොමැතිව සිටින්නට සිදුවන අවස්ථාවල

19. දුතිය අනියත ශික්ෂාපදය

න හේව බෝ පන පටිච්ඡන්නං ආසනං හෝති නාලංකම්මනියං. අලඤ්ච බෝ හෝති මාතුගාමං දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි ඕභාසිතුං. යෝ පන භික්ඛු තථාරූපේ ආසනේ මාතුගාමේන සද්ධිං ඒකෝ ඒකාය රහෝ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය. තමේනං සද්ධෙය්‍යවචසා උපාසිකා දිස්වා ද්වින්නං ධම්මානං අඤ්ඤතරේන වදෙය්‍ය, සඞ්ඝාදිසේසේන වා පාචිත්තියේන වා. නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානෝ ද්වින්නං ධම්මානං අඤ්ඤතරේන කාරේතබ්බෝ සඞ්ඝාදිසේසේන වා පාචිත්තියේන වා. යේන වා සා සද්ධෙය්‍යවචසා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තේන සෝ භික්ඛු කාරේතබ්බෝ.අයම්පි ධම්මෝ අනියතෝ.

ආසනය මුවහ නොවූවක් වෙයි. මෙවූන සේවනයට ද නුසුදුසුය. එහෙත් ස්ත්‍රියක හා අසභ්‍ය ව්‍යවහාරයෙන් කථා කරන්නට ප්‍රමාණය. යම් භික්ෂුවක් හුදෙකලාව ස්ත්‍රියක සමඟ එබදු ආසනයක හිඳ ඇදැහිය යුතු වචන ඇති උවැසියක් එය දැක සඟවෙසෙසින් හෝ පවිතියෙන් හෝ චෝදනා කරයි. එසේ හිඳි බව ප්‍රතිඥා කරන භික්ෂුව ඒ ද්විවිධ ආපත්තීන් අතුරින් ප්‍රතිඥා කරන්නේ යම් ඇවතකින්ද එයින් ආරෝපණය කළ යුතුවෙයි. මේ ආපත්තිය ද භික්ෂුවගේ ප්‍රතිඥාවෙන් කළ යුතු හෙයින් අනියත නම් වේ.

ආපත්ති

මෙම සිකපදයේදී එළිමහන් තැනක් අගවන බැවින් භික්ෂුව හා මාගම සිටින තැන දොලොස් පරියන් උපචාරයෙහි ඇස් ඇති කන් ඇසෙන පුරුෂයකු සිටීනම් ඇවැත් සිදු නොවේ.

තවත් ස්ත්‍රීන් සිටීමෙන්ද මෙම සිකපදයෙන් ඇවැත් සිදුනොවේ.

නිසැඟි පවිති (30)

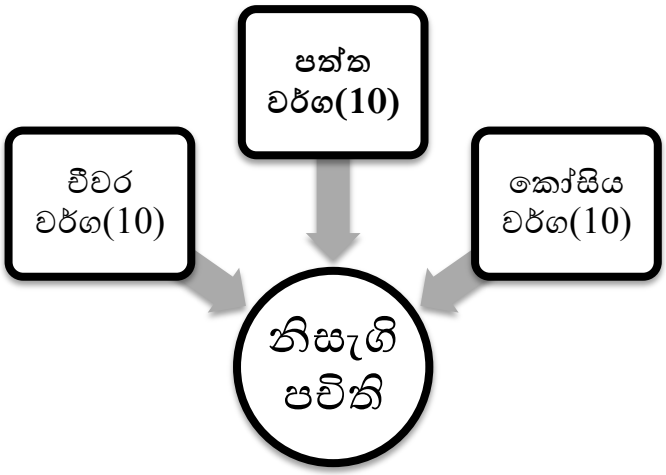

චීවර වර්ග

20. පඨම කඨින ශික්ෂාපදය

නිට්ඨිතචීවරස්මිං භික්ඛුනා උබ්භතස්මිං කඨිනේ, දසාහපරමං අතිරේකචීවරං ධාරේතබ්බං. තං අතික්කාමයතෝ, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

භික්ෂුව තමාගේ සිවුර කොට නිමි කල්හි සහ කඨිනානිසංස උද්ධරණය වූ කල්හි භික්ෂුව විසින් දස දිනක් තුළ අතිරේක සිවුරක් දැරිය හැකිය. එය ඉක්මවන්නා හට නිසඟි පවිති වේ.

අර්ථ

නිටයීත චීවරසමිං උබහතසමිං කඨිනෙ — කඨින ආනිසංස නැතිවිට

අතිරේක චීවරං — අධිෂ්ඨානය නොකල විකල්පනය නොකල කැප සිවුරුවලින් අඩුම තරමින් රියනක් දිග වියතක් පලල රෙදි කැබැල්ලක්

<u>නිසැඟි වූ සිවුරක් නිස දෙසන ආකාරය</u>

නිසැඟි වූ සිවුර ගෙන තවත් භික්ෂුවක් ළඟට ගොස් උත්කුටියෙන් හිඳ ‘ඉදං මෙ භනෙත චීවරං දසාහතිකකනතං නිසසගගියං ඉමාහං සංඝසස නිසසජාමි‘ ලෙස තෙවරක් කියා සිවුර දී ආපත්තිය දේශනා කල යුතුය.

එවිට අනෙක් භික්ෂුව ‘ඉමං චීවරංආයසමතෝ දමමි‘ ලෙස කියා නැවත සිවුර දිය යුතුය.

<u>කඨිනය ඇතිරීම</u>

කඨින සිවුරක් පූජා කල යුත්තේ පස් නමකගෙන් යුත් සංඝයාටය.එම සංඝයා එය පසු දිනක නොව එදිනම සුදුසු භික්ෂුවකට දිය යුතුය. කඨිනය ලබන්නේ එම පස් නමෙන් එක්අයෙක් නම් ඉතිරිවන සතර නමක් වූ සංඝයා විසින් ඤත්ති දුතිය කර්ම වාකයෝන්එම වස්ත්‍රය දිය යුතුය.

සිවුර ලැබූ භික්ෂුව එදිනම ඒ සඳහා කල යුතු කැපීම, මැසීම, පඩු පෙවීම, කජ් බිංදු තැබීම ආදී සියල්ල නිම කල ය්තුය.

තනිපට සිවුරක් මැසුවේ නම් පැරණි තනිපට සිවුරෙහි අධිෂ්ඨානය ඉවත් කල යුතුය.

‘මේ තනිපට සිවුරෙහි අධිෂ්ඨානය ඉවත් කරමි‘
‘ඉමං උත්තරාසංගං පච්චුද්දරාමි‘

ඉන්පසු අළුත් උත්තරාසංගය අධිෂ්ඨාන කල යුතුය.

‘මේ තනිපට සිවුරෙහි අධිෂ්ඨානය කරමි‘
‘ඉමං උත්තරාසංගං අධිටඨාමි‘

ඉන්පසු කඨින සිවුර ඇතිරිය යුතුය.

මේ තනිපට සිවුරෙන් කඨිනය අතුරමි
‘ඉමිනා උතතරාසංගෙන කඨිනං අතථරාමි‘

මේ සමග ඔහුට කඨිනානිසංස 05ක් ලැබේ.

<u>කඨිනය අනුමෝදන් වීම හා කිරීම</u>

කඨිනය ඇතිරූ භික්ෂුව සංඝයා වෙත ගොස් වැදගෙන ‘අතථතං හනෙත සංඝසස කඨිනං , ධමමිකෝ කඨිනතථාරෝ අනුමොදථ‘ ලෙස අනුමෝදන් කල හැකිය.

ස්වාමීනි සංඝයාගේ කඨිනය මවිසින් අතුරන ලදි.ඒ කඨිනය දැහැමිය. අනුමෝදන් වුව මැනවි.

අනුමෝදන් වන භික්ෂුන් විසින් වැදගෙන ‘අතථතං ආවුසෝ සංඝසස කඨිනං , ධමමිකෝ කඨිනතථාරෝ අනුමොදාම‘ ලෙස කියා අනුමෝදන් විය හැකිය.

ඇවැත්නි සංඝයාගේ කඨිනය ඔබ විසින් අතුරන ලදි.ඒ කඨිනය ඇතිරීම දැහැමිය. එම ඇතිරීම අපි අනුමෝදන් වෙමු.

<u>කඨිනානිසංස</u>

අනාමන්තචාර

තම විහාරයෙහි දොලොස් රියනක් ඇතුලත භික්ෂුවක් සිටියත් ඔහුගෙන් නොවිමසා පෙරවරුවෙහි භික්ෂුවට ගමට යා හැකිය.

අසමාදානචාර

තුන් සිවුර අධිෂ්ඨාන කල භික්ෂුවට එයින් තමා කැමති සිවුරකින් වෙන්ව රාත්‍රිය ගත කලත් හෙවත් අරුණ උදාවන විම දෙරියන් හමාරක අත්පසින් වෙන්ව සිටියත් නිසැගි පවිති නොවේ.

ගණ භෝජන

අකැප ව්‍යවහාරයකින් ලද දානයක් භික්ෂුන් සතර දෙනෙක් හෝ ඊට වැඩි පිරිසක් සමග පිළිගන්නා භික්ෂුවට පවිති ඇවැත් නොවේ.

යාවදත්ථ චීවර

අධිෂ්ඨාන නොකල, විකප්පනය නොකල සිවුරු කැමති ප්‍රමාණයක් පාවිච්චි කල හැකිය.

යෝ ච තත්ථ චීවරුප්පාද

කඨිනය අතුරන ලද වස් සීමාව තුලදී ලැබෙන සග සතු සිවුරු සියල්ල කඨිනය ඇතිරූ භික්ෂුවට අයිති වෙයි.අනිත් පිරිකර අයත් නොවේ.

<u>කඨිනානිසංස අහිමි වීම (කඨිනය ඉදිරීම් අට)</u>

පක්කමනන්තිකා

භික්ෂුව මසා නිමකල සිවුරත් රැගෙන ‘කඨිනය ඇතිරූ විහාරයට ආපසු නොඑමි‘යි යන අදහසින් නික්ම යයි. විහාරයේ උපචාර සීමාව ඉක්මවා යනවිට අනුසස් අහිමිවෙයි.

නිට්ඨානන්තිකා

ආපසු එන අදහසින් ආනිසංස වස්ත්‍රය රැගෙන භික්ෂුව විහාරයෙන් නික්ම යයි. වෙනත් විහාරයක සිට සිවුරු මහන අතර ‘ආපසු නොයමි‘යි සිතයි. සිවුර මසා නිමවීමත් සමග අනුසස් අහිමිවෙයි.

සන්නිට්ඨානන්තිකා

ආපසු එන අදහසින් ආනිසංස වස්ත්‍රය රැගෙන භික්ෂුව විහාරයෙන් නික්ම යයි. වෙනත් විහාරයක සිට ‘සිවුරත් නොමසමි, ආපසුත් නොයමි‘යි සිතයි. සිතීමත් සමග අනුසස් අහිමිවෙයි.

නාසනන්තිකා

ආපසු එන අදහසින් ආනිසංස වස්ත්‍රය රැගෙන භික්ෂුව විහාරයෙන් නික්ම යයි. වෙනත් විහාරයක සිට ‘මෙහිදී සිවුර මසමි, එහෙත් ආපසු නොයමි‘යි සිතා සිවුර මසන අතර සොර සතුරු උවදුරකින් සිවුර නැතිවෙයි. ඒ සමගම අනුසස් එඅහිමිවෙයි.

සවණන්තිකා

ආපසු එන අදහසින් ආනිසංස වස්ත්‍රය රැගෙන භික්ෂුව වෙනත් විහාරයකට යයි. වෙනත් විහාරයක සිට ‘මෙහි සිට සිවුර මසා ගෙන යමියි‘ සිතා සිවුර මසයි. එසේ මසන අතරතුර කයිනය ඇතිරූ විහාරයෙහි කයිනානිසංස , සංඝයා විසින් ඉවත්කරන ලදැයි අසයි. ඒ සමගම අනුසස් එඅහිමිවෙයි.

සීමාතික්කන්තිකා

ආපසු එන අදහසින් ආනිසංස වස්ත්‍රය රැගෙන භික්ෂුව වෙනත් විහාරයකට යයි. ‘මෙහි සිට සිවුර මසා ගෙන යමියි‘ සිතා එය නිමකරයි. අද යමියි හෙට යමියි සිත සිතා සිටින විට පස් මාසය අවවසන් වෙයි. කාලය අවසන්වීමත් සමගම භික්ෂුව පිටත සිටියදීම අනුසස් අහිමිවී යයි.

සහුබ්භාරා

ආපසු එන අදහසින් ආනිසංස වස්ත්‍රය රැගෙන භික්ෂුව වෙනත් විහාරයකට ගොස් සිවුර මසයි. සිවුර මසමාගෙන ආපසු එනවිට සංඝයා කයිනානිසංස ඉවත් කරයි. එහි සියළු භික්ෂූන්ගේ අනුසස් අහිමිවෙයි.

ආසාවච්ඡේදිකා

මේ භික්ෂුවට වස් විසූ තැනින් වස්ත්‍රයක් ලැබී නැත. එහෙයින් වස්ත්‍රයක් සොයාගන්නා අදහසින් වෙනත් විහාරයකට යන්නේ ආපසු එන අදහස ඇතිවයි. එම විහාරයේ සිටින භික්ෂුව ‘මෙහිදීම වස්ත්‍ර සොයා ගන්නෙමියි ආපසු නොයන්නෙමියි‘ සිතයි. වස්ත්‍ර ලැබීමේ ආශාවද නැතිවී යයි. ඒ සමග ඒ අනුසස් අහිමිවෙයි.

ආපත්ති

අතිරේක සිවුරක් දින 10කට වඩා තබා ගැනීමෙන් නිසැගි පවිති වේ.

නිසැගි වූ සිවුරක් නොදැන වුවද පරිභෝග කරන වාරයක් පාසා දුෂ්කට වේ.

අනාපත්ති

දින 10 ක් ඇතුලත අධිෂ්ඨානය කිරීමෙන්
විකල්පනය කිරීමෙන්
අනුන්ට දීමෙන්
විනාශවීමෙන්
පැහැරගැනීමෙන්
විශ්වාසයෙන් ගැනීමෙන් ආදියෙන්

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

සිවුරු

කැප සිවුරු වර්ග

ඛොම	කොමු පට්ටාවලින් සැදු රෙදි
කපපාසික	කපු රෙදි
කොසෙය්‍ය	පට පණු රෙදි
කම්බල	එළුලොම් රෙදි
සාණ	හණ නූල් රෙදි
භංග	ඉහත පහම හෝ කීපයක් මිශ්‍රව හදන රෙදි

අනුලෝම කැප සිවුරු වර්ග

දුකූල	හණ වැනි
පතතූනන	පට පණු රෙදි වැනි
චීන පට්ට, කෝමාර පට්ට	කපු රෙදි වැනි
ඉදධිමය	සෘදධියෙන් ලැබූ
දෙවදිනන	දෙවියන් විසින් දුන්

භික්ෂුවක් සතු චීවර වර්ග

01). තුන් සිවුර	(අන්තරාවාසකය, උත්තරාසංගය, සංඝාටිය)
02). වස්සික සාටිකය	වැසි සළුව
03). නිසීදනය	පත්කඩය
04). පච්චත්තරණය	ඇද ඇතිරිල්ල

05). කණ්ඩු පටිවජාදනය	සැරව වැනි රෝග ඇතිවිට නාභියෙන් පහල දණහිසින් ඉහළ වැසීමට අදින සිවුර
06). මුඛ පුඤ්ජනචෝලය	තුවාය
07). පරිකඛාරචෝල	අනෙකුත් පරිෂ්කාර

- මීට අමතරව ගමනක් යෑමේදී පෙරහන්කඩය හා ඉදිකටු නූල් ගෙන යා යුතුය. නැතහොත් දුෂ්කට වේ.

<u>තුන් සිවුරේ ප්‍රමාණ</u>

අදනය	දිග	මුටයී පඤ්චකය
	පළල	දෙරියන
උතතරාසංගය	දිග	මුටයී පඤ්චකය
	පළල	මුටයී ත්‍රිකය
සංඝාටිය	දිග	මුටයී පඤ්චකය
	පළල	මුටයී ත්‍රිකය

- උපරිම වශයෙන් සුගත චීවරයට අඩුවිය යුතුය.

<u>තුන් සිවුරු අධිෂ්ඨානය</u>

සිවුර ජංගෙය්‍ය, ග්‍රීවෙය්‍ය, ඝන්ධී, පාස සම්පූර්ණ කොට පඩු පොවාගත යුතුය. ඉන්පසු නිල්,කළු හෝ මඩ පාටින් කප් බිංදුව නුවාවේ සිට සතරගුලක් පමණ ඇතුලට කොන් සතරේම,තුනක,දෙකක හෝ එකක 'ඉමං කපප බිංදුං කරොමි' කියා මොණර ඇසක් පමණ ප්‍රමාණයට තැබිය යුතුය. දැන් මෙම සිවුර අධිෂ්ඨානයට සුදුසු සිවුරකි.

<u>සිවුරු අධිෂ්ඨාන කරන ආකාරය</u>

» තුන් සිවුර සමීපයේ ඇතිවිට

ඉමං අනතරවාසකං අධිටඨාමි
ඉමං උතතරාසංඝං අධිටඨාමි
ඉමං සංඝාටිං අධිටඨාමි

යනුවෙන් සිතින් සිතමින් අතින් ස්පර්ෂ කරමින් හෝ වචනයෙන් තුන්වතාව බැගින් කියනවිට අධිෂ්ඨානය සිදුවේ.

» තුන් සිවුර සමීපයේ නැතිවිට (තිබෙන තැන සලකා)

එතං අනතරවාසකං අධිටඨාමි
එතං උතතරාසංඝං අධිටඨාමි
එතං සංඝාටිං අධිටඨාමි
ලෙස තුන්වර බැගින් වචනයෙන්ම කිව යුතුය.

<u>තුන් සිවුර පවවුදධරණය (අධිෂ්ඨානය අතහැරීම)</u>

» තුන් සිවුර සමීපයේ ඇතිවිට

ඉමං අනතරවාසකං පවවුදධරාමි
ඉමං උතතරාසංඝං පවවුදධරාමි
ඉමං සංඝාටිං පවවුදධරාමි

» තුන් සිවුර සමීපයේ නැතිවිට (තිබෙන තැන සලකා)

එතං අනතරවාසකං පවවුදධරාමි
එතං උතතරාසංඝං පවවුදධරාමි
එතං සංඝාටිං පවවුදධරාමි

ලෙස තුන්වර බැගින් කිව යුතුය.

<u>සිවුරුවල අධිෂ්ඨානය බිඳෙන ආකාරය</u>

අනුන්ට දීමෙන්
විශ්වාසයෙන් ගැනීමෙන්
උපසම්පදාව ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන්
ලිංග පරිවර්තනය වීමෙන්
පැහැර ගැනීමෙන්
ගිහි බවට පත් වීමෙන්
කාලක්‍රියා කිරීමෙන්
පවවුදධරණය කිරීමෙන්

තුන් සිවුරෙහි සුළැගිලි නියපිට ප්‍රමාණයේ සිදුරක් සෑදීමෙන් අධිෂ්ඨානය බිඳේ.

21. පඤ්ම කඨින ශික්ෂාපදය

නිට්ඨිතචීවරස්මිං භික්ඛුනා උබ්භතස්මිං කඨිනේ, ඒකරත්තම්පි චේ භික්ඛු තිචීවරේන විප්පවසෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

භික්ෂුව තමාගේ සිවුර කොට නිමි කල්හි සහ කඨිනානිසංස උද්ධරණය වූ කල්හි සංඝයාගේ අනුමතියක් නොමැතිව තුන් සිවුරෙන් වෙන්ව එක රැයකුදු ගත කරන්නේ නම් ඔහු හට නිසැඟි පවිති වේ.

ආපත්ති

තුන් සිවුරෙන් වෙන්ව නොදැන සිටියද පවිති වේ.
නිසැගි සිවුර පාවිච්චි කිරීමේදී දුෂ්කට වේ.

අනාපත්ති

අරුණට පෙර පවවුදධරණය කිරීමෙන්
භික්ෂු සම්මුතියක් ඇති ගිලන් භික්ෂුවට

22. තතිය කඨින ශික්ෂාපදය

නිට්ඨිතචීවරස්මිං භික්ඛුනා උබ්භතස්මිං කඨිනේ, භික්ඛුනෝ පනේව අකාලචීවරං උප්පජ්ජේය්‍ය, ආකංඛමානේන භික්ඛුනා පටිග්ගහේතබ්බං. පටිග්ගහෙත්වා ඛිප්පමේව කාරේතබ්බං. නෝ චස්ස පාරිපූරී, මාසපරමං තේන භික්ඛුනා තං චීවරං නික්ඛිපිතබ්බං ඌනස්ස පාරිපූරියා, සතියා පච්චාසාය. තතෝ චේ උත්තරිං නික්ඛිපෙය්‍ය සතියාපි පච්චාසාය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

භික්ෂුව තමාගේ සිවුර කොට නිමි කල්හි සහ කඨිනානිසංස උද්ධරණය වූ කල්හි භික්ෂුවකට නොකල් වීවරයක් ලැබේ. ඉදින් කැමතිනම් භික්ෂුව විසින් පිළිගත හැකිය. පිළිගෙන එයින් වහා සිවුරක් (දැස සිවුරෙන් එකක්) කරවිය යුතුයි. සිවුරකටද නොසෑහේ නම්, අඩුව සම්පූර්ණකර ගැනීම සඳහා බලාපොරොත්තු සහිතව, (නො ඉවා) මාසයක් තැම්පත් කරගත හැකිය. බලාපොරොත්තුව ඇතත් මාසයකින් මත්තෙහි තබාගන්නා හට නිසැඟි පවිති වේ.

<u>අකාල සිවුරු</u>

චීවර මාසය හැර (කඨින ආනිසංස ඇතිවිට එම මාස 04 හැර) ඉතිරි කාලයේ ලැබෙන සිවුරු

<u>චීවර මාසය</u>

වස් පවාරණයෙන් පසු එන මාසය

23. පුරාණ චීවර ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ඤත්තිකාය භික්ඛුනියා පුරාණචීවරං ධෝවාපෙය්‍ය වා රජාපෙය්‍ය වා ආකෝටාපෙය්‍ය වා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් නොනෑ වූ භික්ෂුණියක් ලවා පරණ සිවුරක් සෝදා නම්, පඬු පොවා නම්, අපුල්ලා නම් (ඔහු හට) නිසැඟි පවිති වේ.

අර්ථ

පුරාණ චීවරං	වරක් හැදපු පොරවපු සිවුරු
ඤත්තිකාය	සත්මුදු පරම්පරාවක් යනතුරු ලේ ඥාතීන් නොවන

ආපත්ති

සේදීමට අණ කිරීමේදී	දුෂ්කට
සෝදා අවසන් කිරීමේදී	නිසැඟි පවිති

අනාපත්ති

ඥාති භික්ෂුණීන් ලවා සේදවීම

යමෙක් නොකියා රැගෙන ගොස් සේදීම

සික්ඛ මානාවක් හෝ සාමණේරියක් ලවා සේදවීම

24. චීවර පටිගගහණ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ඤත්තිකාය භික්ඛුනියා හත්ථතෝ චීවරං පටිග්ගණ්හෙය්‍ය ඤත්තුදත්‍ර පාරිවට්ටකා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් නොනෑ වූ භික්ෂුණියක අතින් (යුගළු දෙයකට) හෝ මාරුකර ගැනීමක් නැතිව සිවුරක් ගනී නම් (ඔහු හට) නිසඟි පවිති වේ.

අර්ථ

අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ටකා කිසිවක් නොදී

25. අඤ්ඤාතක විඤ්ඤත්ති ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අඤ්ඤාතකං ගහපතිං වා ගහපතානිං වා චීවරං විඤ්ඤාපෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍රසමයා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයෝ: අච්ඡින්නචීවරෝ වා හෝති භික්ඛු නට්ඨචීවරෝ වා අයං තත්ථ සමයෝ.

යම් භික්ෂුවක් නොනෑවූ ගෘහපතියෙකු හෝ ගෘහනියක අතින් සොරුන් විසින් පැහැරගත් කල්හි හෝ දිරාගොස් විනාශ වූ කල්හි හැර නොකල්හි සිවුරක් ඉල්වා ගනී ද ඔහු හට නිසඟි පවිති වේ.

26. තතුතතරි ශික්ෂාපදය

තඤ්චේ අඤ්ඤාතකෝ ගහපති වා ගහපතානී වා බහූහි චීවරේහි අභිහට්ඨුං පවාරෙය්‍ය, සන්තරුත්තරපරමං තේන භික්ඛුනා තතෝ චීවරං සාදිතබ්බං, තතෝ චේ උත්තරිං සාදියෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

(කාලයෙහි උවදැ) යථෝක්ත නොනෑ වූ ගෘහපතියා හෝ ගෘහනිය බොහෝ සිවුරුවලින් භික්ෂුව පවරා නම් ඒ භික්ෂුව විසින් අඳනය හා පොරෝනය පමණක් උපරිම කොට ඉවසිය යුතුය. ඉන් වැඩියත් සිවුරු පිළිගනීනම් ඔහු හට නිසඟි පවිති වෙයි.

අර්ථ

සනතරුතතර පරමං අඳනය, තනිපට සිවුර දක්වා පමණක්

27. පඨම උපකඛඨ ශික්ෂාපදය

භික්ඛුං පනේව උද්දිස්ස අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතිස්ස වා ගහපතානියා වා චීවරචේතාපන්නං උපක්ඛටං හෝති: 'ඉමිනා චීවරචේතාපන්නේන චීවරං චේතාපෙත්වා ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං චීවරේන අච්ඡාදෙස්සාමී'ති. තත්‍ර චේ සෝ

භික්ඛු පුබ්බේ අප්පවාරිතෝ උපසඞ්කමිත්වා චීවරේ විකප්පං ආපජ්ජේය්‍යඃ 'සාධු වත මං ආයස්මා ඉමිනා චීවරචේතාපන්නේන ඒවරූපං වා ඒවරූපං වා චීවරං චේතාපෙත්වා අච්ඡාදේහි'ති. කල්‍යාණකම්‍යතං උපාදාය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නො නෑවූ ගෘහපතියෙක් විසින් හෝ ගෘහනියක විසින් මේ මුදලින් සිවුරක් මිළදී ගෙන ඇසවල් භික්ෂුවට දෙන්නෙමි'යි භික්ෂුවක් උදෙසා සිවුරු මුදලක් එකතු කරන ලද්දේ වෙයි. ඒ භික්ෂුව (දායක දායිකාවන් විසින්) සිවුරින් නොපවරනලද්දේ පළමුව ඔවුන් කරා ගොස් හොඳ සිවුරක් බලාපොරොත්තුවෙන් ඒ මුදලින් 'මෙබඳු සිවුරක් මිළට ගෙන පුදවයි එහිලා විධාන කරයි ද එබඳු විධානයකින් සිවුරක් ලබන භික්ෂුවට නිසඟි පාචිති වෙයි.

අර්ථ

චීවරේ විකපපං ආපජෙජය්‍ය — වටිනාකමට වැඩි වටිනාකමකින් යුත් චීවරයක් ඉල්ලීම

චීවර චෙතාපනනං — සිවුරක් සෑදීමට මුදලක් හෝ ඊට විනාකමට සරිලන දේවල්

28. දුතිය උපකඛව ශික්ෂාපදය

භික්ඛුං පනේව උද්දිස්ස ඤාතකානං ගහපතීනං වා ගහපතානීනං වා පච්චේක චීවරචේතාපන්නානි උපක්ඛටානි හොන්ති: 'ඉමේහි මයං පච්චේක චීවරචේතාපන්නේහි පච්චේක චීවරානි චේතාපෙත්වා ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං චීවරේහි අච්ඡාදෙස්සාමා'ති. තත්‍ර චේ සෝ භික්ඛු පුබ්බේ අප්පවාරිතෝ උපසඞ්කමිත්වා චීවරේ විකප්පං ආපජ්ජේය්‍යඃ සාධු වත මං ආයස්මන්තෝ ඉමේහි පච්චේක චීවරචේතාපන්නේහි ඒවරූපං වා ඒවරූපං වා චීවරං චේතාපෙත්වා අච්ඡාදේථ, උභෝ'ව සන්තා ඒකේනා'ති. කල්‍යාණකම්‍යතං උපාදාය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නො නෑවූ ගෘහපතියන් දෙදෙනෙකු හෝ ගෘහනියන් දෙදෙනෙකු විසින් මේ වෙන වෙන මුදලින් වෙන වෙනම සිවුර මිළදී ගෙන ඇසවල් භික්ෂුවට දෙන්නෙමු'යි යම් භික්ෂුවක උදෙසා වෙන වෙන සිවුරු මුදල් එකතු කරන ලද්දේ වෙයි. ඒ භික්ෂුව ද (දායක දායිකාවන් විසින්) සිවුරින් නොපවරනලද්දේම පළමුව ඔවුන් කරා ගොස් හොඳ සිවුරක් බලාපොරොත්තුවෙන් ඒ වෙන වෙන එකතු කල මුදලින් 'මෙබඳු සිවුරක් මිළට ගෙන පුදව'යි එහිලා විධාන කරයි ද එබඳු විධානයකින් සිවුරක් ලබන භික්ෂුවට නිසඟි පාචිති වෙයි.

29. රාජ ශික්ෂාපදය

භික්ඛුං පනේව උද්දිස්ස රාජා වා රාජභොග්ගෝ වා බ්‍රාහ්මණෝ වා ගහපතිකෝ වා දූතේන චීවරචේතාපන්නං පහිණෙය්‍ය: 'ඉමිනා චීවරචේතාපන්නේන චීවරං චේතාපෙත්වා ඉත්ථන්නාමං භික්ඛුං චීවරේන අච්ඡාදේහී'ති. සෝ චේ දූතෝ තං භික්ඛුං උපසඞ්කමිත්වා ඒවං වදෙය්‍ය: 'ඉදං බෝ භන්තේ ආයස්මන්තං උද්දිස්ස චීවරචේතාපන්නං ආහතං, පතිගණ්හාතු ආයස්මා චීවරචේතාපන්නන්ති. තේන භික්ඛුනා සෝ දූතෝ ඒවමස්ස වචනීයෝ: 'න බෝ මයං ආවුසෝ චීවරචේතාපන්නං පතිගණ්හාම, චීවරඤ්ච බෝ මයං පතිගණ්හාම කාලේන කප්පියන්ති. සෝ චේ දූතෝ තං භික්ඛුං ඒවං වදෙය්‍ය: 'අත්ථි පනායස්මතෝකෝචි වෙය්‍යාවච්චකරෝ'ති: චීවරත්ථිකේන භික්ඛවේ භික්ඛුනා වෙය්‍යාවච්චකරෝ නිද්දිසිතබ්බෝ ආරාමිකෝ වා උපාසකෝ වා: 'ඒසෝ බෝ ආවුසෝ භික්ඛූනං වෙය්‍යාවච්චකරෝ'ති. සෝ චේ දූතෝ තං වෙය්‍යාවච්චකරං සඤ්ඤාපෙත්වා තං භික්ඛුං උපසඞ්කමිත්වා ඒවං වදෙය්‍ය: 'යං බෝ භන්තේ ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි, සඤ්ඤත්තෝ සෝ මයා, උපසඞ්කමතු ආයස්මා කාලේන, චීවරේනතං අච්ඡාදෙස්සතී'ති.චීවරත්ථිකේන භික්ඛවේ, භික්ඛුනා වෙය්‍යාවච්චකරෝ උපසඞ්කමිත්වා ද්වත්තික්ඛත්තුං චෝදේතබ්බෝ සාරේතබ්බෝ: 'අත්ථෝ මේ ආවුසෝ චීවරේනා'ති. ද්වත්තික්ඛත්තුං චෝදයමානෝ සාරයමානෝ තං චීවරං අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය, ඉච්චේතං කුසලං. නෝ චේ අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය, චතුක්ඛත්තුං, පඤ්චක්ඛත්තුං, ඡක්ඛත්තුපරමං තුණ්හීභූතේන උද්දිස්ස ඨාතබ්බං. චතුක්ඛත්තුං, පඤ්චක්ඛත්තුං, ඡක්ඛත්තුපරමං තුණ්හීභූතෝ උද්දිස්ස තිට්ඨමානෝ තං චීවරං අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය, ඉච්චේතං කුසලං, තතෝ චේ උත්තරිං වායමමානෝ තං චීවරං අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. නෝ චේ අභිනිප්ඵාදෙය්‍ය යතස්ස චීවරචේතාපන්නං ආහතං තත්ථ සාමං වා ගන්තබ්බං දූතෝ වා පාහේතබ්බෝ: 'යං බෝ තුම්හේ ආයස්මන්තෝ භික්ඛුං උද්දිස්ස චීවරචේතාපන්නං පහිණිත්ථ, න තං තස්ස භික්ඛුනෝ කිඤ්චි අත්ථං අනුභෝති, යුඤ්ජන්තායස්මන්තෝ සකං මා වෝ සකං විනස්සා'ති. අයං තත්ථ සාමීචි.

රජ, රජ ඇමැති, බමුණු, ගොවි යනාදි මොවුන්ගෙන් කෙනෙක් මේ මුදලින් සිවුරක් මිලදී ගෙන ඇයවල් භික්ෂුවට දෙවයි කියා දූතයකු අත සිවුරු මිලක් එවයි. දූතයා ද භික්ෂුව වෙත අවුත් "වහන්ස ! ඔබ උදෙසා මේ සිවුරු මිළය ගෙනෙන ලදි මෙය පිළිගනු මැනවැ"යි කියයි. එවිට ඒ භික්ෂුව විසින් "මිත්‍රය අපි සිවුරු මිළ නොපිළිගනිමු. අවශ්‍යවූ විටක දී සිවුරක් පිළිගන්නෙමුයි" කිය යුතුවෙයි. ඉදින් ඒ දූතයා ඔබවහන්සේගේ කිසියම් කැපකරුවෙකු ඇන්දැයි විචාරණ ලද නම් ඉන් ප්‍රයෝජන ඇති භික්ෂුව ආරාමිකයෙකු හෝ උපාසකයෙකු මොහු අපගේ කැපකරු යැයි දැක්විය යුතුයි. දූතයා ද ඔහු සිවුරු ගෙන දෙන ඔවට ගිවිස්වා භික්ෂුව වෙත ද ගොස් "වහන්ස ! ඔබ

දැක්වූ කැපකරුවා සිවුරු ගෙනදෙන බවට ගිවිස ගන්නා ලදි. අවශ්‍යවූ විටක එහි යනු මැනව. ඔහු සිවුරු ගෙන දේවි" යැයි කියයි. ඉන් ප්‍රයෝජන ඇති භික්ෂුව කැපකරු කරා ගොස් (එක් වරකින් නොදේ නම්) දෙතුන් වරක් ඉල්විය යුතුය. එය සිහි කරවිය යුතුය. දෙතුන් වර ඉල්ලද්දී සිවුරු සැපයේ නම් මැනවි. නොඑසේනම් සවැනි වර දක්වා එහි ගොස් නිශ්ශබ්දව සිටිය යුතුය. මෙසේ සිවුරු උදෙසා සිටින කල්හිත් නොලැබේ නම් සත්වැනි වරද වෑයම් කරන්නාට ලැබෙන සිවුර නිසැදිය යුත්තේය. (ඉල්වීමෙනුත් උදෙසාසිටීමෙනුත්) සිවුරු නොලැබූ භික්ෂුව සිවුරු මිළ එවූ අය වෙත ගොස් හෝ දූතයෙකු හෝ යවා 'ඔබ අප වෙත එවූ සිවුරු මිළයෙන් වැඩක් නොවීය. එය ගෙන්වා ගනින්වා'යි (සිවුරු මිල හෝ ඔවුනගේ ශ්‍රද්ධාව හෝ විනාශවනු නොකැමති භික්ෂුව විසින්) දැන්විය යුත්තේය. මේ ඒ පිළිබඳ පිළිවෙතයි.

දූතයා කැපකරුවකු විමසුවේ නම් කැපකරුවකු පෙන්විය හැකිය.('ඔහුට දෙන්න' යැයි කිව නොහැක) එවිට එම දූතයා කැපකරුවාට මුදල් දී භික්ෂුවට කැමති විටෙක කැපකරුගෙන් සිවුරක් ඉල්ලා ගන්න යැයි කියයි නම් භික්ෂුවට අවශ්‍ය වූ විටෙක තුන්වරක් දක්වා ගොස් මතක් කල හැකිය. එය එසේ නොලැබුණි නම් සය වරක් දක්වා ගොස් නිහඬව නිවස ඉදිරියේ සිටගෙන සිටිය හැකිය. ඊට වඩා වෑයම් කොට සිවුරක් ලබා ගතහොත් නිසැගි පචිති වේ. එසේත් සිවුර නොලැබුනහොත් ඒ සිවුරු මිලය එවූ පුද්ගලයා වෙත ඒ බව දන්වා යැවිය යුතුය.

<u>අකප්පිය වස්තු</u>

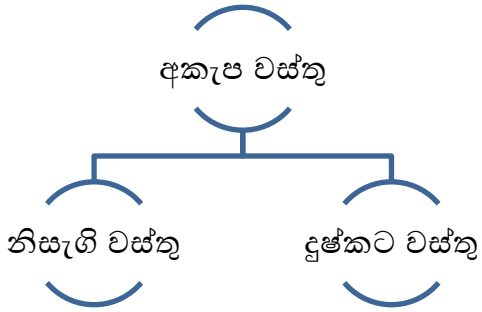

රන් රිදී	මුතු, මැණික්, වෙරළු
මුදල්	සංඛ, සිලා
	පවාලං, ලොහිතංකො
	මසාර ගල්වා
	සජ්ඣ ධාන්‍ය
	දාස දාසීන්
	කෙත්වතු
	එළුවන්, ගවයන්

සප්ත ධාන්‍ය

සාලි	ඇල් වී
වීහි	වී
යව	බාර්ලි
ගෝධූම	තිරිගු
කංගු	තණහාල්
වරක	වරක නම් ධාන්‍ය
කුද්‍රූසක	කුරක්කන්

කෝසිය වර්ග

30. පඨම ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු කෝසියමිස්සකං සන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් කෝසෙය්‍ය නූල්(පටනූල්) මිශ්‍ර කිරීමෙන් එළුලොම් ඇතිරියක් කරවන්නේ නම් (ඔහු හට) නිසඟි පවිති වෙයි.

ආපත්ති

එක් කොසෙය්‍ය කෙන්දක් හෝ මිශ්‍ර කර හැදීමෙන් නිසැගි පවිති වේ.

අනුන් සෑදූ එකක් පාවිච්චි කිරීමේදී දුෂ්කට වේ.

31. සුද්ධකාලක ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සුද්ධකාළකානං ඒළකලෝමානං සන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් හුදු කළු එළුලොම් වලින් (පමණක්) ඇතිරියක් කරවන්නේ නම් (ඔහු හට) නිසඟි පවිති වෙයි.

32. දවෙභාග ශික්ෂාපදය

නවං පන භික්ඛුනා සන්ථතං කාරයමානේන ද්වේ භාගා සුද්ධකාළකානං ඒළකලෝමානං ආදාතබ්බා, තතියං ඕදාතානං, චතුත්ථං ගෝචරියානං. අනාදා චේ භික්ඛු ද්වේ භාගේ සුද්ධකාළකානං ඒළකලෝමානං තතියං ඕදාතානං, චතුත්ථං ගෝචරියානං නවං සන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අළුත් ඇතිරියක් කරවන භික්ෂුව විසින් (ඊට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයෙන්) දෙකොටසක් කළු එළුලොම් ද තුන් වෙනි කොටස සුදු එළුලොම් හා සිවු වැනි කොටස පසුවන් එළුලොම් ද ගත යුතුය. මේ නියමය ඉක්මවා අළුත් ඇතිරියක් කරවන්නේ නම් (ඔහු හට) නිසඟි පවිති වෙයි.

33. ජබ්බසස ශික්ෂාපදය

නවං පන භික්ඛුනා සන්ථතං කාරාපෙත්වා ඡබ්බස්සානි ධාරේතබ්බං. ඕරේන චේ ඡන්නං වස්සානං තං සන්ථතං විස්සජ්ජේත්වා වා අවිස්සජ්ජේත්වා වා අඤ්ඤං නවං සන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛු සම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

අළුත් ඇතිරියක් කරවූ භික්ෂුව විසින් එය සය අවුරුද්දක් පාවිච්චි කළ යුතුය. ඉදින් ඒ ඇතිරිය කිසිවෙකුට දී හෝ නොදී හෝ සංඝයාගේ කැමැත්තක් නැතිව ඉන් මෙපිට නැවත අළුත් ඇතිරියක් කරවන භික්ෂුවට නිසඟි පවිති වෙයි.

34. නිසීදන සනථත ශික්ෂාපදය

නිසීදනසන්ථතං පන භික්ඛුනා කාරයමානේන පුරාණසන්ථතස්ස සාමන්තා සුගතවිදත්ථිං ආදාතබ්බා දුබ්බණ්ණකරණාය, අනාදාවේ භික්ඛු පුරාණසන්ථතස්ස සාමන්තා සුගතවිදත්ථිං නවං නිසීදනසන්ථතං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නිසීදනසන්ථතයක් කරවන භික්ෂුව විසින් එය දුර්වර්ණ කිරීම පිණිස පරණ ඇතිරියෙන් සුගත් වියතක් පමණ කොටසක් හාන්පසින් ගත යුතුය (සෑම පැත්තෙහිම ඇල්විය යුතුය). මෙසේ පරණ ඇතිරියෙන් කොටසක් නොයොදා අළුත් ඇතිරියක් කරවන භික්ෂුවට නිසඟි පවිති වෙයි.

35. එළකලොම ශික්ෂාපදය

භික්ඛුනෝ පනේව අද්ධානමග්ගපටිපන්නස්ස ඒළකලෝමානි උප්පජ්ජේය්‍යුං, ආකඞ්ඛමානේන භික්ඛුනා පටිග්ගහේතබ්බානි, පටිග්ගහෙත්වා තියෝජනපරමං සහත්ථා හරිතබ්බානි, අසන්තේ හාරකේ, තතෝ චේ උත්තරිං හරෙය්‍ය අසන්තේපි හාරකේ, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

මඟට පිළිපන් භික්ෂුවකට එළුලොම් ලැබ කැමති නම් එය පිළිගත හැකිය. ගෙන යෑමට කැපකරුවෙකු නැති නම් තුන් යොදුනක් සිය අතින්ම ගෙනගිය හැකිය. කැපකරුවෙකු නැතිව එය ඉක්මවා සියතින්ම එළුලොම් ගෙනයන භික්ෂුවට නිසඟි පවිති වෙයි.

36. එළකලොම ධොවාපන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා ඒළකලෝමානි ධෝවාපෙය්‍ය වා රජාපෙය්‍ය වා විප්ඨාපෙය්‍ය වා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් නොනෑවූ භික්ෂුනියක ලවා එළුලොම් සෝදවා නම් සායම් කරවා නම් හෝ අවුල් හරවා නම් (ඔහු හට) නිසඟි පවිති වෙයි.

37. රූපිය ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ජාතරූපරජතං උග්ගණ්හෙය්‍ය වා උග්ගණ්හාපෙය්‍ය වා උපනික්ඛිත්තං වා සාදියෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් රන් රිදී ගනී ද අනෙකෙකු ලවා ගන්වා ද ගෙනැවිත් තබන ලද්දක් හෝ සිතින් ඉවසා ද (ඔහු හට) නිසඟි පවිති වෙයි.

අර්ථ

උගගණ්හෙය්‍ය	තමාම ගැනීම	නිසැඟි පවිති
උගගණ්හාපෙය්‍ය	අනුන් ලවා ගැනීම	
උපනිකඛිතතං වා සාදියෙය්‍ය	ළඟ තැබූවිට ඉවසීම	

<u>නිසැඟි වූ වස්තුව නිස දෙසන ආකාරය</u>

නිසැඟි වූ වස්තුව සඟ මැදට ගෙනැවිත් සිවුර ඒකාංශ කොට වැඩහිටි භික්ෂූන් වහන්සේගේ පා වැද උක්කුටියෙන් හිඳ 'අහං භනෙත රූපියං පටිගගහෙසිං ඉදං මෙ නිසසගගියං, ඉමාහං සංඝසස නිසසජාමි' ලෙස කියා බැහැර කර ආපත්ති දේශනා කල යුතුය.

<u>නිසැඟි වූ වස්තුවට කල යුතු දේ</u>

එය කැපකරුවකුට පෙන්විය හැකි නමුදු මෙයින් අසවල් දේ ගෙන එන්න යැයි නොකිව යුතුය. ' සංඝයාට මේ මේ දේ අවශ්‍යව ඇත' යැයි කිව හැකිය. ඉදින් කැපකරුවා ඒ මුදලින් ගිතෙල්, මී පැණි ආදී යමක් ගෙන ආවේ නම් මුදල් පිළිගත් භික්ෂුවට හැර අනෙක් අයට ඒවා පරිභෝග කල හැකිය.

කැප කරුවකු නොමැතිවිට සතර අගතියට නොයන අයකු රූපීය ජඩඩක (මුදල් විසි කරන්නා) ලෙස සම්මත කර එම භික්ෂුව එම මුදල නිමිත්තක් නොකොට විසි කල යුතුය.

ආපත්ති

මුදල් පිළිගත් භික්ෂුවක් එම මුදලින් ගෙනෙන යම් දෙයක් (නිස්සජ්ජනය නොකොට) සියළු භික්ෂූන්ට අකැපය

සංඝයා වෙනුවෙන් යම් භික්ෂුවක් මුදල් ඉවසීමෙන් භික්ෂුවට දුෂ්කට වන අතර මුදල සංඝයාටම අකැපය.

රන්, රිදී, මුදල් ආදිය දැන, නොදැන හෝ සැකෙන් (විමතියෙන්) පිළිගැනීමෙන් නිසැගි පචිති වේ.

38. රූපීය සංවොහාර ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු නානප්පකාරකං රූපියසංවෝහාරං සමාපජ්ජේය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් නොයෙක් අයුරෙන් මුදල් ගණුදෙනු කෙරේනම් (ඔහු හට) නිසඟි පචිති වෙයි.

අර්ථ

රූපීය සංවොහාරං — රන් රිදී මුදල් වර්ග හුවමාරු කිරීම හෙවත් ඒවා දී වෙනත් භාණ්ඩ ගැනීම.

යම් භික්ෂුවක් මුදල් දී පාත්‍රයක් ආදී භාණ්ඩයක් ගත්විට එය සංඝයාටම අකැපය.

මුදල් ⟷ රත්රන්, මැණික්, සිවුරු = නිසැගි පචිති

39. කය විකකය ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු නානප්පකාරකං කයවික්කයං සමාපජ්ජේය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් පාසිවුරු ආදි අනෙකුත් දැයෙන් නොයෙක් ගණුදෙනු කෙරේ නම් නිසඟි පචිති වෙයි.

අර්ථ

කය විකකය — කැප භාණ්ඩ හුවමාරුව

ආපත්ති

මෙහිදී මේවා අරගෙන ඕවා දෙන්න ආදී ලෙස භාණ්ඩ හුවමාරුව මෙයින් අගවයි. අඩුම තරමින් දැහැට්ටක් වුවද මෙයාකාරයෙන් හුවමාරු කිරීමේදී ඇවැත් වේ.
මව්පියන් සමග වුවද වුවද මෙයාකාරයෙන් හුවමාරු කිරීමේදී ඇවැත් වේ.

දාසයෙකුට 'මේ බත්ටික කාලා අර වැඩේ කරන්න' යැයි කිවහොත් දුෂ්කට වේ.

අනාපත්ති

පංච සහධාර්මික අය සමග හුවමාරුව කමක් නැත

යම් භාණ්ඩයක අගය විමසීම

කැපකරුවකු ලවා භාණ්ඩ හුවමාරු කරවා ගැනීම

පත්ත වර්ග

40. පතත ශික්ෂාපදය

දසාහපරමං අතිරේකපත්තෝ ධාරේතබ්බෝ, තං අතික්කාමයතෝ නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

දස දිනක් උපරිම කොට අතිරේක පාත්‍රයක් දැරිය හැකිය. එය ඉක්මවන්නාවූ භික්ෂුවට නිසඟි පචිති වෙයි.

එය සංඝයා ඉදිරියේ නිස්සජ්ජනය කල යුතුය.එනම් සියළුම සවාමීන් වහන්සේලා වැඩහිටි පිළිවෙලින් වඩා හිඳුවා එම අළුත් පාග්‍රය මහ තෙරුන් වහන්සේට දිය යුතුය. මහ තෙරුන් වහන්සේගේ පාත්‍රය ඊළඟ තෙරුන් වහන්සේට දිය යුතුය. මේ ආකාරයට අන්තිමට කෙලවරේම ඉතිරිවන දුබලම පාත්‍රයදී ' බිදෙන තෙක් මෙය පරිහරණය කරවයි' කියා වරද කල භික්ෂුවට දිය යුතුය.

<u>කැප පාත්‍ර වර්ග</u>

මැටි පාත්‍රය

යකඩ පාත්‍රය

<u>කැප පාත්‍ර ප්‍රමාණය (09)</u>

උකකුටට - මගධ නැලි 02ක සහල් පිස එයට සරිලන ව්‍යාංජන දැමූවිට මුවවිට තෙක් පිරෙන පාත්‍රය

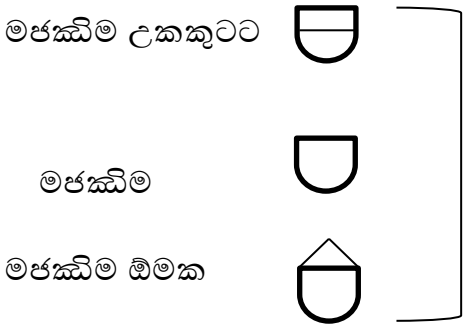

මජක්ඣිම - මගධ නැලි 01ක සහල් පිස එයට සරිලන ව්‍යාංජන දැමූවිට මුවවිට තෙක් පිරෙන පාත්‍රය

ඕමක - මගධ නැලි 1/2ක සහල් පිස එයට සරිලන ව්‍යාංජන දැමූවිට මුවවිට තෙක් පිරෙන පාත්‍රය

» මෙයින් උකකුටට උකකුටට හා ඕමක ඕමක පාත්‍ර අකැපය.

» මගධ නැලිය යනු පලම් 12 ½ කි. එනම් මැදුම් පිරිමිනියක්හු අතින් අට පතකි. එයින් 1 **ද්‍රෝ** සිංහල නැලියෙකි.

<u>පාත්‍ර අධිෂ්ඨානය</u>

යකඩ පාත්‍රයක් කම් 05 වාරයක් ද, මැටි පාත්‍රයක් නම් 02 වාරයක්ද තෙල් අල්වා

<u>පාත්‍රය ළඟ ඇතිවිට</u>

‘ඉමං පතතං අධිටඨාමි‘ යනුවෙන් කයින් ස්පර්ෂ කරමින් වචනයෙන් තෙවරක් කිව යුතුය.

<u>පාත්‍රය ළඟ නැතිවිට</u>

‘එතං පතතං අධිටඨාමි‘ යනුවෙන් වචනයෙන් තෙවරක් කිව යුතුය.

<u>පාත්‍ර විකල්පනය</u>

‘ඉමං පතතං තුයිහං/ තුමහං විකපෙපමි‘
(බාල)/(වැඩිමහල්)

<u>නිසැඟි වූ පාත්‍රයේ නිස දෙසන ආකාරය</u>

නිසැඟි වූ පාත්‍රය ගෙන තවත් භික්ෂුවක් වෙත ගොස් උත්කුටියෙන් හිද ‘ ඉදං මෙ භනෙත පතතං දසාහතිකඛනතං නිසසගගියං ඉමාහං ආයස්මතො නිසසජාමි‘ යනුවෙන් කියා එම භික්ෂුව ආපත්ති දේශනා කරගත යුතුය.

අනෙක් භික්ෂුව ‘ ඉමං පතතං ආයස්මතො දමමි‘ යනුවෙන් කියා නැවත පාත්‍රය ලබා දිය යුතුය. මෙය නැවත නොදී ඉදීමෙන් දුෂ්කට වේ.

<u>පාත්‍රවල අධිෂ්ඨාන බිඳෙන ආකාරය</u>

පචචුදධරණය කිරීමෙන්
අනුන්ට දීමෙන්
විශ්වාසයෙන් ගැනීමෙන්
උපසම්පදාව ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන්
ලිංග පරිවර්තනය වීමෙන්
පැහැර ගැනීමෙන්
ගිහි බවට පත් වීමෙන්
කාලක්‍රියා කිරීමෙන්
විනාශවීමෙන්
තණහාල් ඇටයක් පමණට සිදුරක් සෑදීමෙන්

41. ඌන පඤ්ච ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ඌනපඤ්චබන්ධනේන පත්තේන අඤ්ඤං නවං පත්තං චේතාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං. තේන භික්ඛුනා සෝ පත්තෝ භික්ඛුපරිසාය නිස්සජ්ජිතබ්බෝ. යෝ ච තස්සා භික්ඛුපරිසාය පත්තපරියන්තෝ, සෝ තස්ස භික්ඛුනෝ පදාතබ්බෝ: 'අයං තේ භික්ඛු පත්තෝ, යාව භේදනාය ධාරේතබ්බෝ'ති. අයං තත්ථ සාමීචි.

යම් භික්ෂුවක් පිළියම් පහකට වඩා අඩු පාත්‍රයක් තිබිය දී අළුත් පාත්‍රයක් ඉල්වාගනී නම් ඔහු හට නිසැඟි පවිති වෙයි. ඒ භික්ෂුව විසින් ඉල්ලාගත් පාත්‍රය භික්ෂූන් හමුවෙහි නිසැදිය යුත්තේය. භික්ෂුහු ද තම පිරිසෙන් (නෝරාගැනීමෙන් පසු) ඉතිරි වූ අන්තිම පාත්‍රය දෙමින් 'මෙය ඔබගේ පාත්‍රයයි බිඳෙන තුරු පාවිච්චි කළ මැනවැ'යි කිය යුත්තේය. මේ පාත්‍රය නිසැදීමේ පිළිවෙතයි.

42. භෙසජ්ජ ශික්ෂාපදය

යානි බෝ පන තානි ගිලානානං භික්ඛූනං පටිසායනීයානි භේසජ්ජානි සෙය්‍යථීදං: සප්පි, නවනීතං, තේලං, මධු, ඵාණිතං; තානි පටිග්ගහෙත්වා සත්තාහපරමං සන්නිධිකාරකං පරිභුඤ්ජිතබ්බානි, තං අතික්කාමයතෝ, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ගිලන් භික්ෂුවක් විසින් අනුභව කටයුතුවූ ගිතෙල්, වෙඬරු, තලතෙල්, මීපැණි, උක්හකුරු යන පස් බෙහෙත් පිළිගෙන සත්දිනක් තුළ සුරක්ෂිතව තබාගෙන අනුභව කළ හැකිය. සත් වැනි දින ඉක්මවන භික්ෂුවට නිසැඟි පවිති වෙයි.

<u>පංච භේසජ්ජ</u>

සප්පි	ගිතෙල් (මස් කැප සතුන්ගේ ගිතෙල් - එළ ගිතෙල්, එළු ගිතෙල්, මී ගිතෙල්)
නවනීත	එම කැප සතුන්ගේ වෙඩරු (බටර්)
තේල	තලතෙල් (මස් කැප සතුන්ගේ තෙල්-අඹතෙල්, වසාතෙල්, මී තෙල්, එරඬු තෙල්)
මධු	මී පැණි (මකඛිකා මධුමේව)
ඵාණිත	උක්පැණි (මාතිකා අටුවා 76 පිට)

<u>අකැප මස් වර්ග</u>

මනුෂ්‍ය

සර්ප

සුනඛ

ව්‍යාඝ්‍ර

අලි

කොටි

වලස් ආදී දරුණු සතුන්

- නිසැඟි වූ භේසජජ කිසිම භික්ෂුවකට වැලදිය නොහැක.
- නිසැඟි වූ භික්ෂුවට හැර අනෙක් භික්ෂූන්ට ඇඟ ගැල්වීමට කැපය.

අනාපත්ති

දින 07ක් ඇතුලත බැහැර කිරීම

අනුපසම්පන්නයෙකුට අපේක්ෂා රහිතව දී නැවත ලැබුනහොත් පරිභෝග කිරීමෙන්

43. වසසික සාමික ශික්ෂාපදය

මාසෝ සේසෝ ගිම්හානන්ති, භික්ඛුනා වස්සිකසාටිකචීවරං පරියේසිතබ්බං, අද්ධමාසෝ සේසෝ ගිම්හානන්ති, කත්වා නිවාසේතබ්බං. ඕරේන චේ මාසෝ සේසෝ ගිම්හානන්ති, වස්සිකසාටිකචීවරං පරියේසෙය්‍ය, ඕරේනද්ධමාසෝ සේසෝ ගිම්හානන්ති, කත්වා නිවාසෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ග්‍රීෂ්ම ඍතුවේ අන්තිම මාසය තුළ වැසි සළුවක් සොයාගත යුතුය. එම ඍතුවේම අන්තිම අඩමස තුළ පටන් එය පාවිච්චි කළ හැකිය. ඉන් මෙපිට වැසි සළුවක් සොයන්නා හට ද පරිභෝග කරන්නා හට ද නිසඟි පචිති වෙයි.

<u>වැසි සළුව සෙවීම</u>

දායකයින්ගෙන් සෘජුව නැතිව පරියායෙන් ඉල්ලිය හැකිය.(වෙන මිනිසුන් නම් මේ කාලයට වැසි සළු පූජා කරනවා)

චීවර හා පිණ්ඩපාත පරියායෙන් ඉල්ලිය නොහැක.

කුවජී සමය (වැසි සළු සොයන කාලය)

වැසි සළු සෙවීමට පටන්ගත් දා සිට අවසානය දක්වා වූ අවසන් වන කාල සීමාවයි. මෙය පොසොන් අව පැලවිය සිට ඉල් පෝය (කතතික පෝය) දක්වා වූ කාල සීමාව.

පිටයී සමය(වැසි සළු සෙවිය නොහැකි කාලය)

කත්තික අව පැලවිය සිට පොසොන් පෝය තෙක් කාල සීමාව
පිටයී සමයෙදී මව්පියන්ගෙන් වුවද වැසි සළු ඉල්ලීමෙන් නිසැගි පවිති වේ.

44. චීවර අවජිනඳන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස සාමං චීවරං දත්වා කුපිතෝ අනත්තමනෝ අච්ඡින්දෙය්‍ය වා අච්ඡින්දාපෙය්‍ය වා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් වෙනත් භික්ෂුවකට තමාම සිවුරක් දී පසුව එය නොසතුටු සිත්ඇතිව කුපිතව පැහැරගනී ද අනෙකෙකු ලවා හෝ පැහැර ගන්වා ද නිසඟි පවිති වෙයි.

ආපත්ති

භික්ෂුවකගෙන් පවිති

සාමණේරයකුගෙන් දුෂ්කට

මෙම සිකපදය සිවුරක් සඳහා පමණක් වන අතර වෙනත් පරිෂ්කාර සඳහා දුෂ්කට වේ.

45. සුතනවිඤඤත්ති ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සාමං සුත්තං විඤ්ඤාපෙත්වා තන්තවායේහි චීවරං වායාපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් තමාම නූල් ඉල්වාගෙන නො නෑ නොපැවරූ රේදි වියන්නන් ලවා සිවුරක් වියවා ද ඔහු හට නිසඟි පවිති වෙයි.

46. මහා පෙසකාර ශික්ෂාපදය

භික්ඛුං පනේව උද්දිස්ස අඤ්ඤාතකෝ ගහපති වා ගහපතානී වා තන්තවායේහි චීවරං වායාපෙය්‍ය. තත්‍ර චේසෝ භික්ඛු, පුබ්බේ අප්පවාරිතෝ තන්තවායේ උපසඞ්කමිත්වා චීවරේ විකප්පං ආපජ්ජේය්‍ය: 'ඉදං බෝ ආවුසෝ චීවරං මං

උද්දිස්ස වියති, ආයතඤ්ච කරෝථ, විත්ථතඤ්ච අප්පිතඤ්ච සුවිතඤ්ච සුප්පවායිතඤ්ච සුවිලේඛිතඤ්ච සුවිතච්ඡිතඤ්ච කරෝථ; අප්පේව නාම මයම්පි ආයස්මන්තානං කිඤ්චිමත්තං අනුපදජ්ජේය්‍යාමා'ති. ඒවඤ්ච සෝ භික්ඛු වත්වා කිඤ්චිමත්තං අනුපදජ්ජේය්‍ය අන්තමසෝ පිණ්ඩපාතමත්තම්පි, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

නො නෑවූ ගෘහපතියෙක් හෝ ගෘහනියක් යම් කිසි භික්ෂුවක් උදෙසා වියන්නන් ලවා සිවුරක් වියවයි. (දායකයන්) ඒ භික්ෂුව සිවුරින් නොපවරනලද්දේම වියන්නන් කරා ගොස් "මේ සිවුර වියන්නේ මා සඳහාය. එහෙයින් දිගු කරවු! පළල් කරවු! ඝනව නූල් එලාලවු! නූල් සමසේ එලාලවු! හොඳින් මැද වියවු! අප ද නොපට යමක් දෙන්නෙමු" යි එහිලා අධික විධානයට පැමිණියේ යටත් පිරිසෙයින් පිණ්ඩපාත පමණකුත් ඒ සඳහා දුන්නේ නම් නිසඟි පවිති වෙයි.

47. අවෙචක චීවර ශික්ෂාපදය

දසාහානාගතං කත්තිකතේමාසිකපුණ්ණමං, භික්ඛුනෝ පනේව අච්චේකචීවරං උප්පජ්ජේය්‍ය, අච්චේකං මඤ්ඤමානේන භික්ඛුනා පටිග්ගහේතබ්බං, පටිග්ගහෙත්වා යාව චීවරකාලසමයං නික්ඛිපිතබ්බං. තතෝ චේ උත්තරිං නික්ඛිපෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

වස් පවාරණයට දස දිනක් තබා භික්ෂුවකට ඉක්මන් කටයුත්තක් සඳහා පුදන ලද සිවුරක් ලැබේ. ඒබව දන් භික්ෂුව විසින් පිළිගත යුත්තේය. එසේ පිළිගෙන (නොඉවා) සිවුරුකරන කාලය පැමිණෙන තෙක් උපරිම කොට තැබිය හැකිය. ඉන් මත්තෙහින් තබා ගන්නා භික්ෂුවට නිසඟි පවිති වෙයි.

අර්ථ

අවෙචක චීවරං	යුධ සේනාවට යන අයෙක්, ගිලන් අයෙක්, ගර්භණී මාතාවක්, හදිසියේ ශ්‍රද්ධාව ලද අයකු විසින් වස් පවාරණයට කලින් දෙන වස් ආවාසික සිවුරුය.
කතතික තෙමාසික පුණ්ණමං	වප් පොහොය හෙවත් පෙරවස් පවාරණය කරන පොහොයයි.

48. සාසංක ශික්ෂාපදය

උපවස්සං බෝ පන කත්තිකපුණ්ණමං යානි බෝ පන තානි ආරඤ්ඤකානි සේනාසනානි සාසඞ්කසම්මතානි සප්පටිභයානි, තථාරූපේසු භික්ඛු සේනාසනේසු

විහරන්තෝ ආකඞ්ඛමානෝ තිණ්ණං චීවරානං අඤ්ඤතරං චීවරං අන්තරඝරේ නික්ඛිපෙය්‍ය. සියා ච තස්ස භික්ඛුනෝ කෝචිදේව පච්චයෝ තේන චීවරේන විප්පවාසාය, ඡාරත්තපරමං තේන භික්ඛුනා තේන චීවරේන විප්පවසිතබ්බං. තතෝ චේ උත්තරිං විප්පවසෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

සැක කටයුතු වූ ද භය සහිත වූ ද ආරණ්‍ය සේනාසනයක වාසය කරන භික්ෂුව පොරෑ ආදීන්ගෙන් භය සහිත නම් පෙර වස් වැස ඉල්මස මැදි පොහොය දක්වා කාලය තුළ තුන් සිවුරෙන් එකක් ඇතුළු ගමෙහි තැබිය හැකිය. මෙබඳු අවස්ථාවක තුන් සිවුරෙන් වෙන්ව සිටිනු කැමති භික්ෂුව විසින් එසේ විසිය යුත්තේ රෑ සයක් පමණි. සංඝයාගේ නියමයක් නැතිව ඉන් මත්තෙහින් තුන් සිවුරෙන් වෙන්ව වසන භික්ෂුවට නිසැඟි පවිති වෙයි.

49. පරිණත ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ජානං සඞ්ඝිකං ලාභං පරිණතං අත්තනෝ පරිණාමෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් සංඝයාට පිරිනමන ලද්දක් දැන දැන තමාට පිරිනමාගනී නම් නිසැඟි පවිති වෙයි.

අර්ථ

අත්තනෝ පරිනාමෙය්‍ය තමාට පවරා ගැනීම

වෙනත් දෙයකට හෝ වෙනත් අයෙකුට පූජා කරන දෙයක් තමාට පවරා ගතහොත් දුෂ්කට වේ.

පාචිත්තිය වර්ගය (92)

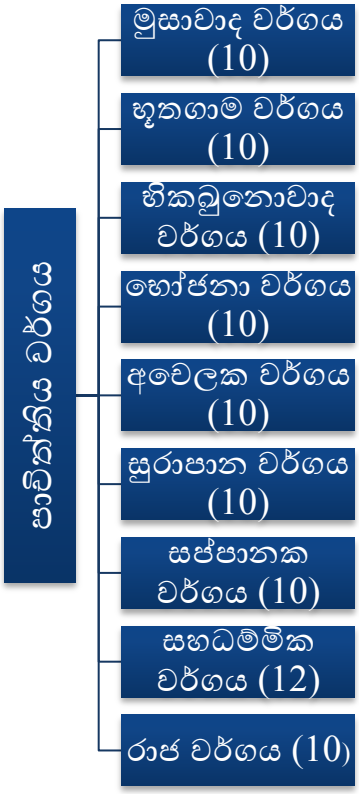

මුසාවාද වර්ගය

50. මුසාවාද ශික්ෂාපදය

සම්පජාන මුසාවාදේ, පාචිත්තියං.

දැන දැන බොරු කීමෙහි පවිති වෙයි.

චේතනාව අනුන් රැවටීමේ අදහස ඇතිකරගෙන කයින් හෝ වචනයෙන් අනුන්ට යමක් අවබෝධ කරවීම සම්පජාන මුසාවාදයයි.

<u>සමපජාන මුසාවාදයෙන් වියහැකි වෙනත් ඇවැත්</u>

» නැති උතුරු මිනිස් දම් ප්‍රකාශ කර අසන්නා දැනගත්තේ නම් පාරාජිකා වේ.

» අමූලක පාරාජිකාවකින් චෝදනා කිරීම සංඝාදිසේස වේ.

» උතුරු මිනිස් දම් ප්‍රකාශ කිරීමේදී අසන්නා තේරුම් නොගතහොත් ථුල්ලැසි වේ.

» අමූලක සංඝාදිසේසයකින් චෝදනා කලේ නම් පවිති වේ.

» දැන දැන බොරු කීමෙන් පවිති වේ.

» උපෝසථාගාරයේදී පිරිසිදු බව අසනවිට අපිරිසිදුව සිට නිහඬව සිටීම දුෂ්කට වේ.

අනාපත්ති

දවා හණති හදිස්සියේ කීම

රවා හණති කියන්නට ගිය දෙය නොව වෙනකක් කියවීම

51. ඕමසවාද ශික්ෂාපදය

ඕමසවාදේ, පාචිත්තියං.

ජාතිය කුලය ආදිය ගටා බිණීමෙහි පවිති වේ.

අර්ථ

ඕමසවාද යම් වචනයක් කන හා හදවත විදින්නාක් මෙන් දැනෙන ජාති, නාම, ගෝත්‍ර, කර්මාන්ත, කම්ම, ශිල්ප, ආභාධ, ලිංග, කිලේස, ආපත්ති, ආක්‍රෝස ආදී දසවිධ ආක්‍රෝස වස්තුවලින් ගටා වචනයෙන් හෝ ඉගියෙන් භික්ෂුවක් භික්ෂුවකට ගැරහීමෙන් පවිති වේ.

ආපත්ති

භික්ෂුවක් භික්ෂුවකට ගැරහීමෙන් පවිති

භික්ෂුවක් අනුපසම්පන්නයෙකුට ගැරහීමෙන් දුෂ්කට

අනුපසම්පන්නයෙක් භික්ෂුවකට ගැරහීමෙන් නාසනායකයකු වේ

අනාපත්ති

අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන්නන් හට

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

52. භික්ඛුපෙසුඤ්ඤ ශික්ෂාපදය

භික්ඛු පේසුඤ්ඤේ, පාචිත්තියං.

භික්ෂූන් අතර සමගිය බිඳෙන අයුරු කේලාම් කීමෙහි පවිති වේ.

අර්ථ

පෙසුඤ්ඤ සමගි අය භින්න කිරීමට

ආපත්ති

භික්ෂුවක් භික්ෂුවකගෙන් අසා භික්ෂුවකට කීම පචිති

භික්ෂුවක් භික්ෂුවකගෙන් අසා අනුපසම්පන්නයෙකුට කීම දුෂ්කට

<u>කේලාම් කීමේ අවශ්‍යතාවය</u>

» කෙනෙකු සමග මිත්‍රවීමේ කැමැත්ත

» දෙදෙනකු බිඳුවීමේ අදහස

53. පදසොධම්ම ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අනුපසම්පන්නං පදසෝ ධම්මං වාචෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් අනුපසම්පන්නයෙකු හා පාළි ධර්මය පදයෙන් පදය උච්චාරණය කරවා (කියවා ද) පචිති වේ.

පාලි ධර්මය බුද්ධ භාෂිත, ශ්‍රාවක භාෂිත, ඉසි භාෂිත, දේව භාෂිත

මෙම පාලි ධර්මයේ පදයක්(ගාථාවක මුල් පදය), අනුපදයක්(ගාථාවක දෙවන පදය), අනු අක්ෂරයක්(එක අකුරක්), අනු ව්‍යංජනයක්(එක වචනයක්) එකට කීමෙන් පචිති වේ.

54. සහසෙය්‍ය ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අනුපසම්පන්නේන උත්තරිං දිරත්තතිරත්තං සහසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් අනුපසම්පන්නයෙකු හා දෙතුන් රැයකට වඩා එක සෙනසුනක වෙසේ ද පචිති වේ.

අර්ථ

සෙය්‍යාව රාත්‍රී කාලයේ ඒකඋපචාර කුටියක දෙදෙනාම සයන ඉරියව්වට පත්වීම

ඒක උපචාර එක් දොරකින් ඇතුළු වී යම්තාක් දුර යා හැකි ප්‍රමාණය

ආපත්ති

බිත්ති නැති ශාලාවල අනුපසම්පන්නයකු සමග සිටීනම් දුෂ්කට වේ.

ආපත්ති

අනුපසම්පන්නයකු සමග රාත්‍රී 03ක් දක්වා

අරුණට කලින් නැගිටීමෙන්

දවල් වරුව සිටීමෙන්

55. දුතිය සහසෙය්‍යය ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු මාතුගාමේන සහසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් ස්ත්‍රියක සමඟ එක සෙනසුනක වෙසේ නම් පවිති වේ.

ආපත්ති

මාගම සමග රාත්‍රී කාලයේ එක වහලක් යට එකට නිදාගත් සැනින් ඇවත සිදුවේ.

යක්ෂනිය/ ප්‍රේතිය/ තිරිසන් මාගමුන් සමග සයනය කිරීමෙන් දුෂ්කට වේ.

කීපවාරයක් නැගිට නැගිට නිදාගැනීමෙන් එක එක වාරයක් පාසා ඇවැත් වේ.

සිටින ස්ත්‍රීන් ගණනට ඇවැත් වේ.

56. ධම්මදෙශනා ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු මාතුගාමස්ස උත්තරිං ඡප්පඤ්චවාචාහි ධම්මං දේසෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර විඤ්ඤුනා පුරිසවිග්ගහේන, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් නුවණැති මිනිසෙකු නැතිව හුදෙකලාව සිටි ස්ත්‍රියකට වචන හතර පහකට වඩා බණ කියා නම් පවිති වේ.

අර්ථ

ඡපඤ්ඤ වාචාහි	නුවණැති පුරුෂයකු ළඟ නැතිවිට මාගමකට වචන 5-6 කට වඩා ධර්මය නොකිව යුතුය.

අනාපත්ති

වචන 6ක් දේශනා කර නැගිට වාඩිවී නැවත වචන 6ක් දේශනා කල හැකිය

මාගමුන් පිරිසක් සිටිනවිට එක් අයකුට වචන 06 බැගින් දේශනා කල හැකිය.

මාගමක් විසින් අසන ලද ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු වශයෙන් බොහෝ වචන දේශනා කල හැකිය.

57. භූතාරොචන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අනුපසම්පන්නස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මං ආරෝචෙය්‍ය භූතස්මිං, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් අනුපසම්පන්නයෙකුට තමා කෙරෙහි වූ උතුරු මිනිස්දම් කියා ද පවිති වේ.

අර්ථ

භූතසමිං තමා තුල ඇති ධ්‍යාන මාර්ගඵලාදිය අනුපසම්පන්නයෙකුට කීම

අනාපත්ති

පරිනිර්වාණයට ප්‍රථමයෙන්

කෙනෙක් ආයෝපවාදයෙන් ගැලවීමට

උපසම්පන්නයෙකුට කීමෙන්(ආයෝපවාදයෙන් ගැලවීමට පමණක්)

උම්මත්තක/ ඛිත්තචිත්ත/ වේදනට්ඨ/ ආදිකම්මික

58. දුට්ඨුල්ලාරොචන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං අනුපසම්පන්නස්ස ආරෝචෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර භික්ඛුසම්මුතියා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් වෙනත් භික්ෂුවක් පිළිබඳ වූ සඟවෙයෙස් ඇවතක් සඞ්ඝයාගේ නියමයක් නැතිව අනුපසම්පන්නයෙකුට කියා නම් පවිති වේ.

පවිති ඇවතක් හෙලි කලහොත් දුෂ්කට වේ.

59. පඨවිඛණන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු පඨවිං ඛණෙය්‍ය වා ඛණාපෙය්‍ය වා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් නොකැප පොළව සාරා ද අනෙකෙකු ලවා හෝ සාරවා ද පවිති වේ.

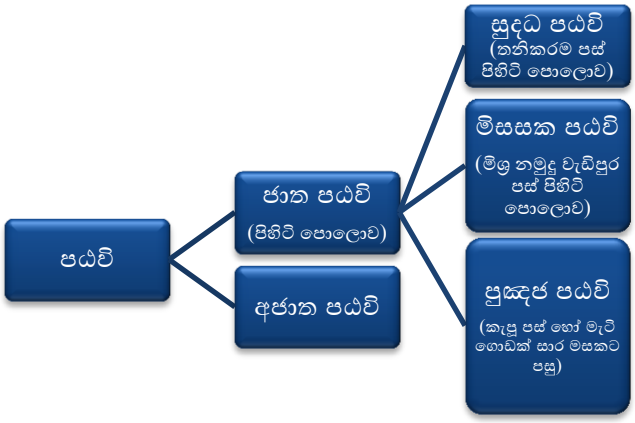

<u>අජාත පඨවි</u>

තනිකර ගල් බොරළු වැලි සහිත පොලොව
වැඩිපුර තනිකර ගල් බොරළු වැලි සහිත පොලොව
පොලොව පිළිස්සීමෙන් පසු පොලොව
කැපූ පස් හෝ මැටි ගොඩක් තෙමී සාර මසක් ගතවන්නට පෙර පොලොව

ආපත්ති

ජාත පඨවි හැරීමෙන් හැරවීමෙන් බිඳීමෙන් ඇගිල්ලෙන් සීරීමෙන් ගිනි ගොඩ ගසා පිච්චීමෙන් හෝ ඒ සදහා අණ කිරීමෙන් පවිති වේ.

අනාපත්ති

වෙන් වූ කැඩුණු බිදුණු පස් ගත හැකිය
අසිහියෙන් පොලොව සෑරීම, කොල කැඩීම අනාපත්ති වේ.

භූතගාම වර්ගය

60. භූතගාම ශික්ෂාපදය

භූතගාමපාතව්‍යතාය, පාචිත්තියං.

වැඩෙන ගහ කොල සිඳීමෙන් විනාශ කිරීමෙන් පවිති වේ.

භූතගාම ගස්, වැල්, මුල්

පුංචි දිය සෙවල වර්ග	(තාප්පවල,වැව්වල, ගල්වල)

මූල බීජ	(මුල්වලින් පැලවෙන- කහ, ඉඟුරු)
ඛනධ බීජ	(අතුවලින් පැලවෙන- මඤ්ඤොක්කා)
ඵළු බීජ	(පුරුක්වලින් පැලවෙන- උණ, උක්)
අගග බීජ	(ගසේ අගින් පැලවන- ලුණුවිල, ඉරිවේරිය,කදු තලා)
බීජ බීජ	(වී ඇට, මුං, කව්පි)

මේවා සෑදුණු පසු භූතගාම වේ.
ඉඟුරු, සුදුළූණු වැනි(පැලවීමට පෙර) අලවර්ගද මුං, කව්පි වැනි ඇට වර්ගද කපා දමා ඇති අතු ආදියද විකොපනයෙන් දුෂ්කට වේ.

අනාපත්ති

ගහක් කපන්න
මල් කඩන්න

කප්පියං කර පරිභෝජනය

» ගින්නෙන්, නියපොත්තෙන් හෝ සැතකින් හෝ ඉදිකටු ආදියකින් කැප කල හැකිය.
» ඇට වර්ග ගොඩක් ඇතිවිට සියල්ල එකට එකතු කොට 'කප්පියං හනෙත' යයි තුන්වරක් කිව යුතුය.

අබීජං	ලා බීජ(පැලවෙන තත්වයේ නැති)
නිබබටට බීජං	ඇට ඉවත් කරන ලද පළතුරු

61. අඤ්ඤවාදක ශික්ෂාපදය

අඤ්ඤවාදකේ විහේසකේ, පාචිත්තියං.

සංඝයා අතර විවාල දෙය හැර අනෙකක් කීමෙහි ද නිශ්ශබ්දව හිඳීමෙන් සංඝයා වෙහෙස කිරීමෙහි ද පවිනි වේ.

අර්ථ

අඤ්ඤවාදක	අනෙකක් කීම(සඝ මැද විවාල කල්හි)
විශේෂක	නිහඬව සිටීම (සඝ මැද විවාල කල්හි)

අනාපත්ති

ගිලන් නිසා

සැබැවින්ම නොදන්නා නිසා

කිවහොත් සංඝයා භේදවෙය කියා

62. උපඤ්ඣාපනකෙ ශික්ෂාපදය

උපඣ්ඣාපනකේ, බීයනකේ, පාචිත්තියං.

ගැරහීමෙහි, අගුණ කීමෙහි පවිති වේ.

අර්ථ

උපඤ්ඣාපනකෙ ලසුකොට කීම

බීයජනක නුගුණ පැතිරවීම

63. පඨම සේනාසන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සඞ්ඝිකං මඤ්චං වා පීඨං වා භිසිං වා කොච්ඡං වා අජ්ඣෝකාසේ සන්ථරිත්වා වා සන්ථරාපෙත්වා වා, තං පක්කමන්තෝ නේව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය, අනාපුච්ඡා වා ගච්ඡෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් එළිමහනෙහි තැබූ ඇඳ පුටු බිසි ආදි සඟයනු ඔහු නිසි පරිදි තැන්පත් නොකර අනෙකෙකු ලවා හෝ තැන්පත් නොකරවා ආරාමිකයෙකුට ද නොදන්වා බැහැර ගියේ ද පවිතිවේ.

මීට අමතරව සංඝික දේ(කොට්ට, බුමුතුරුණු, පාපිසි) දමා ගියහොත් දුෂ්කට වේ

අනාපත්ති

පැවරූ විට

ආපදා අවස්ථාවකදී

64. දුතිය සේනාසන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සඞ්ඝිකේ විහාරේ සෙය්‍යං සන්ථරිත්වා වා සන්ථරාපෙත්වා වා, තං පක්කමන්තෝ නේව උද්ධරෙය්‍ය න උද්ධරාපෙය්‍ය අනාපුච්ඡා වා ගච්ඡෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් සඟසතු අරමක සයනයක් අතුරා හෝ අතුරවා සිට නිසි පරිදි නැන්පත් නොකර අනෙකෙකු ලවා හෝ නැන්පත් නොකරවා ආරාමිකයෙකුට නොදන්වා බැහැර ගියේ ද පවිති වේ.

මෙහි සයනයක් යනුමෙට්ටයක්,පැදුරක්, බුමුතුරුණු, නිසීදන ආදී දේය.

මෙහිදී ආරාම පරික්ෂේපයෙන්(භූමියෙන්) යෑමේදී පවිති වේ.

අනාපත්ති

පැවරූ විට

පිණ්ඩපාතය යා හැකිය

65. අනුපඛජ්ජ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සඞ්ඝිකේ විහාරේ ජානං පුබ්බූපගතං භික්ඛුං අනුපඛජ්ජ සෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය: 'යස්ස සම්බාධෝ භවිස්සති, සෝ පක්කමිස්සතී'ති. ඒතදේව පච්චයං කරිත්වා අනඤ්ඤං, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් සඟ සතු අරමකට ගියේ එහි තමාට පළමුව පැමිණි භික්ෂුවකගේ (මහළු බව, ගිලන් බව ආදි දුර්වල බව දැන දැනත්) මෙයින් මොහුට කරදර වෙයි නම් ඉවත් ව යන්නේ යැයි සලකමින් ඔහු හා ගැටේ ද තල්ලුකර දමා ද එබදු ගිලන් කමෙකින් නොරව සයනය පැහැරගත් ඔහු හට පවිති වේ.

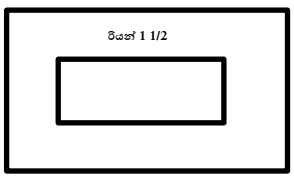

බැහැර නොකල යුතු වැඩිහිටියෙක්, ගිලනෙක්, සස සම්මත කල විශේෂ සස නමක් නිදන ඇද වටේට රියන් 1 ½ ක උපචාරයක් තැබිය යුතුය. එම උපචාරයේ සයනයක් දමා නිදාගන්නේ නම් පවිති වේ.

අනාපත්ති

ගිලන් අවස්ථාවක
ආපදා අවස්ථාවක
සීතල උණුසුම දරාගත නොහැකි අවස්ථාවක

66. නිකඛඛඛන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුං කුපිතෝ අනත්තමනෝ සඞ්ඝිකා විහාරා නික්කඩ්ඪෙය්‍ය වා නික්කඩ්ඪාපෙය්‍ය වා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් තවත් භික්ෂුවක් සමඟ කිපියේ නොඇතුටු සිත් ඇත්තේ සඟසතු අරමකින් බැහැර කරයි ද කරවයි ද පවිති වේ.

ආපත්ති

ද්වේෂයෙන් භික්ෂුවක් කුටියකින් ස්තෝප්පුවට දැමීමේදී දුෂ්කට

ද්වේෂයෙන් භික්ෂුවක් කුටියකින් එළියට දැමීමේදී පවිති

ද්වේෂයෙන් අනුපසම්පන්නයකු කුටියකින් එළියට දැමීමේදී දුෂ්කට

අලජජී භික්ෂුවක් කුටියකින් එළියට දැමීම කමක් නැත

උමමත්තක කමක් නැත

67. වෙහාස ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සඞ්ඝිකේ විහාරේ උපරිවේහාසකුටියා ආහච්චපාදකං මඤ්චං වා පීඨං වා අභිනිසීදෙය්‍ය වා අභිනිපජ්ජෙය්‍ය වා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් සඟ සතු අරමක මතු මහල් තලයෙහි විටිටමකට (යන්තමට) සවිකළ පා ඇති ඇඳක හෝ පුටුවක පරීක්ෂාවක් නැතිව නිදා ගනීනම් හෝ හිඳගනී නම් ඔහු හට පවිති වේ.

අර්ථ

ආහවජපාදක ප්‍රධාන ලීය අට නිය විද සවිකල පා ඇති (ඇණ නොගසා) ඇදක් හෝ පුටුවක්

68. මහල්ලකවිහාර ශික්ෂාපදය

මහල්ලකං පන භික්ඛුනා විහාරං කාරයමානේන, යාව ද්වාරකෝසා අග්ගලට්ඨපනාය, ආලෝකසන්ධිපරිකම්මාය,ද්වත්තිච්ඡදනස්ස පරියායං, අප්පහරිතේ ඨිතේන අධිට්ඨාතබ්බං. තතෝ චේ උත්තරිං අප්පහරිතේ'පි ඨිතෝ අධිට්ඨහෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

ලොකු විහාරයක් කරවන භික්ෂුව විසින් උළුවස්ස ශක්තිමත්වීම සඳහාත් ආලෝක සිදුරු වැසී යාම සඳහාත් (නැවත නැවත මැටි) ආලේප කළ යුතු වෙයි. වහල ද තණ කැරළි එක පිට එක සිටින පරිදි සෙවිලි කළ යුතුය. තණ ගැට නැති බිමක පිහිටා එය දෙතුන් වරක් විධාන කළ යුතු වෙයි. තෘණාදිය නැති තන්හිද සිටියේ දෙතුන් වරකට වඩා විධාන කළේ නම් පවිති වේ.

ආපත්ති

දෙතුන් වරකට වඩා වහල සෙවිලි කිරීමෙන් පවිති වේ

වගා බිමක සිට වහල සෙවිලි කරවීමට අණ කිරීමෙන් දුෂ්කට වේ

69. සප්පාණක ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ජානං සප්පාණකං උදකං තිණං වා මත්තිකං වා සිඤ්චෙය්‍ය වා සිඤ්චාපෙය්‍ය වා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් දැන දැන ප්‍රාණීන් සහිත ජලය තණ හා මැටි මතුයෙහි ඉසී ද අනුන් ලවා හෝ ඉස්වා ද පවිති වේ.

ආපත්ති

ප්‍රාණීන් මැරෙන බව දැන දැන යමක් කිරීමෙන් පවිති වේ.

ප්‍රාණීන් නැති ජලය වුවද සැකයෙන් විමතියෙන් විසි කලහොත් දුෂ්කට වේ.

අනාපත්ති

නොදැන අසිහියෙන්

ප්‍රාණීන් සිටින ජලය වුවද නොදැන විසිකිරීමෙන්

භික්ඛුනෝවාද වර්ගය

70. ඔවාද ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අසම්මතෝ භික්ඛුනියෝ ඕවදෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් (භික්ෂූන් විසින්) සම්මත නොකරන ලදුව භික්ෂුණීන්ට අවවාද කෙරේ නම් පවිති වේ.

භික්ඛුනොවාද ලැබීමට සුදුසුකම්

අනුමාත්‍ර වරදෙහි බියදකින සිල්වතෙකු වීම
බහුශ්‍රැත වීම
උභය ප්‍රාතිමෝක්ෂයෙහි මනා අවබෝධය
යහපත් ප්‍රියශීලි වචන කතා කරන්නෙක් වීම
භික්ෂුනීන්ට බොහෝ සෙයින් ප්‍රිය මනාප කෙනෙක් වීම
භික්ෂුනීන්ට අවවාද දීමට සමත් ප්‍රතිබල අයකු වීම
භික්ෂුනීන් සමග කලින් ගරු ඇවතකට පත් නොවූ අයකු වීම
විසි වස් හෝ අතිරේක විසිවස් සම්පූර්ණ වූ අයකු වීම

අෂ්ඨ ගරු ධර්ම

එදවස උපසපන් වූ භික්ෂුවට වස් 100ක් ගියද භික්ෂුනිය වැද ගරු බුහුමන් කල යුතු.
භික්ෂුනිය භික්ෂූන් නැති ගමෙක ආරාමයක නොවිසිය යුතු.
භික්ෂූන්ගෙන් අඩමසකට වරක් පොහෝ විචාරීම ඕවාද ලබා ගැනීම කල යුතු.
වස් විසීමෙන් අනතුරුව උභය සංඝයා ඉදිරියේ පවාරණය කල යුතු.
උභතෝ සංඝයා කෙරෙහි වත් මානත් පිළිපැදිය යුතුය
සිකඛමානාවක් ලෙස අවුරුදු 02ක් උපසපන් වීමට ප්‍රථම විසිය යුතු.
භික්ෂුනිය විසින් කිසිසේත් මහණ තෙම හට ආක්‍රෝශ නොකල යුතු.
භික්ෂූන්ට අවවාද අණකිරීම් නොකල යුතු.

71. අනඵංගත ශික්ෂාපදය

සම්මතෝ'පි චේ භික්ඛු අත්ථඞ්ගතේ සුරියේ භික්ඛුනියෝ ඕවදෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් (භික්ෂූන් විසින්) සම්මත කරන ලද වුවත් හිරු බට කල්හි භික්ෂුණීන්ට අවවාද කෙරේ නම් පවිති වේ.

72. භිකඛුනූපසඞ්කමන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුනූපස්සයං උපසංකමිත්වා භික්ඛුනියෝ ඕවදෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර සමයා, පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයෝ, ගිලානා හෝති භික්ඛුනී, අයං තත්ථ සමයෝ.

යම් භික්ෂුවක් මෙහෙණවරකට අවුත් නොකල්හි භික්ෂුණීන්ට අවවාද කෙරේ නම් පවිති වේ. භික්ෂුණියක් ගිලන් වූවානම් එය කාලයයි.

73. ආමිස ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ඒවං වදෙය්‍යඃ 'ආමිස හේතු භික්ඛූ භික්ඛුනියෝ ඕවදන්ති' ති, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් "මේ භික්ෂූහු චීවර ආදී ආමිෂ ලාභය කැමැත්තෙන් භික්ෂුණීන්ට අවවාද කරන්නාහු යයි" කියා නම් ඔහු හට පවිති වේ.

74. චීවරදාන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා චීවරං දදෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර පාරිවට්ටකා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් නො නෑවූ භික්ෂුණියකට සුළු දෙයකින් හෝ මාරුකර ගැනීමක් නැතිව සිවුරක් දෙයි නම් පවිති වේ.

75. චීවරසිබ්බන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා චීවරං සිබ්බෙය්‍ය වා සිබ්බාපෙය්‍ය වා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් නො නෑවූ භික්ෂුණියකගේ සිවුරක් ගෙත්තම් කෙරේනම් හෝ කරවා නම් පවිති වේ.

76. සංවිධාය ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය ඒකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය, අන්තමසෝ ගාමන්තරම්පි අඤ්ඤත්‍ර සමයා, පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයෝ, සත්ථගමනීයෝ හෝති මග්ගෝ සාසඞ්කසම්මතෝ සප්පටිභයෝ. අයං තත්ථ සමයෝ.

යම් භික්ෂුවක් භික්ෂුණියක් සමඟ සංවිධානය කොටගෙන නොකල්හි දීඝී මාගයකට පැවිණියේ යටත් පිරිසෙයින් තමා හුන් ගමින් අනෙක් ගමකට හෝ යේ ද පවිති වේ. ඉදින් වාහනයකින් යායුතු තරම් මඟ සැක සහිත වූයේ ද භය සහිත වූයේ ද මේ ඊට කාලයයි.

අර්ථ

සුදුසු සමය — මාර්ගය සැක සහිත නම්ද බිය සහිත නම්ද ගැල්කරුවන් යන මාර්ගයක්ද නම් ඇවැත් නොවේ.

සංවිධාය — ‘අසුවල් වේලාවට අසුවල් ගමන යමු‘ යි කීවිට පිළිගැනීම

කුකකුට සම්පාත ගාම — ඉතා ළඟින් ගෙවල් පිහිටි ගම්(කුකුලෙකුට එක් වහලයකින් නැග අවසන් වහලයෙන් බැසිය හැකි)

ආපත්ති

සංවිධානයේදී — දුෂ්කට

ගමකින් ගමකට යෑමේදී — පවිති

කැලෑ මාර්ගයක් නම් අඩ යොදුනෙන් අඩ යොදුන — පවිති

ගම තුලදී, පිටියකදී, නගරයකදී සංවිධානය වී යෑමේදී ඇවැත් වේ

අනාපත්ති

භික්ෂුනිය කීවිට භික්ෂුව පිළි නොගැනීම

ආපදා අවස්ථාවකදී

ආරාමය තුලදී ආසන ශාලා තුලදී තීර්ථක ආරාම වලදී සංවිධානය වී යෑමේදී

77. නවාභිරූපන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං සංවිධාය ඒකං නාවං අභිරුහෙය්‍ය උද්ධගාමිනිං වා අධෝගාමිනිං වා අඤ්ඤත්‍ර තිරියංතරණාය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් භික්ෂුණියක් සමඟ සංවිධානය කොටගෙන ගඟකින් එතෙර්වීම පිණිස හැර උඩුගං බලා හෝ යටිගං බලා යන නැවකට භික්ෂුණියක හා එක්ව නගී නම් පවිති වේ.

ආපත්ති

සංවිධානය වීමේදී — දුෂ්කට
ගමකින් ගමක් පසුකිරීමේදී — පවිති
ගම් නැතිනම් අඩ යොදුනෙන් අඩ යොදුන — පවිති
නැවට නගින විටද — පවිති

78. පරිපාචිත ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ජානං භික්ඛුනීපරිපාචිතං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර පුබ්බේ ගිහිසමාරම්භා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් මුලදී ගිහියන් විසින් පිළියෙල කිරීමක් නැතිව හුදෙක් භික්ෂුණියක විසින් පිසන ලද පිණ්ඩපාතය දැන දැන අනුභව කෙරේනම් පවිති වේ.

ආපත්ති

කලින් ගිහියෙක් සකස්කරන ලද්දක් භික්ෂුනිය බෙදීමේදී ඇවැත් නැත

පිළිගැනීමේදී	දුෂ්කට
වැලදීමේදී	පවිති

79. රහෝ නිසජ්ජ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුනියා සද්ධිං ඒකෝ ඒකාය රහෝ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් භික්ෂුණියක සමඟ හුදෙකලාව රහසි ගනව හිඳී නම් පවිති වේ.

භෝජන වර්ගය

80. ආවසක පිණ්ඩ ශික්ෂාපදය

අගිලානේන භික්ඛුනා ඒකෝ ආවසථපිණ්ඩෝ භුඤ්ජිතබ්බෝ, තතෝ චේ උත්තරිං භුඤ්ජෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

නො ගිලන් භික්ෂුව විසින් ආගන්තුකාදීන් සඳහා පොදු ශාලාවක ඵළවූ ආවසථ දානය එක් දිනක් පමණක් අනුභව කළ යුතුය. ඉන් මත්තෙහි අනුභව කරන්නාහට පවිති වේ.

භික්ෂූන් උදෙසා කරන දන්සැලකින් දිනපතාම ගත හැකිය

81. ගණභොජන ශික්ෂාපදය

ගණභෝජනේ අඤ්ඤත්‍ර සමයා පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයෝ: ගිලානසමයෝ, චීවරදානසමයෝ, චීවරකාර සමයෝ, අද්ධානගමනසමයෝ, නාවාභිරුහනසමයෝ, මහාසමයෝ, සමණභත්තසමයෝ, අයං තත්ථ සමයෝ.

නුසුදුසු කාලයෙහි ගණ (සාමූහික) භෝජනය පිළිගන්නාවූ භික්ෂුවට පවිති වේ. ගිලන් කාලය, සිවුරු දෙන කාලය, සිවුරු කරන/කරවන කාලය, දීර්ඝ ගමනකට පිළිපන් කාලය, නැව් නගින කාලය, බොහෝ භික්ෂූන් රැස්වන කාලය හා භික්ෂූන්ට දන්දෙන කාලය ද ගණ භෝජනයෙහිලා සුදුසුය.

ආපත්ති

ගණ භොජන	අකැප ආරාධනයකින් (බත් දානය, මුං ඇට දානය, කිරිබත් දානය) හෝ අකැප විඤ්ඤපතියකින් භික්ෂූන් වහන්සේලා 04 නමක් එකටම ලබාගත් පංච භෝජන අතරින් යමක්
සුදුසු සමය	ගිලන් බව, චීවරදාන, චීවරකාර සමය, අද්දානගමන සමය(දුර ගමන් යන), නවාභිරූපන සමය(නැව් නගින සමය), මහා සමය(භික්ෂූන් විශාල පිරිසක් රැස්වූ තැන පිණ්ඩපාතය මදි නම්), සමාන භතත සමය(අන්‍ය තීර්ථකයන් විසින් සකස් කල)

අනාපත්ති

දෙතුන් දෙනකු ගණ භෝජනය පිළිගෙන වැලදීම

82. පරම්පරභොජන ශික්ෂාපදය

පරම්පරභෝජනේ අඤ්ඤත්‍ර සමයා, පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයෝ: ගිලානසමයෝ, චීවරදානසමයෝ, චීවරකාරසමයෝ අයං තත්ථ සමයෝ.

ගිලන් කාලය, සිවුරු දෙන කාලය හා සිවුරු කරන/කරවන කාලය හැර පරම්පර භෝජනය(පැවරූ දානය හැර අන්තැනෙක දන්වැළඳීම) පවිතිය.

අර්ථ

පරමපර භොජනය භික්ෂුවකට දාන ආරාධනා කීපයක් ලද විට ලැබූ පිලිවෙලින් ගොස් දානය වැලදිය යුතුය.එසේ නොමැතිනම් පංච සහධාර්මිකයන් අතුරින් අයකු යොමු කල යුතුය. එසේ නොකොට පිළිවෙල කඩා වෙනස්කොට ගොස් බත් හුලක් නමුදු වැලදීම

සුදුසු සමය ගිලන් බව, චීවරදාන, චීවරකාර සමය

ආපත්ති

පිළිගැනීමෙන් දුෂ්කට

වැළදීමෙන් පචිති

83. කාණමාතු ශික්ෂාපදය

භික්ඛුං පනේව කුලං උපගතං පූවේහි වා මන්ථේහි වා අභිහට්ඨුං පවාරෙය්‍ය, ආකඞ්ඛමානේන භික්ඛුනා ද්වත්තිපත්තපූරා පටිග්ගහේතබ්බා. තතෝ චේ උත්තරිං පටිග්ගණ්හෙය්‍ය, පාචිත්තියං. ද්වත්තිපත්තපූරේ පටිග්ගහෙත්වා තතෝ නීහරිත්වා භික්ඛූහි සද්ධිං සංවිභජිතබ්බං. අයං තත්ථ සාමීචි.

ගෙදරකට පැමිණි භික්ෂුවකට (ගෙහිමියන් විසින්) කැවුම් හෝ අග්ගලා වලින් හෝ පවරණ ලද නම් කැමති වන භික්ෂුව විසින් දෙතුන් පාත්‍රයක් පුරා පිළිගත හැකිය. ඊට වඩා පිළිගන්නාහට පචිති වේ. දෙතුන් පාත්‍රයක් පුරා ගත් භික්ෂුව එය ගෙන ගොස් භික්ෂූන් අතර බෙදාගෙන වැළඳිය යුතුය. මේ ඒ පිළිබඳ පිළිවෙතයි.

පාත්‍රා 03ක් පිරෙන්නට ගත්තේ නම් සෙනසුනේ අනෙක් භික්ෂූන්ට ඒ ගෙදරින් නැවත පිළිගත නොහැකි අතර ලබාගත් පාත්‍ර ප්‍රමාණය අනෙක් භික්ෂූන්ට දැන්විය යුතුය.

84. පඤ්ම පවාරණ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භුත්තාවී පවාරිතෝ අනතිරිත්තං, ඛාදනීයං වා භෝජනීයං වා ඛාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජෙය්‍ය වා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් වැළඳූයේ අමතරව ලද භෝජනය ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද්දේ (පවාරණයවූයේ) අතිරික්ත භෝජනයක් හැර කෑ යුතු හෝ බුදිය යුතු දෙයක් අනුභව කෙරේ නම් පචිති වේ.

අර්ථ

<u>පංච භෝජනය</u>

ඕදන (බත් කැද වැනි සප්ත ධාන්‍යයෙන් කල)
කුම්මාස (තලප පිට්ටු වැනි යව හෙවත් බාර්ලි වලින් කල)
සතතු (අග්ගලා, අලුවා ආදී සප්ත ධාන්‍ය බැද සකස් කරගත් ආහාර)
මචජ (කැප සතුන්ගේ මස්)
මංසං (මාළු)

භුතතාවි පවාරිතො වළඳා පවාරණය කරන ලද්දේ

<u>පවාරණය වීමට හේතුවන කරුණු</u>

අසනං පඤ්ඤායති පඤ්ච භෝජනයෙන් ස්වල්පයක් හෝ වලඳා තිබෙන අවස්ථාවක්

භොජනං පඤ්ඤායති පඤ්ච භෝජනයෙන් ස්වල්පයක් හෝ පාත්‍රෙය් ඇතිවිට

හතථපාසෙ ඨිතො පඤ්ච භෝජනය රැගෙන කෙනකු අත්පසට පැමිණ ඇති බව

අභිහරති බෙදන්නට එළඹීම

පටිකෙඛපො කයින් හෝ වචනයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම

අසනං භොජනංචෙව - අභිහාරො සමීපතා

කාය වාචා පටිකෙඛපො - පඤ්ච අංගා පවාරණා

මෙම අංග සම්පූර්ණ වීමෙන් පවාරණය සිදුවන අතර එවිට එම ආසනයේ සිට කෑමති තාක් වැලදිය හැකි අතර ඉරියව්ව වෙනස් කොට අතිරික්ත භෝජනය හා ගිලාන අතිරික්තය හැර වෙන කිසිම භෝජනයක් වැලදිය නොහැක.

අතිරික්ත භෝජනය පවාරණය වූ භික්ෂුව ඊටපසු වැලදීමට අවශ්‍ය නම් සියළු ආහාර පාත්‍රෙය් බහා වෙනත් භික්ෂුවක් වෙත ගොස් ‘ හනෙත අතිරිකතං කරොථ‘ යැයි කියා පාත්‍රය දිය යුතුය. එම භික්ෂුව එයින් කොටසක් වලඳා

අළමෙතං සබබං‘ කියා නැවත පාත්‍රය දෙයි නම් මෙය අතිරික්ත භෝජනයයි.

ගිලාන අතිරික්තය ගිලන් භික්ෂුවක් වළඳා ඉතුරු වූ දේ

ආපත්ති

වැලදීමට ගැනීමේදී	දුෂ්කට
අනතිරික්ත භෝජනය වැලදීමේදී පිඩක් පිඩක් පාසා	පචිති

85. දුතිය පවාරණ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුං භුත්තාවිං පවාරිතං අනතිරිත්තේන බාදනීයේන වා භෝජනීයේන වා අභිහට්ඨුං පවාරෙය්‍යඃ ‘හන්ද භික්ඛු! බාද වා භුඤ්ජ වා’ති. ජානං ආසාදනාපෙක්ඛෝ, භුත්තස්මිං, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් චෝදනා කරන අදහස ඇතිව වැළඳූ භෝජනය ද අමතරව පවරණ ලද භෝජනය ප්‍රතික්ෂේප කළ භික්ෂුවකට කෑයුතු බුදිය යුතු දෙයින් පවරා ද මෙය අනුභව කරවයි කියා ද (එය ඇදහූ) භික්ෂුව වැළඳූ කෙනෙහි පචිති වේ.

ආපත්ති

චෝදනා කිරීමේ අදහසින් ආහාරයක් ගෙනඒම	දුෂ්කට
එළවූ භික්ෂුවගේ වචනයෙන් පිළිගන්නා විට වලදන භික්ෂුවට	දුෂ්කට
වලදන භික්ෂුව වලදන පිඩක් පිඩක් පාසා එළවූ භික්ෂුවට	දුෂ්කට
පවාරණය වූ භික්ෂුව වලදා අවසන් වීමේදී එළවූ භික්ෂුවට	පචිති
වලදන භික්ෂුවට පිඩක් පිඩක් පාසා (පෙර ශික්ෂාව)	පචිති

86. විකාලභොජන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු විකාලේ බාදනීයං වා භෝජනීයං වා බාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජෙය්‍ය වා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් කෑ යුතු බුදිය යුතු දෙයක් විකාලයෙහි අනුභව කරන්නේ ද පචිති වේ.

අර්ථ

විකාල භොජන	මධ්‍යහනයේ සිට පසුදා අරුණ නැගෙන තෙක්
ඛාදනීයං	පඤ්ච භෝජනය හැර අනෙකුත් යාවකාලික ආහාර වර්ග
භොජනීයං	පඤ්ච භොජනයන්
සතිපච්චයෙ	හේතුවක් ඇති කල්හි

ආපත්ති

මෙම විකාලයෙහි ආහාර ගතික දෙයක් වැලඳීම පිණිස පිළිගැනීමේදී	දුෂ්කට
වලඳන විට ගිලින වාරයක් පාසා	පචිති
නොදැන විමතියෙන් වුවද වලඳන භික්ෂුවට	පචිති

(යාමකාලික පාන වර්ග, සතථාකාලික, යාවජීවික වුවද විකාලයෙහි ආහාර පිණිස ගෙන වලඳන විට ගිලින වාරයක් පාසා දුෂ්කට.)

අනාපත්ති

යාමකාලික පාන වර්ග

සතථාකාලික

යාවජීවික ;

87. සන්නිධිකාරක ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සන්නිධිකාරකං ඛාදනීයං වා භෝජනීයං වා ඛාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජෙය්‍ය වා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් සන්නිධිකොට කෑ යුතු බුදිය යුතු දෙයක් අනුභව කෙරේ නම් පචිති වේ.

<u>කාලික සතර</u>

යාවකාලික	අරුණ නැගිතැන් පටන් හිරු මුදුන් වනතෙක් ගතයුතු ආහාර
යාම කාලික	ඉර මුදුන් වී බැසීම පටන්ගත් තැන පටන් පසුදා අරුණෝදය තෙක් තබාගෙන වැලදිය හැකි පාන වර්ග

<u>අෂ්ඨ පාන වර්ග</u>

අඹ	අම්බපාන
දඹ	ජම්බුපාන

ඇටිකෙසෙල්	චෝච්පාන
මස් කෙසෙල්	මෝච්පාන
මී පැණි	මධු පාන
මිදි	මුද්දික පාන
මානෙල්-අල	උපුල්- සාලුක
උගුරැස්ස	ඵාරුසක

<u>අනුලෝම</u>
සියඹලා(තින්තිණි)
දිවුල්(කපිත්ථ)
බෙලි
නාරං(මාතුලුංග) ආදිය සිසිල් පැනින් පෙරා ගන්නා ලද පාන වර්ග

සත්තාහකාලික	ගිතෙල්, වෙඩරු, තලතෙල්, මී පැණි, උක් පැණි වැනි දින 07ක් තබාගෙන වැලදිය හැකි දේවල්
යාවජීව	දිවි ඇති තෙක් තබාගෙන වැලදිය හැකි මුල් කාලික තුනට අයත් නොවන පැන් බෙහෙත් වර්ග

ආපත්ති

යාවකාලික හා යාමකාලික සන්නිධි වේ.	
සත්තාහකාලික සත් අරුණෝදයෙන් පසු	නිසැගි
සන්නිධි වූ දෙයක් වැලදීමට ගැනීමේදී	දුෂ්කට
සන්නිධි වූ දෙය දැන හෝ නොදැන ගිලින වාරයක් පාසා	පවිති

88. පණීතභොජන ශික්ෂාපදය

යානි බෝ පන තානි පණීතභෝජනානි සෙය්‍යථීදං: සප්පි, නවනීතං, තේලං, මධු, ඵාණිතං, මච්ඡෝ, මංසං, බීරං, දධි. යෝ පන භික්ඛු ඒවරූපානි පණීතභෝජනානි අගිලානෝ අත්තනෝ අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

නොගිලන් භික්ෂුවක් ගිතෙල්, මී, වෙඩරු, උක්, සකුරු, තල තෙල්,දියමස්, ගොඩමස්, කිරි, හා විදුණු කිරි යන ප්‍රණීත ආහාර තමන් සඳහා ඉල්ලාගෙන වළඳා නම් පවිති වේ.

ගිතෙල්, වෙඩරු, තලතෙල්, මී පැණි, උක් හකුරු, මාළු, මස්, කිරි, දිකිරි ආදිය නොගිලන් භික්ෂුවක් විසින් තම ප්‍රයෝජනය පිණිස ඉල්ලා පාවිච්චි කරයි නම් පවිති වේ.

ආපත්ති

ඉල්ලීමේදී ප්‍රෙයෝගයක් පාසා	දුෂ්කට
වැලදීමට ගන්නාවිට	දුෂ්කට
වලදන වාරයක් පාසා	පවිති

ගිතෙල් වෙඩරු ආදිය ඉල්ලාගෙන 09 යම යොදා එක ආහාරයක් සාදා ස්වල්පයක් නමුදු වැලදුවිට <u>එකවර පවිති නමයක්</u> සිදුවේ.

අනාපත්ති

පැවරූ අයගෙන් ඉල්ලීමෙන්

ඥාතීන්ගෙන් ඉල්ලීමෙන්

89. දනතපොනා ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අදින්නං මුඛද්වාරං ආහාරං ආහරෙය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර උදකදන්තපෝනා, පාචිත්තියං

යම් භික්ෂුවක් දැහැටි හා පැන් හැර (කිසිවෙකු විසින්) නොපිළිගැන්වූ අහරක් මුව තුළට ගනී නම් පවිති වේ.

අර්ථ

ආහාර	ගිලින සියල්ල
අදිනනං	කිසිවකු විසින් නොපිළිගන්වන ලද දෙයක්

පිළිගැනීම යම්කිසි අනුපසම්පන්නයෙක් කයින්, කායපටිබද්ධයෙන් හෝ නිස්සග්ගියෙන් භික්ෂුවගේ අත්පස(පවිවිම භාගයේ සිට රියන් 2 1/2) සිට යමක් දෙනවිට භික්ෂුව අතින් හෝ වෙනත් ශරීර අවයවයකින් ස්පර්ෂ කිරීමෙන් පිළිගැනීම සිද්ධ වේ. මැදුම් පුරුෂයකුට එසවිය හැකි බරක් සාමණේරයිනු 2-3 දෙනකු ඔසවා

පිළිගැන්වුවද සුදුසුය. නමුත් මැදුම් පුරුෂයන් 2-3 දෙනකු ඔසවන දෙයක් එසේ පිළිගැනීම නුසුදුසුය.

විනය දුෂ්කට — පිණ්ඩපාතයේ යනවිට දුවිලි රොඩු කැබලි ආදිය වැටුනහොත් නැවත පාත්‍රය පිළිගන්වාගෙන පිණ්ඩපාතය යා යුතුය. නැතහොත් විනය දුෂ්කට වේ. එසේ නොමැතිනම් 'අනුපසම්පන්නයෙකුට දෙන්නෙමි' යි සිතා යා හැකිය.

කදුළු, කෙල වැනි කුණප කොටස් ගෑවී පාත්‍රයට වැටුණහොත් නැවත පාත්‍රය පිළිගන්වා ගත යුතුය.

නාසයට දාන තෙල්ද පිළිගත යුතුය

දැහැටි පිළිනොගන්නා වුවද දැහැටි රසය ගිලෙන්නේ නම් පිළිගැනීම වටනේය.

දුරුපවින්න දුෂ්කටය — ගෙඩි සෑදුණ ගස්වල අතු ඇල්ලීමෙන් දුරුපවින්න දුෂ්කටය වේ.

අනාපත්ති

කැපකරුවකු නොමැතිවිට සර්පයකු දෂ්ඨ කල කල්හි මහවිකටය පිළිනොගෙන වැලදිය හැකිය.
දැහැටි සහ පැන්

<u>මහවිකටය</u>

මල,මුත්‍ර,අළු,මැටි දියකර සාදා පෙරාගන්නා ලද ඖෂධයකි.

<u>අෂ්ඨ දුකකට</u>

පුබ්බපයොග දුකකට	හොරකමක් කිරීමට කරන පූර්ව ප්‍රෙයෝග
සහපයොග දුකකට	නිධානයක් වැනි දෙයක් ගැනීමට එය ඇති තැන ගස් කැපීමේදී, පොලොව හැරීමේදී
අනාවාස දුකකට	රන් රිදී මුතු මැණික් ආදියද, සප්ත ධාන්‍යයද, අවි ආයුධද, ස්ත්‍රී රූප හා ස්ත්‍රී ආභරණද ඇල්ලීමේදී
දුරුපවින්න දුකකට	කෙසෙල් පොල් වැනි ගෙඩි වර්ග ගසේ තිබියදී ඇල්ලීම

විනය දුකකට	පිණ්ඩපාතයේ යනවිට දුවිලි රොඩු කැබලි ආදිය වැටී තිබියදී නැවත පාත්‍රය පිළිගන්වාගෙන නොගෙන පිණ්ඩපාතය යෑම.
ඤාත දුකකට	
ඤත්ති දුකකට	සමනුභාෂන වැනි විනයකර්මවලදී ඤත්තිය තබනවිට වන දුකකට

අවේලක වර්ගය

90. අවේලක ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අචේලකස්ස වා පරිබ්බාජකස්ස වා පරිබ්බාජිකාය වා සහත්ථා ඛාදනීයං වා භෝජනීයං වා දදෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් නග්නයෙකුට හෝ පිරිවැජියෙකුට හෝ පිරිවැජියකට සිය අතින් කෑ යුතු බුදිය යුතු දෙයක් දේ නම් පවිනි වේ.

අර්ථ

අවෙලක	නග්න වූ පිරිවැජියන්.
පරිබ්‍රාජක	භික්ෂුව සාමණේර හැර වෙනත් පැවිදි
පරිබ්‍රාජිකා	භික්ෂුණිය සික්ඛමානා සාමණේරිය හැර වෙනත් පැවිදි

91. උය්‍යොජනක ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුං ඒවං වදෙය්‍යඃ ඒහාවුසෝ ගාමං වා නිගමං වා පිණ්ඩාය පවිසිස්සාමාතිඃ තස්ස දාපෙත්වා වා අදාපෙත්වා වා උය්‍යෝජෙය්‍යඃ 'ගච්ඡාවුසෝ න මේ තයා සද්ධිං කථා වා නිසජ්ජා වා ඵාසු හෝති, ඒකකස්ස මේ කථා වා නිසජ්ජා වා ඵාසු හෝතී' ති. ඒතදේව පච්චයං කරිත්වා අනඤ්ඤං, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් වෙනත් භික්ෂුවකට 'එව ඇවැත්නි! ගමෙහි පිඬු පිණිස හැසිරෙමු'යි කියයි. පිඬු හැසිරීමෙන් පසුව යම් පිණ්ඩාහාරයක් දෙවා හෝ නොදෙවා හෝ (තමන් අනාචාරයක හැසිරෙනු පිණිස) 'ඇවැත්නි! ඔබ සමඟ විසීම, කථා කිරීම හෝ කරදරය. හුදෙකලාවූ මට සැපයැ'යි කියා ඒ භික්ෂුව පලවාහරින්නේ ද ඔහු හට පවිනි වේ.

දර්ශන උපචාරයෙන් හා සවන උපචාරයෙන් ඇත්වීමේදී පවිති වේ.

එතදවෙ පවචයං කරිතවා අනඤඤනති	අනාචාර කටයුත්තක් සඳහාම හුදෙකලාවීමට අවශ්‍ය අනෙක් භික්ෂුව පිටත් කර යැවීමෙන් පවිති වන බව මෙයින් හගවයි.

92. සහොජන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සහෝජනේ කුලේ අනුපඛජ්ජ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් අඹු සැමියන් දෙදෙනෙකු ඇති ගෙයක ඇතුළත වැදී හිඳී ද පවිති වේ.

සහොජන කුලය	අඹුසැමි යුවලක් ඔවුනොවුන් කෙරෙහි රාගයෙන් බැඳී සිටින දෙදෙනාම නිවසේ සිටින අවස්ථාවයි.(සයනගරයට ගොස් හිඳීමෙන් පමණි)

93. පඨම රහො ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු මාතුගාමේන සද්ධිං රහෝ පටිච්ඡන්නේ ආසනේ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් ස්ත්‍රියක සමඟ පිළිසන් අසුනෙක රහසිගනව හිඳී නම් පවිති වේ.

අර්ථ

මාතුගාම	එදවස උපන් දැරියගේ පටන් මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රිය
රහො	භික්ෂුවද මාගමද හුදකලාවේ සිටීම(මෙහිදී ආවඵරණය වූ තැනක කියවෙන බැවින් කෙනෙකුට දැකීමට නොහැකි තැනක් අදහස් කරයි)

අනාපත්ති

රාගික හැඟීමක් නැතිව හිඳීමෙන්

94. දුතිය රහෝ නිසජ්ජ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු මාතුගාමේන සද්ධිං ඒකෝ ඒකාය රහෝ නිසජ්ජං කප්පෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් ස්ත්‍රියක සමඟ හුදෙකලාව රහසිගතව හිඳී නම් පවිති වේ.

අර්ථ

එකෝ එකාය රහෝ මාගමක් සමග හුදකලාවේ එළිමහන් තැනක හිඳීම

අනාපත්ති

ඇස් ඇති කන් ඇසෙන විඤ්ඤු පුරුෂයකු දොලොස් රියනක් ඇතුලත සිටීම

තවත් ස්ත්‍රියක් ඇති නම් දෙවැන්නකු සේ සැලකිය හැකිය

රාගික හැගීමක් නැතිව හිදීමෙන්

95. චාරිත්ත ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු නිමන්තිතෝ සහත්ථෝ සමානෝ සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා පුරේභත්තං වා පච්ඡාභත්තං වා කුලේසු චාරිත්තං ආපජ්ජේය්‍ය අඤ්ඤත්‍ර සමයා, පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයෝ: චීවරදානසමයෝ, චීවරකාරසමයෝ, අයං තත්ථ සමයෝ.

යම් භික්ෂුවක් (දායිකාදීන් විසින්) නිමන්ත්‍රණය කරන ලදුව හෝ පැවරූ හෝජන ඇතිවද ආරාමස්ථ භික්ෂුවකට නොදන්වා සිවුරු දෙන කාලයෙහි හා සිවුරු කරන කාලයෙහි හැර අනෙක් කාලයෙහි (පෙරබත හෝ පසුබත් හෝ) ගමට වැද ගෙවල ඇවිදී ද ඔහු හට පවිති වේ.

අර්ථ

සනතං භිකඛුං අනාපුවවා දකින්නට ඇති භික්ෂුවකට නොදන්වා යාම

අනාපත්ති

චීවරදාන සමය, චීවරකාර සමය

96. මහානාම ශික්ෂාපදය

අගිලානේන භික්ඛුනා චාතුමාසප්පච්චයපවාරණා සාදිතබ්බා අඤ්ඤත්‍ර පුනපවාරණාය අඤ්ඤත්‍ර නිච්චපවාරණාය. තතෝ චේ උත්තරිං සාදියෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

නොගිලන් භික්ෂුව විසින් හාර මාසයක් ඛෙහෙතින් කරන පැවරීම ඉවසිය හැකිය. හාර මාසයකින් පසුව නැවත කරන පැවරීම හෝ නිත්‍ය පැවරීම හෝ හැර මේ නියමය (හාරමාසය) ඉක්මවා ඛෙහෙත් ඉවසන නොගිලන් භික්ෂුවට පවිති වේ.

යම් අයකු පැවරීමක් කරන්නේ නම් පැවරූ දෙය ඉල්ලිය හැකි අතර ඉන් ඔබ්බෙහි ඉල්ලීමෙන් අවැත් වේ.

යම් අයකු යම් කාලයකින් පැවරීමක් කරන්නේ නම් පැවරූ කාලය තුල ඉල්ලිය හැකි අතර ඉන් ඔබ්බෙහි ඉල්ලීමෙන් අවැත් වේ.

97. උයුත්ත ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු උය්‍යුත්තං සේනං දස්සනාය ගච්ඡෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර තථාරූපප්පච්චයා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් ඍදුඍ කරුණක දී හැර යුද පිණිස නික්මුණු සිවුරඟ සෙනඟ බැලීමට ගියේ ද ඔහු හට පවිති වේ.

<u>චතුරංගනී සේනාව</u>

හස්ති සේනා	එක් ඇතෙක් සමග පුරුෂයන් 12 දෙනෙක්
අශ්ව සේනා	එක් අශ්වයෙක් සමග පුරුෂයන් 03 දෙනෙක්
රථ සේනා	එක් රථයක් සමග පුරුෂයන් 04 දෙනෙක්
පාබල සේනා	කඩුගත් පුරුෂයන් 04 දෙනෙක්

ආපත්ති

බැලීමට යාමේදී	දුෂ්කට
බැලීමේදී	පවිති

අනාපත්ති

සුදුසු කරුණක් ඇති කල්හි

මාර්ගයක යද්දී ඉදිරියට එන සේනාවක්

ආරාමයේ සිට බැලීමේදී

භික්ෂුව සිටින තැනට යුධ සේනාවක් එනවිට බැලීමේදී

98. සේනාවාස ශික්ෂාපදය

සියා ච තස්ස භික්ඛුනෝ කෝචිදේව පච්චයෝ සේනං ගමනාය, දිරත්තතිරත්තං තේන භික්ඛුනා සේනාය වසිතබ්බං. තතෝ චේ උත්තරිං වසෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවකට යුද පිණිස නික්මුණු සිවුරඟ සෙනඟ තුළ කිසියම් කටයුත්තක් ඇත්නම් දෙතුන් රැයක් සේනාව සමඟ කඳවුරෙහි විසිය හැකිය. ඉන් මත්තෙහිත් වසන භික්ෂුවට පවිති වේ.

99. උයේ‍යාධික ශික්ෂාපදය

දිරත්තතිරත්තං චේ භික්ඛු සේනාය වසමානෝ උයේ‍යෝධිකං වා බලග්ගං වා සේනාබ්‍යුහං වා අනීකදස්සනං වා ගච්ඡෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

ඉදින් භික්ෂුව යුද කඳවුරෙහි දෙතුන් දිනක් වසන්නේ එතෙකුදුවත් යුද්ධ කරන තැන, හවයින්ගේ පෙරට්ටු, බළසෙන් නවත්වන තැන්, බළ ඇණි ආදිය බැලීම සුදුසා නොයා යුතුය. යන්නාහට පවිති වේ.

අර්ථ

උයේ‍යාධික	ප්‍රහාර දියත් කරන තැන
බලගග	බල සේනාව ගණිත තැන
සෙනාබ්‍යුහං	කදවුරු බැදි තැන
අනීක දසසනං	බලඇණි

සුරාපාන වර්ගය

100. සුරාපාන ශික්ෂාපදය

සුරාමේරයපානේ, පාචිත්තියං.

rහමෙර් පීමෙහි පචිති වේ.

<u>සුරා</u>

පිටඨී සුරා	පිටිවලින් කරනලද
පූව සුරා	ධාන්‍යවලින් කැවුම් සේ කරනලද
ඔදනීය සුරා	බත් ආදියෙන් සාදන ලද
කිණ්ණ පකඛිතතා	සුරා මණ්ඩිවලින් සාදන ලද
සමභාර සංයුකත	සියල්ල හෝ කීපයක් කලවම් කර

<u>මෙරය</u>

පුපඵාසව	මල්වලින්
ඵලාසව	පලතුරුවලින්
මධවාසව	මීදිවලින්
ගුලාසව	උක්පැණිවලින්
සමභාර සංයුකත	සියල්ල හෝ කීපයක් කලවම් කර

ආපත්ති

මධ්‍යසාර නොවන දෙයක් සැකයෙන් වැලඳීම දුෂ්කට

සුරාමෙරය ඉතා ස්වල්පයක් දැන හෝ නොදැන ගත්තද පචිති

අනාපත්ති

මධ්‍යයසාර ස්වභාවය ඇති (අරිෂ්ඨ වැනි)මධ්‍යයසාර නොවන දෙයක් වැලඳීමෙන්

ආහාර ද්‍රව්‍ය පිළියෙල කිරීමේදී සැකසුමක් ලෙස (මස් බුරුල්වීමට) මධ්‍යයසාර ස්වල්පයක් එක් කරන ලද ආහාර

101. අංගුලිපතොදක ශික්ෂාපදය

අඞ්ගුලිපතෝදකේ, පාචිත්තියං.

ඇඟිලිවලින් කිති කැවීමෙහි පචිති වේ.

ආපත්ති

කායපටිබද්ධයෙන් දුෂ්කට

නිස්සග්ගියෙන් දුෂ්කට

අනුපසම්පන්නයකු කිතිකැවීමෙන් දුෂ්කට

අනාපත්ති

හේතුවක් ඇති කල්හි

102. හසසධම්ම ශික්ෂාපදය

උදකේ හස්සධම්මේ, පාචිත්තියං.

දිය කෙළියෙහි පවිති වේ.

ආපත්ති

ගොඩ ඇටයට පහල ජලයේ දුෂ්කට

ජලයට නොබැස ගල් විසිකිරීම ආදිය දුෂ්කට

භාජනවල ඇති ජලයේ දුෂ්කට

කැද කිරි ආදියේද දුෂ්කට

විනෝද වන ලෙස කැසිකිලි කිරීමේදී දුෂ්කට

අනාපත්ති

සතුන් එලවීමට වතුර ගැසීම

යමක් ගැනීමට දියේ ගිලීම

ගග හරහා යෑමට පිහිනීම

ආපදාවකදී

103. අනාදරියෙ ශික්ෂාපදය

අනාදරියේ, පාචිත්තියං.

ශික්ෂාවන්ට හෝ අවවාද කලවුන්ට ගැරහීමෙහි පවිති වේ.

පුද්ගල අනාදරිය	භික්ෂුවක් බුදුරජාණන් වහන්සේ පනවන ලද දෙයකින් අවවාද කරන කල්හි ඔහුට අවමන් වන සේ දොස් කීම සහ ඔහුගේ වචන නොපිළිගැනීම.
ධම්ම අනාදරිය	පනවන ලද ශික්ෂාපදවලට දොස් කීම

104. හිංසාපනක ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුං හිංසාපෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් වෙනත් භික්ෂුවක බියගන්වා නම් පවිති වේ.

ආපත්ති

අනුපසම්පන්නයකු බය කලවිට	දුෂ්කට
මේ සඳහා භයානක රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ෂ ආදිය දැක්වීමෙන් එම භික්ෂුව බිය වුවද නොවූවද බය කල භික්ෂුවට	පවිති

105. ජෝති ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අගිලානෝ විසිබ්බනාපෙක්ඛෝ, ජෝතිං සමාදහෙය්‍ය වා සමාදහාපෙය්‍ය වා අඤ්ඤත්‍ර තථාරූපප්පච්චයා, පාචිත්තියං.

නොගිලන් භික්ෂුවක් ගිනි තවිනු කැමතිව පහන් දැල්වීම් ආදී හේතුවක් නැතිව ගිනි දල්වා ද , අනිකකු ලවා දල්වා ද පවිති වේ.

අර්ථ

විසිබබනා පෙකෙඛා	ගිනිතැපීමේ අදහසින්

අනාපත්ති

පහන් දැල්වීම

ලිපගිනි මෙලවීම

ජනතාඝර ලිප දැල්වීමෙන්

වෙන අයකු දල්වන ලද තැනක සිටීමෙන්

ගිලන් බව නිසා

106. නහාන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ඕරේනද්ධමාසං නහායෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර සමයා, පාචිත්තියං. තත්ථායං සමයෝ: දියඩ්ඩෝ මාසෝ සේසෝ ගිම්හානන්ති, වස්සානස්ස පඨමෝ මාසෝ ඉච්චේතේ අඩ්ඪතෙය්‍යමාසා, උණ්හසමයෝ, පරිළාහසමයෝ, ගිලානසමයෝ, කම්මසමයෝ, අද්ධානගමනසමයෝ, වාතවුට්ඨිසමයෝ. අයං තත්ථ සමයෝ.

යම් භික්ෂුවක් කාලයෙහි හැර අඩ මසක් ඇතුළත නහා නම් පවිති වේ. ග්‍රීෂ්ම ඍතුවේ අන්තිම මාස එක හමාර හා වස්සාන ඍතුවේ පළමුවෙනි මාසය වශයෙන් පැවති දෙමස් පසළොස් දවස ද, දාහගතිය ඇති කාලය, ගිලන් කාලය, කමාන්ත කාලය, දිග් මගකට යා යුතු කාලය හා දූවිලි සහිත වාතය ඇති කාලය ද (අඩ මසක් ඇතුළත)ස්නානය කළ යුතු කාලයෝයි.

සුදුසු සමය	ගිම්හාන ඍතුවේ අවසාන මාස 1 ½	(උෂ්ණ සමය)
	වස්සාන ඍතුවේ පලමු මාසය	(පරිලාහ සමය)
	ගිලන්වූ කලට	(ගිලන් සමය)
	කර්මාන්ත කරන කාලය	(කමම සමය)
	දුර ගමන් යන කාලය	(අදධානගමන සමය)
	දූවිලි සහිත සුලං එන කාලය	(වාතවුටඨි සමය)

107. දුබ්බණ්ණකරණ ශික්ෂාපදය

නවං පන භික්ඛුනා චීවරලාභේන තිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං ආදාතබ්බං, නීලං වා කද්දමං වා කාළසාමං වා. අනාදා චේ භික්ඛු තිණ්ණං දුබ්බණ්ණකරණානං අඤ්ඤතරං දුබ්බණ්ණකරණං නවං චීවරං පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

ඇළුත් සිවුරක් ලැබූ භික්ෂුව විසින් එය දුර්වර්ණ කිරීම පිණිස (කප්බින්දු තැබීම් වශයෙන්) නිල් පාට හෝ මඩ පාට හෝ කළු පාට හෝ ගත යුතුයි. මේ වණතුනයෙන් එක ද වණයක් නොගන්වා ඇළුත් සිවුරක් පරිභෝග කරන භික්ෂුවට පවිති වේ.

108. විකපපන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස වා භික්ඛුනියා වා සික්ඛමානාය වා සාමණේරස්ස වා සාමණේරියා වා සාමං චීවරං විකප්පෙත්වා අපච්චුද්ධාරකං පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් භික්ෂු, භික්ෂුණී, සික්ඛමානා, සාමණේර, සාමණේරීන්ට තමාම සිවුරක් විකප්පනය කොට (පවරා) පසුව පච්චුද්ධරණය නොකොට (ඒ පැවරීම අවලංගු නොකොට) පරිභෝග කෙරේනම් පවිති වේ.

චීවර විකපපනය අමතර සිවුරක් වෙන අයකුට පැවරීමයි. ඉන් පසු එම සිවුර ලබාගත් භික්ෂුව තමාගේ එකක් හැටියට පරිභෝග කරන ලෙස හෝ කැමති දෙයක් කරන ලෙස නැවත ලබා දෙයි.

චීවර විකපපනය කරන අයුරු

අමතර සිවුර රැගෙන භික්ෂුවක් වෙත ගොස් උත්කුටියෙන් හිද ‘ ඉමං චීවරං තුමහං/ තුයහං විකපෙපමි ‘ කියා සිවුර ඔහුට දිය යුතුය. එම භික්ෂුව ‘ ඉමං චීවරං මයහං සනතකං පරිභුඤජවා විසසජෙථ(හි) වා යථා පචජසං කරොථ (හි)‘ , (මෙමසිවුර මා සන්තකය. ඔබට පරිභෝජනය හෝ කැමති දෙයක් කරන්න.) කියා සිවුර පවචුදදරණය කොට සිවුර නැවත ලබා දිය යුතුය.

මෙලෙස විකල්පනය කරන ලද සිවුරක් පවචුදධරණය නොකර පරිභෝග කිරීමෙන් පවිති වේ.

109. චීවරාපනිධාන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස පත්තං වා චීවරං වා නිසීදනං වා සූචිඝරං වා කායබන්ධනං වා අපනිධෙය්‍ය වා අපනිධාපෙය්‍ය වා අන්තමසෝ හස්සාපෙක්ඛොපි, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් වෙනත් භික්ෂුවකගේ පාත්‍රයක්, සිවුරක්, නිසීදනයක්, ඉදිකටු ගුලාවක්, හෝ පටියක් යටත් පිරිසෙයින් සිනා පිණිස වුව ද සඟවා නම් අනෙකෙකු ලවා හෝ සඟවාද පවිති වේ.

අනාපත්ති

වෙනත් පරිෂ්කාරයක් සැගවීමෙන් දුෂ්කට වේ.

අනුපසම්පන්නයකුගේ පාත්‍ර සිවුරු සැගවීමෙන් දුෂ්කට වේ.

සප්පාණක වර්ගය

110. සඤ්චිච්චපාණ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච පාණං ජීවිතා වෝරෝපෙය්‍ය පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් දැන දැන සතකු දිවි නොර කෙරේනම් පවිති වේ.

111. සප්පාණක ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ජානං සප්පාණකං උදකං පරිභුඤ්ජෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් දැන දැන ප්‍රාණීන් සහිත වතුර පරිභෝග කෙරේ නම් පවිති වේ.

ප්‍රාණීන් සහිත ජලයට ආවිස දැමීම, උණුවතුර දැමීම ආදිය දැමීම පවිති

112. උකෙකාමන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ජානං යථාධම්මං නිහතාධිකරණං පුනකම්මාය උක්කෝටෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් විනයානුකූලව සමථය වූ අධිකරණයක් ඒ බව දැන දැන නැවත විනිශ්චය පිණිස අධිකරණයට ගනීද පවිති වේ.

පුනකමමා උකෙකාටෙති නැවත කිරීම සඳහා උගුලවීම

113. දුට්ඨුල්ල ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස ජානං දුට්ඨුල්ලං ආපත්තිං පටිච්ඡාදෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් දැන දැන භික්ෂුවකගේ සඟවෙසෙස් ඇවතක් සඟවාද ඔහු හට පවිති වේ.

භික්ෂුවකගේ පවිති ආදී වෙනත් ඇවතක් වසයි නම් දුෂ්කට වේ.

අනාපත්ති

සඟවන අදහසක් නැතිව

114. ඌන විසති වසස ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ජානං ඌනවීසතිවස්සං පුග්ගලං උපසම්පාදෙය්‍ය, සෝ ච පුග්ගලෝ අනුපසම්පන්නෝ, තේ ච භික්ඛූ ගාරය්හා, ඉදං තස්මිං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් විසි වයසින් අඩු පැවිද්දකු උපසපන් කළේ නම් ඔහුද උපසපන් බවට නොපැමිණේ. සීමාවෙහි භික්ෂූහුද නින්දාකටයුත්තාහු වෙති. උපාධ්‍යාය භික්ෂුවට පවිති වේ.

අනාපත්ති

උපාධ්‍යායන්ට	පවිති
කර්මාචාර්යයන්ට	දුෂ්කට
ඌනවීසතිවසස	පටිසන්ධියේ සිට මේ දක්වා විසි වයස් සම්පූර්ණ නොවූ අයට උපසම්පදාව නොපිහිටයි. යමෙක් උපසම්පදාව නොපිහිටි බව නොදැන සිටියහොත් නොදැනසිටින තාක් සඟමොක් (ස්වර්ගස්ථ වීමේ අන්තරායක්) අන්තරායක් නැත. එහෙත් ඔහු යටතේ පැවිදි වන කිසිවකුට උපසම්පදාව පිහිටන්නේ නැත.

115. තෙය්‍යසතථෙය්‍යක ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ජානං තෙය්‍යසත්ථේන සද්ධිං සංවිධාය ඒකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය, අන්තමසෝ ගාමන්තරම්පි, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් දැන දැන හොර වෙළඳසාන්තුවක් සමග සාකච්ඡා කොට දීර්ඝ මගකට පිවිසියේ යටත් පරිසෙයින් ගමකින් අනෙක් ගමකට හෝ යේද ඔහු හට පවිති වේ.

116. සංවිධාන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු මාතුගාමේන සද්ධිං සංවිධාය ඒකද්ධානමග්ගං පටිපජ්ජෙය්‍ය අන්තමසෝ ගාමන්තරම්පි, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් ස්ත්‍රියක සමග සාකච්ඡා කොට අදන්මගකට පිළිපන්නේ යටත් පිරිසෙයින් ගමකින් අනෙක් ගමකට හෝ යේද පවිනි වේ.

මාතුගාම — මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රී

යක්ෂණිය/ ප්‍රේතිය/ තිරවජානගත සමග — දුෂ්කට

මාගමක් සමග දැන ගියද නොදැන ගියද සංවිධානය වී යාමෙන් ඇවැත් වේ. (නොදනී යනු මාගමක් යැයි ඇදුමෙන් පැලදුමෙන් ක්‍රියාවෙන් හදුනාගත අසිරු බවයි)

117. අරිමඤ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ඒවං වදෙය්‍ය: 'තථාහං භගවතා ධම්මං දේසිතං ආජානාමි, යථා යේමේ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා, තේ පටිසේවතෝ නාලං අන්තරායායාති. සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි ඒවමස්ස වචනීයෝ: 'මා ආයස්මා ඒවං අවච. මා භගවන්තං අබ්භාචික්ඛි, න හි සාධු භගවතෝ අබ්භක්ඛානං, න හි භගවා ඒවං වදෙය්‍ය. අනේකපරියායේන ආවුසෝ! අන්තරායිකාධම්මා අන්තරායිකා වුත්තා භගවතා, අලඤ්ච පන තේ පටිසේවතෝ අන්තරායායාති. ඒවඤ්ච පන සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි චුච්චමානෝ තථේව පග්ගණ්හෙය්‍ය, සෝ භික්ඛු භික්ඛූහි යාවතතියං සමනුභාසිතබ්බෝ තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාවතතියඤ්චේ සමනුභාසියමානෝ තං පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, ඉච්චේතං කුසලං. නෝචේ පටිනිස්සජ්ජෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් "යම් මේ දහම් කොටසක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අන්තරායකර යැයි වදාරන ලද නමුත් ඒ ධර්මයන් සේවනය කරන්නා හට අන්තරාය පිණිස නොපවතී, ධර්මය අනුව එය මම දනිමි'යි කියානම්, සෙසු භික්ෂූන් ඔහුට මෙසේ කිවයුතු වන්නේය. "ඇවැත්නි, එසේ නොකියව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභිඛවනය නොකරව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගැරහීම සුදුසු නොවෙයි. මක් නිසාද, උන්වහන්සේ එසේ නොවදාරණ ලද්දේය. එහෙයින්, ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහනසේ යම් මේ ධර්ම කෙනෙක් අන්තරායකරය'යි වදාරණ ලද නම් ඒ ධර්මයන්

සේවනය කරන්නා හට අන්තරාය පිණිස පවත්නේමය." මෙසේ පියවි හික්ෂූන් විසින් කියනු ලබද්දීත් යළෝක්ත භික්ෂුව එම මතයම ගෙන සිටී නම් තුන්වරක්ම කිය යුතුය. තෙවැනි වරද එම දෘෂ්ටිය නොහළේ නම් පවිති වේ.

ආපත්ති

මුලින්ම අවවාද කිරීමේදී	ඇවැත් නැත
ඤපතිය තැබීමේදී	දුකකට
කර්මවාක්‍යය පලමුවර/දෙවනවර	දුකකට
කර්මවාක්‍යය තෙවනවර කියා අවසන්වීමේදී	පවිති

118. උක්ඛිත්ත සම්භෝග ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ජානං තථාවාදිනා භික්ඛුනා අකතානුධම්මේන තං දිට්ඨිං අප්පටිනිස්සට්ඨේන සද්ධිං සම්භුඤ්ජේය්‍ය වා සංවසෙය්‍ය වා සහවාසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් බුදු රජාණන් වහන්සේට නුගුණ කියන්නාවූ පැමිණි ඇවැතට පිළියම් නොකළාවූ ලාමක දෘෂ්ටීන් අත්නොහළාවූ යළෝක්ත ඇවැත්වන් භික්ෂුව සමඟ දැන දැන ධර්මාමිෂ සම්භෝගය පවත්වා ද, උපෝසථාදී සංඝ කර්ම කෙරේ ද, එක ගෙයි හෝ සයනය කෙරේද ඔහු හට පවිති වේ.

අර්ථ

සම්භුඤ්ජේය්‍ය	එකට සම්භෝග කිරීම
	ආමිස සම්භෝගය - දානය දීම ගැනීම
	ධර්ම සම්භෝගය - ධර්මය කියා දීම.
සංවසෙය්‍ය	එකට විනය කර්ම කිරීම
සහසෙය්‍ය	එක වහලක් යට නිදා ගැනීම

- පසුව ඔසාරණ නමැති විනය කර්මය කරගැනීමෙන් පසු ප්‍රකෘති විය හැකිය.

119. කණ්ටක ශික්ෂාපදය

සමණුද්දේසෝපි වේ ඒවං වදෙය්‍ය: 'තථාහං භගවතා ධම්මං දේසිතං ආජානාමි, යථා යේමේ අන්තරායිකා ධම්මා වුත්තා භගවතා, තේ පටිසේවතෝ නාලං අන්තරායායාති. සෝ සමණුද්දේසෝ භික්ඛූහි ඒවමස්ස වචනීයෝ: 'මා ආවුසෝ

සමනුද්දේස ඒවං අවච. මා භගවන්තං අබ්භාචික්ඛි, න හි සාධු භගවතෝ අබ්භක්ඛානං, න හි භගවා ඒවං වදෙය්‍ය. අනේකපරියායේන ආවුසෝ සමනුද්දේස, අන්තරායිකා ධම්මා අන්තරායිකා වුත්තා භගවතා, අලඤ්ච පන තේ පටිසේවතෝ අන්තරායායාති. ඒවඤ්ච පන සෝ සමණුද්දේසෝ භික්ඛූහි වුච්චමානෝ තථේව පග්ගණ්හෙය්‍ය, සෝ සමණුද්දේසෝ භික්ඛූහි ඒවමස්ස වචනීයෝ: 'අජ්ජතග්ගේ තේ ආවුසෝ සමණුද්දේස න චේව සෝ භගවා සත්ථා අපදිසිතබ්බෝ, යම්පි චඤ්ඤේ සමණුද්දේසා ලභන්ති භික්ඛූහි සද්ධිං දිරත්තතිරත්තං සහසෙය්‍යං, සාපි තේ නත්ථි, චර පරේ විනස්සාති. යෝ පන භික්ඛු ජානං තථානාසිතං සමණුද්දේසං උපලාපෙය්‍ය වා උපට්ඨාපෙය්‍ය වා සම්භුඤ්ජේය්‍ය වා සහවාසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් සාමණේරයෙක් "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් යම් දැහැ කොටසක් අන්තාරයකරයයි වදාරණ ලද නමුත් ඒ ධර්මයන් සේවනය කරන්නා හට අන්තරාය පිණිස නොපවතී, ධර්මය අනුව එය මම දනිමි"යි කියා නම් භික්ෂූන් විසින් ඔහුට මෙසේ කිවයුතු වන්නේය. "සාමණේරය, එසේ නොකියව. උන්වහන්සේට අභිඛවනය නොකරව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ගැරහීම සුදුසු නොවෙයි. මක් නිසාද, උන්වහන්සේ එසේ නොවදාරණ ලද හෙයිනි. එබඳු සාමණේරය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් ධර්ම කෙනෙක් අන්තරායකර යැයි වදාරණ ලද නම් ඒ ධර්මයන් සේවනය කරන්නා හට අන්තරාය පිණිස පවත්නේමය. මෙසේ භික්ෂූන් විසින් ඔහුට කියනු ලබද්දීත් යථෝක්ත සාමණේර නම ඒ මතයම ගෙන සිටී නම්, නැවැත්ත ඒ භික්ෂූන් විසින් අද පටන් තොප ශාස්තෘන් වහන්සේ නොඇදහිය යුත්තේය. අන් සාමණේරයෝ දෙනුන් රැයක් වුවද භික්ෂූන් සමඟ විසීමට ඉඩ ලබත් ද එයද තොපට නොවන්නේය. එහෙයින් කැමැති නැනක යව'යි කිව යුතු වන්නේය. යම් භික්ෂුවක් ඒ බව දැන දැනත් නෙරපන ලද එබදු සාමණේරයකු සමඟ කථාකෙරේ ද, උවටැන් කරවා ගනී ද, සම්භෝගය පවත්වා ද, එක ගෙයි සයනය හෝ කෙරේ ද ඔහු හට පවිති වේ.

අර්ථ

උලොප්‍යය	පාත්‍ර ආදී පිරිකර දීම
උපටඨාප්‍යය	උපස්ථාන කරවා ගැනීම

සහධම්මික වර්ගය

120. සහධම්මික ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛූහි සහධම්මිකං වුච්චමානෝ ඒවං වදෙය්‍ය: 'න තාවාහං ආවුසෝ ඒතස්මිං සික්ඛාපදේ සික්ඛිස්සාමි, යාව න ඤඤ්ඤං භික්ඛුං ව්‍යත්තං

විනයධරං පරිපුච්ඡාමී'ති, පාචිත්තියං. සික්ඛමානේන භික්ඛවේ භික්ඛුනා අඤ්ඤාතබ්බං, පරිපුච්ඡිතබ්බං, පරිපඤ්හිතබ්බං, අයං තත්ථ සාමීචි.

යම් භික්ෂුවක් පියවි භික්ෂුවක විසින් විනයානුකූලව අවවාද කරනු ලබන කල්හි ඇවැත්නි, මම අනෙක් ව්‍යක්ත විනයධරයකු අතින් නොවිචාරා මේ ශික්ෂාපදයෙහිලා නොහික්මෙන්නමි'යි කියා නම් පවිති වේ. හික්මීම කැමැති භික්ෂුව විසින් වස්තු නිදානාදිය දත යුතුය. පිළිවිසිය යුතුය. කෙසේද කෙසේදැයි විමසිය යුත්තේය. මේ එහිලා පිළි පැදිය යුතු වනයි.

අර්ථ

අඤ්ඤාතබ්බං	ශික්ෂාපද පිළිබඳව දැනගත යුතුය
පරිපුච්ඡිතබ්බං	විමසා දැනගත යුතුය
පරිපඤ්හිතබ්බං	සිතිය යුතුය

121. විලෙඛන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු පාතිමොක්ඛේ උද්දිස්සමානේ ඒවං වදෙය්‍ය: 'කිං පනි'මේහි ඛුද්දානුඛුද්දකේහි සික්ඛාපදේහි උද්දිට්ඨේහි, යාවදේව කුක්කුච්චාය විහේසාය විලේඛාය සංවත්තන්තී'ති. සික්ඛාපදවිවණ්ණානකේ පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් පාමොක් උදෙසන විට'(ඇවැත්නි,) මේ කුඩා වූ ද ඉතා කුඩා වූද සික්ක පද උදෙසීමෙන් කවර වැඩක් ද? හුදෙක් ඒවා කුකුස් පිණිසත්, වෙහෙසීම හෝ මනෝ විලේඛය හෙවත් සිත කිරි ගැසීම පිණිසත් පවත්නේ ය. එහෙයිනි'යි කියා ද එසේ සික්ක පදයන්ට නින්දා කිරීමෙහි පවිති වේ.

සිකඛපද විවණ්ණකෙ	සිකපදවලට ගැරහීම

ඉගෙනගන්නාවිට හා සජඣායනා කරනවිට ඇවැත් නොවේ.

122. මෙහන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අන්වද්ධමාසං පාතිමොක්ඛේ උද්දිස්සමානේ ඒවං වදෙය්‍ය: 'ඉදානේ'ව බෝ අහං ආජානාමී, අයම්'පි කිර ධම්මෝ සුත්තාගතෝ සුත්තපරියාපන්නෝ, අන්වද්ධමාසං උද්දේසං ආගච්ඡතී'ති. තඤ්චේ භික්ඛුං ඤඤේ භික්ඛූ ජානෙය්‍යුං: 'නිසින්නපුබ්බං ඉමිනා භික්ඛුනා ද්වත්තික්ඛත්තුං,

පාතිමොක්ඛේ උද්දිස්සමානේ, කෝ පන වාදෝ භීය්‍යෝති. න ච තස්ස භික්ඛුනෝ අඤ්ඤාණාකේන මුත්ති අත්ථි. යඤ්ච තත්ථ ආපත්තිං ආපන්නෝ, තඤ්ච යථාධම්මෝ කාරේතබ්බෝ, උත්තරිං ච'ස්ස මෝහෝ ආරෝපෙතබ්බෝ: 'තස්ස තේ ආවුසෝ අලාභා, තස්ස තේ දුල්ලද්ධං. යං ත්වං පාතිමොක්ඛේ උද්දිස්සමානේ, න සාධුකං අට්ඨිකත්වා මනසිකරෝසී'ති. ඉදං තස්මිං මෝහනකේ පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් අඩමසක් පාසා පාමොක් උපුරුවනු ලබන කල්හි, 'ඇවැත්නි, මේ විනය කොටස් පෙළෙහි ආයේලු, පෙළට ඇතුළත්ලු සෑම අඩමසකට වරක් උදෙසාලු, එහෙත් මා දැන ගත්තේ දැන්මය'යි කියා නම්, සීමාස්ථ භික්ෂූන් විසින් එබදු භික්ෂුවක් පාමොක් උදෙසනකල්හී දෙතුන් වරක (අඩුම) සිටිබව දන්නාහු නම් ඔහු හට ඒ නොදැනීම පමණකින් නිදහස් වීමක් නොවේ. ඒ භික්ෂුව එම වරදෙහිලා යම් ඇවතකට පැමිණියේ නම් ඊට සුදුසු දඬුවම් කරවිය යුතුය. එසේම 'ඇවැත්නි පාමොක් උදෙසන විට ඔබ අර්ථ වශයෙන් මෙනෙහි නොකරන්නෙහිය. එය ඔබට ආලාභයකි. මිනිසත් බව දුලබයැ'යි ඔහු හට මෝහාරෝපණ කර්මය කරවිය යුත්තේය. නැවැතත් මුළාවෙන් දොඩන භික්ෂුවට පවිති වේ.

123. පහාර ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස කුපිතෝ අනත්තමනෝ පහාරං දදෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් කුපිතව නොසතුටු සිත් ඇතිව වෙනත් භික්ෂුවකට පහර දෙයි නම් පවිති වේ.

කයින්/ කායපටිබද්ධයෙන්/ නිස්සග්ගියෙන් පහරදීමෙන් පවිති

සාමණේරයන්ට ගැසීමෙන් දුකකට

124. තලසතතික ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස කුපිතෝ අනත්තමනෝ තලසත්තිකං උග්ගිරෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් කුපිතව නොසතුටු සිත් ඇතිව වෙනත් භික්ෂුවකට පහර දීමේ අදහසින් අත්පා සෑන් ආදිය ඔසවාද (අන්තිම වශයෙන් නෙළුම් පතකින් වුවද)පවිති වේ.

තලසතතිකං උගගිරෙය්‍යාති ගැසීමට උත්සාහ කිරීම(බය කිරීම පිණිස ගසන බව පෙන්වීම)

125. සඤ්චිච්ච ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුං අමූලකේන සඞ්ඝාදිසේසේන අනුද්ධංසෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් හේතු රහිත වූ සඟ වෙසෙස් ඇවතකින් භික්ෂුවකට චෝදනා කරේ නම් පවිති වේ.

අර්ථ

සඤ්චිච්ච	ආපත්තිවලට පත් නොවූ බව දැන දැන
කුකකුච්චං උපදහෙය්‍ය	කුකුස් ඉපිදවීම

126. අමූලක ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස සඤ්චිච්ච කුක්කුච්චං උපදහෙය්‍ය: 'ඉති'ස්ස මුහුත්තම්'පි අඵාසු භවිස්සතී'ති. ඒතදේ'ව පච්චයං කරිත්වා අනඤ්ඤං, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් "මොහොතකට හෝ මොහුට කරදරයක් ඇති කරන්නෙමි'යි" සිතා අනෙක් කාරණයක් නැතිවම කුකුස් උපදවා නම් පවිති වේ.

අර්ථ

අමූලක	මුල්නැති(අදිටය, අසුත, අපරිසංකිත)
අනුදධංසෙය්‍ය	චෝදනා කිරීම, කරවීම

අමූලක පවිති ඇවතකින් චෝදනා කලොත් දුෂ්කට වේ.

127. උපසසති ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛූනං භණ්ඩනජාතානං කලහජාතානං විවාදාපන්නානං උපස්සුතිං තිට්ඨෙය්‍ය: 'යං ඉමේ භණිස්සන්ති, තං සොස්සාමී'ති. ඒතදේ'ව පච්චයං කරිත්වා අනඤ්ඤං, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් දඹර කරන, කෝලාහල කරන, විවාදයට බැසගත් භික්ෂූන්ගේ කතා බස් ඇසීම්'යි සිතා ඔවුන්ගේ කථා ඇසෙන දුර ප්‍රමාණයේ අනෙක් කාරණයක් නැතිවම සිටී නම් පවිති වේ.

අර්ථ

උසසුතිං තිටෙය්‍යය	යම් භික්ෂුවක් කලහවලට වාද විවාදවලට පැටලුන භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ කතාබස් ඇසීම සඳහා ගොස් අසා සිටීම

ආපත්ති

යාමේදීපියවරක් පාසා දුෂ්කට

අසා සිටීමේදී පචිති

- තමා සිටින තැනටවත් ඔවුන කතා කරද්දී කෑරීම ආදී ශබ්දකොට තමා එහි සිටින බව ඇගවියයුතුය.

  එසේ නොකර අසා සිටීමෙන්ද පචිති

  කලහ සංසිදවන අදහසින් අසා සිටීමෙන් ඇවැත් නැත

128. කම්මපටිබාහන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ධම්මිකානං කම්මානං ඡන්දං දත්වා පච්ඡා ඛීයනධම්මං ආපජ්ජේය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් අපලෝකනාදී විනය කර්මයන්ට ඡන්දය දී පසුව දොස් කියාද පචිති වේ.

ධමමිකානං කමමානං අපලෝකන, ඤපති කර්ම, ඤපති දුතිය කර්ම- කයීන සිවුර පැවරීම, ඤපති චතුතථ කර්ම- උපසම්පදා, අබභාහන

ඡන්දය දෙන කර්ම වාක්‍යය

ජනදං මෙ දමමි - මගේ ඡන්දය දෙමි

ජනදං මෙ හර - මගේ ඡන්දය ගෙනයන්න

ජනදං මෙ ආරොචෙති/ආරොචෙථ (බාල/වැඩිහිටි) - මගේ ඡන්දය ආරොචනය කරන්න

129. ජනදං අදතවාගමන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සඞ්ඝේ විනිච්ඡයකථාය වත්තමානාය ඡන්දං අදත්වා උට්ඨායාසනා පක්කමෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් සංඝයා පිළිබඳ වූ විනිශ්චයක් පැවැත්වෙද්දී ඡන්දය නොදී හුනස්නෙන් නැඟී යේ ද ඔහු හට පචිති වේ.

සංඝං විවජයකථාය යම් විනය කර්මයක් කිරීමේ හේතුව සංඝයාට දන්වා තිබීම හෝ විනය කර්මයේ ඤපතිය තබා ඇතිවිට

ආපත්ති

නැගිට යාමේදී	පියවරක් පාසා දුෂ්කට
සංඝයාගේ අත්පසින් බැහැරවීමෙන්	පචිති

130. දබ්බ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සමග්ගේන සඞ්ඝේන චීවරං දත්වා පච්ඡා ඛීයනධම්මං ආපජ්ජේය්‍ය: 'යථාසන්ථුතං භික්ඛූ සඞ්ඝිකං ලාභං පරිණාමෙන්තී'ති, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් සමඟි සංඝයා සමඟ භික්ෂුවකට සිවුරක් දී පසුව භික්ෂූහු විශ්වාසයන්ට (හිතවතුන්ට) සංඝික ලාභය පිරිනමන්නාහුය" යි භික්ෂූන්ට දොස් කියාද පචිති වේ.

අර්ථ

ඛීයනධමමං	ගරහන ස්වභාවය
යථා සනථුතං	හිතවත් වූ පරිද්දෙන්

131. පරිණාමන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු ජානං සඞ්ඝිකං ලාභං පරිණතං පුග්ගලස්ස පරිණාමෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් දැන දැන සඟ සතු (සංඝයා සඳහා වෙන්කළ) දෑය පුද්ගලයකුට පවරාද පචිති වේ.

ආපත්ති

සාංඝික ලාභයක් තමන්ට හරවාගැනීමේදී	නිසැගි
සාංඝික ලාභයක් අනුන්ට හැරවීමේදී	පචිති
සාංඝික ලාභයක් චෛත්‍යයකට හැරවීමේදී	දුෂ්කට

රාජ වර්ගය

132. රජනෙතපුර ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු රඤ්ඤෝ ඛත්තියස්ස මුද්ධාවසිත්තස්ස අනික්ඛන්තරාජකේ අනීහතරතනකේ පුබ්බේ අප්පටිසංවිදිතෝ ඉන්දඛීලං අතික්කාමෙය්‍ය, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් අභිෂික්ත ක්ෂත්‍රිය රජ කෙනෙකුගේ යහන් ගඛඩාවට වදිනු කැමැතිව රජු හා දේවිය පිටතට නොනික්මී කල්හි කලින් කරන ලද දැන්වීමක්ද නැතිව එළිපත ඉක්මවාද පවිති වේ.

අර්ථ

අභිකඛනතරාජකෙ	රජු පිටතට නොගිය කල්හි
අභීඛතරතතකෙ	බිසව එළියට නොගිය කල්හි
ඉනද්‍රඛීලං අතිකඛාමීයෙය	එළිපත ඉක්මවීමෙන්

133. රතන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු රතනං වා රතනසම්මතං වා අඤ්ඤත්‍ර අජ්ඣාරාමා වා අජ්ඣාවසථා වා උග්ගණ්හෙය්‍ය වා උග්ගණ්හාපෙය්‍ය වා පාචිත්තියං. රතනං වා පන භික්ඛුනා රතනසම්මතං වා අජ්ඣාරාමේ වා අජ්ඣාවසථේ වා උග්ගහෙත්වා වා උග්ගහාපෙත්වා වා නික්ඛිපිතබ්බං: 'යස්ස භවිස්සති, සෝ හරිස්සති'ති, අයං තත්ථ සාමීචි.

යම් භික්ෂුවක් රුවන් හෝ රුවන් යැයි සම්මත වූ දෙයක් ආරාමය හෝ ආවාසය තුළදී හැර ඔසවා ගනී ද, අනෙකකු ලවා හෝ ගන්වාද පවිති වේ. මෙය අයිතිකරු ගෙනයේවා'යි සිතා එවැනි දෙයක් ආරාමය හෝ ආවාසය තුළදී ඔසවා හෝ අනුන් ලවා ඔසවවා හෝ තැබිය හැකිය. මේ ඒ පිළිබඳ පිළිවෙතයි.

අර්ථ

රතන	රන්, රිදී, මසු, කහවනු, මුතු මැණික්, සංඛ, සක්, පවාලං(වෙරළු මිණි)
රතන සමමතං	මිනිසුන්ගේ පාරිභෝගික වස්තු

134. විකාලෙ ගාමපපවෙවසන ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සන්තං භික්ඛුං අනාපුච්ඡා විකාලේ ගාමං පවිසෙය්‍ය, අඤ්ඤත්‍ර තථාරූපා අච්චායිකා කරණීයා, පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් අවශ්‍ය ඉක්මන් කටයුත්තකදී හැර (ආරාමස්ථ) භික්ෂුවකට නොදන්වා නොකල්හි ගම් වදී නම් පවිති වේ.

සනතං භිකඛුං අනාපුචවා — විහාරයේ දැන්විය හැකි සීමාවක සිටින භික්ෂූන්ට නොදන්වා යෑම

අනාපත්ති

හදිසියකදී, වෙනත් ආරාමයකට යාමේදී, භික්ඛුණී, තීර්ථක අයගේ ආරාමවලට යාමේදී

135. සූචිඝර ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අට්ඨිමයං වා දන්තමයං වා විසාණමයං වා සූචිඝරං කාරාපෙය්‍ය, භේදනකං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් මාළු ආදී ඇටයකින් හෝ ඇන්දළයකින් හෝ මුව ආදි අඟකින් හෝ ඉදිකටු ගුලාවක් කරවා නම් භේදනක පවිතිය හෙවත් එය බිඳ දමා දෙසිය යුතු පවිතිය වේ.

වෙන අයකු සාදන ලද එකක් පරිභෝග කිරීමෙන් ඇවැත් නැත

136. මඤ්ච ශික්ෂාපදය

නවං පන භික්ඛුනා මඤ්චං වා පීඨං වා කාරයමානේන අට්ඨඞ්ගුලපාදකං කාරේතබ්බං සුගතඞ්ගුලේන, අඤ්ඤත්‍ර හෙට්ඨිමාය අටනියා, තං අතික්කාමයතො, ඡේදනකං පාචිත්තියං.

අළුත් ඇදක් හෝ පුටුවක් කරවන භික්ෂුව විසින් යට විටිවම හැර සුගත් අඟලෙන් අඟල් 8 ක් පා ඇතිව කරවිය යුතුය. එය ඉක්මවන්නාහට ඡේදනක පවිතිය වේ. (සිඳ දමා දෙසිය යුතු පවිතිය වේ.)

- වැඩි කොටස කපා දමා ආපත්ති දේශනා කරගත යුතුය
- වෙනකකු පූජා කල ඇඳක් පරිභෝග කිරීමේදී දුෂ්කට
- සුගත අඟුල් 08 (සාමාන්‍ය අඟුල් 18)

137. තූලෝනද්ධ ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු මඤ්චං වා පීඨං වා තූලෝනද්ධං කාරාපෙය්‍ය, උද්දාලනකං පාචිත්තියං.

යම් භික්ෂුවක් ඇඳක හෝ පුටුවක පුළුන් ගවසා නම් (කූෂන් කරයි නම්) උද්දාලනක පචිතිය වේ. (පුළුන් උදුරා දැමීමෙන් පසුව දෙසිය යුතු පචිතිය වේ.)

උදදාලනනක ගලවා ඉවත් කිරීම

තූලොනද්ධ පුටු ආදියට කරන පුළුං කූෂන් ආදී ක්‍රම

138. නිසීදන ශික්ෂාපදය

නිසීදනං පන භික්ඛුනා කාරයමානේන පමාණිකං කාරේතබ්බං; තත්‍රි'දං පමාණං: දීඝසෝ ද්වේ විදත්ථියෝ සුගතවිදත්ථියා, තිරියං දියඩ්ඪං, දසා විදත්ථි. තං අතික්කාමයතෝ, ඡේදනකං, පාචිත්තියං.

නිසීදනයක් කරවන භික්ෂුව විසින් ප්‍රමාණ ලෙස කරවිය යුතුය. මේ එහි ප්‍රමාණයයි. දිගින් සුගත් වියතින් දෙවියනකි. පළලින් වියත් එක හමාරකි. දැහැවලුව වියනකි. එය ඉක්මවන්නා හට ඡේදනක පචිතිය වේ.

139. කණ්ඩුපටිච්ඡාද ශික්ෂාපදය

කණ්ඩුපටිච්ඡාදිං පන භික්ඛුනා කාරයමානේන පමාණිකා කාරේතබ්බා; තත්‍රි'දං පමාණං: දීඝසෝ චතස්සෝ විදත්ථියෝ සුගතවිදත්ථියා, තිරියං ද්වේ විදත්ථියෝ. තං අතික්කාමයතෝ, ඡේදනකං, පාචිත්තියං.

කණ්ඩුපටිච්ඡාදනක සිවුරක් (කුෂ්ට රෝගාදියක් වසා ඇඳින රෙද්දක්) කරවන භික්ෂුව විසින් එය ප්‍රමාණ ලෙස කරවිය යුතුය. දිගින් සුගත් වියතින් වියත් සතරක් හා පළලින් වියත් දෙකක් විය යුතුය. මේ එහි ප්‍රමාණයයි. මෙය ඉක්මවන්නා හට ඡේදනක පචිතිය වේ.

140. වසසිකසාටික ශික්ෂාපදය

වස්සිකසාටිකං පන භික්ඛුනා කාරයමානේන පමාණිකා කාරේතබ්බා: තත්‍රිදං පමාණං: දීඝසෝ ඡ විදත්ථියෝ සුගතවිදත්ථියා, තිරියං අඩ්ඪතෙය්‍යා. තං අතික්කාමයතෝ, ඡේදනකං, පාචිත්තියං.

වැසි සළුවක් කරවන භික්ෂුව විසින් එය ප්‍රමාණ ලෙස කරවිය යුතුය. මේ එහි ප්‍රමාණයයි. දිගින් සුගත වියතින් වියත් සයකි. පළලින් දෙවියත් හමාරකි. මේ නියමය ඉක්මවන්නා හට ඡේදනක පාචිතිය වේ.

141. නනදමෙර ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු සුගතචීවරප්පමාණං චීවරං කාරාපෙය්‍ය අතිරේකං වා ඡේදනකං, පාචිත්තියං. තත්‍රි'දං සුගතස්ස සුගතචීවරප්පමාණං : දීඝසෝ නව විදත්ථියෝ සුගතවිදත්ථියා, තිරියං ඡ විදත්ථියෝ. ඉදං සුගතස්ස සුගතචීවරප්පමාණං.

යම් භික්ෂුවක් සුගත් සිවුර තරම් සිවුරක් හෝ ඊට වඩා ලොකු සිවුරක් හෝ කරවා නම් ඡේදනක පාචිතිය වේ. මේ සුගතයන් වහන්සේගේ සිවුරේ ප්‍රමාණයයි. දිගින් සුගත් වියතින් වියත් නවයකි. පළලින් වියත් හයකි.

පාටිදේශනී (04) (ගැරහිය යුතු බැවින්)

142. පඨම පාටිදේශනී ශික්ෂාපදය

යෝ පන භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා, අන්තරඝරං පවිට්ඨාය, හත්ථතෝ බාදනීයං වා භෝජනීයං වා සහත්ථා පටිග්ගහෙත්වා ඛාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජෙය්‍ය වා. පටිදේසේතබ්බං තේන භික්ඛුනා: ගාරය්හං, ආවුසෝ! ධම්මං ආපජ්ජිං, අසප්පායං, පාටිදේසනීයං, තං පටිදේසේමී'ති.

යම් භික්ෂුවක් ඇතැළු ගමට පිවිස ඉදාති නොවූ භික්ෂුණියකගේ අතින් කෑ යුතු බුදියයුතු දැයක් සියතින් පිළිගෙන වළඳනම් එබදු භික්ෂුව විසින් 'ඇවැත්නි, ගැරහිය යුතු වූ යෝග්‍ය නොවූ, නැවත අනුන්ට දෙසිය යුතු වූ ඇවතකට පැමිණියෙමි" යි (භික්ෂූන් හමුවෙහි) ඇවැත් දෙසිය යුතුය.

අනතරඝරං පවිටඨාය වීථිය, මංසන්ධිය, ගෘහය

143. දුතිය පාටිදේශනී ශික්ෂාපදය

භික්ඛූ පනේ'ව කුලේසු නිමන්තිතා භුඤ්ජන්ති. තත්‍රවේසා භික්ඛුනී වෝසාසමානරූපා ඨිතා හෝති: 'ඉධ සූපං දේථ, ඉධ ඕදනං දේථා'ති. තේහි භික්ඛූහි සා භික්ඛුනී අපසාදේතබ්බා: 'අපසක්ක තාව, භගිනි! යාව භික්ඛූ භුඤ්ජන්තී'ති. ඒකස්ස චේ'පි භික්ඛුනෝ නප්පටිහාසෙය්‍ය තං භික්ඛුනිං අපසාදේතුං: 'අපසක්ක තාව, භගිනි! යාව භික්ඛූ භුඤ්ජන්තී'ති. පටිදේසේතබ්බං තේහි භික්ඛූහි:'ගාරය්හං ආවුසෝ! ධම්මං ආපජ්ජිම්හා, අසප්පායං, පාටිදේසනීයං, තං පටිදේසේමා'ති.

භික්ෂූහු දායක කුලයෙක්හි ආරාධනා ලැබ ගොස් වළඳමින් සිටිති. එහිදී භික්ෂුණියක් මෙහි බත් බෙදව, මෙහි හොදි බෙදව, මෙහි ව්‍යඤ්ජන බෙදව'යි විධාන කරමින් සිටී නම් එහි සිටි භික්ෂූන් විසින් "නැගණිය, භික්ෂූන් වළඳ, අවසන් වනතුරු නොප මෙයින් ඉවත්ව යව'යි ඉවත් කළ යුතුය. වළඳමින් සිටි එකද භික්ෂුවකටවත් ඇය ඉවත් කිරීමට නොවැටහුණි නම් ඒ භික්ෂූන් විසින් "ඇවැත්නි, ගැරහිය යුතු වූ අයෝග්‍ය වූ නැවත අනුන්ට දෙසිය යුතු වූ ඇවතකට පැමිණියෙමු'යි (භික්ෂූන් හමුවෙහි) ඇවැත් දෙසිය යුතුය.

වොසසමානා රූප තමන්ට හිතවත් ස්වාමීන්වහන්සේලාට විධාන කරමින් බත් සූප ආදිය ලබාදීම(සාමණේරී/සිකඛමානා ඇවැත් නැත)අ

ආපත්ති

භික්ෂුනිය ඉවත් නොකර දානය පිළිගැනීම	දුෂ්කට
වැලදීමේදී ගිලින වාරයක් පාසා	පාටිදේශනී

144. තතිය පාටිදේශනී ශික්ෂාපදය

යානි බෝ පන තානි සෙක්ඛසම්මතානි කුලානි. යෝ පන භික්ඛු තථාරූපේසු සෙක්ඛසම්මතේසු කුලේසු, පුබ්බේ අනිමන්තිතෝ අගිලානෝ, බාදනීයං වා භෝජනීයං වා සහත්ථා පටිග්ගහෙත්වා බාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජේය්‍ය වා. පටිදේසේතබ්බං තේන භික්ඛුනා: ගාරය්හං, ආවුසෝ! ධම්මං ආපජ්ජිං, අසප්පායං, පාටිදේසනීයං, තං පටිදේසේමීති.

යම් නොගිලන් භික්ෂුවක් සේඛ සම්මුතිය ලැබූ ගෙවලට කලින් නොපවරන ලද්දේම එළඹ කෑයුතු බුදියයුතු දැයක් සියතින් පිළිගෙන වළඳනම් ඒ භික්ෂුව විසින් "ඇවැත්නි, ගැරහිය යුතු වූ අයෝග්‍ය වූ නැවත අනුන්ට දෙසිය යුතු වූ ඇවතකට පැමිණියේමි'යි භික්ෂූන් හමුවෙහි ඇවැත් දෙසිය යුතුය.

සෙඛ සම්මත කුල කිසියම් නිවසක ආර්යාන් වෙසෙත්ද එබදු කුලය ශ්‍රද්ධාවෙන් වැඩෙන බැවින් ධනයෙන් පිරිහෙත් නම් සංඝයා විසින් සේඛ යැයි සම්මත කරන ලදී.

145. චතුත්ථ පාටිදේශනී ශික්ෂාපදය

යානි බෝ පන තානි ආරඤ්ඤකානි සේනාසනානි, සාසඞ්කසම්මතානි සප්පටිභයානි. යෝ පන භික්ඛු, තථාරූපේසු සේනාසනේසු විහරන්තෝ, පුබ්බේ අප්පටිසංවිදිතං බාදනීයං වා භෝජනීයං වා අජ්ඣාරාමේ සහත්ථා පටිග්ගහෙත්වා, අගිලානෝ, බාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජේය්‍ය වා. පටිදේසේතබ්බං තේන භික්ඛුනා: 'ගාරය්හං, ආවුසෝ! ධම්මං ආපජ්ජිං, අසප්පායං, පාටිදේසනීයං, තං පටිදේසේමීති.

යම් නොගිලන් භික්ෂුවක් සැකෙයහිත වූ ද භයයහිත වූ ද ආරණ්‍ය සෙනසුනෙක්හි වසමින් කලින් නොහැදුනන කෙනෙකුගෙන් කෑයුතු බුදියයුතු දැයක් සියතින් පිළිගෙන වළඳනම් ඒ භික්ෂුව විසින් "ඇවැත්නි, ගැරහිය යුතු වූ අයෝග්‍ය වූ නැවත දෙසිය යුතු වූ ඇවතකට පැමිණියේමි'යි (භික්ෂූන් හමුවෙහි)ඇවැත් දෙසිය යුතුය.

සේඛියා (75) (ආර්යාන් වහන්සේලා හික්මෙන බැවින්)

පරිමණ්ඩල වර්ගය

146. පරිමණ්ඩලං නිවාසෙස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

හාන්පසින් වට කොට අඳනය අඳිමි'යි හික්මිය යුතුය.

147. පරිමණ්ඩලං පාරුපිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

හාන්පසින් වට කොට සිවුර පොරවමි'යි හික්මිය යුතුය.

148. සුපටිච්ඡන්නෝ අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

සුපිළිසන්ව ඇතුල්ගමෙහි යමි'යි හික්මිය යුතුය.

149. සුපටිච්ඡන්නෝ අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

සුපිළිසන්ව ඇතුල්ගමෙහි හිඳිමි'යි හික්මිය යුතුය.

150. සුසංවුතෝ අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

සංවර ඇතිව ඇතුල්ගමෙහි යමි'යි හික්මිය යුතුය.

151. සුසංවුතෝ අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

සංවර ඇතිව ඇතුල්ගමෙහි හිඳිමි'යි හික්මිය යුතුය.

152. ඔක්ඛිත්තචක්ඛු අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

පහත හෙළූ ඇස් ඇතිව ඇතුල් ගමෙහි යමි'යි හික්මිය යුතුය.

153. ඔක්ඛිත්තචක්ඛු අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

පහත හෙළූ ඇස් ඇතිව ඇතුල් ගමෙහි හිඳිමි'යි හික්මිය යුතුය.

154. න උක්ඛිත්තකාය අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

කැයපට ගන්වා ඇතුල් ගමෙහි නොයමි'යි හික්මිය යුතුය.

155. න උක්ඛිත්තකාය අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

කැයපට ගන්වා ඇතුල් ගමෙහි නොහිඳිමි'යි හික්මිය යුතුය.

උජ්ජගඝික වර්ගය

156. න උජ්ජග්ඝිකාය අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

මහ හඬින් සිනාසෙමින් ඇතුල් ගමෙහි නොයෙමි'යි හික්මිය යුතුය.

157. න උජ්ජග්ඝිකාය අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

මහ හඬින් සිනාසෙමින් ඇතුල් ගමෙහි නොහිදිව්'යි හික්මිය යුතුය.

158. අප්පසද්දෝ අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ශබ්ද නොකොට ඇතුල් ගමෙහි යව්'යි හික්මිය යුතුය.

159. අප්පසද්දෝ අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ශබ්ද නොකොට ඇතුල් ගමෙහි හිදිව්'යි හික්මිය යුතුය.

160. න කායප්පචාලකං අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

කය සොලවමින් ඇතුල් ගමෙහි නොයව්'යි හික්මිය යුතුය.

161. න කායප්පචාලකං අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

කය සොලවමින් ඇතුල් ගමෙහි නොහිදිව්'යි හික්මිය යුතුය.

162. න බාහුප්පචාලකං අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

අත් සොලවමින් ඇතුල් ගමෙහි නොයව්'යි හික්මිය යුතුය.

163. න බාහුප්පචාලකං අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

අත් සොලවමින් ඇතුල් ගමෙහි නොහිදිව්'යි හික්මිය යුතුය.

164. න සීසප්පචාලකං අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

හිස සොලවමින් ඇතුල් ගමෙහි නොයව්'යි හික්මිය යුතුය.

165. න සීසප්පචාලකං අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

හිස සොලවමින් ඇතුල් ගමෙහි නොහිදිව්'යි හික්මිය යුතුය.

ඛම්භකත වර්ගය

166. න ඛම්භකතෝ අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

උකුලෙහි අත තබා ඇතුල් ගමෙහි නොයව්'යි හික්මිය යුතුය.

167. න ඛම්භකතෝ අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

උකුලෙහි අත තබා ඇතුල් ගමෙහි නොහිදිව්'යි හික්මිය යුතුය.

168. න ඕගුණ්ඨිතෝ අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

හිස වැසුම් ඇතිව ඇතුල් ගමෙහි නොයව්'යි හික්මිය යුතුය.

169. න ඕගුණ්ඨිතෝ අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

හිස වැසුම් ඇතිව ඇතුල් ගමෙහි නොහිදිව්'යි හික්මිය යුතුය.

170. න උක්කුටිකාය අන්තරඝරේ ගමිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

විළඹ හෝ ඇඟිලි බිම අතිමින් ඇතුල් ගමෙහි නොයව්'යි හික්මිය යුතුයි

171. න පල්ලත්ථිකාය අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

අතින් හෝ වස්ත්‍රයකින් දණහිස් බැඳගෙන ඇතුල් ගමෙහි නොහිදිව්'යි හික්මිය යුතුය.

172. සක්කච්චං පිණ්ඩපාතං පටිග්ගහෙස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

සිහි ඇතිව පිඬු පිළිගනිමි'යි හික්මිය යුතුය.

173. පත්තසඤ්ඤී පිණ්ඩපාතං පටිග්ගහෙස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

පාත්‍ර සඤ්ඤාව ඇතිව පිඬු පිළිගනිමි'යි හික්මිය යුතුය.

174. සමසූපකං පිණ්ඩපාතං පටිග්ගහෙස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ඔතින් සහරෙන් කොටසක් ව්‍යඤ්ජන ඇතිව පිඬු පිළිගනිමි'යි හික්මිය යුතුය.

175. සමතිත්තිකං පිණ්ඩපාතං පටිග්ගහෙස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

පාත්‍රයේ ඇතුල් මුව විට හා සමව පිඬු පිළිගනිමි'යි හික්මිය යුතුය.

සකකච්ච වර්ගය

176. සක්කච්චං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

සිහි ඇතිව පිඬු වළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

177. පත්තසඤ්ඤී පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

පාත්‍ර සඤ්ඤාව ඇතිව පිඬු වළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

178. සපදානං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

පාත්‍රයේ තම පැත්තෙන් පටන් ගෙන පිඬු වළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

179. සමසූපකං පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ඔනට සුදුසු ව්‍යංජන සහිතව පිඬු වළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

180. න ථූපකතෝ ඕමද්දිත්වා පිණ්ඩපාතං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ඔතේ මුදුනෙන් අනා පිඬු නො වළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

181. න සූපං වා බ්‍යඤ්ජනං වා ඕදනේන පටිච්ඡාදෙස්සාමි භියෝකම්‍යතං උපාදායා'ති, සික්ඛා කරණීයා.

බොහෝ ලබා ගනු කැමතිව සූපයක් හෝ ව්‍යංජනයක් ඔතින් නොවසමි'යි හික්මිය යුතුය.

182. න සූපං වා ඕදනං වා අගිලානෝ අත්තනෝ අත්ථාය විඤ්ඤාපෙත්වා භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

නොගිලන්ව සූපයක් හෝ ඔතක් හෝ තමන් සඳහා ඉල්ලාගෙන නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

183. න උජ්ඣානසඤ්ඤී පරේසං පත්තං ඕලෝකෙස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ගර්හනු කැමතිව අනුන්ගේ පාත්‍රය දෙස නොඛලමි'යි හික්මිය යුතුය.

184. නාතිමහන්තං කබලං කරිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ඉතා මහත්ව ඔන් පිඬු නොකරමි'යි හික්මිය යුතුය.

185. පරිමණ්ඩලං ආලෝපං කරිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

හාන්පසින් ගැළි කොට බත් පිඬු කර්මි'යි හික්මිය යුතුය

කබළ වර්ගය

186. න අනාහටේ කබළේ මුඛද්වාරං විවරිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

බත් පිඬු මුවට ළං වන තුරු මුව නාරිමි'යි හික්මිය යුතුය.

187. න භුඤ්ජමානෝ සබ්බං හත්ථං මුඛේ පක්ඛිපිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

වළඳන අතර සියලු අත මුඛයෙහි නොහෙළමි'යි හික්මිය යුතුය.

188. න සකබළේන මුඛේන බ්‍යාහරිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

මුව තුළ ආහාර ඇතිව කථා නොකරමි'යි හික්මිය යුතුය.

189. න පිණ්ඩුක්ඛේපකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

බත්පිඬු මුව තුළට විසි කරමින් නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

190. න කබළාවච්ඡේදකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

බත් පිඬු කඩා කඩා අනුභව නොකරමි'යි හික්මිය යුතුය.

191. න අවගණ්ඩකාරකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

(වදුරන් මෙන්) හක්කෙහි බත් පුරවා ගෙන නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

192. න හත්ථනිද්ධුනකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

අත ගසා දමමින් නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

193. න සිත්ථාවකාරකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

බත් හුළු විසුරුවමින් නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුයි

194. න ජිව්හානිච්ඡාරකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

(නොලෙන් පිටතට) දිව නෙරවමින් නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

195. න චපුචපුකාරකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

චපු, චපු යන ශබ්ද ඇති වන සේ නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

සුරු සුරු වර්ගය

196. න සුරු සුරු කාරකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

සුරු, සුරු යන ශබ්ද ඇති වන සේ නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

197. න හත්ථනිල්ලේහකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

අත ලෙව කමින් නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

198. න පත්තනිල්ලේහකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

පාත්‍රය ලෙව කමින් නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

199. න ඔට්ඨනිල්ලේහකං භුඤ්ජිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

දිවෙන් නොල් ලෙව කමින් නොවළඳමි'යි හික්මිය යුතුය.

200. න සාමිසේන හත්ථේන පානීයථාලකං පටිග්ගහෙස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ඉදුල් සහිත අතින් පැන් භාජනය නොපිළිගනිමි'යි හික්මිය යුතුය.

201. න සසිත්ථකං පත්තධෝවනං අන්තරඝරේ ඡඩ්ඩෙස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

බත් හුළු සහිත පාත්‍රය සෝදූ ජලය ඇතුල් ගමෙහි හෝ ඇතුල් ගෙයි නොදමමි'යි හික්මිය යුතුය.

202. න ඡත්තපාණිස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

කුඩයක් දරා සිටි නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

203. න දණ්ඩපාණිස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

සැරයටියක් ගත් නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

204. න සත්ථපාණිස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ඡත්‍රයක් ගත් නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

205. න ආයුධපාණිස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ආයුධයක් ගත් නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

පාදුකා වර්ගය

206. න පාදුකාරූළ්හස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ලී සෙරෙප්පු පය ලූ නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

207. න උපාහනාරූළ්හස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

වහන් පය ලූ නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

208. න යානගතස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

රථයකට නැගුණා වූ නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

209. න සයනගතස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

ඇඳක නිදන නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

210. න පල්ලත්ථිකාය නිසින්නස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

අතින් හෝ වස්ත්‍රයකින් දෙදන බැඳ සිටින නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

211. න වේඨිතසීසස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

හිස් වෙළුම් සහිත නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

212. න ඕගුණ්ඨිතසීසස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

හිස වසා පෙරැවූ නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසමි'යි හික්මිය යුතුය.

213. ඡමාය නිසීදිත්වා ආසනේ නිසින්නස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

නමා බිම හිඳ අසුනක සිටින නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසම්'යි හික්මිය යුතුය.

214. න නීචේ ආසනේ නිසීදිත්වා උච්චේ ආසනේ නිසින්නස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

හිස වසා පෙරවූ නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසම්'යි හික්මිය යුතුය. නමා පහත් අසුනක හිඳ උස් අසුනක හුන්නාවූ නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසම්'යි හික්මිය යුතුය.

215. න ඨිතෝ නිසින්නස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

නමා සිටගෙන හිඳසිටින නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසම්'යි හික්මිය යුතුය.

216. න පච්ඡතෝ ගච්ඡන්තෝ පුරතෝ ගච්ඡන්තස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

නමා පසුපසින් යමින් ඉදිරියෙන් යන්නාවූ නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසම්'යි හික්මිය යුතුය.

217. න උප්පථේන ගච්ඡන්තෝ පථේන ගච්ඡන්තස්ස අගිලානස්ස ධම්මං දේසිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

නමා නොමඟින් යමින් මඟින් යන නොගිලන් කෙනෙකුට දහම් නොදෙසම්'යි හික්මිය යුතුය.

218. න ඨිතෝ අගිලානෝ උච්චාරං වා පස්සාවං වා කරිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

නොගිලන්ව, සිටගෙන මළමුත්‍ර නොකරම්'යි හික්මිය යුතුය.

219. න හරිතේ අගිලානෝ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛේළං වා කරිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

නොගිලන්ව නිල් තණ බිමක මළමුත්‍ර නොකරම්'යි, කෙළ නොගසම්'යි හික්මිය යුතුය.

220. න උදකේ අගිලානෝ උච්චාරං වා පස්සාවං වා ඛේළං වා කරිස්සාමී'ති, සික්ඛා කරණීයා.

නොගිලන්ව ජලයේ මළමුත්‍ර නොකරම්'යි, කෙළ නොගසම්'යි හික්මිය යුතුය.

අධිකරණ

විවාද අධිකරණය - අටලොස් භේදකර වස්තුවලින් හටගන්නා විවාද

අනුවාද අධිකරණය - සීල, ආචාර, දෘෂ්ඨි, ආජීව යන විපත්වලින් චෝදනා කලවිට ඇතිවන අධිකරණ

ආපත්ති අධිකරණය - තමාට ඇති ඇවතක් විසඳාගන්නා ආකාරය හෙවත් සප්ත ආපත්තිස්කන්ධයෝ ආපත්ති අධිකරණයයි

කිච්චා අධිකරණය - අපලෝකනාදී විනයකර්ම කටයුතු

අධිකරණ සමථ (07)

(ඉහත සඳහන් අධිකරණයෝ සංසිදුවන අධිකරණ සමථ සතකි.)

සම්මුඛා විනය

සංඝ, ධර්ම, විනය, පුද්ගල යන මොවුන්ගේ සම්මුඛත්වයෙන් අධිකරණයක් විසඳීම

සති විනය

අමූලක චෝදනාවට ලක් වූ රහතන් වහන්සේලාට දෙන විනය. ඉන් පසු එම භික්ෂුවට චෝදනා කල නොහැක.(දබ්බමල්ලපුත්ත රහතන් වහන්සේ)

අමූලහ විනය

උමතු (අවනත වන) භික්ෂුවට දෙන විනය මෙයයි.

පටිඤ්ඤාතකරණ විනය

චූදිත භික්ෂුවගේ ප්‍රතිඥාවෙන් ඇවැත් කරවීම.යම් භික්ෂුවකට ඇවතකින් චෝදනා කලවිට එම භික්ෂුව 'එය නොවේ මා අතින් සිදුවූයේ මෙම ඇවතයි' යයි ප්‍රතිඥා දෙන්නේ නම් එම ඇවතට අධිකරණ පැන වේ.

යෙභුයිහසිකා

ධර්මවාදී භික්ෂූන් වැඩිකරගෙන විසඳන අධිකරණයයි.

තසසපාපියිහසිකා

ඇවැත් වසන් කරන පාපී භික්ෂූන්ට මෙය දෙනු ලැබේ.

තිණවතඨාරක

යම් අධිකරණයක් විසඳන්නට යාමේදී අශුචි ගොඩක් අවුස්සන විටමෙන් ගඳගසන්නේ නම් හෙවත් වැඩිවෙයි නම් එය අශුචි ගොඩක් වසා දමන්නාක් මෙන් වසා දමනු ලැබේ. එය තිනවතඨාරකයයි.

ශාසන ඉතිහාසය

අචාර්ය පරම්පරාව

<u>දඹදිව</u>

උපාලි ⟶ දාසක ⟶ සොණක ⟶ සිගගව ⟶ මොගගලීපුත්තතිස්සස මහ රහතන් වහන්සේලා

<u>බුරුම රට</u>

සොණ ⟶ සොහිත ⟶ සොමදත්ත ⟶ සුමනතිස්සස මහ රහතන් වහන්සේලා ⟶ .....

⟶ සුරියවංශාලංකාර සංඝරාජ ඤෙය්‍ය ධම්මාභි මුනිවර ඤාණකිත්ති සිරිපවර ධම්ම සෙනාපති මහාධම්ම රාජාධිරාජගුරු සංඝරාජ මහා ස්ථවිර

<u>ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකාය පිහිටුවීම</u>

බුරුම රට එම නිකායෙන් උපසම්පදාව ලබාගත්

අතිපූජනීය වරාපිටියේ සුමිත්ත මාහිමිපාණන් වහන්සේ (උපාධ්‍යාය)

අතිපූජනීය පුවක්දණ්ඩාවේ පඤ්ඤානන්ද මාහිමිපාණන් වහන්සේ

සාසනවංස කවිධජ සිරිසද්ධම්මාචාරිය යති සංඝපති අතිපූජනීය අඹගහවත්තේ ඉන්දාසභවරඤාණසාමී (සරණංකර) මාහිමිපාණන් වහන්සේ (මූලිකත්වය)

යන ස්වාමීන්වහන්සේලාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 1864-07-12 (බු.ව. 2407) දින ගාල්ල මහමෝදර උදකුක්ඛෙප සීමා මාලකයේදී සිදුකල ගරු උපසම්පදා විනය කර්මයකින් ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකාය පිහිටුවන ලදී.

<u>ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකාය</u>

හිටපු මහා නායක	අතිපූජනීය වේවැල්දෙණියේ මේධාලංකාර මහා නායක ස්වාමීන් වහන්සේ
නව මහා නායක	අතිපූජනීය නාපානේ පේමසිරි මහා නායක ස්වාමීන් වහන්සේ
ලේකම්	මකුලෑවේ විමල නායක ස්වාමීන් වහන්සේ

<u>ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාව පිහිටුවීම</u>

රාමඤ්ඤ මහ නිකායේ ගුරු පරම්පරාවටම අයත් වූ

අතිපූජනීය මාතලේ සිරි අග්ගධම්මාලංකාර

අතිපූජනීය කැකණදුරේ සිරි අරියවිලාස මාහිමිපාණන් වහන්සේලාගේ ශිෂ්‍යරත්නයක් වූ

අතිපූජනීය මාතර සිරි ඤාණාරාම මාහිමිපාණන් වහන්සේ (උපාධ්‍යායන්)

අතිපූජනීය කඩවැද්දුව සිරි ජිනවංශ මාහිමිපාණන් වහන්සේ (සමුප්පාදක)

යන ගරු ස්වාමීන්වහන්සේලාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 1951-06-18 (බු.ව. 2495) වෙනි දින දෙල්දූව විවේක සේනාසනයේදී කරනලද පැවිදි පිංකමකින් ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍ර සංස්ථාව පිහිටුවන ලදී.

<u>ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාව</u>

ප්‍රධාන අනුශාසක	ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ අනුනායක මහෝපාධ්‍යාය සාසනධජ ත්‍රිපිටකවාගීෂ්වරාචාර්ය මහා කම්මටඨානාචාර්ය අතිපූජනීය නා උයනේ අරියධම්ම මාහිමිපාණන් වහන්සේ
සභාපති	අතිපූජනීය පහලවිටියල ජනානන්ද මාහිමිපාණන් වහන්සේ
සංඥා ලේඛකාධිකාරී(හිටපු)	අතිපූජනීය රහතුන්ගොඩ බෝධිරක්ඛිත මාහිමිපාණන් වහන්සේ
සංඥා ලේඛකාධිකාරී(වර්තමාන)	අතිපූජනීය කහගොල්ලේ සෝමවංශ ස්වාමීන් වහන්සේ
ලේකම්	අතිපූජනීය හැවැන්පැලැස්සේ චන්දවංශ ස්වාමීන් වහන්සේ

<u>ආදර්ශ පාඨය</u>

‘අතීතයෙහි උපසැඟතොමගෙහි’

අර්ථය කැමති වන්නහු විසින් මාර්ගය සොයාගන්නා ලදි.

(අර්ථය කැමති වන්නහු විසින් මාර්ගය සෙවිය යුතුය)

විනය ප්‍රශ්න පත්‍ර
1989-2014

1989

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී පේරියේ පංච්චාවේ

1989 උපසම්පදාපේක්ෂක පරීක්ෂාව

දිනය 1989.06.05. වේලාව පස්වන 2.00 සිට 4.30 දක්වා. ලකුණු 11×11=100

01. 1. උපසම්පදාව යනු කුමක්ද?
2. උපසම්පදා ක්‍රම කීයද? මොනවාද?
3. සැනෙව් පවත්න උපසම්පදාව කීවන්දේ?
4. උපසම්පදා වීමට අවශ්‍ය සුදුසුකම් මොනවාද?
5. උපසම්පදාවට අයවෙයි කවරහු ද?

02. 1. ප්‍රාතිමෝක්ෂය යනු කුමක් ද?
2. ගුණවා ප්‍රාතිමොක්ෂයට අයත් සිකපද කොපමණ ?
3. පකර සංවර සීලය යනු කුමක් ද?
4. ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවර සීලය හඳුන්වන්න.
5. ප්‍රාතිමොක්ෂයේ උද්දේශ පස හෙන්කර දක්වන්න.

03. 1. වාතුද්දසී-පණ්ණරසී-පාටිහාරිය යන උපෝසථ කවරේ ද?
2. පාය - ගණ - පුදිගල - උපෝසථ කවරේ ද?
3. සුත්තුද්දේස - පාරිසුද්ධි - අධිට්ඨාන උපෝසථ කවරේ ද?
4. පත්තිවිප්පහී - පදීපෝව - උදක - ඡන්දහාර මේ සඳ අයිති ද?
5. පඤ්චපාරිසුද්ධි - උතු - ඔකාසාධිගම - සීමාව - පවත්තදණ්ඩ සඳ ඉවසි ද?

04. 1. පාරාජිකාපත්ති පකර නිවැරදිව පාලියෙන් ලියන්න.
2. ඔහෝ ප්‍රහාණසංඛාතය නම් කවරේ ද?
3. සීඝවිත්ත ලුබ්ධ - පත්තුපලාස - ඡවිට්ඨාගින්න ඵුසිත - සඤ්ඤාවිත්තන්න කෑ යන උපමා සතර සතර පරිදි ඇවතට යොදන්න.
4. පඨවිසි අවකාරය පරිහරණ ඵලයන් සහිතව දක්වන්න.

05. 1. සඟවෙසෙස් ඇවැත් 13 පිළිවෙලින් හඳුනාවා දියාණෙ.
2. පඨමාපත්තික - තාවතතියක - පරිවාස - මානත්ත - අබ්භානාරහ - අවීතිකාන්ත යන වේවා තෝරා දෙන්න.

06. 1. නිස්සග්ගිය පාචිත්තිය කිය ද?
2. ඡාරඤ්ඤක සිත පදය අයෝවනුයේ කවර විභංගයට ද?
3. අධිෂ්ඨාන කළයුතු අත් සිවුරේ දිග පළල ප්‍රමාණය ද?
4. අත් සිවුරු පාත්‍ර අධිෂ්ඨාන කරනුයේ කෙසේ ද?
5. අත් සිවුරු ගැර නිශ්‍රුවට තවත් කැප සිවුරු කොපමණ ද? ඒ මොනවාද?

1999

ශ්‍රී කල්‍යානී යෝගාශ්‍රම සංස්ථා වාර්ෂික උපසම්පදා විනය පරීක්ෂණය 1999 ජූනි 03 වැනි දින

ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න. කාලය පැය 3½

01. (අ) ප්‍රථම, දුතිය තතිය සංගායනා ගැන විස්තරයක් ඉදිරිපත් කරන්න.

(ආ) 'ධම්ම-විනය' යනු පැහැදිලි කොට 'විවිධ විසේස නයත්තා -පෙ- ' ගාථාව සම්පූර්ණ කොට තේරුම් ලියන්න.

02. (අ) 'පාතිමොක්ඛ' යන්න පහදා දෙන්න.

(ආ) ග්‍රන්ථ ප්‍රාතිමෝක්ෂය කී වැදෑරුම් ද? ඔවුන්ට අයිති සිකපද කෙතෙක් ද?

(ඇ) භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අයත් උද්දෙස ලියා දක්වන්න.

03. (අ) 'පුබ්බ කරණ - පුබ්බ කිච්ච' මේවා විස්තර කරන්න.

(ආ) සතර පාරාජිකාව ම සිංහලෙන් ලියන්න.

04. (අ) ඒකාදස අභව්‍ය පුද්ගලයන් හඳුන්වන්න.

(ආ) ප්‍රථම පාරාජිකාවේ 'සමතිය' මාර්ගය (පාරාජිකාවට හේතුවන) දක්වන්න.

05. (අ) සියලුම ආපත්ති කිරිය - අකිරිය ඔශයෙන් පඤ්චවිධ වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

(ආ) අදින්නාදාන (දෙවන) පාරාජිකාවේ සප්ත දසාකාරය දක්වන්න.

06. (අ) සංඝාදිසේස ආපත්ති කෙතෙක් ද? එයින් ආපත්ති වීතික්කම අවස්ථාවෙහි ම (පඨමාපත්තික) ඇවතට පත්වෙන ආපත්ති කෙතෙක් ද? ඒ මොනවා ද?

(ආ) 'ලෝක වජ්ජ - පඤ්ඤත්ති වජ්ජ' යනු කිම.

(ඇ) සඤ්චෙතනිකා - විපරිණතෙන චිත්තෙන - සමග්ගස්ස සාඝස්ස - යථාධම්මං යන පදයන්හි අර්ථ දක්වන්න.

07. (අ) අනියත සික්ඛාපද කෙතෙක් ද? එයට 'අනියත' යන්න සමග අර්ථයක් නිසා කීවේ ද?

(ආ) තුන් පිටුව අධිකරණ ඇරඹ පිටුවෙල දක්වන්න.

(ඇ) තුන් පිටුවේ දිග පළල කෙතෙක් ද?

(ඇ) නියඟි වූ පිටුරක් සඳහා දෙවන ආකාරය ලියන්න.

8. (අ) දෙයානුවක් (92) වූ පවිති ආපත්තීන්ගේ 'වග්ග' කෙතෙක් ද? ඉුයාවාද වග්ගයෙහි ප්‍රථම පිඬ පදය පාලියෙන් ලියා – කෙටි විස්තරයක් ඉදිරිපත් කරන්න.

(ආ) භෝජන පවාරණය පිළිබඳව හැඳින්වීමක් කරන්න.

(ඇ) 'ගාමගාමූ පාතව්‍යතාය පාචිත්තියං' මෙහි තේරුම් ලියන්න.

(ඈ) ඇවැත් දේශනා කරන පිළිවෙල දක්වන්න.

9. (අ) කාලික 04 දේ දක්වා – පහත සඳහන් දෑ කුමන කුමන කාලිකයට අයත්දැයි, යදහන් කරන්න. උක්පැණි, උක්සකුරු, උක්දඩු, ගුඩු, ගිතෙල්, අඹ, අරළු, ඕපැහි, අලුවා, දැහැත්, ගඟුරු, පෙනඩෝල්

(ආ) 'දුක්කට' වර්ග කීය ද? 'පුබ්බපයෝග' දුක්කටය යනු පහදා දෙන්න.

(ඇ) පඤ්ච හෙයිප්ප ලියා දක්වන්න.

10. (අ) ප්‍රථම පාටිදේසනීය සික පදය කුමක් නිසා පනවන ලද්දේ ද?

(ආ) පාත්‍රා වර්ග කීය ද? පාත්‍ර අධිෂ්ඨානය දක්වන්න.

(ඇ) සේඛියා තුල භෝජනය සඳහා කෙතෙක් සිකපද පනවා තිබේ ද?

(ඈ) යජ්ඣ අධිකරණය දක්වා 'තිණවත්ථාරක' යන්න පහදන්න.

2000

2000 වර්ෂයේ ශ්‍රී කලයානී යෝගාශ්‍රම යාස්ථාවේ උපසම්පදාපේක්ෂක
ප්‍රශ්න පත්‍රය (ප්‍රශ්න 10 කට පිළිතුරු සපයන්න) කොළඹ. මැ. 2. යි

01. (අ) ප්‍රබ්බජිතයන, ප්‍රබ්බජිතාවට කරුණු කීය ද? පැහැදිලි කරන්න.

(ආ) නව උපෝසථ ලියන්න.

(ඇ) එක්විසි වර්ජනීය පුද්ගලයන් අතුරෙන් දහදෙනෙකුගේ නම් ලියන්න.

02. (අ) උපසම්පදා ක්‍රම කීය ද? පැහැදිලි කරන්න.

(ආ) ඤත්ති චතුර්ථ කර්ම උපසම්පදාව පැහැදිලි කරන්න.

(ඇ) මෙය හැර වෙනත් උපසම්පදා තිබුනා ද? එසේ නම් නම් කරන්න.

03. (අ) පාරාජිකා සතර නම් කරන්න.

(ආ) පස්වැනි අවහාරයේ ඵලිත පද පත ලියන්න.

(ඇ) 'ගාමා වා අරඤ්ඤා වා' මේ පද දෙක කවර පාරාජිකාවට අයත් ද? පඤ්ඤත්ති අතුරින් කවර පඤ්ඤත්තියකට අයත් ද?

04. (අ) සංඝාදිසෙස කොපමණ ද?

(ආ) එහි 'චත්තාරෝ යාව තතියකා' මේ සහ වෙසෙස් සතර පැනවීමට හේතු වූයේ කවර භික්ෂූන් වහන්සේලාට ද?

05. (අ) ප්‍රථම සඤ්චෙතනික ආපත්තියේ යත්ත දශාකාරය යමක සම්බන්ධ පුද්ගලයාය, වස්තුවය, පඤ්ඤත්තිය, අනාපත්තිය, තුපලත්‍රිකය මේවා පැහැදිලි කරන්න.

06. (අ) අධ්‍යාශයඝෝධානය, යුද්ධක්ත යන පිරිවෙස් දෙකද, ඵානත අබ්භාන යන දෙක ද පැහැදිලි කරන්න.

(ආ) ඵානතෙන් අබ්භානයෙන් පමණක් නැගී සිටින සහ වෙසෙස් මොනවා ද?

07. (අ) නිසඟි පවිති වර්ග කීය ද? (වර්ග නාම) නම් කරන්න.

(ආ) තුන් සිවුරු අධිෂ්ඨානයට පොහොනා ප්‍රමාණය දක්වන්න.

08. (අ) තින්නං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙන වදෙය්‍ය, පුරාන චීවරං ධොවාපෙය්‍ය, එකස්සවෙපි භික්ඛුනෝ න පටිහාසෙය්‍ය, පච්ඡා ඛීයන චින්නං කාසෙය්‍ය යන ශික්ෂාපද අතුරෙන් උදුරාගත් මෙම පාලි පාඨයන්හි ගාථාර්ථය දක්වා කවර ආපත්ති සම්බන්ධව ඇත්තේ ද?.

09. (අ) 'පඨවිං ඛණෙය්‍ය වා' මෙහි පඨවියේ ප්‍රභේදය දක්වන්න.

(ආ) පඤ්ච නෝජනය පැහැදිලි කරන්න.

10. (අ) සේඛියා වර්ග නාම ලියා, ශික්ෂාපදත් සමග සේඛියා මුල්වර්ගයේ ශික්ෂාපද තුනක අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.

11. (අ) භෝජන පිළිගැනීමේ අත්පස, සත් දවසක් තබාගෙන පරිභෝග කළයුතු බෙහෙත් වර්ග පහ පැහැදිලි කරන්න.

(ආ) චීවරයට අනුදැන වදාළ නූල් හා රට අනුලෝමවන නූල් ද දක්වන්න.

12. (අ) විකල්පනය කළයුතු චීවර මොනවා ද?

(ආ) සිවුරු දෙකක් සිටින කලක් අධිෂ්ඨාන යුතු ද? නැවත විකල්පනය කළයුතු ද වෙති. ඒ මොන සිවුරු ද?

13. (අ) භික්ෂුවගේ සියළු සිවුරු පැහැර ගත්තා වෙයි. නැසුනා වෙයි. ඉල්වා ගතයුතු සිවුරු කවරේ ද?

(ආ) පුරුෂයෙක් නැති තැන මාගමකට දහම් දෙසීමේදී පත්වන ඇවතට අංග කීය ද?

14. (අ) 'යොපන [illegible] පාරාජිකෝ හෝති' යන්නෙන් [illegible] සඤ්චරිත්තං -පෙ- මේ ශික්ෂාපද දෙක සම්පූර්ණ කර ලියන්න.

15. (අ) භික්ෂූන් වහන්සේ නමක් සිටගෙන නොගිලන්ව තණවලට-ජලයට ඵලවුත්‍රා තෙරේ නම් ඇවත්වලට පත්වෙයි ද?

(ආ) එයට අදාළ ශික්ෂාපද පාලියෙන් ලියන්න.

(ඇ) අධිකරණ සමථ යත ලියන්න.

(ඈ) විනිශ්චිකා පරිච්ඡේදේ පරිපි, ථුලසි, පවිති, දුකුලා, ඇවත් සිදුවන අවස්ථා පෙන්නුම් කරන්න.

2001

ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ 2001 උපසම්පදාපේක්ෂක පරීක්ෂණ

ප්‍රශ්න පත්‍රය

ප්‍රශ්න 15 ප්‍රශ්න 10 කට පිළිතුරු සපයන්න.

කාලය පැය 3 යි

---

01. (අ) ග්‍රන්ථ ප්‍රාතිමෝක්ෂය හා ශීල ප්‍රාතිමෝක්ෂය පහද දෙන්න.
(ආ) සම්මප්පධි - ජන්ද පාරිසුද්ධි යන ගාථා පද දෙකින් දක්වන කරුණු 9 ලියා විස්තර කරන්න.
(ඇ) උපසම්පද 8 පැහැදිලි කරන්න.

02. (අ) භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ ශික්ෂාපද උද්දේස වශයෙන් හා වගී වශයෙන් නම් කරන්න.
(ආ) ඔවාද දයකයා විසිනිදු අංග අටකින් සමන්විය යුතුය-පැහැදිලි කරන්න.

03. (අ) කවවිට උපෝසථය - එකාදස විපත්ති සීමා යන සියල්ල වෙන් වශයෙන් පැහැදිලි කරන්න.
(ආ) සීමා සම්මතයේ එන ත්‍රිවිධ සම්පත්තිය-තුන් සෘතුවෙහි චාතුද්දසී පොහෝ දින ගත්තා ක්‍රමය හා වර්ෂයක පොහෝ පවුරුණු කෙතෙක්දැයි දක්වන්න.

04. (අ) "පාරාජිකො හොති" යන්නෙහි අර්ථ තුන පැහැදිලි කරන්න.
(ආ) මූල් පාරාජිකා සතර පාලියෙන් ලියා සතර වැන්නෙහි සිංහල භාවාර්ථය ලියන්න.

05. (අ) සංඝාදිසේස 13 ශික්ෂාපද නාමයෙන් ලියන්න.
(ආ) පඨමාපත්තික, යාවතතියක යනු කිම? විස්තර කරන්න.
(ඇ) ප්‍රථම සංඝාදිසේසයේ අංග හා ආපත්ති චාර පැහැදිලි කරන්න.
(ඈ) "මනුස්ස විග්ගහං" මෙයට විස්තරයක් සපයන්න.

06. (අ) අතියත දෙකට අයත් මාතුගාමෙන-රහො-අතියතො-තහෙව කො පන පටිවිජත්තං හොති - සංඛ්‍යාදි සෙසෙතුවා යන පදවලට අර්ථ සපන්න.
(ආ) පස්විසි අවහාරය කෙසේද? සංඛෙත කම්මං පටිවිජත්තවහාරෝ යන පද දෙන විස්තර කරන්න.

07. (අ) භික්ෂුවගේ සිවුරු තැසුනා වෙයි. මේ පිළිබඳව ශික්ෂාපද දෙකක් ඇත. කෙසේ පිළිපැදිය යුතුද? පැහැදිලි කරන්න.
(ආ) විවර වර්ගයේ පළමු ශික්ෂාපදය පාළියෙන් ලියා කථිතයක් අතුරත භික්ෂුවගේ සුදසුකම් අට කෙසේද?

08. (අ) පරිවාස - මානත - අබ්භාන - මූලය පටිකස්සනය මේවා පැහැදිලි කරන්න.
(ආ) ත්‍රිවිවර අධිෂ්ඨානයට හා විකප්පනයට ප්‍රමාණය කොපමණද?

09. (අ) තුන් සිවුරු අධිෂ්ඨාන වාක්‍ය හා ඒවා නිසාවිවූ විට නිස දෙසන වාක්‍ය, පාත්‍රය, වැසිසළුව කෙසේ අධිෂ්ඨාන කළයුතුද?
(ආ) "සම්පජාන මුසාවාදස්ස පාචිත්තියං" මෙහි ඇතත් ප්‍රභේදය දක්වන්න.

10. සංවර්ණිත ශික්ෂාපදය සපන්න දයාකාරයට අනුව විස්තර කරන්න.

11. (අ) සේඛියා මුල්වර්ගයේ ශික්ෂා පද 10 පාලි වශයෙන් ලියන්න.

(ආ) ජෙදනකං - හෙදනකං - උද්දලනකං යන පද පැහැදිලිකර කවර ශික්ෂාවන්ට අයත්දයි දක්වන්න.

12. (අ) විනය කර්ම අත්පය, ආහාර පිළිගැනීමේ අත්පය, පංච භෝජනය, ප්‍රනීත භෝජනය මහවිකටය, චතුරංගනී සේනාව පැහැදිලි කරන්න.

13. (අ) කුල දූසකො, මායාවෙසෙසා ගිම්හානන්ති, සන්නිධිකාරකං, පරිහැර්ජිතබ්බං; අඤ්ඤතිත්ථිය හික්ඛුනියා, උදකෙහස්ස ධම්මේ පැහැදිලි කරන්න.

(ආ) දෙවැනි පරිජ්ජේයේ නිදන කථාවේ සාරාංශය ලියන්න.

14. (අ) ජන්ත ථේර, දබ්බමල්ලපුත්‍ර ථේර, උදයි ථේර, අනුරුද්ධ ථේර, සෙය්‍යසක ථේර යන ථේරවරු අරහයා පැනවූ ශික්ෂාපද කවරේදයි දක්වා, එයින් එක ශික්ෂා පදයක් පාලියෙන් ලියන්න.

15. (අ) හික්ෂුවක් යුධ සේනාවක් බලන්ට යාමේදී පරිජ්, සංඝාදිසේස, ථුලසි, පවිති, දුකූලා, පාටිදේශනිය යන කිනම් ඇවතකට පත්වෙයිදයි දක්වන්න.

(ආ) උතුරු මිතිස්දම් පරිජ්ජය පනවා ඇත්තේ, සැවැත්නුවර - රජගහනුවර - කිඹුල්වත්නුවර - විසල්පුර - සාකේත නුවර යන නුවරවලින් කවර නුවරකදීද?

(ඇ) පරිජ්, යහවෙසෙස්, තුලසි, පවිති, දුකූලා, සියල්ලට පත්වූනේ කොරු කියාය. පහද දෙන්න.

(ඈ) ඨකිය, සෙය්‍යසක, පුනබ්බසුක, උදයි, ලෝහිතක, අස්සජි, ජන්ත, සිවග, පණ්ඩුක, උපනන්ද, හත්ථක, මෙත්තිය, චුල්ලපන්ථක, භුම්මජක, බෙල්ලට්ඨිසීස, සාගත, අරිට්ඨ මේ නාම අතරෙන් ජබ්බග්ගිය හික්ෂූන්ගේ නාම එද විසූ යුගල වශයෙන් දක්වන්න.

(ඉ) සද්ධාදෙය්‍ය වවසා, නිසිදනං, උක්ඛිත්තකාය, උජ්ජග්ඝිකාය භාවාර්ථය ලියා කිනම් ආපත්ති සම්බන්ධවදයි දක්වන්න.

2002

ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ ගරු උපසම්පදා විනය පරීක්ෂණය (වර්ෂ 2002)

1 වැනි ප්‍රශ්නය ඇතුලත්ව ප්‍රශ්න 10 කට පිළිතුරු සපයන්න (කාලය පැය 3 1/2)

1. (අ) ගිහිඹු ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අයත් මුළු ශික්ෂාපද ගණන කීයද?
(ආ) පළමු අනියත ශික්ෂාපදය කවුරුන් උදෙසා කවර ස්ථානයකදී පනවන ලද්දේද?
(ඇ) සත්තාහකාලික නියගි වස්තු ලියන්න.
(ඈ) පඤ්ච ගෝජනය ලියා දක්වන්න.
(ඉ) සෘතුවක කවර කවර පොහොදිනයන් වාතුද්දසී පොහොදිනයන් වන්නේ ද?
(ඊ) අඩුරුද්දේ මාස දෙළඟ සිංහල ක්‍රමයට ලියන්න.
(උ) චීවරයට අනුදැන වදළ නූල් වර්ග ලියන්න.
(ඌ) ආහාර පිළිගැනීමේදී හා විනය කර්මයේදී අත්පය ලියා දක්වන්න..
(ඒ) පාටිදේගතිය ශික්ෂාපද කීයද?
(ඕ) යුගත් වියතට මධ්‍යම පුරුෂයකුගේ අතීත් වියත් කීයද?

(ලකුණු 1x10 =10)

2. (අ) පොහොය කිරීමේදී සංඝයා සීමාවට රැස්වීමට පෙර හා පාමොක් උදෙසීමට පෙර කළයුතු පූර්ව කෘත්‍ය වෙන වෙනම ලියා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5)
(ආ) තව විධ උපෝසථය ලියන්න. (ලකුණු 2)
(ඇ) අෂ්ටවිධ උපසම්පදාව ලියා වර්තමානයේ පවත්නා උපසම්පදාව ලියන්න (ලකුණු 2)
(ඈ) සඤ්ඤී වතුර්ථ විනය කර්මය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 1)

3. (අ) සීමා පිළිබඳ හැකියාව් ප්‍රභේද ලියා දක්වන්න (ලකුණු 2)
(ආ) සීමාවක් සම්මත කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගතයුතු ත්‍රිවිධ සම්පත්තීන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 3)
(ඇ) සංඝ කර්මය කෝප්‍ය නොවේ යන්න පහදා දෙන්න. (ලකුණු 5)

4. (අ) පාරාජිකා සහර සිංහලයෙන් (භාවාර්ථය) ලියන්න. (ලකුණු 4)
(ආ) ප්‍රථම පාරාජිකාවේ සමතීස් මාර්ගය ලියන්න. (ලකුණු 6)

5. (අ) සංඝාදිසේස ආපත්ති කෙතෙක් ද? (ලකුණු 1)
(ආ) එම ආපත්තීන් පඨමාපත්තිකා අපත්ති, යාව තතියක ආපත්ති වශයෙන් වෙන් වෙන්ව ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 4)
(ඇ) සංඝාදිසේස ඇවතක් ප්‍රතිවිජානය වීම (උපසම්පදා භික්ෂුවකට ආරෝචනය නොකර අරුණ ඉක්මවීම) කෙරෙහි බලපාන කරුණු ලියා පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 5)

6. (අ) භික්ෂුවක් සංඝාධිසේස ඇවතකට පැමිණ දින 05 ක් යනතුරු (සමාන සංවාස උපසපන් භික්ෂුවක් සිටියදී ද) ඇවත ආරෝචනය කිරීමක් සිදුකර නැත. පත්වූ සංඝාදිසේස ඇවතින් සම්පූර්ණයෙන් පිරිසිදු වීම සඳහා ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ ගෙන් උපදෙස් පතයි. එම භික්ෂුවට පිරිසිදු වීම සඳහා උපදෙස් පියවරෙන් පියවරට ලියා දක්වන්න (විනය කර්ම සිදුකිරීමේ වැඩ පිළිතුරට අවශ්‍ය නැත) (ලකුණු 6)

(ආ) "සංඝාදිසෙසො" යන පදයේ අර්ථය දක්වන්න. (ලකුණු 2)
(ඇ) ප්‍රථම සංඝාදිසේස ආපත්තියේ අංග ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 2)

7. (අ) තිසරණ පවිති වර්ග කීය ද? (වර්ග නාම) නම් කරන්න. (ලකුණු 2)
(ආ) තුන් සිවුරු අධිෂ්ඨානයට පොහොතා ප්‍රමාණය දක්වන්න. (ලකුණු 3)
(ඇ) තුන් සිවුරු අධිෂ්ඨාන කරන පිළිවෙල දක්වන්න. (අධිෂ්ඨාන වාක්‍යද පිළිතුරට ඇතුලත් විය යුතුයි. (ලකුණු 5)

8. (අ) කඨිනාස්තරනය යනු කුමක් ද? (ලකුණු 2)
(ආ) කඨිනානිසංස පහ ලියන්න (ලකුණු 3)
(ඇ) කඨිනයක් අතුරන්නට අංග අටකින් යුක්ත භික්ෂුවම යෝග්‍ය වේ. එම අංග අට පහද දෙන්න (ලකුණු 5)

9. (අ) සුගත විවරය (ආ) වස්සික සාටිකය (ඇ) තිසිදනය (ඈ) කණ්ඩු පටිච්ඡාදිය (ඉ) යාම කාළික (ඒ) යාවජීවික (උ) මහා චීකටයෝ යන මේවායින් 5 ක් නෝරාගෙන විස්තර කරන්න. (ලකුණු 2×5-10)

10. (අ) සේඛියාවල වර්ග නාම (වග්ග) ලියන්න. (ලකුණු 4)
(ආ) න සුරු සුරු කාරකං භුඤ්ජිස්සාමි යන ශික්ෂාව..... තුවරදී..... අරහයා පනවන ලදි (ලකුණු 2)
(ඇ) සසිත්ථකං පත්තධොවනං සාමිසේන හත්ථෙන යන ශික්ෂාවෝ..... දනවිවේදී .....අරහයා පනවනලදි. (ලකුණු 2)
(ඈ) අනෙකුත් සියළුම ශික්ෂාවෝ.....තුවරදී.....අරහයා පනවනලදි(ලකුණු 2)

11. (අ) අධිකරණ කීයද? ඒ මොනවාද? (ලකුණු 2)
(ආ) ඉන් එකක් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 3)
(ඇ) අනියත යනු කිම? (ලකුණු 2)
(ඈ) පළමු අනියතයේ නිදනය, වස්තුව, පුද්ගලයා දක්වන්න. (ලකුණු 3)

12. (අ) මුසාවාද වග්ග, භූතගාම වග්ග, යන වග්ගයන්ගේ මුල් ශික්ෂාපදය පාළියෙන් ලියන්න. (ලකුණු 4)
(ආ) "බීජගාම පාතව්‍යතාව" යටතට ගැණෙනුයේ මොනවා ද? (ලකුණු 2)
(ඇ) භූතගාමයේ අපත්ති අනාපත්ති භේදය දක්වන්න. (ලකුණු 4)

2003

ශ්‍රී කල්‍යාණි යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ ගරු උපසම්පදා විනය පරීක්ෂණය (වර්ෂ 2003)

1 වැනි ප්‍රශ්නය හා දෙවෙනි ප්‍රශ්නය ඇතුලත්ව ප්‍රශ්න 10 කට පිලිතුරු යදු

(1) පහත සඳහන් හිස්තැන් පූරවා ඇවැත් දැසීමේ වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න. (පාඨය ගි ඇවැත් දැසීම පමණක් ඇතුලත් මකාට ඇත)

දේසක - ඔකාස අහං භන්තෙ සඩ්ඝා පත්තචීවරං ආරොචේමි.
(දුතියම්පි, තතියම්පි)

පටිගාහක - ..... (ලකුණු 1)

දේශක - ..... (ලකුණු 2)

පටිගාහක - පස්සසි ආවුසො ! තා ආපත්තියො.

දේශක - ..... (ලකුණු 1)

පටිගාහක - ආයතිං ආවුසො ! සංවරෙය්‍යාසි.

දෙසක - ..... (ලකුණු 1)

පටිගාහක - සාධු ! සාධු !

දෙසක - ..... (ලකුණු 2)

දෙසක - අහං භන්තෙ ! දෙසනා දුක්කටං ආපත්තිං ආපජ්ජිං තං තුම්හමූලෙ පටිදෙසෙමි.

පටිගාහක - ..... (ලකුණු 1)

දෙසක - ..... (ලකුණු 1)

පටිගාහක - ආයතිං ආවුසො ! සංවරෙය්‍යාසි.

දෙසක - ..... (ලකුණු 1)

පටිගාහක - සාධු ! සාධු !

(2) (අ) ප්‍රණීත භෝජනයට ඇතුලත් වන්නේ මොනවාදැයි ? ලියන්න.
(ආ) ක්‍රීඩා පිණිස භික්ෂුණියක් ස්පර්ශ කරන භික්ෂුවට සිදුවන ඇවත කුමක්ද ?
(ඇ) සිවුරු දෙකක් සීමිත කාලයක් අධිෂ්ඨාන කරන්නද, නැවත ඒවා විකල්පනය ක අනුදන්නා ලදි, ඒ සිවුරු මොනවාද ?
(ඈ) පඤ්ච සහධාර්මිකයන් නම් කරන්න.
(ඉ) අලුත් පාත්‍රයක් බලාපොරොත්තු වන භික්ෂුව පරණ පාත්‍රයට බඳින කියක් පිරුණු පදු පාත්‍රය ලබාගත යුතුද ?
(ඊ) අතිරේක පාත්‍රයක් දරන්නාවූ භික්ෂුව දින කියක් පරම කොට එය දැරිය යුතුද ?
(උ) අලුත් සන්තථයක් කරවනු ලබන භික්ෂුව ඒ සඳහා තනිකර කළු,සුදු,හා කිඹුල් වණ්ණවූ එළ යොදු ගතයුතු වන්නෙ කවර අනුපාතයටද ?
(ඒ) සංඝ පවාරණ විනය කර්මයට භික්ෂූන් වහන්සේලා කීනමක් යහගාරි විය යුතුද ?
(ඓ) සිවුරට කැප රෙදි වර්ග ලියන්න.
(ඔ) ඇවැත් සිදුවීම නොදකින, ඒවාට පිලියම නොකරන භික්ෂුවට කරනු ලබන විනය කර්මය කුමක්ද
(ලකුණු 1×10 = 10)

3) (අ) "පාරාජිකො හොති" යන්නෙහි අර්ථ තුන පැහැදිලි කරන්න ? (ලකුණු 2)
(ආ) මුල් පාරාජිකා තතර පාලියෙන් ලියන්න. (ලකුණු 8)

(4) (අ) "සංඝාදිසේසෝ" යන පදයේ අර්ථය දක්වන්න. (ලකුණු 1)
(ආ) පඨමා පත්තික, යාව තතියක යනු කිම ඒවාට අදාළ වන සංඝාදිසේස ආපත්තීන් වෙන ශික්ෂාපද, නාම විශේෂයෙන් ලියන්න ? (ලකුණු 5)
(ඇ) උපසම්පන්න භික්ෂුවකට කරනු ලබන චෝදනාවේ ස්වභාව ආකාරයකින් කළ හැකි වේ පහත දෙක (ලකුණු 4

(5) (අ) පූබබකාරණා යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි ලියා විස්තර කරන්න. (ලකුණු 2
(ආ) පුබබ කිච්ච යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි ලියා විස්තර කරන්න. (ලකුණු 3
(ඇ) "උපොසථෝ" යන්න ඇසුරින් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5

(6) (අ) පටිවාසය හෙවත් පිටිවෙස ශ්‍රේෂ්ඨ පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 5
(ආ) භික්ෂූන් වහන්සේ නමක් සංඝාදිසේස ඇවතට පැමිණ විනයධර භික්ෂූන් වහන්සේ ග වෙත වැඩම කර උපදෙස් ලබා ගැනීමෙදී, විනයධර භික්ෂූන් වහන්සේ කියා සිටියේ ම හා අබ්භානයෙන් පමණක් නැගිසිටීම ප්‍රමාණවත් බවයි.
විනයධර භික්ෂුව එසේ කියන්නට හේතුව පහදා දෙන්න. (ලකුණු 1)
(ඇ) මානත හා අබ්භානය යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4

(7) (අ) යම් භික්ෂූන් වහන්සේ කෙනෙකුගේ අධිෂ්ඨාන කරන ලද, තුන් සිවුරෙන් එකක් අරුණ නැ අත්පස නොතිබීමෙන් එම සිවුර නියගිවුනා නොවෙයි, මෙයට හේතු දක්වන්න. (ලකුණු 3)
(ආ) තුන් සිවුරු අධිෂ්ඨාන කිරීමට පෙර කළ යුතු කෘත්‍ය ලියන්න. (ලකුණු 2)
(ඇ) තුන්සිවුරු අධිෂ්ඨාන කරන වාක්‍ය වෙන වෙනම ලියන්න. (ලකුණු 3
(ඇ) සිවුරු විකල්පනය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්දැයි ලියන්න. (ලකුණු

(8) පහත සඳහන් පාළි පාඨයන් විස්තර කරන්න.
(අ) ගාමාවා අරඤ්ඤාවා.
(ආ) සමගගසස සංඝසස.
(ඇ) අඤ්ඤත්‍ර උදක දන්තප්පෝනා.
(ඇ) මාතුගාමෝ
(ඉ) අඤ්ඤාදෘතිකාය භික්ඛුණියා. (ලකුණු 2×5 = 10

(9) (අ) ඒකාදස අභව්‍ය පුත්ගලයන් ලියන්න. (ලකුණු 2
(ආ) ශික්ෂා ප්‍රත්‍යඛ්‍යානය යන්න පහදා දෙන්න. (ලකුණු 5
(ඇ) සංවාස නාසනය, ලිංග නාසනය, දණ්ඩ කම්ම නාසනය යන මේවා විස්තර කරන්න.
(ලකුණු 3

(10) "යෝ පන භික්ඛු භූතස්මිං පවාරිතෝ අනතිරිත්තං ඛාදනීයං වා භොජනීයං වා ඛාදෙ භුඤ්ජෙය්‍ය වා පාචිත්තියං"
(අ) මෙම ශික්ෂා පදය පවසා ඇවැත් කොටසේ කුමන වර්ගයට අයත් ශික්ෂා පදයක් ද ?
(ලකුණු
(ආ) භූතස්මිං යන්නෙන් අදහස් කරනුයේ කවරෙක් දැයි ලියන්න. (ලකුණු 2
(ඇ) පවාරණයට පොහෝනා භෝජන වර්ග සහ පවාරණය සම්පූර්ණ වීමට අවශ්‍ය අංග ලි
(ලකුණු 5
(ඇ) ඛාදෙය්‍ය වා භුඤ්ජෙය්‍ය වා යන්නෙහි වෙනස ලියන්න. (ලකුණු 2

(11) (අ) සේඛියා සිකපද ව්‍යතික්‍රමණය කරන්නාවූ භික්ෂුවට සිදුවන ඇවත ලියන්න. (ලකුණු 1
(ආ) සේඛියාවල පරිමණ්ඩල වර්ගයේ මුල් ශික්ෂාපද දෙක ලියා තේරුම ලියන්න. (ලකුණු 4
(ඇ) යතක් වූ අධිකරණ සමථයන් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 3
(ඇ) තිණ වත්ථාරකෝ යන්න විස්තර කරන්න. (ලකුණු 2

(12) (අ) ගුත්ථ ප්‍රාතිමෝක්ෂය හා ශීල ප්‍රාතිමෝක්ෂය පහදා දෙන්න. (ලකුණු 2
(ආ) සප්තාපත්ති ස්කන්ධයන් ලියන්න. (ලකුණු 3
(ඇ) භික්ෂු භික්ෂුණී ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අයත් ශික්ෂා පද ගණන වෙන වෙනම ලියන්න.
(ලකුණු 2
(ඇ) එයින් භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අදාළ ශික්ෂා පද ඇවැත් අනුව බෙදියන ආකාරය දැ
(ලකුණු 3

2004

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ

ගරු උපසම්පද විනය පරීක්ෂණ ප්‍රශ්න පත්‍රය (වර්ෂ 2004)

1 වැනි 2 වැනි ප්‍රශ්න ඇතුලත්ව ප්‍රශ්න 10 කට පිළිතුරු සපයන්න.

පහත සඳහන් නිස්තැන් පුරවා ඇවැත් දෙසීමේ වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න. (භවක භික්ෂුවගේ ඇවැත් දෙසීම පමණක් ඇතුලත් කර ඇත.)

01. දෙසක..... (ලකුණු 01)
දුතියම්පි භදන්තෙ.
පටිග්ගාහක. සාධු! සාධු!!
දෙසක..... (ලකුණු 02)
පටිග්ගාහක - පස්සසි ආවුසො තා ආපත්තියො
දෙසක..... (ලකුණු 01)
පටිග්ගාහක - ආයතිං ආවුසො සංවරෙය්‍යසි.
දෙසක - ..... (ලකුණු 01)
පටිග්ගාහක - සාධු! සාධු!!
දෙසක - ..... (ලකුණු 02)
දුතියම්පි. තතියම්පි.

දෙසක - අහං හන්තෙ දෙයතා දුක්කටාපත්තිං අපජ්ජිං තං භූමිභමූලෙ පටිදෙසෙමි.
පටිග්ගාහක..... (ලකුණු 01)
දෙසක - ..... (ලකුණු 01)
පටිග්ගාහක - ආයතිං ආවුසො සංවරෙය්‍යාසි.
දෙසක - ..... (ලකුණු 01)
දුතියම්පි. තතියම්පි.
පටිග්ගාහක - සාධු! සාධු!!

02. (අ) වර්ණමාලයේ පවත්නා උපසම්පදාව ලියන්න.
(ආ) ජාත පාඨවියෙහි ප්‍රභේද ලියන්න.
(ඇ) සප්තවිධ ධාන්‍යවර්ග ලියන්න.
(ඈ) මහා වීකටයන් නම් කරන්න. මඹ, ඉඟුරු, කැකිරි, [illegible], ඇඹුල් ගෙඟ හැළුම.
(ඉ) යම් දෙයක් පළිගැනීමෙන් කාල්‍යයන් විනාශයටත් දෙකටම කැපවෙයි. ඒ මොනවා ද?.
(ඊ) ආචාර්‍යවරු පස්දෙනා ලියන්න.
(උ) "හිංසි" වර්ග පහ නම්කරන්න.
(ඌ) ඔඝෂාපද පැනවීමට හේතු වූ මහරහතන් වහන්සේලා දෙනමකගේ නම් ලියන්න.
(එ) ඔඝෂ ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ උද්දේශ වාර කීය ද?
(ඒ) පාත්‍ර නවය අනුරෙන් අධිෂ්ඨාන නො කළයුතු පාත්‍ර නම් කරන්න.
(ලකුණු 1 10 =10)

03. (අ) මුල් පාරාජිකා සතර පාළියෙන් ලියන්න. (ලකුණු 04)
(ආ) පස් විසි අවහාරය නම් කරන්න. (ලකුණු 06)

04. (අ) පොහොය කිරීමෙදී සඩඝයා සීමාවට රැස්වීමට පෙර හා පාමොක් උදෙසීමට පෙර කළයුතු පූර්ව කෘත්‍ය හා පූර්වකරණය වෙන වෙනම ලියා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04)
(ආ) නව විධ උපෝසථය ලියන්න. (ලකුණු 02)
(ඇ) "පන්තකල්ලන්ති" යන්න විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04)

05. (අ) සීමා පිළිබඳව හැකිතාක් ප්‍රභේද ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 02)
(ආ) සීමාවක් සම්මත කිරීමේ දී සැලකිල්ලට ගතයුතු ත්‍රිවිධ සම්පත්තීන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 03)
(ඇ) සංඝ කර්මය කෝප්පය නොවේ. යන්න පහද දෙන්න. (ලකුණු 05)

06. (අ) සංඝාදිසේස අපත්ති කෙතෙක් ද? (ලකුණු 01)
(ආ) එම ආපත්තීන් පඨමාපත්තික අපත්ති, යාවතතියක අපත්ති වශයෙන් වෙන් වෙන්ව ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 03)
(ඇ) වස් පහක් පිරීමට අසන්නයේ සිටින භික්ෂුවක් විනයධර භික්ෂූන් වහන්සේ තමන් සමීපයට පැමිණ පවසනුයේ "තමන් උපසපන් දිනයේ සිට වස් තුනක් යනතුරු කිසිදු ආකාරයක සංඝාදියෙහි ඇවතකට පත් නොවුනු බවත්, ඒට පසුකාලය තුළදී පත් වූ සංඝාදියෙහි ඇවැත් ගණන හා මැසුනු දින ගණන පිළිබඳව සිහිකිරීමක් නො කළ හැකි බවත් ය.
(1) මෙම භික්ෂුවට පිරිවෙස් දියයුතු තම් කවර පිරිවෙසක් දිය යුතු ද? එයට හේතු ලියන්න. (ලකුණු 02)
(2) මානත හා අබ්භාන යන විනය කර්මදෙක සිදුකර ගැනීමට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දෙන්න. (ලකුණු 04)

07. (අ) "සංවෙජනීයා සුඛා විසට්ඨි අඤ්ඤතු පුච්ඡාබන්ධා සංඝාදිසෙසෝ" යන්න කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 04)
(ආ) ප්‍රථම සංඝාදිසෙස ආපත්තියේ අංග ලියන්න. (ලකුණු 02)
(ඇ) සංඝභේදයට හේතුවන්නාවූ අටලොස් භේදකර වස්තු නම්කරන්න. (ලකුණු 04)

08. (අ) සුද්ධ පවිත්‍රි සිඛාපද කීය ද? ඒවායේ වර්ග නාම නම් කරන්න. (ලකුණු 03)
(ආ) පංච ගරු භාණ්ඩ නම් කරන්න. (ලකුණු 05)
(ඇ) "සමග්ගෙන සංඝෙන" යන්න පහදා දෙන්න. (ලකුණු 02)

09. (අ) තුන් සිවුරු අධිෂ්ඨානයට පොහොසතා ප්‍රභේද දක්වන්න. (ලකුණු 03)
(ආ) තුන් සිවුරු හා පාත්‍ර අධිෂ්ඨාන කරන පිළිවෙල දක්වන්න. (අධිෂ්ඨාන විසඳන ද පිළිසඳහා ඇතුලත් විය යුතුය) (ලකුණු 04)
(ඇ) වස්සික සාටිකය හා කණ්ඩුපටිච්ඡාදිය යන්න විස්තර කරන්න. (ලකුණු 03)

10. (අ) නිසග්ග පවිත්‍රි වර්ග කීය ද? වර්ග නම් කරන්න. (ලකුණු 02)
(ආ) යත්තාකාමීය නිසග්ගි වස්තු නම් කරන්න. (ලකුණු 02)
(ඇ) "සන්නිධිකාරකං පරිභුඤ්ජිතබ්බාති" කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 03)
(ඇ) පරිජ්, සහවෙස්, ථුලසි, පවිත්, දුකුලා සියල්ලට පත්වුනේ කොරු කීයාය. පහද දෙන්න. (ලකුණු 03)

11. (අ) සේඛියාවල වර්ග නාම (වග්ග) ලියන්න. (ලකුණු 02)
(ආ) "පරිමණ්ඩලං නිවාසෙස්සාමි" යන්න පහදා දෙන්න. (ලකුණු 03)
(ඇ) තවක භික්ෂුවක් දෝස සහිතව අදහස හැදී සිටිනවා දැක්වූවාවූ අන්‍ය භික්ෂුවක් ඔහුට දුකුලාවෙත් වෝදනා නගයි. තවක භික්ෂුව අවසරගෙන දුකුලාවක් සිදු නොවුනා යන්නට කරුණු දක්වයි. තවක භික්ෂුව දක්වන්නාවූ කරුණු මොනවාද? (ලකුණු 03)
(ඇ) සෙඛියා හැන්දපත තුළ දහම් දෙසීම සම්බන්ධව පනවා ඇති සෙඛියා කීය ද? (ලකුණු 02)

12. (අ) අධිකරණ කීය ද? ඒ මොනවා ද? (ලකුණු 02)
(ආ) සන්නිපාත යන්න විස්තර කරන්න. (ලකුණු 02)
(ඇ) සද්ධෙය්‍යවචසා, අනියතෝ, යෙභුය්‍යසිකාති, අමූළ්හවිනයාරහං පටිඤ්ඤාය, සතිවිනයාරහේති යන මෙවායින් තුනක් තෝරා ගෙන විස්තර කරන්න. (ලකුණු 06)

2005

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ ගරු උපසම්පද විනය පරීක්ෂණය 2005

කාළය පැය 3 ½

1 වැනි 2 වැනි ප්‍රශ්ණ ඇතුලත්ව ප්‍රශ්ණ 10 කට පිලිතුරු සපයන්න.

(1) පහත සඳහන් හිස්තැන් පුරවා ඇවැත් දෙසීමේ වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න (නවක භික්ෂුවගේ ඇවත් දෙසීම පමණක් ඇතුලත්කොට ඇත)

දෙසක - ඔකාස අහං භනෙත සබ්බාපත්තියො ආරොචෙමි,
(දුතියම්පි / තතියම්පි)
පටිගාහක - ..... (ලකුණු 1 යි)
දෙසක - ..... (ලකුණු 2 යි)
පටිගාහක - පස්සසි ආවුසො ! තා ආපත්තියො,
දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)
පටිගාහක - ආයතිං ආවුසො ! සංවරෙය්‍යාසි,
දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)
පටිගාහක - සාධු ! සාධු !
දෙසක - ..... (ලකුණු 2 යි)
දෙසක - අහං භනෙත දෙසනා දුක්කටං ආපත්තිං ආපජ්ජිං තං තුම්හමූලෙ පටිදෙසෙමි,
පටිගාහක - ..... (ලකුණු 1 යි)
දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)
පටිගාහක - ආයතිං ආවුසො ! සංවරෙය්‍යාසි,
දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)
පටිගාහක - සාධු ! සාධු !

(2) (අ) ආහාර පිළිගැනීමේදී හා විනය කර්ම කිරීමේ අත්පස ප්‍රමාණය ලියා දක්වන්න.
(ආ) සත්තාහකාලික නිසග්ගි වස්තු ලියන්න.
(ඇ) සතියේ දවස් පාළි ක්‍රමයට ලියා දක්වන්න.
(ඈ) භික්ඛු වර්ග පහ නම්කරන්න.
(ඉ) පාටිදේසනීය සිකපද කීයද ?
(ඊ) "සමපජාන මුසාවාදෙ පාචිත්තියං,, යන ශික්ෂාපදය කවුරුන් උදෙසා පනවන ලද්දේද ?
(උ) පඤ්ච භෝජනය ලියන්න.
(ඌ) අලුත් සන්ථතයක් කරවිනු ලබන භික්ෂුව ඒ සඳහා කළු, සුදු හා කිඹුල් වර්ණ වූ එළු ලොම් යොදගත යුත්තේ කවර අනුපාතයකටද ?
(එ) පඤ්ච සහධාර්මිකයන් නම්කරන්න.
(ඒ) "පරස්ස අංගජාතං මුඛෙන ගණ්හාති ,, යන්නෙන් කවර ආපත්තියක් කියවෙයිද ? (ලකුණු 1×10 -10)

(3) (අ) මුල් පාරාජිකා හතර පාළියෙන් ලියන්න. (ලකුණු 4 යි)
(ආ) ප්‍රථම පාරාජිකාවේ සමතිස් මාර්ගය ලියන්න. (ලකුණු 6 යි)

(4) (අ) සීමා සම්බන්ධ ප්‍රභේද හැකිතාක් දක්වන්න. (ලකුණු 2 යි)
(ආ) ඒකාදස විපත් සීමා නම් කරන්න. (ලකුණු 5 යි)
(ඇ) සීමාවක් සම්මත කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගතයුතු ත්‍රිවිධ සම්පත්ති ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 3 යි)

(5) (අ) පොහොය කිරීමේදී සංඝයා සීමාවට රැස්වීමට පෙර හා පාමොක් දෙසීමට පෙර කළයුතු පූර්වකෘත්‍ය වෙන වෙනම ලියා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5 යි)
(ආ) ''උපොසථො,, යන්න කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5 යි)

(6) (අ) ''සංඝාදිසෙසො,, යන පදයේ අර්ථය දක්වන්න. (ලකුණු 2 යි)
(ආ) සංඝාදිසෙස ආපත්ති කෙතෙක්ද ? (ලකුණු 1 යි)
(ඇ) එම ආපත්ති පඨමාපත්තික, යාවතතියක ආපත්ති වශයෙන් වෙන් වෙන්ව ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 3 යි)
(ඈ) සංඝාදිසෙස ඇවතක් ප්‍රතිච්ඡාදනය වීම කෙරෙහි බලපාන කරුණු ලියා පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4 යි

(7) භික්ෂුවක් සංඝාදිසෙස ඇවතකට පැමිණ දින හතරක් එය වසා ඇවැත් දෙසීම සිදු කරන ලදි සිදුවූ ඇවතට පිරිවෙසක් ලබාගෙන දින දෙකක් පිරිවෙස පූරණ අතරතුරේදි නැවත සංඝාදිසේස ඇවතකට පත්වන ලදි.

(අ) නැවත පිරිවෙස සම්පූර්ණ කරගැනීමට උපදෙස් දෙන්න. (ලකුණු 4 යි)
(ආ) මානත, අබ්භාන යන විනය කර්ම දෙක විස්තර කරන්න. (ලකුණු 4 යි)
(ඇ) ''ඔතිණ්ණා විපරිණතෙන චිතෙතන,, යන්න පහදා දෙන්න. (ලකුණු 2

(8) (අ) අදින්නාදන පාරාජිකාවේ ථෙය්‍යාවහාර පංචකය ලියා කුසාවහාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4 යි)
(ආ) අදින්නාදනයේ ශප්තදශාකාරයේ සඳහන් අංග පහ ලියන්න. (ලකුණු 2 යි)
(ඇ) එහි ආපත්තිවාර පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4 යි)

(9) (අ) තුන් සිවුරු අධිෂ්ඨානය කිරීමට පෙර කළයුතු කෘත්‍ය ලියන්න. (ලකුණු 2 යි)
(ආ) තුන්සිවුරු හා පාත්‍රය අධිෂ්ඨාන කරන වාක්‍ය වෙන වෙනම ලියන්න. (ලකුණු 4 යි)
(ඇ) තුන්සිවුරු අත්පස නොතිබීම නිසා නිසගි විය. නිස දෙසන වාක්‍ය ලියන්න. (ලකුණු 4 යි)

(10) (අ) සේඛියාවල වර්ග නාම (වගග) ලියන්න. (ලකුණු 2 යි)
(ආ) සුරු සුරු වර්ගයේ මුල සිකපද දෙක පාළියෙන් ලියා තේරුම ලියන්න. (ලකුණු 4 යි)
(ඇ) සෙඛියා සිකපද ව්‍යතික්‍රමණය කරන භික්ෂුවට වන ඇවත ලියන්න. (ලකුණු 1 යි)
(ඈ) සතක්වූ අධිකරණ සමථයන් ලියන්න. (ලකුණු 3 යි)

(11) ''යො පන භික්ඛු අනුපසම්පන්නෙන උත්තරිං දිරත්තතිරත්තං සහසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය පාචිත්තියං,,

(අ) මෙම සිකපදය පවිති ඇවැත් කොටසේ කුමණ වර්ගයට අයත් සිකපදයක්ද ? (ලකුණු 1 යි)
(ආ) ''අනුපසම්පන්නෙන උත්තරිං දිරත්තතිරත්තං සහසෙය්‍යං,, යන වචන විස්තර කරන්න. (ලකුණු 3 යි)
(ඇ) භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ උද්දේස වාර කීයද ? ඒවා නම් කරන්න. (ලකුණු 3 යි)
(ඈ) සුද්ධ පවිති සිකපද කීයද ? එහි වර්ග නවය නම් කරන්න. (ලකුණු 3 යි)

(12) පහත සඳහන් පාළි පාඨයන් විස්තර කරන්න.

(අ) 'තිණනං ධම්මානං අඤ්ඤතරෙන වදෙය්‍ය,.
(ආ) 'පුරාණ චීවරං ධොවාපෙය්‍ය,.
(ඇ) 'අනාදරියෙ,.
(ඈ) 'සුගත චීවරය,.
(ඉ) 'නිසීදනය,.

(ලකුණු 2×5 -10)

2006

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ
ගරු උපසම්පද විනය පරීක්ෂණය 2006

කාලය පැය 3 1/2

1 වැනි 2 වැනි ප්‍රශ්ණ ඇතුලත්ව ප්‍රශ්ණ 10 කට පිලිතුරු සපයන්න.

(1) පහත සඳහන් හිස්තැන් පුරවා ඇවැත් දෙසීමේ වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න. (නවක භික්ෂුවගේ ඇවැත් දෙසීම පමණක් ඇතුලත්කොට ඇත)

දෙසක - ඔකාස අහං භනෙත සඩ්ඝාපත්තියො ආරොවෙමි.

(දුතියම්පි / තතියම්පි)

පටිගාහක - ..... (ලකුණු 1 යි)

දෙසක - ..... (ලකුණු 2 යි)

පටිගාහක - පස්සසි ආවුසො। තා ආපත්තියො.

දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)

පටිගාහක - ආයතිං ආවුසො। සංවරෙය්‍යාසි.

දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)

පටිගාහක - සාධු। සාධු।

දෙසක - ..... (ලකුණු 2 යි)

දෙසක - අහං භනෙත දෙසනා දුක්කටං ආපත්තිං ආපජ්ජිං තං තුම්හමූලෙ පටිදෙසෙමි.

පටිගාහක - ..... (ලකුණු 1 යි)

දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)

පටිගාහක - ආයතිං ආවුසො। සංවරෙය්‍යාසි.

දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)

පටිගාහක - සාධු। සාධු।

(2) (අ) භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අයත් මුළු ශික්ෂාපද ගණන කියද ?

(ආ) චීවරයට අනුදැල වදළ නුල් වර්ග ලියන්න ?

(ඇ) කාලික හතර ලියන්න.

(ඈ) පොහොය කිරීමේදී පැවැතිය යුතු අත්පස කොපමනද ?

(ඉ) පරාජිකා ආපත්තිස්කන්ධයෙන් පත්වෙන විපත්තිය ලියන්න.

(ඊ) සත්තාහ කාලික නිසඟි වස්තු ලියන්න.

(උ) සෘතුවකට කවර කවර පෝයන් වාතුද්දසී පෝය වන්නේද ?

(ඌ) වැසි සළුවට අදල දිග පළල කොපමනද ?

(එ) ජාත පෘථිවියෙහි ප්‍රභේද ලියන්න.

(ඒ) සුගත චීවරට මධ්‍යම පුරුෂයෙකුගේ අතින් චියත් කියද ? (ලකුණු 1 ×10)

(3) (අ) වතු විසනි පරිපි (විසිහතරක්වූ) කොටස් වශයෙන් ලියා දක්වන්න. (ලකුණු 6)

(ආ) සාධාරණ පරිපි හතර පාළියෙන් ලියන්න (ලකුණු 4)

(4) (අ) ඇදින්නාදනා පාරාජිකාවේ නානා භාණ්ඩ පංචකය ලියා ආදියෙය්‍ය යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 4)

(ආ) අදින්නාදනා පාරාජිකාවට අයත් අංග ලියන්න (ලකුණු 2)

(ඇ) ශික්ෂා ප්‍රත්‍යඛානය යන්න විස්තර කරන්න. (ලකුණු 4)

(5) (අ) පොහොය කිරීමේදී සංඝයා සීමාවට රැස්වීමට පෙර හා පාමොක් දෙසීමට පෙර කළයුතු පූර්වකෘත්‍ය වෙන වෙනම ලියා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 4)

(ආ) "උපොසථො" යන්න කෙටියෙන් පහද දෙන්න (ලකුණු 3)

(ඇ) අෂ්ඨවිධ උපසම්පදාව ලියා වර්ථමානයේ පවතින උපසම්පදාව ලියන්න. (ලකුණු 3)

(6) (අ) භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අයත් ආපත්ති පෙපජ්ජාමිනි, උපඨානගාමිනි, දේශනාගාමිනි වශයෙන් වෙන් කරන්න. (ලකුණු 3)

(ආ) සංඝාදිසෙස සිඛාපද පඨමාපත්තික යාව තතියක වශයෙන් වෙන් වෙන්ව ලියන්නි (ලකුණු 3)

(ඇ) උපසපන් භික්ෂුවකට කරනු ලබන චෝදනා සතර ආකාරයකින් කළ හැකි වේ. පහද දෙන්න (ලකුණු 4)

(7) (අ) පරිවාසය හෙවත් පිරිවෙස යන්න පැහැදිලි කරන්න (ලකුණු 5)

(ආ) භික්ෂුවක් දින කීපයකදීම සංඝාදිසේස ඇවතට පැමිණි බව ප්‍රකාශ කරයි කරුනු විමසීමේදී ඒ හැම දිනයේදීම පසුදින අරුණ නැගීමට පෙර සමාන සංවාස භික්ෂුවක් ලග ඇවැත් දෙසූ බව ප්‍රකාශ කරයි. ඇවතින් නැගී සිටීම දක්වාම උපදෙස් දෙන්න. (ලකුණු 5)

(8) (අ) තුන්සිවුරු අධිෂ්ඨානයට පෙර කළයුතු කෘත්‍ය ලියන්න. (ලකුණු 2)

(ආ) තුන්සිවුරු අධිෂ්ඨාන කරන වාක්‍ය වෙන වෙනම ලියන්න. (ලකුණු 3)

(ඇ) විකල්පනය කළයුතු චීවර මොනවාද ? (ලකුණු 3)

(ඇ) සිවුරු දෙකක් සීමිත කාලයක් අධිෂ්ඨාන කළයුතු මෙන්ම විකල්පනයද කළයුතු වෙයි. ඒ සිවුරු මොනවාද ? (ලකුණු 2)

(9) (අ) "යො පන භික්ඛු ජානං යථා ධම්මං නිහතාධිකරණං පුන කම්මාය උක්කොටෙය්‍ය පාචිත්තියං" මෙම ශික්ෂාපදය පඤ්ඤත්ති ඇවැත් කොටසෙහි කුමන වර්ගයට අයත් ශික්ෂා පදයක්ද ? (ලකුණු 2)

(ආ) යථා ධම්මං - නිහතාධිකරණං උක්කොටෙය්‍ය යන පද විස්තර කරන්න. (ලකුණු 3)

(ඇ) මෙම ශික්ෂාපදය කවුරුන් උදෙසා කොහිදී පනවන ලද්දේද ? (ලකුණු 2)

(ඇ) අධිකරණ සමතයන් ලියන්න. (ලකුණු 3)

(10) (අ) සේඛියාවල සක්කච්ච වර්ගයේ මුල් ශික්ෂා පද දෙක පාලියෙන් ලියා සිංහල අර්ථය ලියන්න (ලකුණු 4)

(ආ) (1) න සුරු සුරු කාරකං භුඤ්ජිස්සාමීති යන ශික්ෂා පදය ..... නුවරදී ..... අරභයා පනවන ලදී. (ලකුණු 1)

(2) සක්කච්චකං පත්තෙ දේවනං, සාමිසෙන හත්ථෙන යන ශික්ෂා පදය ..... දනවුවේදී..... අරභයා පනවන ලදී. (ලකුණු 1)

(3) අනෙකුත් සියළු සේඛියා ශික්ෂා පද ..... නුවරදී ..... අරභයා පනවන ලදී. (ලකුණු 1)

(ඇ) සේඛියා සිකපද ව්‍යතික්‍රමණය කරන භික්ෂුවට සිදුවන ඇවැත ලියන්න. (ලකුණු 1)

(ඇ) සේඛියා තුල හෝජනය සඳහා කෙතෙක් ශික්ෂාපද පනවා තිබේද ? (ලකුණු 1)

(11) පහත සඳහන් පාලි පාඨයන් විස්තරකොට ජවා කවර ආපත්තියකට සම්බන්ධව ඇත්තේදැයි ලියන්න.

(අ) එකො එකාය.

(ආ) අතිරේක පත්තෝ

(ඇ) අගිලානො

(ඇ) පුබ්බෙ අනිමත්තිතො.

(ඉ) හත්ථනිද්ධුනකං. (ලකුණු 2 × 5)

(12) පහත සඳහන් සිදුවීම් වලදී භාවිතා කරන විනය කර්ම වාක්‍ය ලියන්න

(අ) දස දිනක් නොඉක්මවූ නිසගි සිවුරේ නිස දෙසීම.

(ආ) චීවර විකප්පනය.

(ඇ) ආචරියග්ගහණය.

(ඇ) ඡන්දයදීමේදී

(ඵ) තුන්සිවුරු පච්චුද්ධරණය. (ලකුණු 2 × 5)

2007

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ
ගරු උපසම්පද විනය පරීක්ෂණය 2007 අප්‍රේල්

කාලය පැය 3 1/2

1 වැනි 2 වැනි ප්‍රශ්ණ ඇතුලත්ව ප්‍රශ්ණ 10 කට පිලිතුරු සපයන්න.

(1) පහත සඳහන් හිස්තැන් පුරවා ඇවැත් දෙසීමේ වාක්‍ය සම්පූර්ණ කරන්න. (නවක භික්ෂුවගේ ඇවැත් දෙසීම පමණක් ඇතුලත් කොට ඇත)

දෙසක - ඔකාස අහං භනෙත සඞ්ඝාපත්තියො ආරොවෙමි.

(දුතියම්පි / තතියම්පි)

පටිගාහක - ..... (ලකුණු 1 යි)

දෙසක - ..... (ලකුණු 2 යි)

පටිගාහක - පස්සසි ආවුසො ? තා ආපත්තියො.

දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)

පටිගාහක - ආයතිං ආවුසො ? සංවරෙය්‍යාසි.

දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)

පටිගාහක - සාධු ? සාධු ?

දෙසක - ..... (ලකුණු 2 යි)

දෙසක - අහං භනෙත දෙසනා දුක්කටං ආපත්තිං ආපජ්ජිං තං තුම්හමූලෙ පටිදෙසෙමි.

පටිගාහක - ..... (ලකුණු 1 යි)

දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)

පටිගාහක - ආයතිං ආවුසො ? සංවරෙය්‍යාසි.

දෙසක - ..... (ලකුණු 1 යි)

පටිගාහක - සාධු ? සාධු ?

(2) (අ) සොනකය, මොග්ගලිපුත්තතිස්සය, දසකය, උපාලිය, සිග්ගවය යන සංගීති කාරක භික්ෂූන් වහන්සේලා අතුරින් එකිනෙක සංගායනාවට දායකත්වය ලබා දුන් භික්ෂූන් වහන්සේලා වෙන වෙනම ලියන්න.

(ආ) චතු වාර්ෂික සංඝයාට කළ නොහැකි විනය කර්ම නම් කරන්න.

(ඇ) 'උභයානි බොජනස්ස ප්‍රාතිමොක්ඛානි විත්ථාරෙන ස්වාගතානි හොන්ති' යන්නෙන් කවර ප්‍රාතිමොක්ෂයක් අදහස් කළාද ?

(ඈ) සිවුරේ අධිෂ්ඨාන බිඳෙන ආකාර අතුරින් තුන් සිවුරට පමණක් ආවේනික ක්‍රමය කුමක්ද ?

(ඉ) මුතු, මැණික්, පිළිගැනීමේදී සිදුවන ඇවත ලියන්න.

(ඊ) යම් භික්ෂුවක් සිවුරු පිරිකර වෙනත් අයෙකුට (සහ ධාර්මිකයන් හැර) දී තමාට අවශ්‍ය කරණ පොත් පත් ගෙන්වා ගන්නේ නම් කවර ඇවතකට පත්වන්නේද ?

(උ) පරස්ස අඞ්ගජාතේ අභිනිසීදති යන්නෙන් කවර ආපත්තියක් කියවෙයිද ?

(ඌ) සංඝාදිසෙස ආපත්තිස්කන්ධයන්ගෙන් පත්වෙන විපත්තිය ලියන්න.

(එ) ප්‍රණීත භොජනයට ඇතුලත් දෑ ලියන්න.

(ඒ) විකල්පනයට පොහොනා සිවුරේ අවම ප්‍රමාණය ලියන්න.

(ලකුණු 1 ×10)

(3) (අ) "පාරාජිකො හොති" යන්නෙහි අර්ථය පහදා දෙන්න. (ලකුණු 2)

(ආ) පාරාජිකා තුනර පාළියෙන් ලියන්න (ලකුණු 4)

(ඇ) ප්‍රථම පාරාජිකා වේ සමනිස් මාර්ගය ලියන්න (ලකුණු 4)

(4) (අ) පහත පාරාජිකාවට අදාල වන පහත සඳහන් පද විස්තර කරන්න.

මනුස්ස විග්ගහං, සංවිච්ච, මරණ වණ්ණංවා සංවණ්ණෙය්‍ය (ලකුණු 3)

(ආ) පාණො, පාණාතිපාතො, පාණාතිපාති යන පද පහදා දෙන්න (ලකුණු 3)

(ඇ) තුන්වෙනි පාරාජිකාවට අදාල අංග ලියන්න. (ලකුණු 4)

(5) (අ) පොහොය කිරීමේදී සංඝයා සීමාවට රැස්වීමට පෙර හා පාමොක් උදෙසීමට පෙර කළයුතු පුළුවන් කරණ පූර්ව කෘත්‍යය පහදන්න. (ලකුණු 4)

(ආ) එක් විසි වජ්ජනීය පුද්ගලයින් නම් කරන්න. (ලකුණු 4)

(ඇ) ත්‍රිවිධ උකඛිත්තයන් සමග පාමොක් දෙසන භික්ෂුව පත්වන ඇවත ලියන්න (ලකුණු 2)

(6) (අ) සංඝාදිසෙස ආපත්තිහු කෙතෙක්ද ? (ලකුණු 1)

(ආ) පඨමාපත්තික, ඣාවතනියක යනු කිම ? සංඝාදිසෙස ආපත්ති 13 මෙම දෙකට වෙන්කර දක්වන්න. (ලකුණු 4)

(ඇ) සංඝාදිසෙස ඇවත් ප්‍රතිවිජාදනය වීම කෙරෙහි බලපාන කරුණු ලියා පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 5)

(7) (අ) සීමා සම්බන්ධ ප්‍රභේද හැකිතාක් දක්වන්න (ලකුණු 2)

(ආ) ඒකාදස විපත් සීමා නම් කරන්න. (ලකුණු 3)

(ඇ) සංඝ කර්මය කෝප්පය නොවේ යන්න පහදා දෙන්න. (ලකුණු 5)

(8) (අ) කඨිනාස්තරණය යනු කුමක්ද ? (ලකුණු 5)

(ආ) භික්ෂූන්ට ලැබෙන කඨිනානිසංස පහ ලියන්න. (ලකුණු 5)

(9) (අ) උපසම්පදව යනු කුමක්ද ? (ලකුණු 2)

(ආ) අෂ්ඨවිධ උපසම්පදව ලියා, වර්තමානයේ පවතින උපසම්පදව ලියන්න. (ලකුණු 3)

(ඇ) උපසම්පදවට අහවුන පුද්ගලයො කවරහු ද ? (ලකුණු 3)

(ඇ) "ගබ්භගබ්භෙෝපි පරිපුණ්ණ වීසොතෙවව සංඛං ගවජති" යන්න පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 2)

(10) පහත සඳහන් පාලි පාඨයන් විස්තර කොට ඒවා කවර ආපත්තියකට සම්බන්ධව ඇත්තේදැයි ලියන්න.

(අ) අටඨංගුල පාදකං (ලකුණු 4)

(ආ) සෙඛසම්මතානි

(ඇ) අනතිරිතෙතන

(ඇ) අතතනොපරිණාමෙය්‍ය

(ඉ) සුපටිවජ්ජනෙතා (ලකුණු 2 × 5)

(11) (අ) මානත හා අබ්භානය විස්තර කරන්න. (ලකුණු 5)

(ආ) සුද්ධ පවිති වර්ග නාම ලියන්න (ලකුණු 2)

(ඇ) සේඛියා වල වර්ග නාම ලියා දහම් දෙසීම සම්බන්ධව සේඛියා සිකපද කොපමණ පණවා තිබෙදැයි ලියන්න(ලකුණු 3)

(12) පහත සඳහන් සිදුවීම් වලදී භාවිතා කරන විනය කර්ම වාක්‍ය ලියන්න

(අ) පාත්‍රය පච්චුද්ධරණය කිරීම.

(ආ) සිවුරු විකප්පනය කිරීම.

(ඇ) නිසගි වූ තුන් සිවුරේ නිස දෙසීම.

(ඇ) තුන් සිවුරු අධිෂ්ඨානය කිරීම.

(ඉ) ඡන්දය දීම. (ලකුණු 2 × 5)

2008

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංසථාවේ

වාර්ෂික ගරු උපසම්පදා විනය පරීක්ෂණය

2008 අප්‍රේල් 21

නම :- .....

ලිපිනය :- .....

කාලය පැ: 03 යි. පළමුවැනි ප්‍රශ්න 5 ඇතුළු ප්‍රශ්න 10 ට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

---

1. I පුබ්බකරණ, පුබ්බකිච්ච, පහත කවුළු සඳහන් ගාථා ලියන්න.?

II ප අතිමොක්ඛං, අතිපමොක්ඛං, අති සෙට්ඨං, අති උත්තමං යන වචන වලින් විස්තර කෙරෙන වචනය කුමක්ද?

2. I උභය ප්‍රාතිමොක්ෂයෙහි දේශිත උද්දේස කියද? ඒවා වෙන වෙනම ලියන්න?

II භික්ෂු ප්‍රාතිමොක්ෂයෙහි ඇති, භික්ෂුණී ප්‍රාතිමොක්ෂයෙහි නැති උද්දේසය නම් කරන්න?

3. I මාතිකට්ඨ කථාවෙහි සඳහන් "පුද්ගල සමූහයකට" කියන වචනයක් ඇත. ඒ නම කුමක්ද?

II විනය කර්මයන්හිදී සඞ්ඝයා පස් වැදෑරුම් වෙයි. ඒ අනුව ඒ ඒ සඟ පිරිස්- වලට කළ හැකි නොකළ හැකි විනය කර්මයන් ලියන්න. ?

4. I "සාමග්ගි උපොසථ" දිනය යෙදෙනුයේ වසරේ කෙබඳු දිනයකදීද?

II "ඒකාදස සීමා විපත්ති" නම් කර පහත සඳහන් පාළි වාක්‍ය බණ්ඩයෙන් හඳුන්වන සීමාව කුමක්දැයි ලියන්න?

* සවෙපි පොරාණකස්ස පුරත්ථිමාය දිසාය "අමෙබා" චෙව "ජම්බු චාති දෙව රුක්ඛා අඤ්ඤමඤ්ඤං සංසත්ත විටපා හොන්ති. තෙසූ අම්බස්ස පච්ඡිම දිසාභාගේ ජම්බු විහාර සීමා ච අනෙන්තා කත්වා අම්බං කිත්තෙත්ත්වා බද්ධා හොති. අථ පච්ඡා තස්ස විහාරස්ස පුරත්ථිමාය දිසාය විහාරෙ කතෙ සීමං බන්ධන්තා භික්ඛූ තං අම්බං අනෙන්තා කත්වා ජම්බුං කිත්තෙත්ත්වා බන්ධන්ති.

5. I උපසම්පදාවට නුසුදුසු පුද්ගලයන් 13 කි. ඔවුන් උපසම්පදා වීමට අභව්‍යයන් ලෙස සලකන්නේ වත්ථු, ඤත්ති, අනුසාවන, යන වචන අතුරෙන් කවර වචනයකින්ද?

II සියලු ශික්ෂාපදයන් පැණවීමේදී නගරයක් හෝ ජනපදයක් මුල් කරගෙනම පණවා ඇත. පහත සඳහන් නගර අතුරෙන් අදාළ නොවන නගරය තෝරා ලියන්න?

(වෙසාලි, රාජගහ, සාවත්ථි, ආලවි, කොසම්බි, සක්ක, භග්ගු, වෙරඤ්ජා)

6. I නොඋපන් දෝෂයෙහි පණවන ලද ඤත්තිය ලියා එය කවුරුන් සඳහා පණවන ලද්දේ දැයි ලියන්න?

II සාමණේර භික්ෂුවකට කවර සතෙක් හෝ මරණයට පත් කිරීම පාරාජිකාවට හේතුවේ. එහෙත් උපසපන් භික්ෂුවක් විසින් තිරිසන් සතෙක් සහ මනුෂ්‍ය ජාතිකයෙක් මරණයට පත් කළහොත් සිදුවන ආපත්ති වෙන වෙනම ලියන්න?

07. I සතර වැනි පාරාජිකාවේ දෙසිත " අඤ්ඤත්‍ර අධිමානා" යන වචන වලින් අදහස් කරන අධිමානය උපදින්නේ කෙබඳු පුද්ගලයෙකුට කවර අවස්ථාවකදී දැයි පහදා ලියන්න?

II "සඤ්ඤා ආදිමහි චෙව සෙසෙව ඉච්චිතබ්බා අඤ්ඤාති සඞ්ඝාදි සෙසො" යනුවෙන් මාතිකට්ඨ කථාවේ සඳහන් පාළි වාක්‍යයට අනුව සංඝයා අවශ්‍යවන අවස්ථාවන් මොනවාදැයි සැකෙවින් ලියන්න?

08. I දෙවැනි සඞ්ඝාදිසෙසාපත්තියට අනුව, හත්ථගාහ, වෙණිගාහ, අඤ්ඤත්‍ර තරසස්සවා අංගසස පරාමසනං, යන වචන වල තේරුම ලියා "කාය සංසර්ගයෙන් වරදට පත්වීමේ දී සම්පූර්ණ විය යුතු අංග කියද? ඒ මොනවාද?

II 8 වැනි සඟවෙසෙස් ඇවතෙහි සඳහන් "අනුද්ධං සෙය්‍ය" යන වචනයෙහි තේරුම ලියා, චෝදනා කළහැකි ආකාර සහ ඒවායේ නම් ලියන්න?

09. I ඇවතකට පත්විය හැකි හේතු කියද? ඒවා නම්කරන්න?

II **සිහි මඳිකම නිසා** පත්විය හැකි ඇවැත් දෙකක් ලියන්න?

---

10. I නිසඟි පවිතිවල චීවර වගීයේ 1-2-3 යන ශික්ෂාපද වල එකිනෙකට ඇති වෙනස පහදා ලියන්න?

II නිසඟි පවිති වල කෝසිය වගීයේ දේශිත නිසඟි වස්තු දුක්කට වස්තු පිළිගැනීමද, ගණු දෙනු කිරීමද, චීවරාදී කැප දේ නොසුදුසු පුද්ගලයන් සමඟ ගණු දෙනු කිරීමද වළක්වාලමින් වදාළ ශික්ෂාපද වෙන වෙනම ලියන්න

11. I පාත්‍ර වගී නවයෙකි. ඉන් අධිෂ්ඨාන නොකළ හැකි පාත්‍ර වගී කියද? ඒවා මොනවාද?

II විකාල භෝජන ශික්ෂාපදයෙහි "විකාලෙ" යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ සපා කෑමයි, මධ්‍යාහ්නයේ පටන් අරුණෝදය දක්වායි. මේ පිළිතුරු දෙකෙන් නිවැරදි පිළිතුර තෝරා ලියන්න.

12. I ප්‍රණීත භෝජන සහ පංච් භෝජනයන් වෙන වෙනම ලියා භෝජන පවාරණයේදී යෙදෙන අංග ලියන්න.

II උපසපන් භික්ෂුවකට යමක් නොපිළිගෙන වැළඳීම වරදෙකි. එහෙත් ගිහි සාමණේරාදීන් විසින් නොපිළිගන්වා වැළඳිය හැකි දේ සහ අවසථා ඇත. පහදා ලියන්න.

13. I ශුද්ධපවිති 92 වගී 9 ට බෙදා ඇත. එම වගී 9 ලියා යාවකාලික, යාම කාලික, සතතාහ කාලික, යාවජීවික, යන වචන වල තේරුමද ලියන්න.

II ධම් දේශනා පිළිබඳ සේඛියාවන්හි දේශිත සිකපද ගණන ලියා, නොගිලන් භික්ෂුවක් තණ කොළමත,පිරිසිදු ජලයෙහි, වැසිකිළි කිරීම, කැසි කිළි කිරීම සහ කෙළ ගැසීමෙන් සිදු වන වැරදි දෙක ලියන්න.

14. භික්ෂුවකගේ එදිනෙදා සිදුවෙන ක්‍රියාකාරකම් හා චීවරාදී පිරිකර පිළිබඳ අධිෂ්ඨාන විධි ලියන්න.

1. තුන්සිවුරු අධිෂ්ඨානය

2. පාත්‍ර අධිෂ්ඨානය

3. ඡන්දය සහ පිරිසිදු බව දීම

4. වස් සමාදානය

5. නිස සමාදන් වීම

2009

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ
වාර්ෂික ගරු උපසම්පද විනය පරීක්ෂණය

2009 අප්‍රේල් 20

01. 01. උපසම්පදාව යනු කුමක්ද?
02. උපසම්පද කුම කීයද? ඒවා මොනවාද?
03. වර්තමානයේ පවතින උපසම්පදාවේ නම කුමක්ද?
04. උපසම්පද වීමට අවශ්‍ය සුදුසුකම් මොනවාද?
05. උපසම්පදාවට අභව්‍යයෝ කවරහුද?

02. 01. "පාතිමොක්ඛ" යන්න පහද, ලියන්න?
02. ග්‍රන්ථ ප්‍රාතිමෝක්ෂය කී වැදෑරුම් ද? ඊට අදාළ සික්ඛා පද ගණන ලියන්න?
03. භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අයිති උද්දේස ලියා දක්වන්න?
04. පුබ්බ කරණ, පුබ්බ කිච්ච, පත්ත කල්ල මේවා පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් ලියන්න?
05. ගබ්භ වීසති උපසම්පදාව යනුවෙන් අදහස් කරන උපසම්පදාව කුමක්ද?

03. 01. පාරාජිකා හතර නම් කරන්න?
02. ප්‍රථම පාරාජිකාවේ දේශිත පාරාජිකාවට හේතුවන "සමතිස් මාර්ග" මොනවාද?
03. පස්විසි අවහාරයේ මූලික පද පහ ලියන්න?
04. "ගාමා වා අරඤ්ඤාවා" යන පද දෙක අයිති කවර පාරාජිකාවකට ද?
05. "සංඝාදිසෙස" කොපමණාද?

04. 01. "සීමා" යනුවෙන් අදහස් කරන සීමාවන් හි නම් ලියා වැදගත්කම ලියන්න?
02. සීමා සම්මතයේදී සැළකිළිමත් විය යුතු ත්‍රිවිධ සම්පත් මොනවාද?
03. විනය කර්මයන් හිදී සංඝයා පස් වැදෑරුම් වෙයි. ඒ ඒ සඟ පිරිස් වලට කළ හැකි, කළ නොහැකි, විනය කර්ම වෙන වෙනම ලියන්න.
04. කායසංසගීයෙන් වරදට පත්වීමේදී සම්පූර්ණ විය යුතු අංග කීයද? ඒ මොනවාද?
05. ඇවතට පත්විය හැකි හේතු කීයද? ඒවා නම් කරන්න?

05. 01. "සඤ්චේතනිකා සුක්කවිසට්ඨි අඤ්ඤත්‍ර සුපිනන්තා සංඝාදි සෙසො" යන්න කෙටියෙන් විස්තර කරන්න?
02. සංඝාදිසේස ආපත්ති 13 පඨමාපත්තික යාව තතියක වශයෙන් බෙද දක්වන්න?
03. "ඔතිණ්ණා විපරිනතෙන චිත්තෙන" යන්න පහද, ලියන්න?
04. පිරිවෙස, මානත, අබභාන යන වචන වල අර්ථය ලියා ඒවා භික්ෂු ජීවිතයට බලපාන අයුරු ලියන්න.
05. ප්‍රථම සංඝාදිසෙසාපත්තියට පැමිණෙන්නහු කරුණු සතරකින් යුක්ත විය යුතු. එම කරුණු සඳහන් ලියන්න?

06. 01. අනියත සිකපද දෙකෙහි එකිනෙකට ඇති වෙනස පහදන්න?
02. කඨිනස්ථාරණ විනය කර්ම සඳහා භික්ෂූන් පස් නමක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි?
03. භික්ෂූන්ට ලැබෙන කඨිනානිසංස පහ ලියන්න?
04. පඤ්ච භෝජන සහ පඤ්ච හෙසප්ප නම් කරන්න?
05. විකප්පනය කළයුතු චීවර මොනවාද?

07. පහත සඳහන් විනය කර්ම පාලියෙන් ලියන්න.
01. ආපත්ති දේශනය
02. ඡන්දය සහ පිරිසිදු බව කීම
03. තුන් සිවුරු අධිෂ්ඨානය
04. නිසඟි වූ තුන් සිවුරු පිළිබඳ නිස දෙසීම

08. 01. **ජාත රූප රජත සික්ක පදය අයිති වර්ගය සහ කීවැනි සික්කපදය දැයි ලියා එහි සිංහල තේරුම ලියන්න.**

02. යෝ පන භික්ඛු නානප්පකාරකං කය විඤ්ඤයං සමාපජ්ජෙය්‍ය නිසග්ගියං පාචිත්තියං. යන සික්කපදයේ තේරුම ලියා භික්ෂුවකට ගණු දෙනු කළහැකි අය නම් කරන්න?

03. ශුද්ධ පවිති වර්ග සහ ගණන ලියන්න?

04. සමපජාන මුසාවාද සික්කපදයෙහි නිදානය, පුද්ගලයා, වස්තුව ලියා දක්වන්න?

05. වස් පවාරණය සහ භෝජන පවාරණය දෙකෙකි. ඉන් භෝජන පවාරණයට අවශ්‍ය අංග වෙන වෙනම ලියන්න.

09. 01. "යම් භික්ෂුවක් අනුපසම්පන්නයෙකු සමඟ දෙතුන් රැයකට වඩා සයනය කරයි නම් පවිති වේ." මේ සික්කපදය පාළියෙන් ලියා නිදන කථාව කෙටියෙන් ලියන්න?

02. සේඛියා වර්ග සහ ගණන කීයද?

03. ධර්ම දේශනාවන් පිළිබඳ පණවා ඇති සේඛියාවන් කීයද?

04. දැනය වැළඳීමේදී මිශ්‍රකර (අනා) වැළඳීම තහනම්කර ඇත්තේ ද? හේතු දක්වන්න?

05. සප්ත අධිකරණයන් ලියන්න?

10. 01. ඔබ උපසම්පදා වන්නේ ඇයි? යනුවෙන් යමෙක් විමසුව හොත් ඔබේ පිළිතුර කුමක්ද?

02. පැවිදිවීමේ පටන් උපසම්පදාව දක්වා කරුණු ගොණුකර කුඩා රචනයක් ලියන්න?

2010

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ශ්‍රී කළ්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ
වාර්ෂික ගරු උපසම්පදා විනය පරීක්ෂණය.

2010 අප්‍රියෙල් 20 කාලය පැය 03½

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

---

(01) 01- සීල ග්‍රහණ වශයෙන් දෙවැදෑරුම් වන්නේ කුමක්ද?
02- ග්‍රහණ ප්‍රාතිමෝක්ෂයෙහි ප්‍රභේද නම් කරන්න.
03- භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයෙහි උද්දේස කීයද? ඒවා නම් කරන්න.
04- භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයෙහි ඇති භික්ෂුණී ප්‍රාතිමෝක්ෂයෙහි නැති උද්දේසය කුමක්ද?
05- සම්මුති සංඝයා පස් වැදෑරුම් වෙත්. නම් කරන්න.

(02) 01- චතු වගගික සංඝයාට නොකළහැකි, අතිරේක වීසති වග්ගික සංඝයාට කළ හැකි විනය කම් මොනවාද?
02- පොහොය කරන දින **චාතුද්දසී, පන්නරසී, සාමග්ගී** වශයෙන් තුනෙකී, ඒවායින් **සාමග්ගී** උපෝසථය යෙදෙන්නේ කවර දිනකදීද?
03- වර්ෂයකට පොහොය 24කී බෙදා දක්වන්න.
04- **පත්ත කල්ල** 4 සඳහන් ගාථාව ලියා ප්‍රාප්ත කාල 4 වෙනම ලියන්න.
05- වර්තමානයෙහි පවතින උපසම්පදාවේ නම කුමක්ද?

(03) 01- පාරාජිකා 4 නම්කරන්න.
02- ප්‍රථම පාරාජිකාවට අනුව **සමතිස් මාර්ග** යන් ලියා දක්වන්න.
03- අදින්නාදාන පාරාජිකාව පාලියෙන් ලියන්න.
04- **අදින්නං=**
ථෙය්‍යසංඛාතං=
ආදියෙය්‍ය= යන වචනවල තේරුම ලියන්න.
05- සොරකමක් කළ භික්ෂුව සිවිල් නීතියෙන් දඩුවම් නොලැබීමෙන් පරාජිකාවට පත්වේද? නොවේද?

(04) 01- දෙවැනි පාරාජිකාවේ නිදාන කථාව කෙටියෙන් ලියන්න.
02- **මනුස්ස විග්ගහ** පාරාජිකාව සිදුවීමට ප්‍රයෝග 6කී, ඒවා මොනවාද?
03- **සඤ්චිච්ච=**
මනුස්ස විග්ගහං= යන වචන වල කෙටි අතපී ලියන්න.
04- **වත්‍ථු කාලංච ඕකාසං - ආවුධං ඉරියාපථං**
තුලයිත්වා පංච ඨානානී - ධරෙය්‍යත්‍ථං විචක්ඛණාහී,
වත්‍ථු කාලෝච ඕකාසෝ - ආවුධං ඉරියා පථෝ
කිරියා විසෙසෝති ඉමෙ - ජ ආණනති නියාමකා,
ඉමම ගාථා දෙකෙහි පැහැදිළිකරන ආනත්ති ප්‍රයෝග වෙන වෙනම ලියන්න.
05- මනුෂ්‍යයෙක් වීම, ඒ බව දැන ගැනීම, චෙතනාව, උපක්‍රමය, මරණයට පත්වීම, ඉහත සඳහන් කරුණු පහ සම්පූර්ණ වීමෙන් සිදුවන ආපත්තිය කුමක්ද?

(05) 01- සතර වැනි පාරාජිකාව පාලියෙන් ලියන්න.
02- **උත්තරිමනුස්සධර්මයන්** යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ මොනවාද?
03- තමන් වෙත උතුරුමිනිස් දම් නැති බව දැන දැනම, ඒවා තමා වෙත ඇතිබව පැවසීම නිසා පත්වන පාරාජිකාව කුමක්ද?
04- සීල පාරි ශුද්ධිය අපේක්ෂා කරන භික්ෂුවකට, සංඝයා අවශ්‍යවන අවස්ථා තුනක් ලියන්න,
05- පළමු සංඝාදිසේසාපත්තිය පාලියෙන් ලියා එහි නිදානය, සමුට්ඨාන, ලක්ඛණ ලියන්න.

(06) 01- **කායසංසග්ගියේදී වරදට පත්වීමට අංග 5ක් සම්පූර්ණ වියයුතුයි, ඒවා මොනවාද?**
02- ඇවතට පත්විය හැකි හේතු කීයද? ඒවා මොනවාද?
03- සඟවෙසෙස් ඇවැත් පඨමා පත්තික, යාව තතියක වශයෙන් බෙදා දක්වන්න.
04- සංඝාධිසේසාපත්තිය පැවිජන්න වීමට හේතු 4ක් සම්පූර්ණ විය යුතුයි, ඒවා වෙන වෙනම ලියන්න.
05- **මහා සුද්ධන්ත පරිවාසය** සමාදන් වියයුත්තේ කෙබඳු භික්ෂුවක් විසින්ද?

(07) 01- **නිස්සග්ගිය** යන වචනයෙහි කෙටි තේරුම ලියන්න.
02- දස දිනකට අතිරේක චීවරයක් අනුදැන වදාළ හේතුව ලියන්න.
03- උපසපන් භික්ෂුවකට සංඝ සම්මතයෙන් තුන් සිවුරෙන් වෙන්ව සිටිය හැක- අදාළ කර්ම වාක්‍යයෙහි නම ලියන්න.
04- **නිසඟි පචිති කාණ්ඩයේ කෝසිය** වගීයේ දසවෙනි ශික්ෂාපදය පාලියෙන් ලියා, කය විකාරය යනු කුමක්දැයි පහදා ලියන්න.
05- සත්තාහ කාලික පංච භේසජ්ජයන් මොනවාද?

(08) 01- වැසි සලුවක් සොයාගැනීම සඳහා උත්සාහවන්ත වියයුතු මාසය කුමක්ද?
02- ශුද්ධ පවිති 92 වගීකර දක්වන්න.
03- තමා නොදුටු, නො ඇසූ, නොවිඳි, නොදත් දෙය දුටු, ඇසූ, විඳි, දත්, දෙය ලෙස කීම වරදකි. ඉහත සඳහන් සිංහල අර්ථය ඇති ආපත්තිය පාලියෙන් ලියන්න.
04- වැඩ නිම කළ තුන් සිවුරක් ඇති බව, පැරණි තුන් සිවුර පරිහරනයෙන් බැහැර කොට අළුත් එවා පරිහරණයට යොදාගන්නා අයුරු ලියන්න.
05- බීජ වගී පහ නම්කර එවා සිදීමෙන් සිදුවන ආපත්තිය ලියන්න.

(09) 01- විකාල භෝජන ශික්ෂාපදයෙහි සඳහන් **ඛාදනීය, භෝජනීය, විකාලෙ** යන වචන තුන පහදා ලියන්න.
02- **උදක දන්ත පොන** සිකපදයෙහි නිදන කථාව කෙටියෙන් ලියන්න.
03- පංච සහ ධාර්මිකයන් නම් කරන්න.
04- **යොපන භික්ඛු ධම්මිකානං කම්මානං පඤ්ඤං දත්වා පචජා භියන ධම්මං ආපජෙය්‍ය පාචිත්තියං** මෙම ශික්ෂා පදයෙහි දේශිත **ධම්මිකානං කම්මානං** යනුවෙන් අදහස් කරන විනය කර්ම කීයද? ඒවා නම් කරන්න.
05- භික්ෂු සංඝයාගේ සදාචාර පැවැත්මට අනුබල දෙන සිරිත් විරිත් සමූහය සේඛියා නමින් හදුන්වති. ඒවා කොපමණද? වගී කර දක්වන්න.

(10) 01- ඇවැත් දේශනා කිරීම
පන්දය සහ පිරිසුදු බව කීම
පිරිසුදු පොහොය කිරීම(දෙනමක් තෙනමක්)
අපලෝකනය කිරීම
වස් සමාදානය සහ පවාරණය, ඉහත සඳහන් කරුණු 5 පිළිබඳ පාලිවාක්‍යයන් ලියන්න.
02- පණ්ඩුපලාස පන්තිය, සාමණේර පැවිද්ද, පුහුණුකළයුතු බණ දහම්, උපසම්පදාව, සහ සුදුසුකම් ආචාර්‍ය්‍ය, උපාද්ධ්‍යය, නවක, මධ්‍යම, ස්ථවීර, මහා ථේර, දක්වා පැවිදි දිවියේ ඒ ඒ පියවරයන් ගොනුකර කුඩා රචනයක් ලියන්න.

2011

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ වාර්ෂික ගරු උපසම්පදා විනය පරීක්ෂණය

01 කොටස (බහුවරණ ප්‍රශ්න පත්‍රයේම පිළිතුරු සපයන්න)

2011 අප්‍රේල් 20 කාලය පැය 01

විභාග අංකයඃ- .....

විභාග මධ්‍යස්ථානයඃ- .....

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න.

ගැලපෙන පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරි අඳින්න

(01)ශික්ෂාපද ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අයත් නොවන්නේ

(i)සීල ප්‍රාතිමෝක්ෂය (ii)ග්‍රන්ථ ප්‍රාතිමෝක්ෂය (iii)ඕවාද ප්‍රාතිමෝක්ෂය (iv) ඤාණ ප්‍රාතිමෝක්ෂය

(v)භික්ඛු ප්‍රාතිමෝක්ෂය

(02)භික්ඛුණී ප්‍රාතිමෝක්ෂ ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අයත් නොවන්නේ

(i)නිදනුද්දේසය (ii)පාරාජිකුද්දේසය (iii)අනියතුද්දේසය (iv)සංඝාදිසෙසුද්දේසය (v)විත්ථාරුද්දේසය

(03)උභය ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ ශික්ෂා පද ගණන වන්නේ

(i) 220 (ii) 311 (iii) 227 (iv) 538 (v) 531

(04)පුබ්බ කරණ ගනයට අයත් වන්නේ

(i)ඡන්දය හා පිරිසිදු බව (ii)සෘතුව කීම (iii)අසූන් පැනවීම (iv)භික්ෂූන් ගණන කීම

(v)භික්ෂුණීන්ට ඕවාද දීම

(05)පත්තකල්ල ගණයට අයත් අංගයක් නොවන්නේ

(i)උපෝසථ දිනයක් වීම (ii)යටත් පිරිසෙන් භික්ෂූන් සතර නමක් හෝ වැඩි පිරිසක් වීම

(iii)අතුපතු ගා පහන් දල්වා තිබීම (iv)වස්තුසහාග ආපත්තීන් නොතිබීම

(v)දුරුකළ යුතු පුද්ගලයන් අත්පසින් බැහැර කිරීම

(02)(01)සම්මුති සංඝ ගණයට අයත් නොවන්නේ

(i)චතු වග්ග (ii)පඤ්ච වග්ග (iii)දස වග්ග (iv)අතිරේක දස වග්ග (v)විසති වග්ග

(02)චතුවර්ග සංඝයාට නොපොහොනා විනය කර්මයකි, එනම්

(i)පරිවාස දාන (ii)මානත්ත දාන (iii)පවාරණ (iv)පාතිමොක්ඛ (v)අපලෝකන කම්ම

(03)අභව්‍ය පුද්ගලයකු වන්නේ

(i)ගහට්ඨ (ii)භික්ෂුණී (iii)භික්ඛු (iv)භික්ඛුණී දූසක (v)උපාසක

(04)පඤ්ච සහධම්මිකයන් නොවන්නේ

(i)භික්ඛු (ii)භික්ඛුණී (iii)උපාසක (iv)සික්ඛමානා (v)සාමණේර

(05)පාරාජිකා උපමාවක් නොවන්නේ

(i)මුදුන් මුල කැඩුණු ගසක් මෙනි (ii)හිස සුන් පුරුෂයකු මෙනි (iii)බිදුණු ගලක් මෙනි

(iv)පඬුවන් පැහැ පත්‍රයක් මෙනි (v)කරටිය සිඳුණු තල් ගසක් මෙනි

(03) (01)ශික්ෂා ප්‍රතික්ෂේපය සම්පූර්ණ වීමට අයත් කරුණක් නොවන්නේ

(i)චිත්ත (ii)බෙත්ත (iii)කාල (iv)පයෝග (v)විඤ්ඤත්ති

(02)සඞ්ඛන්තිම පරිච්ඡේදයෙන් පාරාජිකා වස්තු පොහෝනා නොවන්නේ

(i)අපා සතුන්ගෙන් සර්පයාය (ii)බහුප්පාද සතුන්ගෙන් පත්තෑයාය (iii)දෙපා සතුන්ගෙන් කිකිළිය ය

(iv)අපා සතුන්ගෙන් මත්ෂයාය (v)චතුප්පාද සතුන්ගෙන් බැළලිය ය

(03)ප්‍රථම පාරාජිකාවේ සාමාන්තාපත්තිය වන්නේ

(i)පාරාජිකාවය (ii)පාචිත්තියය (iii)ථුල්ලච්චයය (iv)දුකුළාය (v)සංඝාදිසේසයය

(04)දුතිය පාරාජිකාවට පොහෝනා "පාදය" විග්‍රහ වන ධර්මානුකූල මතයක් නොවන්නේ

(i)මාසක පසකි (ii)අමූරන් පස් මදටකි (iii)කහවණුවෙන් සතරෙන් පංගුවකි (iv)නිලකර්ෂාපණයකි

(v)මස්සකි

(05)මිනිස් විකා පරිපියේ නිදානය හා පුද්ගලයා පිළිවලින්

(i)වේසාලි - ධනිය භික්ෂුව (ii)රාජගහ - ධනිය භික්ෂුව (iii)සාවත්ථී - බොහෝ භික්ෂූහු

(iv)වේසාලි - බොහෝ භික්ෂූහු (v)රාජගහ - බොහෝ භික්ෂූහු

(04)(01)ප්‍රථම සංඝාදිසේස ආපත්තියේ ආපත්තිවාරය පිළිවලින්

(i)සංඝාදිසේස - පාරාජිකා (ii)සංඝාදිසේස - ථුල්ලච්චය (iii)සංඝාදිසේස - පාචිත්තිය

(iv)සංඝාදිසේස - නිස්සග්ගිය (v)සංඝාදිසේස - දුක්කට

(02)තෙළෙස් සඟ වෙසෙස් ඇවතට ඇතුලත් නොවන්නේ

(i)කාය සංසග්ග (ii)අත්තකාම පාරිචරියා (iii)සමනුභාසන (iv)දුට්ඨදොස (v)සංඝභේද

(03)සඟ වෙසෙස් ප්‍රතිච්චජාදන ලක්ෂණයක් වන්නේ

(i)අසඤ්චිච්ච (ii)අස්සතියා (iii)අන්තරායිකො (iv)අජානන්තස්ස (v)ගිලානස්ස

(04)පරිවාස විනය කර්මයක් නොවන්නේ

(i)පටිච්ඡන්න පරිවාසය (ii)අපටිච්ඡන්න පරිවාසය (iii)සුද්ධන්ත පරිවාසය (iv)අග්ගසමෝධාන පරිවාසය

(v)මීස්සක සමෝධාන පරිවාසය

(05)කඨිනාස්ථාරණ ලක්ෂණයක් වන්නේ

(i)පෙරවස් නොවිසූ බව (ii)වස්සච්ඡේදනය වූ බව් (iii)පසුවස් විසූ බව (iv)උපසපන් පස්නමක් සිටීම

(v) දුස්සදයකයෝ පමණක් වීම

(05) (01) ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ සමාරම්භක මහානායක මාහිමි සහ සමාරම්භක වර්ෂය පිළිවෙලින්

(i)වැලිවිට සරණංකර මාහිමි - ක්‍රි:ව: 1862 (ii)අඹගහපිටියේ සිරි ඤාණවිමලතිස්ස මාහිමි - ක්‍රි:ව: 1803

(iii)අඹගහවත්තේ සරණංකර මාහිමි - ක්‍රි:ව: 1862 (iv) අඹගහවත්තේ සරණංකර මාහිමි - ක්‍රි:ව: 1803

(v) අඹගහවත්තෙ ඉන්දසභවර මාහිමි - ක්‍රි:ව:1951

(02) ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ප්‍රථම මහෝපාධ්‍යායන් වහන්සේ

(i)ඉන්දසභවර ඤාණසාමි අඹගහවත්තේ මාහිමි (ii)වරාපිටියේ සුමිත්ත මාහිමි

(iii)පුවක්දණ්ඩාවේ පඤ්ඤානන්ද මාහිමි (iv)දීපේගොඩ සීලඛන්ධ මාහිමි

(v)මාතර ඥාණාරාම මාහිමි

(03) ශ්‍රී කළ්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථා නිර්මාතෘවර මාහිමි පාණන් වහන්සේ

(i) මාතර ඥාණාරාම මාහිමි (ii)මඩවල ධම්මතිලක මාහිමි (iii)කඩවැද්දුවේ පිනවංස මාහිමි

(iv)බැඹියේ විමලවංස මාහිමි (v) ගැටමාන්නේ විමලවංස මාහිමි

(04) ශ්‍රී කළ්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථා ප්‍රතිෂ්ඨාපන වර්ෂය හා ප්‍රථම උපසම්පදාව සිදුවූ වර්ෂය පිළිවෙලින්

(i)1951-1952 (ii)1950- 1951 (iii)1951- 1953 (iv)1952 - 1954 (v) 1953- 1954

(05) ශ්‍රී කළ්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථා සංඝ සභාවේ ප්‍රථම ප්‍රධාන සභාපති මාහිමි හා ප්‍රධානාචාර්ය මාහිමි දෙනම පිළිවෙලින්

(i)කඩවැද්දුවේ පිනවංස මාහිමි - මාතර ඥාණාරාම මාහිමි

(ii) මාතර ඥාණාරාම මාහිමි - ගැටමාන්නේ විමලවංස මාහිමි

(iii) මාතර ඥාණාරාම මාහිමි - බැඹියේ විමලවංස මාහිමි

(iv) ගැටමාන්නේ විමලවංස මාහිමි - මාතර ඥාණාරාම මාහිමි

(v) ගැටමාන්නේ විමලවංස මාහිමි - බැඹියේ විමලවංස මාහිමි

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ වාර්ෂික ගරු උපසම්පද විනය පරීක්ෂණය

(ii කොටස)

2011 අප්‍රේල් 20 කාලය පැය 02මිනිත්තු 30

ප්‍රශ්ණ සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න

(01) (i)''**පාරාජිකො හෝති අසංවාසො**''යන මෙහි අර්ථ විග්‍රහ දක්වන්න.

(ii)දුතිය පාරාජිකාවේ ''**ආදියෙය්‍ය**''යන මෙහි අර්ථ පැහැදිලි කරන්න.

(iii)මුසාවාදයෙන් වන ආපත්ති භේදය ආපත්තිස්කන්ධ වශයෙන් ලියා පැහැදිලි කරන්න.

(iv)'**භික්ඛු අභිනෙතබ්බා වත්තු දේසනාය**' මින් කියවෙන අර්ථ විග්‍රහය එම ශික්ෂාපදානුශාරයෙන් දක්වන්න.

(v)''**බීජගාම - භූතගාම**'' යන මෙහි අර්ථ විභාග දක්වා ආපත්ති අනාපත්තිවාර ලියා දක්වන්න.

(02)(i)'**නිස්සග්ගිය**' මෙහි වචනාර්ථය දක්වා එම ශික්ෂා ගණන වග්ග සමග ලියා දක්වන්න.

(ii)යම් භික්ෂුවකගේ තුන් සිවුර රත්ති විප්පවුට්ඨ භාවයෙන් නිසඟි වූයේ වෙයි, එම භික්ෂුව ඉන් පිරිසිදු වන්නේ කෙසේද?

(iii)''**හත්ථපාස**'' මෙහි ප්‍රභේද අර්ථ සහිතව දක්වා එහි ප්‍රමාණයන්ද වෙන වෙනම ලියන්න.

(iv)අකාල **චීවර**.

පූරාණ චීවර.

අච්චින්න චීවර.

අච්චේක චීවර යන මෙම චීවරයන්හි වචනාර්ථ දක්වන්න.

(v)''**අතිරේක පත්තො**'' මෙහි සඳහන් පාත්‍ර වර්ග සහිතව කැප අකැප පාත්‍ර දක්වා කැප පාත්‍රයක් අධිෂ්ඨාන හා අතිරේක පාත්‍රයක් විකල්පනය කරන පිළිවෙල ද ලියන්න.

(03) (i) දසවිධ **ඕමසවාද** මොනවාද?

(ii)''**පදසොධම්ම**'' ශික්ෂාපදය පාළියෙන් ලියා භාවාර්ථයද ලියන්න.

(iii)පාචිත්තිය ශික්ෂාවන්හි වග්ග කීයද? අනුපිළිවෙලින් ශික්ෂා ගණන සමග වග්ග ලියා දක්වන්න.

(iv)භික්ෂුණීන් ගරුකොට පිළිගතයුතු අෂ්ඨගරු ධර්ම මොනවාද?

(v)භෝජන වර්ගයේ එන ශික්ෂාපද දසය අනුපිළිවෙලින් නම් කරන්න.

(04) (i)ඇවැත් දෙසීම.

(ii)තිවිවර අධිශ්ඨානය.විකල්පන

(iii)වස් සමාදනය හා වස්සික සාටික අධිශ්ඨානය.

(iv)පවාරණය වූ භෝජනය ඇපකරගැනීම හා වස් පවාරණය.

(v)සීමා සම්මත හා කඨින දන යන ඉහත කරුණු පිළිබඳ වෙන වෙනම පාළිවාක්‍යයන් ලියා දක්වන්න.

(05) (i)සීමා ප්‍රභේද රුක් සටහනක් සේ ලියා දක්වන්න.

(ii)'අද දින පොහොය කළ යුතුයි' නම් ඔබ වර්ෂයක පොහෝ පැවරුණු පිළිවෙල ලියන්න.

(iii)සදාචාරාත්මක භික්ෂු සමාජයට පිළිපන් ඔබ ''තම ජීවිතය සේඛියා ශික්ෂාවන්ගෙන් ඔපවත් වන්නේ කෙසේද'' යන මැයෙන් සේඛියා ශික්ෂා සම්පිණ්ඩනාර්ථ රචනාවක් ලියන්න.

2012

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ
වාර්ෂික ගරු උපසම්පදා විනය පරීක්ෂණය

2012 අප්‍රේල් මස 20 වන දින.
ආරම්භක වේලාව දහවල් 01.00 ට කාලය : පැය 03. 00 යි.

ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න. 10 x 10 = 100 යි.
ප්‍රශ්න අංකය නිවැරදිව යොදා පිළිතුරු ලියන්න. අත් අකුරු ගැනද සැළකිලිමත් වන්න.

01) (01) පුබ්බකරණ කියද ? ඒ මොනවාද?
(02) පරිපි සතර උපමා සහිතව ලියන්න.
(03) අධිකරණ කියද ? ඒ මොනවාද?
(04) භික්ෂුණී ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ උද්දේස කියද? භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ අනියත කියද?
(05) ආපත්තිස්කන්ධ කියද? ඒ මොනවාද?

02) (01) පළමු පාරාජිකාවේ සමතිස් මාර්ග අතුරින් පුරුෂයන් සම්බන්ධ මාර්ග කියද? ඒ මොනවාද?
(02) දෙවැනි පාරාජිකාවේ අවහාර කියද? නානාභණ්ඩ පංචකය පමණක් ලියන්න.
(03) තුන්වැනි පාරාජිකාවේ සඳහන් සාහසත්ථික ප්‍රයෝගය ඇතුලු ප්‍රයෝග සය ලියන්න.
(04) යම් භික්ෂුවක් තම ජීවිතය මරණයට පත් කළේ නම් සිදුවන ඇවත කුමක්ද?
(05) උතුරු මිනිස්දම් මොනවාද?

03) (01) උපසම්පදාව අත්හැරීමට සම්පූර්ණ වියයුතු කරුණු සය ගැන කෙටි විස්තරයක් කරන්න.
(02) "යථා පුරේ තථා පච්ඡා" යන්නෙහි අර්ථය ලියන්න.
(03) උපසම්පදා ක්‍රම කියද? දැනට පවතින උපසම්පදාව කුමක්ද? එම උපසම්පදාව මුලින්ම ලැබුවේ කුමන තෙරුන් වහන්සේද?
(04) ප්‍රභේද වශයෙන් උපෝසථ කියද? චාතුද්දසී, පණ්ණරසී, සාමග්ගී යන පෝය තුන ගැන පැහැදිලි කරන්න.
(05) වර්ෂයකට තිබෙන ඍතු, පෝය, චාතුද්දසී, පණ්ණරසී ගණන කියද?

04) (01) සංඝාදිසේස 13 පිළිවෙලින් ලියා පඨමාපත්තික යාවතතියක වශයෙන් වෙන්කර දක්වන්න.
(02) යම් භික්ෂුවකට සුක්ක ධාතු මිදේ එහෙත් ආපත්ති නොවේ සික්ෂාපද නිධානයට අනුව පහදා දෙන්න.
(03) තිරිසන් ගත මාගමක් ස්පර්ශ කරන භික්ෂුවට කුමන ඇවතක් වේද?
(04) පිරිවෙස් මානත් අබ්භාන ගැන කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.
(05) සීමා ප්‍රභේද ලියන්න.

05) (01) කුලදූෂක යන පදය විස්තර කරන්න.
(02) මෛථුන සේවන අදහසින් මනුස්ස ස්ත්‍රියක් ස්පර්ශ කරන භික්ෂුවකට සිදුවන ඇවත කුමක්ද?
(03) පෙර සුදින්න නම් භික්ෂුවක් මෛථුන සේවනය කළේය. එම භික්ෂුව පරිපි උනේද? නොවුනේද? එයට හේතුව ලියන්න.
(04) එක් භික්ෂුවක් අන්ඝතු දෙයක් පැහැර ගත්තේය. එහෙත් පරිපි නොවී ථුලසි ඇවතක් විය. හේතුව පහදා දෙන්න.
(05) ප්‍රධාන පරිපි සතර සමග අනුලොම් පරිපි කියක් තිබේද? එයින් පහක් පමණක් ලියන්න.

06) (01) නිසඟි පවිති කියද? වර්ග කියක් තිබේද? ඒ මොනවාද?
(02) තුන් සිවුරු සහ පාත්‍රය අදිට්ඨාන කරන පාළි වාක්‍ය ලියන්න.
(03) දින දහයක් ඉක්මවීමෙන් නිසඟි වූ චීවරයක් නිස දේශනා කරන්නේ කෙසේද?
(04) භික්ෂුවකට කැප පාත්‍ර වර්ග දෙක මොනවාද?

07) (01) විෂඝෝර සර්පයෙකුට උපමා කළ මුදල් පරිහරණය භික්ෂුවකට තහනම් කළ හේතුව කෙටියෙන් ලියන්න.

(02) "උපනික්ඛිත්තං වා සාදියෙය්‍ය" යන පදය පහදා දෙන්න.

(03) යම් භික්ෂුවක් මුදල් භාර ගත්තේ නම් එම පීවිතය වළාකුලින් වැසීගිය සඳමඬල මෙන් තමාටවත් ලෝකයාටවත් ආලෝකයක් දීමට සමත් නොවෙති. එබැවින් මුදල් පිළිගත් භික්ෂූන් පත්විය හැකි අන්තරායික කරුණු මොනවාද?

(04) රජෙක් හෝ වෙන යම්කිසි කෙනෙක් සිවුරක් මසා ගැනීමට කියා දූතයෙක් අත යම් කිසි මුදලක් එව්වේ නම් භික්ෂුවක් විසින් පිළිපැදිය යුතු ආකාරය චීවර වර්ගයේ දසවැනි සික්ෂා පදයට අනුව පහදා දෙන්න.

(05) චෙක් පත් මුදල් සංඛ්‍යාවට ඇතුලත් වේද? නොවේද? හේතුව පහදා දෙන්න.

08) (01) පංච නේසජ්ජ මොනවාද?

(02) පංච භෝජන මොනවාද?

(03) පංච සහධාර්මිකයෝ කවරහුද?

(04) භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ පංච උද්දේශ ලියන්න.

(05) භෝජන පවාරණයට අංග පංචකයකි, ඒ මොනවාද?

09) (01) පචිති වර්ග කීයද? එයින් පහක් ලියන්න.

(02) බොරු කියන භික්ෂුවට පචිති ඇවැත් හැර වෙනත් සිදුවිය හැකි ඇවැත් මොනවාද?

(03) අනුපසම්පන්නයන් සමග රාත්‍රී තුනක් සයනය කිරීමට අවසර දුන් හේතුව කුමක්ද?

(04) නොපිළිගෙන වැළඳීමෙන් සිදුවන ආපත්තිය කුමක්ද? පිළිනොගෙන වැළඳිය හැකි දේවල් තිබේද? ඒ මොනවාද?

(05) බීජගාමී දේවල් කප්පියන් නොකර වැළඳීමෙන් සිදුවන ආපත්තිය කුමක්ද? කැපකර ගන්නා ක්‍රම මොනවාද?

10) (01) සේඛියා සිඛපද කීයද? පළමු වර්ගයේ හා අවසන් වර්ගයේ නම ලියන්න.

(02) සේඛියා සිඛපද කොටස් තුනකට බෙදේ. සික්ෂා පද අනුව සංඛ්‍යාව වෙන් කර ලියන්න.

(03) උභය ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ සික්ෂා පද ගණන කීයද? භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂය ඔබ කොතෙක් දුර පාඩම් කර තිබේද?

(04) භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ සිකපද කීයද? ඇවැත් දේශනා කිරීමේ වාක්‍යය ඔබට පාඩම් තිබේද?

(05) (i) ශ්‍රී කල්‍යාණි යෝගාශ්‍රම සංස්ථාව ආරම්භ කළේ කිනම් වර්ෂයේද? ආරම්භ කළ නාහිමිගේ නම. අපවත් වූ වර්ෂය. අපවත්වන විට උන්වහන්සේගේ වයස. අවසන් කාලයේ වැඩසිටි ස්ථානය යන කරුණු ලියන්න.

(ii) ඔබගේ වයස කීයද? උපසම්පදා වීමෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ කුමක්ද?

- නිමි -

2013

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ වාර්ෂික ගරු අධිශීල සංඛ්‍යාත උපසම්පදා විනය පරීක්ෂණය - 2013

සැලකිය යුතු කරුණු :-

- ❖ 2013 - අප්‍රේල් මස 20 වැනි දින
- ❖ ආරම්භක වේලාව දහවල්-1.00 ට
- ❖ කාලය පැය - 3.00 යි
- ❖ ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න (10*10 =100)යි
- ❖ ප්‍රශ්න අංකය නිවැරදිව යොදා පිළිතුර ලියන්න
- ❖ අත්අකුරු ගැනද සැළකිලිමත් වන්න

(01). අධිකරණ සමථ කියද?ඒ මොනවාද?අධිකරණ කියද? **"තිණවත්ථාරක"** යන පදයේ තේරුම ලියන්න? විපත්ති හතර ලියන්න? **මිෂ්‍රණ කෘත ලියන්න**?

(02). සේඛියා වගී 07 ලියන්න? සේඛියා උල්ලංඝනය කරන භික්ෂුවට සිදුවන ඇවත කුමක්ද? සේඛියා සිකපද 30,29,16 බැගින් වෙන්කර ඇත්තේ කුමක් සඳහාද? සැවත්නුවර දී පැනවූ සේඛියා සිකපද සංඛ්‍යාව කියද? ඒකවුරුන් උදෙසාද?

(03). භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ පාටිදේසනීය සිකපද කියද? මෙකල සිදුවිය හැකි පාටිදේසනීය සිකපදය කුමක්ද?එම සිකපදය පැනවීමට හේතුව ලියන්න? එම සිකපදය පැනවීමට හේතු වූ පුද්ගලයෝ කවුදැයි ලියන්න? භික්ෂුණී ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ පාටිදේසනීය සිකපද කියද?

(04). ශුද්ධ පවිති කියද? වගී 09 ලියන්න? පළමු වගීයේ පළමු සිකපදය පාළියෙන් ලියන්න? දැන දැන බොරු කියන භික්ෂුවට බොහෝ ඇවැත් විය හැකිය ඒ මොනවාද? තිරිසන් මාගමක් සමඟ එක් වහලක් යට සයනය කරන භික්ෂුවට සිදුවන ඇවත කුමක්ද?

(05). **ඝුතගාම,ඔජගාම** යන පද දෙක පැහැදිලි කරන්න? පංච සමණ කප්ප මොනවාද? ප්‍රාණීන් රහිත ජලය පානය කරන භික්ෂුවට ඇවතක් විය හැකිද? **අනාදෑ භික්ෂුණීය** යන පදය පැහැදිලි කරන්න? **ඡේදනක,භේදනක,උද්දාළනක**,යන පද පැහැදිලි කරන්න?

(06). නිසඟි පච්ති කියද? වඟී තුන ලියන්න? තුන් සිවුරේ අඩුම දිග පළල කොපමණද? තුන් සිවුරු,පාත්‍රය සහ වැසි සඳුව අදිටියාන කරන පාළි වාක්‍ය ලියන්න? භික්ෂුවකට මුදල් පිළිගැනීම තහනම් කර ඇත.එහෙත් මුදල් අතට නොගෙන බැඟ්ගයක හෝ පසුම්බියක දමා රැගෙන යාහැකිද?නොහැකිද? හේතුව ලියන්න?

(07). භික්ෂූන්ට අනියත සිකපද කියක් තිඛේද? **"අනියත"** යන පදයේ තේරුම ලියන්න? අනියත සිකපදවල එකින් එක ඇති වෙනස කිම? **"සද්ධෙය්‍ය වචසා උපාසිකා"** යන පදවල තේරුම ලියන්න? භික්ෂුණීන්ට අනියත කියක් තිඛේද?

(08). යාවතතියක සංඝාදීසේස කියද? ඒමොනවාද? පිරිවෙස්-මානත්, අබ්භාහානය, ගැන විස්තරයක් කරන්න? තමා උදෙසා කරන කුටියේ වැඩිම දිග පළල කොපමණද? සංචරිත්ත සංඝාදිසේසයෙන් උම්මත්තක භික්ෂුවට සිදුවන ඇවත කුමක්ද?

(09). පාරාජිකා කියද? ඒ මොනවාද? පුරුෂයෙක් සම්බන්ධව පාරාජිකා විය හැකි ප්‍රධාන මාඟී දෙක කුමක්ද? ධනීය නැමති භික්ෂුව **සොරකම්** කලේය. එම භික්ෂුවට සිදු වූ ඇවත කිම? වැදිරියක් සමඟ මෙථුන සේවනය කළ භික්ෂුව පරිජි වුවේද? නොවුවේද? හේතුව ලියන්න?

(10). උභය ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ සික්ෂාපද කියක් තිඛේද? ඔබ කොතෙක් ප්‍රාතිමෝක්ෂය කටපාඩම් කර තිඛේද?උපසම්පදා වීමෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ කුමක්ද?උපසම්පදා වී අඩුම වශයෙන් වසර පහක්වත් ගුරු ඇසුරේ නොසිටින නවක භික්ෂූන්ට අරුණක් පාසා සිදුවන ඇවත කුමක්ද? ආපත්තිකර භික්ෂුව ප්‍රධාන වශයෙන් අන්තරායික කරුණු දෙකකට ලක්වේ ඒ මොනවාද?

- ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ වර්තමාන අනුශාසක මාහිම් කවුද? සංස්ථා සංඝ සභාවේ ගරු සභාපති, ගරු ලේකඛාධිකාරී, ගරු උප සභාපති මාහිම්පාණන් වහන්සේලාගේ නම් ල්යන්න ?

--නිමි--

2014

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායට අයත් ශ්‍රී කල්‍යාණි යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ
වාර්ෂික ගරු උපසම්පදා විනය පරීක්ෂණය - 2014

2014 අප්‍රේල් මස 20 වැනි දින.
ආරම්භක වේලාව දහවල් 01.00 ට කාලය : පැය 03. 00 යි.

★ ප්‍රශ්න අංකය නිවැරදිව යොදා ප්‍රශ්න සියල්ලටම පිළිතුරු සපයන්න. (10 x 10 = 100 යි)
අත් අකුරු ගැනද සැළකිලිමත් වන්න.

01) (01) සාමණේර හිමිනමකට පරිපි කීයක් තිබේ ද ? ඒ මොනවාද ?

(02) උපසම්පදා භික්ෂුවකට තිබෙන පරිපි හතර උපමා සහිතව ලියන්න.

(03) භික්ෂුණීන්ට පමණක් තිබෙන පරිපි හතර ලියන්න.

(04) සූවිසි පරිපි අතුරින් පහක් ලියන්න.

(05) පරිපි වීම පිළිබඳ මාර්ග තිහ අතුරින් පුරුෂයන් සම්බන්ධ මාර්ග දොළොස ලියන්න.

02) (01) ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ ප්‍රභේද ලියන්න.

(02) උපසම්පදා කිරීමේ ප්‍රභේද ලියන්න.

(03) සීමා ප්‍රභේද ලියන්න.

(04) සේඛියා වර්ග තුන මොනවා ද ?

(05) සේඛ සම්මුතිය යනු කුමක් ද ?

03) (01) උපසම්පදාව පිහිටීමට කරුණු පහක් සම්පූර්ණ විය යුතුයි. ඒ මොනවා ද ?

(02) උපසම්පදාව ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට කරුණු සයක් සම්පූර්ණ විය යුතුයි. ඒ මොනවා ද ?

(03) දැනට පවතින උපසම්පදාව කුමක් ද ?

(04) බද්ධ සීමාවක් සම්මත කිරීමට අවශ්‍ය සම්පත්ති මොනවා ද ?

(05) උපසම්පදා වීමෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ කුමක් ද ? නිසෙන් නොමිදුණු හිමි නමකට ගුරු ඇසුරෙන් වෙන්ව සිටීමේ දී සිදුවන ඇවත කුමක් ද ?

04) (01) පංච භෝජන මොනවා ද ?

(02) පංච හේඝප්ප මොනවා ද ?

(03) පංච සහධාර්මිකයෝ කවරහු ද ?

(04) පංච උද්දේශ ලියන්න. (භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ)

(05) පංච අංග ලියන්න. (භෝජන පවාරණය සඳහා)

05) (01) උතුරු මිනිස් දම් මොනවා ද ?

(02) එක්තරා භික්ෂුවක් උතුරු මිනිස්දම් ප්‍රකාශ කරයි, ඒත් කිසිම ආපත්තියක් නොවේ. හේතුව ලියන්න.

(03) භාවනා නොකරන භික්ෂුවක් භාවනා කරන්නාක් මෙන් ඉරියව් පවත්වමින් ඡායාරූපවලට පෙනිසිටීම, වරදක් වේ ද ? නොවේ ද ? හේතු පෙන්වා දෙන්න.

(04) උතුරු මිනිස් දම් පරිපියේ සප්ත දසාකාරයේ කර්ම කීය ද ? ඒ මොනවා ද ?

(05) දෙවැනි පාරාජිකාව ගැන කෙටි විස්තරයක් ලියන්න.

06) (01) කාලයට අනුව වරදක් නොවේයැයි කියා ඇතැම් භික්ෂූන් මුදල් පරිහරණය, විකාල භෝජනය, ආදිය කරති, විනය නීතියට අනුව පහදා දෙන්න.

(02) ස්වර්ග - මෝක්ෂ අන්තරාවන් ඇතිවන්නේ කිනම් භික්ෂූන්ට ද ?

(03) සියදිවි නසා ගන්නා භික්ෂුවට සිදුවන ඇවත කුමක් ද ?

(04) මිනිසෙක් මැරීමට ගන්නා ප්‍රයෝග සයකි. ඒ මොනවා ද ?

(05) මිනිසෙක් මැරීමෙන් පරිපි වීමට අංග කීයක් සම්පූර්ණ විය යුතුද ? ඒ මොනවා ද ?

07) (01) නිසඟි පචිති කීය ද ? වර්ග තුන ලියන්න.

(02) ශුද්ධ පචිති කීය ද ? වර්ග පහක් පමණක් ලියන්න.

(03) ආපත්ති ස්කන්ධ කීය ද ? ඒ මොනවා ද ?

(04) අධිකරණ කීය ද ? අධිකරණ සමථ කීය ද ?

(05) සේඛියා වර්ග හත ලියන්න.

08) (01) සංඝාදිසේස දහතුන (13) ලියන්න.

(02) සඤ්චරිත්ත සංඝාදිසේස ආපත්තියේ තේරුම ලියන්න.

(03) සිහින පෙනෙන ක්‍රම කීය ද ? ඒ මොනවා ද ?

(04) මානත් සහ පිරිවෙස්වල ප්‍රභේද ලියන්න.

(05) උට්ඨානගාමිනි ඇවැත් මොනවා ද ? එහි තේරුම පහදා දෙන්න.

09) (01) පාත්‍රය සහ තුන්සිවුරු අදිට්ඨානය ලියන්න. (පාලියෙන් ලියන්න)

(02) සංඝාටිය නිසඟි වූයේ වෙයි, නිසදෙසන වාක්‍ය ලියන්න.

(03) ඡන්දය හා පාරිශුද්ධිය දෙන වාක්‍ය ලියන්න.

(04) ඔබට ඇවැත් දෙසීමේ වාක්‍ය කටපාඩම් තිබේ ද ? (පාඩම් තිබේනම් පමණක් ලකුණු ලැබේ.)

(05) සාමණේර භික්ෂුව බොරුකීවේ නම් පරිපිවේ, උපසම්පදා භික්ෂුවකට බොරුකීමෙන් සිදුවිය හැකි ඇවැත් මොනවා ද ?

10) (01) භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයෙහි සිකපද කීය ද ? ඔබ කොතෙක් පාඩම් කර තිබේ ද ?

(02) උපසම්පදා වීමට සම්පූර්ණ විය යුතු වයස, අවුරුදු කීය ද? දැනට ඔබේ වයස කීය ද ?

(03) විනය පිටකය ගැන කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.

(04) යෝගාශ්‍රමයෙහි පළමු උපසම්පදාව සිදුකළේ කිනම් වර්ෂයේ ද ? වර්තමාන යෝගාශ්‍රමාධිපතීන් වහන්සේ කවුරුන් ද ? දැනට සංඝ සභාවේ ප්‍රධාන සභාපති ස්වාමීන් වහන්සේ කවුරුන් ද ?

(05) ඔබගේ පැවිදි ජීවිතය ගැන කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.

අපේ උත්තර පොත

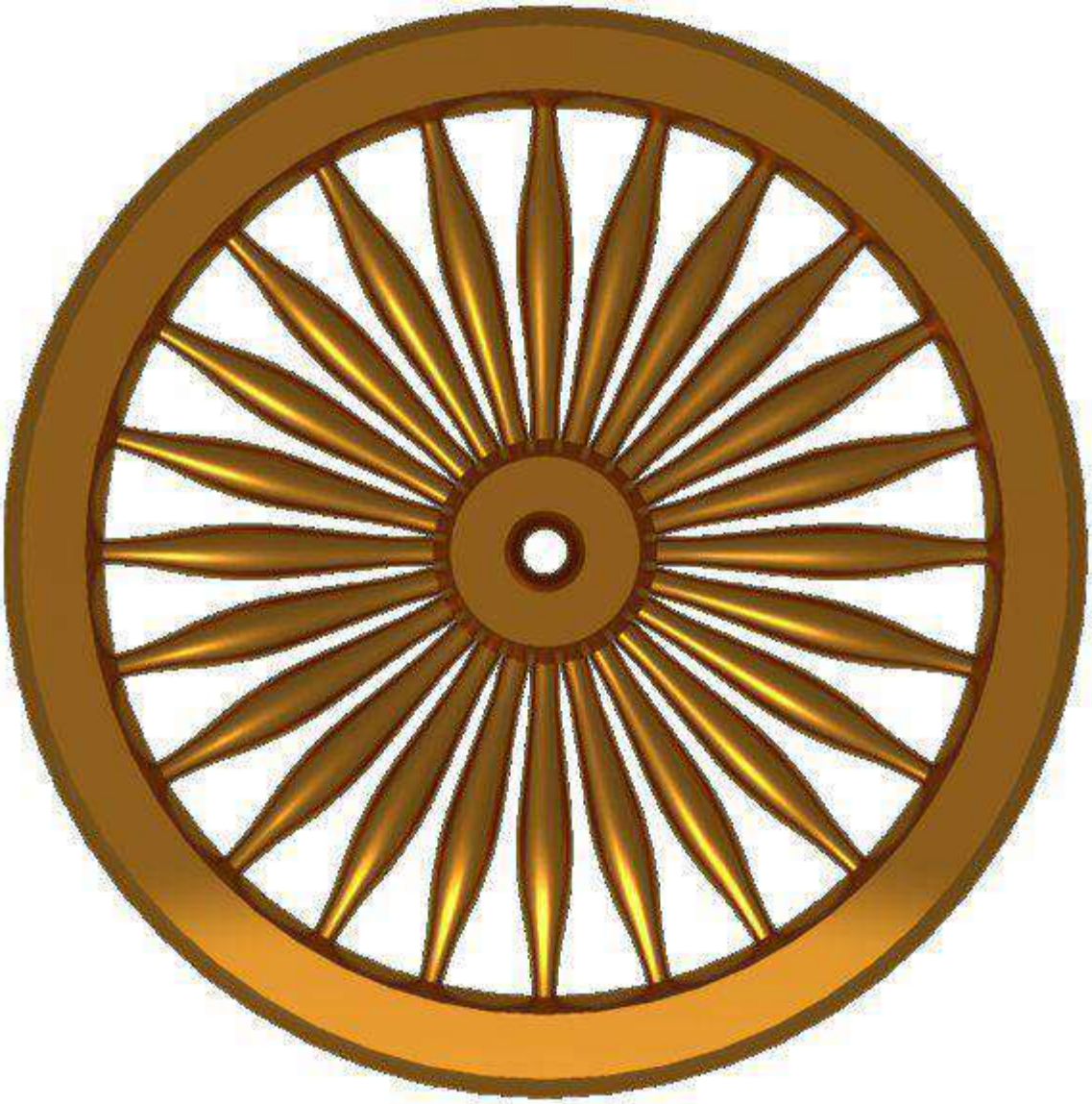

‘විනයො නාම සාසනසස ච ආයු’

උපසම්පදාව

උපසම්පදාව

(අ) උපසම්පදාව යනු කුමක්ද?

'නවඅංගචතුත්‍රඞ්ගසහිතඤත්තිචතුත්‍රඞ්ගසම්පන්නේන කම්මවාචාසම්පත්තිසඞ්ඛාතේන විනයකම්මේන සඞ්ඝමජ්ඣම්හා උපසම්පදා'

නවඅංග චතුරඞ්ග ඤත්ති යන දෙවිධියෙන් උපදින ලද ප්‍රඥප්තිය, ඇති අනේක කෘත්‍ය සඞ්ඝයාගේ සමාදන්වීම නැවතීම් ආදියෙන් වළඳින් යුතු අනු යුතු සම්පදාව උපසම්පදා වේ.

(ආ) උපසම්පදා වර්ග කීයද? ඒ මොනවාද? ඒවා කවුරුන් විසින් පැනවූයේද?

වර්ග 08 යි.

දීඝ නිකායික උපසම්පදාව	පඤ්චවග්ග මහානුන් විසින්
භික්ෂුණී උපසම්පදාව	රාහුල තෙරුන් වහන්සේ විසින්
ඔවාද පටිග්ගහණ උපසම්පදාව	මහා කාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ විසින්
පඤ්හාවාකරණ උපසම්පදාව	ඡෝජක තෙරුන් වහන්සේ විසින්
ඤත්තිචතුත්ථ උපසම්පදාව	ලුම්බිණී වෝතමික ඇතුළු 5ය විසින් වදළ
ධම්මෙන උපසම්පදාව	අනිඛ්ඣකාණී ගෝතමී විසින්
අට්ඨවාචික උපසම්පදාව	භික්ෂුණී සංඝයා විසින්
දෙපාර්ශ්ව සංඝ උපසම්පදාව	වර්තමාන භික්ෂු සඝයා විසින්

(ඇ) උපසම්පදා වීමට අවශ්‍ය සුදුසුකම් මොනවාද?

* විසිවයස් සම්පූර්ණ වීම.
* ස්ත්‍රීභාවය අභාවය පුද්ගලයකු නොවීම
* පරිපූර්ණ කාය කිසිදු අඩුවක් නැතිවීම.
* උපඣායාගේ වළඳින්ගේ නමක් තිබීම.
* දෙදාහේ රහිත භික්ෂු නිශ්‍රිතාවක් තිබීම.

* මධ්‍යම දේශසීමාවේ නම් විනයධරයන් ලැබෙන උපසම්පදාකර්මය සඞ්ඝයාගේ, ලැබෙන්නා දේශසීමාවේ නම් විනයධරයන් ලැබෙන තෙක් බලා සිටිය යුතු අතර

ඔයාලා කාර්ය කොයියා හරියට උපසම්පදා දැනුම අප සමග බෙදා ගනු.

* කර්ම වාක්‍යය දොළහෙන්ම හරියටම නිවැරදිව කියවන්නය කල යුතුය.

(04) නීතෑදූ අපවත පුද්ගලයන් නම් කරන්න

පඤ්ඤත්තෙ
රෝගෙ සෙවාසත්තෙ
නිමන්තිය පඤ්ඤත්තෙ
උපොසථඤ්ඤත්තෙ
මාතුගාමෙ
පීතුගාමෙ
අරහන්තඤ්ඤත්තෙ
භික්ඛුනිපූතුගෙ
ලොහිතුප්පාදකෙ
සඞ්ඝභෙදකෙ

(05) උපසම්පදාව පිළිබඳ අසූරු තැහැදිලිව සෙදෙන් කරන්න.

පළමුව භික්ෂූන් සඳහාගෙ හොට උපසම්පදා අපේක්ෂකයා උපාධ්‍යායාණන් කල යුතු අනුවර්තව අන්තරායකර ධර්ම විමසීමු ලබන අතර ඉන්දියු සෙසෙහෙට මත්දැ නොවේ ඒත්තුවියෙන් හිඳ පසත වාක්‍යය කියා උපසම්පදාව පිළිගැන්ම සුදුය.

'සංඝං භන්තෙ උපසම්පදං යාචාමි උල්ලුම්පතු මං භන්තෙ සංඝෝ අනුකම්පං උපාදාය'

'දුතියම්පි භන්තෙ සංඝං උපසම්පදං යාචාමි උල්ලුම්පතු මං භන්තෙ සංඝෝ අනුකම්පං උපාදාය'

'තතියම්පි භන්තෙ සංඝං උපසම්පදං යාචාමි උල්ලුම්පතු මං භන්තෙ සංඝෝ අනුකම්පං උපාදාය'

06 කුසල, අකුසල කර්මය විපාකදායී වන ආකාරය විස්තර කරන්න.

සත්ත්වයන් කෙරෙහි ඇති මෙත් අනුකම්පාව (කරුණා වාතාදිය) නොවන්නේ නිසාවෙන් හිංසාකාරී ලකුණ විපාකෙහිදායී වූ කුසල කර්මය විපාකදායී වේ.

මෙහිදී වතු සම්පන්න, කුල්ල සම්පන්න, ආයුකාවන සම්පන්න, ගීවා සම්පන්න, පරිභ සම්පන්න යන පංචවිධ සම්පන්නතාවන්ගෙන් නිදුක්භාව මෙලෙස හිඳිය යුතුය.

07 විපාකදායී වූ කෝණ කොපමණ ද?

විපාකදායී වූ අකෝණ නිම ඇඳුම වතු සම්පන්න, කුල්ල සම්පන්න, ආයුකාවන සම්පන්න, ගීවා සම්පන්න, පරිභ සම්පන්න යන පංචවිධ සම්පන්නතාවන්ගෙන් නිදුක්භාව මෙලෙස හිඳිය යුතුය. එනම්

* වතු සම්පන්නතාව

හිඳි මහණ නිදුක්භාව වූ, ස්ත්‍රීභාවය පුද්ගලයකු නොවූ, භාරාසිකාපත්තියකට නොවූ විපාකදායී වූ පුදුම පුද්ගලයා හිඳිය යුතුය.

* කුල්ල සම්පන්නතාව

වතු අඟරාමණය, ඝණ අඟරාමණය, පුග්ගල අඟරාමණය, තැනැත්ත අඟරාමණය, ජීවිතාවසාන ඡිරා අඟරාමණය යන පංචවිධ අඟරාමණයන්ගෙන් මිදී නිවැරදිව හිඳිමින් කුල්ලය සිඳින්නය සේ හිඳිය යුතුය.

* ආයුකාවන සම්පන්නතාව

වතු අඟරාමණය, ඝණ අඟරාමණය, පුග්ගල අඟරාමණය, ආවන භාවය අඟරාමණය, අකාල ආවන ඇඟරාමණය යන පංචවිධ අඟරාමණයෙන් වින්දිතාවය නිවැරදිව හිඳිමින් ආයුකාවන වාතාදිය සිඳින්නය සේ හිඳිය යුතුය.

* ගීවා සම්පන්නතාව

හිඳගොලොන්වීම නිසා වන්නවලින් මිදී හිඳිමින් ලෙස සම්මත කරගත් හිඳුමක් තබා හිඳිය යුතුය.

* නීවරණ ප්‍රහීනත්වය

පළමු කර්මඵලාවබෝධ කිරීමේ ඥානය අත්පත් නොවූ බවත්, එම්බැවින් නොඉක්මවූ, රාගාදිකයන් ඇතුළුවන්නේ දුගතියන්හි උපදවන ස්වභාවය ඇති ක්ලේශයන් ඇතුළු කර්මඵලාවබෝධ කිරීම සඳහා ප්‍රයත්න කරයි.

(03) දියුණුවීදාවූ ලුහුණෙස්ස කරන අයුරු තුනපැවැති කරන්න.

ගැහැනු මහණෙක් හට කාසාවත් යම් උතුරේ වගේ නොඇදුම්වලත් කලණයිනේ අදහස්වූවහොත් ඔහුට දියුණුවීදාවූ ලුහුණෙස්ස කල හැකිය. සැබවි මිනිස, ඔහොම, කාල, ප්‍රයෝග, පුද්ගල, විඤ්ඤාණ යන සැම කරුණු පිළිබඳව වන ලෙස නිදුවිය යුතුය. එනම්

* මිනිස

මුල් කිරීම දියුණුවීදාවූ අනාගතින කිය කළිය යුතුය.

* ඔහොම

ලුහුණෙස්සයන් වගයෙන් 14 ආකාරයන්ද, දිගුවීම වගයෙන් 98 ආකාරයන්ද, යන දෙවිදිහේ තෝරාගන්නේ යුතුකම් ලැබෙන කිසි.

* කාල

මෙය වර්තමාන කාලයෙන්ම කිය යුතුය.

* ප්‍රයෝග

මෙය වචනයෙන්ම කිය යුතුය

* පුද්ගල

ලුහුණෙස්ස කරන්න හා අයත්න යන දෙදෙනාම මිනිස් ගණය ඇති වීමත්තක ආදී අය නොවිය යුතුය.

* විඤ්ඤාණ

අයත්න කුසලෙන්නම් යුතු අර්ථය දියුණුවීම යුතුය.

ප්‍රාතිමෝක්ෂය

(01) ඥානලෝකය යනු කුමක්ද?

භික්ෂුවක් විසින් රක්ෂා ශීලය ඥානලෝකය වන ආකාර සයෙන් විදුලොක් භවියෙන් විසින් ව+අතිලොකනං , අතිලොකනං , අති උදානං , අති සෙවනිය නොලෙස අර්ථ දක්වා ලදි. එහෙත් කෘතුල පසුතෙහි අති උතුම් අති ශ්‍රේෂ්ඨ යන අර්ථ ගෙන. මෙය ලුඛාන වශයෙන් ශීල ඥානලෝකය හා ශ්‍රුත්වා ඥානලෝකය ලෙස දෙවැදැරුම් වේ.

'ආදිමෙනං , මුඛමෙනං , පමුඛමෙනං කුසලානං ධම්මානං නෙතා භූවචන් නානිලොකනං'
ලෙස ශීල ඥානලෝකය දැ

'උභයානි කො භන්තෙ නානිලොකනානි විත්ථාරෙන සවගතානි හොන්ති'
ලෙස ශ්‍රුත්වා ඥානලෝකය දැ දක්වා ලදි.

(02) ලුඛාන වශයෙන් ඥානලෝකය නම් වැදැරුම්දැයි දක්වා සැකැසුම් කරන්න.

ඥානලෝකය ලුඛාන වශයෙන් දෙවැදැරුම් වේ. එනම් ශීල ඥානලෝකය හා ශ්‍රුත්වා ඥානලෝකය ලෙසය.
'ආදිමෙනං , මුඛ මෙනං , පමුඛමෙනං කුසලානං ධම්මානං නෙතා භූවචන් නානිලොකනං'
යනාදි නැත්ත ශීල ඥානලෝකයද
'උභයානි කො භන්තෙ නානිලොකනානි විත්ථාරෙන සවගතානි හොන්ති'
යනාදි නැත්ති ශ්‍රුත්වා ඥානලෝකයද දැක්වෙන වේ.

ශ්‍රුත්වා ඥානලෝකය නැවතුරටත් භික්ෂු ඥානලෝකය හා සතපුරුෂ ඥානලෝකය ලෙස දෙකට බෙදී යයි. භික්ෂු ඥානලෝකය උදිදේශ භාගත් යටතේ පිහිටා ද සැසඳ කිව්ද සමථ අධිකාරණ සතකින් ද සංගෘහිත වන ආකාර භික්ෂූන්ගේ ඥානලෝකය උදිදේශය ඇතැරුණේ යටතේ කිහිපදෙ 304 කින් හා සමථ අධිකාරණ සතකින් සංගෘහිත වේ.

තවද ඥානලෝකය විවාදී ඥානලෝකය හා ආර්ය ඥානලෝකය ලෙසින් ද දක්වා ලැබේ. විවාදී ඥානලෝකය යනු මුල් පිරූ සමය තුල
'සබබෙ සාවජ්ජෙ අකරණෙ' , 'බොන්තෙ තර්ලං තෙහා නිකිණාමි' , අනුභවාදෙ අනුභවණෙ'

යනාදී, ලෙස සංඝයා හට අවවාදානුශාසනය ලෙස දේශනා කරන ලද්දා වූ තෙරුවන් හි. අන්න ඥානලෝකය නම් අවවාදානුශාසන ස්වරූපයෙන් සැදෑරුව ආදර කැනවිලි වශයෙන් පසුව දේශනා කරන ලද සිකපද සතුලායහි.

(3) ඥාන්ත ඥානලෝකය කී වැදෑරුම්ද, කවුන්ට අයත් සිකාපද ප්‍රකාශ කෙනෙක්ද වෙන වෙනම දක්වන්න.

දෙවැදෑරුම් වේ.

භික්ෂු ඥානලෝකය

සිකපද	220
සමථ අධිකරණ	07
	227

භික්ෂුණී ඥානලෝකය

සිකපද	304
සමථ අධිකරණ	07
	311

සිකපද	524
සිකපද සමථ අධිකරණ සමග	538

(4) භික්ෂු ඥානලෝකයට අයත් උද්දේස මොනවා දැක්වන්න.

නිදානුද්දේසය
තාරාජිකානුද්දේසය
සංඝාදිසේසානුද්දේසය
අනියතානුද්දේසය
විභඞ්ගානුද්දේසය.

(5) නිකුඵ ලාභාපේක්ෂයෝ ඇති නිකුඵ්ඨ ලාභාපේක්ෂයෝ නැති උද්දේශය නම් කරන්න.

අනියත උද්දේශය.

(6) සම්මුඛ සංඝයා පන්වැදෑරුම් වේ. නම් කරන්න.

බහු වාර්ගික සංඝයා
හතර වාර්ගික සංඝයා
දෙ වාර්ගික සංඝයා
විසඟ වාර්ගික සංඝයා
අතිරේක විසඟ වාර්ගික සංඝයා.

(7) සතර සංවර සීලය නම් කරන්න.

ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවර සීලය
ඉන්ද්‍රිය සංවර සීලය
ප්‍රත්‍ය සන්නිශ්‍රිත සීලය
ආජීව පාරිශුද්ධි සීලය.

(8) ආදිබ්‍රහ්මචරියක සීලය හා ආභිසමාචාරික සීලය හඳුන්වන්න.

ආදිබ්‍රහ්මචරියක සීලය

සප්ත ආපත්තිස්කන්ධ අතුරින් පාරාජිකා පාචිත්තිය සඟ පාටිදේශනීය යන සඟ ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අයත් පාරාජිකා, සංඝාදිසේස, ථුල්ලච්චය, පාචිත්තිය පාටිදේශනීය යන සඟ ආපත්තිස්කන්ධ යටතේ සඳහන් වන සිකපද සැමදාම රැකීමෙන් ප්‍රාතිමෝක්ෂය ආදිබ්‍රහ්මචරිය සීලය නම් වේ.

ආභිසමාචාරික සීලය.

සප්ත ආපත්තිස්කන්ධ අතුරින් ථුල්ලච්චය පාචිත්තිය, මහාවග්ග පාචිත්තිය, පරිවාර පාලි යෙහි සඳහන් ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අයත් නොවූ දුක්කට, දුබ්භාසිත යන

ආපත්තික්ඛන්ධ දෙක යටතේ සඳහන් කිරීමෙදී සමූහය ආශ්‍රිතොවාරික නීතියෙහි

හා නිස්සාරණීයෝකාශයෙහි අයත් කිරීමෙදී උද්දේශ ලෙස හා වර්ග ලෙස දක්වන්න.

				නිදානුද්දේසය
පාරාජිකා			04	පාරාජිකානුද්දේසය
සංඝාදිසේස			13	සංඝාදිසේසුද්දේසය
අනියත			02	අනියතුද්දේසය
නිසැඟි පවිති			30	චිත්ථාරුද්දේසය
	චීවර වර්ගය	10		
	කෝසිය වර්ගය	10		
	පත්ත වර්ගය	10		
ශුද්ධ පවිති			92	
	මුසාවාද වර්ගය	10		
	භූතගාම වර්ගය	10		
	භික්ඛුනෝවාද වර්ගය	10		
	භෝජන වර්ගය	10		
	අචේලක වර්ගය	10		
	සුරාපාන වර්ගය	10		
	සප්පාණක වර්ගය	10		
	සහධම්මික වර්ගය	12		
	රාජ වර්ගය	10		
පාටිදේශනීය			04	
සේඛියා			75	
	පරිමණ්ඩල වර්ගය	10		
	උජ්ජග්ගික වර්ගය	10		
	ධම්මකත වර්ගය	10		
	සක්කච්ච වර්ගය	10		
	කබළ වර්ගය	10		
	සුරු සුරු වර්ගය	10		
	පාදුකා වර්ගය	15		
අධිකරණ සමථ			07	
			227	

පුබ්බකරණ

පුබ්බකිච්ච

පත්තකල්ල

(01) පුණ්‍යකර්ම, පුණ්‍යඵල්ල, නන්නකල්ල සඟුදැනි කරන්න.

පුණ්‍යකර්ම

උපෝසථය ඇරඹීමට පෙර සිදුකළ කෘත්‍යය සඳහන් වන අතර මෙවා පුණ්‍යකර්ම නමි වේ.

සම්මජ්ජනී පදීපොච - උදකං ආසනෙනච
උපොසථස්සය ඇරහාති - පුඤ්ඤකම්මානි වුච්චරි

සම්මජ්ජනී

උපෝසථාගාරය අඳුලන හා ඉමන ඇමදු කිරීමු කළ යුතුය.

පදීපොච

උපෝසථය නුවැන්නුගේ රාත්‍රියක නම් පහන් දැල්වීය යුතුය.

උදකං

උපෝසථාගාරයට පැමිණෙන ආගන්තුක භික්ෂූන් සඳහා පානීය හා පරිභෝජනය සඳහා හැඳ් තොලවිත් තැබිය යුතුය.

ආසනෙනච

උපෝසථාගාරයට පැමිණෙන භික්ෂූන් සඳහා අසුන් පනවා තැබිය යුතුය.

පුණ්‍යඵල්ල

උපෝසථ කර්මයට භික්ෂූන් රැස්වූවායින් අනතුරුව ප්‍රාතිමෝක්ෂ සංවරයෙහි පෙර සිදුකළ යුතු කෘත්‍යය අවසන් වන අතර මෙවා පුණ්‍යඵල්ල නමි වේ.

පාතිමොක්ඛස්සි උදකඛානං - භික්ඛු පාතිමොක්ඛං ඉච්චායං
උපොසථස්සය ඇරහාති - පුඤ්ඤඵලවචනානි වුච්චරි

පාතිමොක්ඛස්සි උදකඛානං

කලින් උපෝසථය කර ඇමිණි ආගන්තුක භික්ෂූන් වෙසි නම් ඔවුන්ගෙන්ද, හිමියන් හා හිමියොත්තියන්ගෙන් වැනි හැමොගේ උදෙසීමට

සෙසෙනාගේ මිය නොගැනීම සඳහුන්ගෙන්ද, මේ සඳහන ඡේදය හා සම්බන්ධ බව පෙන වා යුතුය.

දෙවැ

නොහොයා කරන අවඥාවට වාසිවීම පවතින සෙනසුරන් සහිත වූල් පත්‍ර (නොහොයා) ගස්වැන්ගේ සැහැ ගානෙ ඇති සහ ශුද්ධියට හේතු වී ඇති නොහොයා ගස්වැන්ගේ උදාහරණ නොහොයන්නේ සුළඟට ඇති බවත් ලකුණ කළ යුතුය.

භික්ෂු ගණනාව

උපෝසථාගාරයට රැස් වූ භික්ෂූන් ගණන නැමෙන් උදෙසීමෙන් පළමුව ගණනය කළ යුතුය.

ඔවාදෝ

භික්ෂුණී සංඝයා විසින් අවවාද ලබාගැනීම සඳහා භික්ෂු සංඝයා වෙත කර ඇති ඉල්ලීම සැලකිරීම.

පත්තනකල්ල

උපෝසථ කර්මයට සුදුසු කාලය අතා සහාරණේ සමන්විත වූ පුද්ගල අතර සීමා පත්තනකල්ල නමි වේ.

උපොසථෝ යාවතිකාව භික්ඛු නානාසංවාසකා සීමාසම්භේදා ච විප්පවාසා වජ්ජනීයා ච පුග්ගලා තත්‍රගතා න හොන්ති තත්‍රනකල්ලෝති වුච්චති

උපොසථෝ
මානදීපුණී පත්තාරෝසී ආදී හොහොයා දිනයන් සුළඟ නැතිම.

යාවතිකාව භික්ඛු
ශ්‍රාවණාවන් සහසූ භික්ෂූන් උපෝසථ කර්මයට සම්බන්ධ කිරීම හා අත්‍යාවශ්‍ය සුළඟ කිරීම.

කම්මපත්තා සභාගාපතතියොව

කර්මඵලය කියූ සැණෙහි එසේ ද සොහොයුරන්වැකට හැමිණ නොනිමිම

න විජජනති වජජනීයාව පුගගලා

දුරු නොලයුතු වර්ජනීය පුද්ගලයින් අත්හැරීමට නැඹුරුකොට නිමිම.

(ඇ) නමවිබ උපෝසථය හැසිරවීම කරන්න.

විනා වතතයෙහි

ඛානුඛිදකා
සත්ථාරකා
සාමග්ගි

ඛානුඛිදකා

පැවිදිවියෙහි සවන් නැති දරුවන් (14) ගැන කලින ඛානුඛිදකය සුලුතේ. වඤ්ඤාට සෙන වුවත් විනා අන්ත සෑම සෙනවලකටම සොහොයුරු ඇවතුම් පැවතුම් සෑම සෙනවණම නුවණින හා හාත්වන සොහොයුර ඛානුඛිදකී වේ. ඒ හෙයින් වඤ්ඤාට ඛානුඛිදකී සොහොයුරු වෙයි.

සත්ථාරකා

පැවිදිවෙහි සවන් නැති දරුවෙක් පාකටන කලට සත්ථාරකීය සුදුසුයි. ඛානුඛිදකී සොහොයුර හාත්වැනි හිට ඉන්නී සොහොයුර 19 සත්ථාරකී වේ.

සාමග්ගි

යම් කලෙක බිඳුණු සංඝයා සමඟ සේවනය වූ හිට සුව සමඟ වූ විනයේ සඳුකාරන උපෝසථය සාමග්ගි උපෝසථයයි.

සුදුමල වගෙයේ.

සංඝ

ගණ

සුලාගල

සංඝ

විශේෂයෙන් සඳහන් කාර්ය නමක් හෝ ඊට වැඩි සංඛ්‍යාවක් උපෝසථාගාරයට රැස්ව සිදුකරනු ලබන උපෝසථයයි.

ගණ

උපෝසථ දින උපෝසථාගාරයෙහි උපාසකවරුන් සහ සුදුසුකම් රැකීම නොකැඩීමෙන, සිදුවුනොත් නොනමක් හෝ දෙනමක් නම් සිදුකරනු ලබන උපෝසථයයි.

සුලාගල

අඩු නමක් සමාන් සිටිනවිට සිදුකරනු ලබන උපෝසථයයි.

ආකාර වගෙයේ

පුන්නදීපිය

කාරිතදීපි

අභිතිපඨාන

පුන්නදීපිය

කාර නමක් හෝ ඊට අධික සහ සිටියත් රැස්ව කාලොත් උපෝසථය වගෙයේ සිදුකරනු ලබන උපෝසථය යෙයි.

නාම සිද්ධි

ඒ තෝ සඳහා යම් ලකුණක් කෙස හිදිසේ නොලඳුව් හිටින්නේ නොමසේ හෝ දොමසේ නම් නාම සිද්ධිය ලකුණ කරගැනීම් වශයෙන් නිදහස් ලියන ලක්ෂණය මෙයයි. සුහදී නොමසේ නම් කුන්නිය නවාදු දොමසේ නම් කුන්නිය නොනවාදු නාම සිද්ධිය ලකුණ කරගනී.

අසිරිමත්වාන

සුදු නිතඹවක් නමාගත් ඇති විටෙක සූර්යකාන්ත ඇදී නමන හෙයිය තමා නිතඹන්ගේ නම්‍යතාව බලාගොරොත්තුව නිව නසිවිත නොලැබුණේ නම් ඇදී එන්නෙය විසඳී මෙසේ අසිරිමත්වාන කරගැනීම් වශයෙන් නිදස්නු ලබන ලක්ෂණය මෙයයි.

(iii) සුළු විවිධ පුද්ගලයින් නම් කරන්න.

ගඟාතෙරි
භික්ඛුණී
සිඛාවලාතා
කාමණ්ඩලා
ඛේමාතෙරී
භික්ඛවෙ එවරූපානාතෙ
අනාගතමද්ධානං අරහන්තානාතෙ
ආයස්මතියා අදිතියාතෙ උපවිත්තාතෙ
ආයස්මතියා අනුරුද්ධතෙමෙව උපවිත්තාතෙ
භාග්‍යවතය දිවියියා අනුත්තරිසාසතෙහා උපවිත්තාතෙ
භාග්‍යවතෙ
ජෙයාසාවාසතෙ
නිගණ්ඨපුත්තකනිගණ්ඨතෙ
දීඝතපස්සුතෙ
මාතු ගාමතෙ
පුණ්ණතෙ
අරහොතාසාතෙ
භික්ඛුණීදූසතෙ
ලොහිතුත්තරාදතෙ
නිරෙසාතගාතා

04 වර්ෂය සොහොය සටහන් ලිහා දැක්වේ.

වසරක පොහොය සටහන

හේමන්ත	ඉල්	අව පක්ෂය	01	පණ්ණරසී		මුළු වර්ෂය
	උදුවප්	පුර පක්ෂය	02	පණ්ණරසී		
	උදුවප්	අව පක්ෂය		චාතුද්දසී	03	
	දුරුතු	පුර පක්ෂය	04	පණ්ණරසී		
	දුරුතු	අව පක්ෂය	05	පණ්ණරසී		
	නවම්	පුර පක්ෂය	06	පණ්ණරසී		
	නවම්	අව පක්ෂය		චාතුද්දසී	07	
	මැදින්	පුර පක්ෂය	08	පණ්ණරසී		
ගිම්හාන	මැදින්	අව පක්ෂය	09	පණ්ණරසී		
	බක්	පුර පක්ෂය	10	පණ්ණරසී		
	බක්	අව පක්ෂය		චාතුද්දසී	11	
	වෙසක්	පුර පක්ෂය	12	පණ්ණරසී		
	වෙසක්	අව පක්ෂය	13	පණ්ණරසී		
	පොසොන්	පුර පක්ෂය	14	පණ්ණරසී		
	පොසොන්	අව පක්ෂය		චාතුද්දසී	15	
	ඇසල	පුර පක්ෂය	16	පණ්ණරසී		
වස්සාන	ඇසල	අව පක්ෂය	17	පණ්ණරසී		
	නිකිණි	පුර පක්ෂය	18	පණ්ණරසී		
	නිකිණි	අව පක්ෂය		චාතුද්දසී	19	
	බිනර	පුර පක්ෂය	20	පණ්ණරසී		
	බිනර	අව පක්ෂය	21	පණ්ණරසී		
	වප්	පුර පක්ෂය	22	පණ්ණරසී		
	වප්	අව පක්ෂය		චාතුද්දසී	23	
	ඉල්	පුර පක්ෂය	24	පණ්ණරසී		
ඍතු 03	මාස 12	පක්ෂ 24		පණ්ණරසී	18	
				චාතුද්දසී	06	මුළු පොහෝ 24

(05) නිවරද දැයකයා විසින් අංග 08 කින් සමන්විත ශ්‍රාවක සංඝයා යි මොනවාද?

අනුලොම වරදෙහි බිය දක්නා සැලීවෙනසුලු වීම.
ලැබිය යුතු ධර්මය මනාව උපදවා ඇතුලැහැයකු වීම.
උගත ලාභලෝකයෙහි මාන අවබෝධය.
යහපත් ලැජ්ජාශීලී වවන කථාකරන්නකු වීම.
නිකුසුහීන් බොහෝ නේ ලැබයමන්ත අයකු වීම.
නිකුසුහීන්ට අවවාද දීමෙහි නොඑම්මන් ලැබයල අදක්නෙකු වීම.
මෙහොහන් සමඟ ගරුත ආහන්තයකට පෙහැමින අයකු වීම.
විසිවක් හෝ අඩුවෙන විහිවක් ඇදක්නකු වීම.

(06) වක් සැලලීම වක් පවාරණය කඨිනක්තාරණය කඨින ආනිසංස ලැබීම සහර කාලසීමාවන්වලල අතුරින්දැයි දක්වන්න.

වක් පෙළලීම — නෙවක් — අයාල පුර පසලවිය දින
හතුවක් — නික්ඛ පුර පසලවිය දින

වක් පවාරණය — නෙවෙක් — වක් පුර පසලොස්වක පොහෝ දින
හතුවක් — ඉල් පුර පසලොස්වක පොහෝ දින

කඨිනක්තාරණය — වක් පුර පසලොස්වක සිට ඉල් පුර පසලොස්වක දක්නා අලුත් සිවුර මානය කල

කඨින ආනිසංස ලැබීම — කඨිනය අඳහන්ද දින සිට වක්ඛානයේ පිහිටි කාලය හා පෝළඳින සහනුව

සීමා

(අ) සීමා වර්ගීකරණ ඇසුරින් කෙටි විස්තරය.

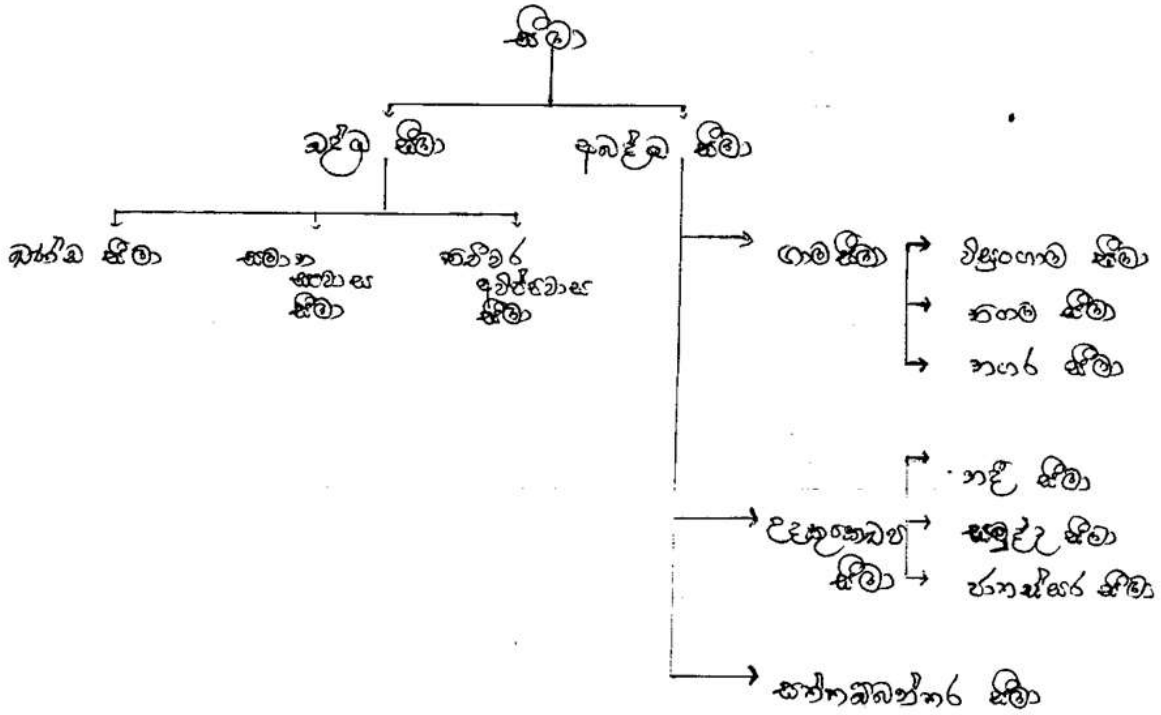

(ආ) සීමාවක ඇති වැදගත්කම පහදන්න.

සාසනයේ චිරස්ථිතිය උදෙසා භික්ෂූන් ලබන උපසම්පදාව විනය කර්මය සාර්ථක භාවයට හේතු වන්නේ සීමාවක් ලබා ගැනීමෙන් පසුවයි. සීමාවක් නොමැති විනයකර්මයන් සිදු කිරීමෙන් ලබන ඵල නිෂ්ඵල වීම විනයකර්මයන් සිදු කිරීමේදී සීමාවේ වැදගත්කම පැහැදිලි වේ. සීමාවක් නොමැති විනයකර්මයන් හදිසි සිදුකිරීමකදී සියළු කෘත්‍යයේ ඵලදායී නොවීම අවිනය ඇවැත් ආදී කෘත්‍යයන් සඳහා අදාළ නොවන බැවින් සීමාවක් සම්මත කරගැනීමෙන් සුළු අපහසුතාවයන් මහඟුවිය හැකිය.

(03) සීමා සම්මතයේ දළ රූපිය සම්පූර්ණයෙන් විස්තර කරන්න.

නාමික සම්මතිකතය.

පඨවිබන්ධ නම්වන්න, පාසාණ නම්වන්න, වන නම්වන්න, රුක්ඛ නම්වන්න, මග්ග නම්වන්න, වම්මික නම්වන්න, නදී නම්වන්න, උදක නම්වන්න යන අත්ථි නම්නවලින් භික්ඛූර්ණාවන ලෙස සම්මත කරගන්න ලද සීමාවක් නාමික සම්මතියෙන් පුහුණ යැයි කියනු ලැබේ.

භෞතික සම්මතිකතය

සුඛවන්තම වගෙන් ආනාවර්ධක සංඝයා රැස්වී සීමා ගම සෙවුයෙහි ඛද්ධ සීමාවක් හෝ නදී සමුද්‍ර ජානපදික සීමාවන් හෝ ආකුලතය නොකොට සිටියා වූ සියළු භික්ෂූන් අත්තරාන කොවගන්න අත්‍රාගරණයට පෝගන භික්ෂූන්ගේ ඇත්දෑ ද ලක්ෂගන සීමාන කරා ලද සීමාව භෞතික සම්මතියෙන් පුහුණ යැයි කියනු ලැබේ.

කම්මවාචා සම්මතිකතය.

කුප්ප පුතිය කර්ම වාක්‍යයෙන් හිරිසිදුව නවැරදිව සීමාන කරගන්න ලද සීමාව කම්මවාචා සම්මතියෙන් පුහුණ වේ.

(04) අත්ථි වර්ග සීමා නමික නාම කරන්න.

පඨවිබන්ධ නම්වන්න
පාසාණ නම්වන්න
වන නම්වන්න
රුක්ඛ නම්වන්න
මග්ග නම්වන්න
වම්මික නම්වන්න
නදී නම්වන්න
උදක නම්වන්න

05) ජීවකාදය විනිශ්චය කිරීම නම් කරන්න.

අත්ථුදිකා
අත්ථමහාරෝ
ඛාණඛ අත්ථික්ක
ඡායා අත්ථික්ක
අත්ථත්ථික්ක
ලෙහනිමෙ ඡින්න ඛම්මකා
නාදියා කම්මකා
සඋදෙද කම්මකා
රාජාඤ්ඤරෙ කම්මකා
සීමාය සීමං සමතික්කමනෙනාන කම්මකා
සීමාය සීමං අපරෙඛාඤ්ඤරනෙනාන කම්මකා

පාරාජිකා

මූල් පාරාජිකා හෝර නැලියෙන් ලියන්න.

1. මෙථුනධම්ම පාරාජිකා

යෝ පන භික්ඛු භික්ඛූනං සික්ඛාසාජීවසමාපන්නෝ සික්ඛං අපච්චක්ඛාය දුබ්බල්‍යං අනාවිකත්වා මේථුනං ධම්මං පතිසේවෙය්‍ය අන්තමසෝ තිරච්ඡානගතාය'පි පාරාජිකෝ හෝති අසංවාසෝ.

යම් භික්ෂුවක් භික්ෂු ආචාරයට පැමිණ ශික්ෂාවන් ප්‍රතික්ෂේප නොකොට දුර්වල බව ද නොකියා යටත් පිරිසෙයින් තිරිසන්ගතයකු සමඟ වුව ද මෙවුන් දම් සෙවීනම් පරිදි වෙයි. (පියවි මහණුන් සමඟ) සහවාසයට නුසුදුස්සෙක් ද වෙයි.

2. අදින්නාදාන පාරාජිකා

යෝ පන භික්ඛු ගාමා වා අරඤ්ඤා වා අදින්නං ථෙය්‍යසංඛාතං ආදියෙය්‍ය, යථාරූපේ අදින්නාදානේ රාජානෝ චෝරං ගහෙත්වා හනෙය්‍යුං වා බන්ධෙය්‍යුං වා පබ්බාජෙය්‍යුං වා: චෝරෝ'සි, බාලෝ'සි, මූළ්හෝ'සි, ථේනෝසී'ති. තථාරූපං භික්ඛු අදින්නං ආදියමානෝ; අයම්පි පාරාජිකෝ හෝති අසංවාසෝ.

යම් කිසි භික්ෂුවක් ගමින් හෝ ආරණ්‍යයෙන් (කැලෑවෙන්) හෝ නුදුන් වස්තුවක් සොරකම් කෙරේ ද එබදු පැහැර‍ගැනීමකදී රජවරු සොරුන් අල්වා මරත් ද බිර කරත් ද රටින් හෝ නෙරපා හරින් ද නෝ සොරෙක බාලයෙක මෝඩයෙක සැඟවී සිටිය යුත්තෙකැයි නින්දා පරිභව කෙරෙන් එබදු ආකාරයේ සොරකමක් කරන මහණතෙමේ පරිවිවූයේ වෙයි. (පියවි මහණුන් සමඟ) සහවාසයට නුසුදුස්සෙක් ද වේ.

3. මනුස්ස විග්ගහ පාරාජිකා

යෝ පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වෝරෝපෙය්‍ය, සත්ථහාරකං වා'ස්ස පරියේසෙය්‍ය, මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණෙය්‍ය, මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය: අම්භෝ පුරිස! කිං තුය්හිමිනා පාපකේන දුජ්ජීවිතේන? මතන්තේ ජීවිතා සෙය්‍යෝ'ති. ඉති චිත්තමනෝ චිත්තසංකප්පෝ අනේකපරියායේන මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණෙය්‍ය මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය; අයම්පි පාරාජිකෝ හෝති, අසංවාසෝ.

යම් කිසි භික්ෂුවක් මනුෂ්‍ය ශරීරය ජීවිතේන්ද්‍රියයෙන් නොර කරයි, මරණය සැදහා ආයුධ හෝ පිළියෙල කොට තබයි, මරණයෙහි අනුසස් හෝ ප්‍රකාශ කරයි, ඔබට මේ පවිටුවූ දුක්බර ජීවිතයෙන් කවර වැඩක් ද? ජීවත්වීමට වඩා ඔබේ මරණය උතුම්ය යි මරණු කැමති සිත් ඇතිව කල්පනා ඇතිව නොයෙක් ආයුරින් මරණයෙහි ගුණ වනන්නාවූ ද මරණය පිණිස උත්සාහ ගන්වන්නාවූ ද මහණ තෙමේ පරිවි වූයේ වෙයි. (පියවි මහණුන් සමඟ) සහවාසයට නුසුදුස්සෙක් ද වෙයි.

4. උත්තරිමනුස්සධම්ම පාරාජිකා

යෝ පන භික්ඛු අනභිජානං උත්තරිමනුස්සධම්මං අත්තූපනායිකං අලමරිය ඤාණදස්සනං සමුදාචරෙය්‍ය: 'ඉති ජානාමි, ඉති පස්සාමි'ති, තතෝ අපරේන සමයේන සමනුග්ගාහියමානෝ වා අසමනුග්ගාහියමානෝ වා ආපන්නෝ සුද්ධාපෙක්ඛෝ ඒවං වදෙය්‍ය: 'අජානමේවං ආවුසෝ අවචං ජානාමි, අපස්සං පස්සාමි' තුච්ඡං මුසාවිලපින්ති. අඤ්ඤත්‍ර අධිමානා: අයම්පි පාරාජිකෝ හෝති අසංවාසෝ

යම් කිසි භික්ෂුවක් සිය සතන්හි නුපන්නාවූ (අයහමාගඥානදර්ශනය ඇතිකරන සුළු) උත්තරිමනුෂ්‍යධර්ම නමා කෙරෙහි ඇතැයි ද එය මේ කාරණයෙන් දනිමි, මේ කාරණයෙන් දකිමියි ප්‍රකාශ කරයි එපමණකින් ආපන්නියාවූ ඒ භික්ෂුව නැවත පිරිසිදුබව කැමතිව පසුකලෙක (අනෙකෙකු විසින්) විමාරණු ලැබුව ද නොලැබුව ද මම උතුරු මිනිස් දම් නොදැනම දනිමියි, නොදැකම දකිමියි , නිස්සාර බොරු කීම් යැයි කියා ද, අධිමානයෙන් නොරව කියන්නාවූ ඒ මහණ පරිවිවූයේ වෙයි. (පියවි මහණුන් සමඟ) සහවාසයට නුසුදුස්සෙක් ද වෙයි.

02) සත්ත්ව සංවේදනාවේ සමඟින් මාර්ගය දැක්වෙන්න.

සමනිස් මාර්ග

පුද්ගලයන්	මාර්ග			එකතුව	මුළු එකතුව
මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රී	මුඛ මගඟ	වචව මගඟ	පසසාව මගඟ		
අමනුෂ්‍ය ස්ත්‍රී	"	"	"		
තිරවිජාන ස්ත්‍රී	"	"	"		
මනුෂ්‍ය උබතෝබ්‍යංජනක ස්ත්‍රී	"	"	"		
අමනුෂ්‍ය උබතෝබ්‍යංජනක ස්ත්‍රී	"	"	"		
තිරවිජාන උබතෝබ්‍යංජනක ස්ත්‍රී	"	"	"	18	
මනුෂ්‍ය පුරුෂ	මුඛ මගඟ	වචව මගඟ			
අමනුෂ්‍ය පුරුෂ	"	"			
තිරවිජාන පුරුෂ	"	"			
මනුෂ්‍ය පණ්ඩක පුරුෂ	"	"			
අමනුෂ්‍ය පණ්ඩක පුරුෂ	"	"			
තිරවිජාන පණ්ඩක පුරුෂ	"	"		12	30

(iii) දීඝනඛීවදා භික්ඛුනියට භාරවෙන නීති කඩ උපමා සහිතව ලියන්න.

මෙත්තාවිහාරී භාරාජිකා
සීඝාවහිනා පුරිසෝ — හිස සිඳුණු පුරුෂයෙක් යම් හිස සම්බන්ධ ජීවත්කාරිය නොගැන්මෙන් මෙනි.

අදින්නාදාන භාරාජිකා
පාණුපලාසෝ — ගසකින් ඉදී වැටුණ කොළයක් යම් ලේවන් නොවන්නා සේය.

මනුසය විග්ගහ භාරාජිකා
දිවෙ වා භික්ඛා පුථු සිලා — දෙපලු වූ පර්වතයක් යම් හා නොවන්න නේය.

උනාරිමනුසධම්ම භාරාජිකා
මාලුකවරිනා නාලෝ — මුදුන සිඳුණු නල් ගසක් මෙනි.

(iv) පුවමිස නීති නම් කරන්න.

භික්ඛුන්ට හා භික්ඛුණීන්ට සාධාරණ	04
භික්ඛුණීන්ට සාධාරණ	04
ශික්ෂාදස අභව්‍ය පුද්ගලයන්	11
විඛාගාන	01
ලබ්ධි	01
මුදු පිටයිකෝ	01
පරඝස අංගජාතය මුඛෙන ගන්නෝත්	01
පරඝස අංගජාතෙ අඟුලක් දැම්මොත්	01
	24

(05) පැවිදි අවස්ථාව නම් කරන්න.

ඤාණසම්භව පඤ්චකය

ආදිතෙයය

හරෙයය

අවහරෙයය

ක්‍රියාසඤ්ඤං විකතෙයය

ඡින්නභාවෙයය

ඡේකසම්භව පඤ්චකය

ආදිතෙයය

හරෙයය

අවහරෙයය

ක්‍රියාසඤ්ඤං විකතෙයය

ඡින්නභාවෙයය

සහසම්භව පඤ්චකය

සහසම්භෙ

ඤාණසම්භෙ

නිමන්තනෙ

අත්‍රුතාවිතෙ

සුරාමේරයපානෙ

පුබ්බභාගයොග පඤ්චකය

පුබ්බභාගයොගෙ

සහාදයොගෙ

සංවිදුවහාරෙ

සංඤ්ඤා කම්මං

නිමිත්තා කම්මං

ඡේදයාවහාර පඤ්චකය

ඡේදයාවහාරෙ

හයයහාවහාරෝ
පරිකඵහාවහාරෝ
පරිඝත්තනාවහාරෝ
කුසාවහාරෝ

(7) නිඝණ්ඨුසූත්‍රය පමණක් සංක්ෂේප කොට පිරිසි සහර ලියන්න.

උඛහාරානුමණ්ඩනිකා — කය සංසර්ග රාගයෙන් පුළු නිඝණ්ඨුවගේ සුඛදුක කය සංසර්ග රාගයෙන් පුළු පුරුෂයෙකු විසින් කරන දුක ඇලයෙන් යට දාන මඩලෙන් උඩ හා වැලවලින් උඩ හෙදෙන්නී කය සංසර්ගය ප්‍රවර්තීම.

වත්ත පටිවත්තිකා — අනාය නිඝණ්ඨුවගෙන් පිරිසි ඇවුලන් දැක්ක සැය කෙළෙම්ම.

උකඛිතානානුවත්තිකා — උක්ඛෙපනීය කර්මය ලද නිඝණ්ඨුවගේ පසුගය දැන්ම වගයෙන් පැනීම.

අවයවපඤ්ඤත්තිකා — කය සංසර්ගයෙන් පුළුවන් මිනිස් පිරිමියකුගේ අතගැල්ම සගල කිසුරු කොටගැල්ම
කය සංසර්ගය නිසාය අත්තෙන්ම කිරීම.
අත්තෙන්ම කිරීම විඳීම
පුරුෂයා කෙරේ කැමති යාම
පුරුෂයාගේ ආගමනය ප්‍රවර්තීම
මුවා කැමැත්තට නිවීම්ම
කය සංසර්ගය නිසාය කය සැළීම.

යන අට කරුණින් සැක කරුණකින් සැළීම.

07. සගර පරිජීවල සප්තදසාකාර වෙන වෙනම ලියන්න.

01. මෙත්තාඩම්ම පාරාජිකා

සප්තදසාකාරය

විධානය	-	වෙයාලියයි
පුග්ගල	-	සුදින්න ස්ථවිරයන් වහන්සේ
විත්තු	-	මෛථුන ධර්මී චේතනාත්‍රමණය
සඤ්ඤාත්තිය	-	යො පන භික්ඛු -පෙ- භික්ඛවෙයය
		සිතෙහි පෙවේකණය යහුදු , අනාතරයෙ නිරවශානගතාය ' ති යනුදු
		අනුප්‍රඥප්ති වේ
ආණත්තිය	-	අනාණතික යි
ආපත්තිය	-	පාරාජිකාපත්තිය යි
අනාපත්තිය	-	අජානනතයෙ, අසාදියනතයෙ
		උම්මත්තක, ඛිත්තචිත්ත, වෙදනාටට, ආදිකර්මික
විසත්තිය	-	මිල විසත්තිය යි
අංග	-	චේතන විනාය, ඛාරිගයන් මාරිගය ප්‍රතිපාදනය
සමුට්ඨාන	-	කාය චිත්ත සමුට්ඨානයි
කිරිය	-	ක්‍රියා ලක්ෂණයි
සඤ්ඤා	-	සඤ්ඤා විමොකඛ යි
විත්ත	-	සචිතනක යි
වේදනා	-	ලෝකවජ්ජ යි
භූමි	-	කාය කර්මයි
ආහාරත්තිය	-	අකුසල යි
ඉන්ද්‍රියත්තිය	-	දුවි වේදනා යි

02. අදින්නාදාන පාරාජිකා

සප්තදසාකාරය

විධානය	-	ඔවගගතුවය යි
පුග්ගල	-	ධනිය ස්ථවිරයන් වහන්සේ
විත්තු	-	වසුගේ දැවසකාරගැනීම ස-ඔයාන වස්තුව
සඤ්ඤාත්තිය	-	යා පන භික්ඛු -පෙ- අස-වාසො
		ගාමාවා අරඤඤාවා යනු අනුප්‍රඥප්ති වේ
ආණත්තිය	-	ඛාණතික යි
ආපත්තිය	-	දුතුලා, තුලාසි, පරිජි
අනාපත්තිය	-	සකසඤඤිසස, විසඤඤගාගෙ, නාවකාලිකෙ,
		යෙනසපරිගහගෙ, තිරවසකතගතපරිගහගෙ,ස-සුතුලස-සිසස
		උම්මත්තක, ඛිත්තචිත්ත, වේදනාටට, ආදිකර්මික
විසත්තිය	-	මිල- විසත්තිය යි
අංග	-	පරපරිගගහිත-, පරපරිගගහිත ස-සඤඤිනා, ගරුපරිකකාරෙ,
		ථෙයාචිත්තා-, අවහරණ-
සමුට්ඨාන	-	අදින්නාදාන සමුට්ඨානයි
කිරිය	-	ක්‍රියා ලක්ෂණයි
සඤ්ඤා	-	සඤඤා විමොකඛ යි
විත්ත	-	සචිතනක යි
වේදනා	-	ලෝකවජ්ජ යි
භූමි	-	කාය වචී කර්මයි
ආහාරත්තිය	-	අකුසල යි
ඉන්ද්‍රියත්තිය	-	ත්‍රිවේදනා යි

03. මනුෂ්‍ය විග්‍රහ පාරාජිකා

සප්තදසාකාරය

සිදුනය	-	යෙසාලියයි
පුග්ගලු	-	යනයනා භික්ෂූන්
විත්තුම	-	උපුටොගුන් දිවිහසාගෙනීම ය-යෙන වස්තුව
පඤ්ඤත්තිය	-	යො පන භික්ඛු -පෙ- අස-ඩායසා මරණ වණ්ණං වා සංවණ්ණෙය්‍ය ය අනුප්‍රඥප්ති වේ
ආණත්තිය	-	සාණතික යි
ආපත්තිය	-	වල කැණීම ආදිය දුකුලා මිනිස් දැයෙහි ශ්‍රවෙකුට දුක් ඉපිදවීම තුලයි තිරිසන් ගිය තරණය පවිති මිනිස් තරණය පරිති
අනාපත්තිය	-	අජානනතසය, අසඤ්ඤතතසය උමතතතන, ඛිනතචිතත, වෙදනාටට, ආදිනතමෙන
සීසත්තිය	-	ශීල විපත්තිය යි
අංග	-	මනුෂ්‍ය ප්‍රාණියෙක් වීම, ප්‍රාණියෙන්ය යන හැඟීම, වධක චේතනාව, උපක්‍රමය, එයින් මැරීම
සමුට්ඨාන	-	අයිනාදන් සමුට්ඨානයි
කිරිය	-	ක්‍රියා වශයෙනි
සඤ්ඤා	-	සඤ්ඤා විමොකඛ යි
චිත්ත	-	සචිතතක යි
වේදනා	-	උපෙකඛාවස්ත යි
සඤ්ඤ	-	නාය වේ නරියයි
අනාපත්තිය	-	අනුසල යි
වේදනාත්තිය	-	දුකඛ වෙදනා යි

04. උත්තරිමනුස්සධම්ම පාරාජිකා

සප්තදසාකාරය

සිදුනය	-	යෙසාලියයි
පුග්ගලු	-	වඟලුපුදුනිරිය භික්ෂූන්
විත්තුම	-	උතතරිමනුස්සධමමාරොචනයයි
පඤ්ඤත්තිය	-	යො පන භික්ඛු -පෙ- අස-ඩායසා අඤඤත්‍ර අධිමානා අනුප්‍රඥප්ති වේ
ආණත්තිය	-	අනාණතනික යි
ආපත්තිය	-	"මෙ ප්‍රාජ යහානයට සමවදිමි" අසන්නා භේරුම් නොගතහොත් පුලුයි අසන්නා භේරුම් ගතහොත් පරිති
අනාපත්තිය	-	අධිමානෙන ආරොවෙනතසය, අනුලලපභාධිපතෙයසය උමමතතන, ඛිනතචිතත, වෙදනාටට, ආදිනතමෙන
සීසත්තිය	-	ශීල විපත්තිය යි
අංග	-	උතුරුමිනිස් දම් නොමා තුල නැතිවැ පාපිච්ඡතාවේන් ආරොචනය වටින් හොඳින් නොව සෘජු ලෙස කීම අසන්නා මිනිසකුම වීම පසුව නොව එකෙණෙහිම දැනගැනීම
සමුට්ඨාන	-	අදින්නාදාන සමුට්ඨානයි
කිරිය	-	ක්‍රියා වශයෙනි
සඤ්ඤා	-	සඤ්ඤා විමොකඛ යි
චිත්ත	-	සචිතතක යි
වේදනා	-	උපෙකඛාවස්ත යි
සඤ්ඤ	-	නාය වේ නරියයි
අනාපත්තිය	-	අනුසල යි
වේදනාත්තිය	-	තුන්වෙදනා යි

(5) කෙටි නිවැරදිව අතර මොන මොනවා කළ හැකි කෙනෙක්ද.

මෙත්තාබලම නාරාජිකා — සේවන චින්තනය
බාර්ගවයන් මාර්ගය ලුහුබැඳියා

අඩිතාලදායා නාරාජිකා — පරනිර්මිතාගහිතං - අන්සතු භාජනයක් වීම
පරනිර්මිතාගහිත සෙවනුනා - අන්සතුය යන හැඟීම
පරවුත්තිකාමතෝ - පරදේ ඉච්ඡාකෙරෙන් වීම
වේදයාචිත්තානං - කොරගන්න
අවහාරණං - තමන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සඳහා අනුන්ගෙන් ගැනීම.

මනුසය විතාහා නාරාජිකා — මනුසය ලුහුබැඳියෙක් වීම
ලුහුබැඳියෙකු යන හැඟීම
වඩාත් ඒකාකාරව
ඉතාමත්ම
ඔහුගේ මරණයට හේතුවීම

ඉතාරි මනුසයාවෙන් නාරාජිකා — ඉතිරි මිනිස්සුන් හොඳ හුල නැහුණාවට
හාමිවරුන්ගෙන් ආදරේවනය
වවින් තොමින් නොව නාදුන් ලෙස කිව
අඟහිංසා මිනිසෙකුව වීම
සතුට නොව කිසිදු යුතුකමක්ම කිරි අර්ථය
දිනගැනීම.

(6) සීතෙදය අනාවය පුද්ගලයන් නමේ කෙරෙන.

පුණාඹකෝ — අරුණාතාකාතරෝ
මේයාසංවාසකෝ — කතඤ්ඤූකතවේදිතෝ
කිමඤ්ඤයපතිතෙනානතෝ — ලොකානුග්‍රහාදිතෝ
උභතොඛයසුත්තෝ — කරවිස්සාගාතා
මානුනාතෝ
සීතුසාතෝ

(10) තිස්සා ඥානාඛ්‍යානය නම් කවරේද?

විපස්සනාඥානය (9වැනි) පිළිතුර අදාළ (විපස්සනාඥානය උපන්නේ කෙරෙන ආකාරය)

(11) සාමණේර පැවිදි කියද? ඒ මොනවාද?

දීඝ දීඝ සාණ්ඩු දිගි ගැලවුව
දීඝ දීඝ දණ අයත් දාහු වැලයකුදු සොරෙකින් ගත
දීඝ දීඝ කැරියන් හත ඝාතගමක් සාදා මෙවුන්දලු කෙවිය
දීඝ දීඝ සිහනුලු බඹිනිවු මුහුවා කාව
දීඝ දීඝ සිහබිදක් සාදා රථිකයන් පුව
සුදුරුවන්හි අපුන්නු කාව
දිගි රුවන්හි අපුන්නු කාව
සඳ රුවන්හි අපුන්නු කිව
පුවනක් මොහොතක හා ද මෙවුන්දලු කෙවිය
නියා විසඳිවු ගත

(12) ඔහිය නමැති භික්ෂුව කොරෙහි කළේය. මුල භික්ෂුවට කිවූ වූ ඇවත කුමක්ද?

අනාපත්ති(ආදිකම්මික)

(13) භික්ෂුවක් වැදුරියක් සමඟ වෙසෙන බව දෙවුන්ගේ. නාරිසා දැක්කේද? පේන්න කරුණු ලියන්න:

නැත.

(14) යම් භික්ෂුවක් තම ජීවිතයේ මරණයට පත්වෙ නම් කිවුවන ඇවැත කුමක්ද?

දුෂ්කට

(15) මෙවුන වෝහන අදහසින් මනුෂ්‍ය ස්ත්‍රියක් ස්පර්ශ කරා භික්ෂුවම කිවුවා ඇවත කවුන්ද?

දුෂ්කට

(16) මනුෂ්‍ය විග්‍රහය තාරකිණෙව වීමට ප්‍රයෝජන සහිත. නේ මොනවද?

සාහාසත්තික — සිය අනිත්ම මැරීම
අත්තාසත්තික — ආත්මාර මැරීම
(වත්තු - අසවල් පුද්ගලයා මරන්න)
(කාල - අසවල් කාලයේදී මරන්න)
(ඨිතාකාර - අසවල් ස්ථානයේදී මරන්න)
(ආවුධ - අසවල් ආයුධයෙන් මරන්න)
(ඉරියාපත්‍ථ - අසවල් ඉරියව්වෙන් මරන්න)
(කිරියා විසේස - අසවල් ආකාරයෙන් මරන්න)

නිසඝගාහිය — වෙසිනැසීම් වූ රාගාදී ක්ලේශ ආදී මිනිකරන දෙයකින් තොරවීම
ධ්‍රැවර — උපදින් පැවතීම යොදාගත්තේ වැනි ස්ථාවර ස්වභාවය තිබීම
විඤ්ඤාණමය — ආත්ම හෝ පුද්ගල වැනි විඤ්ඤාණය බලපෑවලින් මැදීම.
සංඛ්‍යාමය — කර්ම සංස්කාර නැතිකොටවලින් මැදීම.

(17) මිනිස් ඝිනා පරිමිතව අනුව පුලුළුයි, පවිත්‍ර, දුකුලා ඇතැම් කුඩුවක් අවස්ථා නෙදුනි කරන්න.

වල කැලීම් ආදිය — දුකුලා
නිරිසන් ගිය මරණය — පවිත්‍ර
මිනිස් උදරෙහි වූ කල දුක් පිරුවීම — පුලුළුයි
(මිනිස් මරණය — නිදිදි)

(18) පාණෝ, පාණාතිපාතෝ, පාණාතිපාතී, පාණාතිපාතකම්ම පරයාගෝ යන පද පහදන්න.

පාණෝ — සත්ත්වයා හෙවත් ජීවිතෙන්ද්‍රිය
පාණාතිපාතෝ — යම් චේතනාවකින් ජීවිතෙන්ද්‍රියෝපච්ඡේදක ප්‍රයෝගයෙහි නිරීම
පාණාති පාති — උකුසුකාර වධක චේතනාවෙන් යුත් පුද්ගලයා
පාණාතිපාතකම්ම පරයෝගෝ — සාහාසත්තික, අත්තාසත්තික, නිසඝගාහිය, ධ්‍රැවර, විඤ්ඤාණමය, සංඛ්‍යාමය වූ ඝාතකාර ප්‍රයෝග.

(19) අපේ භික්ෂුවක් අන්සෙ දෙයක් නැහැර යාම්මේය. අපහොත් පිරිහි ඇවෑමක් නොවී පුලුඟු ඇවෑමක් වියැ. හේතුව පහදා දෙන්න.

පාරාජිකා වීම සඳහා පාදයක් හෙවත් මසු හෝ රුවා වැනි වටිනාකමකින් යුත් දෙයක් සොරාගත යුතු අතර මසු හෝ අනු වූත් එක්කට වඩා වැඩි යමක් සොරාගත්තොත් පුලුඟු වේ.

(20) උතුරු මිනිස් දම් මොනවාද?

කඩාන
විමොක්ඛන්ති
සමාධි
සමාපත්ති
ඤාණ දස්සන
මග්ග භාවනා
සති සම්පට්ඨාන
තිලෙඛණත්තනාන
විමුත්තිරසාන බිණාසය

(21) අප්පත්තා භික්ෂුවක් උතුරු මිනිස්දම් ප්‍රකාශ කරයි. අපහොත් සෙසු ආපත්තියක් සිදු නොවෙයි. හේතුව පහදන්න.

උතුරු මිනිස් දම් ප්‍රකාශකිරීමේදී අධිමානයෙන් ප්‍රකාශ කලේ නම් ඇවැත් සිදු නොවේ. එමෙන්ම හුවාදැක්වීමේ අදහසකින් තොරවද, උමතු වූවන්, යක්ෂාවේශයෙන් පෙළෙන්නන්, වේදනාවලින් පෙළෙන්නන් සදහාද ඇවැත් සිදුනොවේ. මෙය මිනිසකුටම පැවසිය යුතු අතර තිරිසන් ආදීන්ට පැවසීමෙන්ද ඇවැත් නොවේ.

(22) ඇත්තා වූ උතුරු මිනිස්දම් උපසම්පන්නයෙකුට හා අනුපසම්පන්නයෙකුට කීමෙන් ඇවැත්වලට නැමෙන්දැ? පහදන්න.

ඇත්තා වූ උතුරු මිනිස් දම් අවශ්‍ය වූ විටෙක පමණක් උපසම්පන්නයකුට පැවසිය හැකි නමුදු අනුපසම්පන්නයකුට පැවසීමෙන් පවිති ඇවැතක් සිදු වේ.

(23) -සියලුම අනන්තරිත් කරිය අකරිය වශයෙන් නාවමික වන අයුරු දක්වන්න.

කරියනො
නොකෙල පුනු දේ කයින් හෝ වචනයෙන් කරීමෙන්
(උදා:- මුසාවාද)

අකරියනො
කල පුනු දේ කයින් හෝ වචනයෙන් නොකරීමෙන්
(උදා:- සීවර අනිත්‍යඥානය)

කරියා 'කරියනො
නොකෙල පුනුදේ කරීමෙන්ද, කල පුනු දේ නොකරීමෙන්ද
(උදා:- සීවර නවිඥානඥාන අනුත්‍යාපදය = නොදැ අනුත්තුනයකුගෙන් පිවිසුම් ඉල්ලාගැනීම හා කෙනිවක් නොදීම)

සියා කරියනො සියා 'කරියනො
ඇතැමෙවිට කරීමෙන්ද ඇතැමෙවිට නොකරීමෙන්ද
(උදා:- රූපීය පරිඥාඥාන අනුත්‍යාපදය)

සියා කිරියනෝ සියා කරියා 'කරියනෝ
අනාගතයට කරමෝද, අනාගතයට කරිමෝද නොකරිමෝද
(උදා:- තුම්හෙ කිච්චායද)

(04) පහත පද අර්ථ දක්වන්න.

සික්ඛාපදං අපඤ්ඤත්තකායං — අවිඥප්ති සංඛ්‍යාත කර්මයාව විඥප්තියෙන්ම ඉගැන්වූ නොහැර

මෙථුනං ධම්මං — කෙමියාගෙවෙන් මැඩුනු සමානාවස්ථාවෙන් පුතු ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙදෙනකුගේ ලාමක ධර්ම හොවන් රහසෙහි කර්මය

අන්තමසෝ — යටත් පිරිසෙයින්

තිරච්ඡානගතාය ඉත්ථියා — තිරශ්චරයාට අයිති ස්ත්‍රීන් වෙති

අසංවාසෝ — සික්ඛාකාමී, සාජීවපාරිසුද්ධි, සෙවනිකඛාන යන තුන් කරුණෙන් ලද්දී භික්ෂූහු සික්ඛාකාමීත්වයෙහි සිඳීම විසඳීම සංවාස යැයිද, එසේ අවත් පුද්ගලයා සමඟ සිදුයේ නොවන්නේ අසංවාස නම් වේ.

ගාමෝ නාම යෝ කෝචි පරිච්ඡින්නෝ වා — පිටත්ත ප්‍රාකාරයෙකින් හෝ අන්තම පක්ෂයේ වැටෙන් කවු අන් වැලකින් හෝ කිරිකෙවී කෙලාවූවද නොකෙලාවූවද, මනුෂ්‍යයන්ගේ වාසය වූයේ හෝ නොවූයේ හෝ සඤ්ඤාකම්මාදීන් සේදී වූ ප්‍රදේශය ග්‍රාමය නම් වේ, නොවැ ගමක කොළවරම අදින් නවතේ සරුසාරයේ සිට (දිවාරයෙන් සිට් මාගමක් බඳුන් දෙවන ඒලය විඝිකාවලට්ට නදියක තබින ස්ථානය) මැයුම් පුරුෂයකු විසින් අඹික පෙණ්ඩයෙන් විසිකරන ලද ගලක් පලවූ මැවුන තැනින් මෙහිට ග්‍රාමය නම් වේ. ග්‍රාමාන්තරයෙහි සිට ධාතුඝාතකයෙන් දිදුලූ ගල වැටෙන තැන ග්‍රාමොපචාරය නම් වේ. ග්‍රාමයත් ග්‍රාමොපචාරයත් හැර ඔන් ඇතිට අරණ්‍ය වෙයි. ඇතේ වූ ගමෙන් හෝ අරණ්‍යයෙන්

අදිනාදාන

ආදියෙයය

ඉරියාසංඛ්‍යාත

සතුලිඩව

මනුෂ්‍ය විග්‍රහාදාන

ජීවිතා වොරොපෙයය

සාහුහාරකාං වාසය
හරියෙයෙයය

මරණ වත්ථාන වා
කාලවසේනාය

අනාත ජරියාවෙන

අනාණාදාන

ඉත්‍යාත්මනුසය ධම්මවං

නිධුම් වූ තැඹිලි කෙලෙල් රැහැයේ තවත් ජීවමාන මිනිස්සු
සිටිති

කෙලෙස් අවශ්‍යතාවෙහි හා ඊ.ව තණ්හාදාසයා වියතුම -
යකුගේ වුවමනාවෙන් කිරීම

ජීවිතෙන්ද්‍රියට හානියට පුදුසු වූ අහිතකර ආදී
අවි යම්තේ ගෙනහැර වෙහි නම් දැනේ තැබීම

වදිනවා හෝ නල්ලාගේ කරදාරී ආදියෙන බියා හෝ
මරණයේ හුණා ලුණෙහ කිරීම

කදුවුමහාත් දියාදවලින්

කිය සෙනෙහි වියැරුම්නේ වුවු නුහුත් කිව දැන

ලුණෙන මනුෂ්‍යයන්ට වඩා අතිශයින් උත්කෘෂ්ඨ වූ
දායක්යන්ගේ දැන්ගැබීම වූ බුදුන වහන්සේ ගම්

අනානුපුබ්බිකථං	උතුරුමිනිස්සේ දුන්නා කථා කොරෙන්න පිළිවෙළ යැයි ආරෝහාය කොටගැන්මය
අලමරියඤාණදස්සනං	කෙලෙස් විඛ්වංසනයට සමර්ථ වූ ආර්යයන්ගේ ඥානදර්ශනය
විසුද්ධාපෙක්ඛා	පාරිශුද්ධත්වට තමන්ගේ හිතඔව විසුද්ධිය හෙයින් සුළු විශුද්ධිය කලාතොරොත්තු වූයේ
අනුස්සුති අනිමානා	සවඥත්ඥානයෙහි උපන්න වශයෙන් නොහැමින් ධර්මතාවයෙහි මානය නැත්ව හෙවත් අභිමානයෙන් තොරව

සංඝාදිසේස

(i) සංඝාදිසේස යන්න අර්ථ දක්වන්න.

'සංඝෝ ආදිම්හි චෙව සෙසොත ඉති සංඝාදිසෝ' යනුවෙන් සඳහන් කිරීම මේ අවස්ථාවේ මූලයෙන් මුදාහැරිය හිම සඳහා මූලදී සංඝයාගේ දීමනාවක් ලැබුණු නිසා සඳහා මූලය පරිකල්පනය කරීමට සුදුසුකම්වන්නේ මේ සඳහාවත් අගදී අනිවාර්ය කර්මයන් සංඝයා ලැබිය යුතු බැවින් 'සංඝාදිසේස' නමි වේ.

(ii) සංඝාදිසේස කොපමණද? නාමයන් සහයෙන් ලියා දක්වන්න.

13 යි.

1. සුක්‍රක විසට්ඨි සික්ඛාපදය
2. කාය සංසග්ග සික්ඛාපදය
3. දුට්ඨුල්ලවාචා සික්ඛාපදය
4. අන්ත්‍රකාම පාරිවරිය සික්ඛාපදය
5. සඤ්චරිත්‍ර සික්ඛාපදය
6. කුටිකාර සික්ඛාපදය
7. විහාරකාර සික්ඛාපදය
8. පඨම දුට්ඨදෝස සික්ඛාපදය
9. දුතිය දුට්ඨදෝස සික්ඛාපදය
10. පඨම සංඝභේදක සික්ඛාපදය
11. දුතිය සංඝභේදක සික්ඛාපදය
12. භේදානුවත්ත සික්ඛාපදය
13. කුලදූසක සික්ඛාපදය

(iii) භික්ෂුණීන්ගෙ මාතෘමක් ස්ථාපිත කරන සාසනයට කෙසේ ඇවෑමක් වේද?

මෛථුන රාගයෙන්	-දුෂ්කට
කාය සංසග්ග රාගයෙන්	-දුෂ්කට

(04) සාසනවශයෙන් ඇවැත් පැමිණීම පැවිජ්ජාවෙහි යාවජීවිකයක් වශයෙන් බෙදා දක්වන්න

පැවිජ්ජාවෙහි

සුත්ත විඤ්ඤත්ති නිස්සාරණීය
කාය සමාචාර නිස්සාරණීය
පුථුජ්ජනභාවා නිස්සාරණීය
අන්තකාල පරිච්ඡින්න නිස්සාරණීය
සඤ්චරිත්ත නිස්සාරණීය
කරීකාර නිස්සාරණීය
විහාරකාර නිස්සාරණීය
පැවිජ්ජාපුබ්බෙදාත්ත නිස්සාරණීය
පුත්තිය පුථුජ්ජනෙත්ත නිස්සාරණීය

යාව ජීවිකයක

පඨම සංඝභෙදක නිස්සාරණීය
දුතිය සංඝභෙදක නිස්සාරණීය
පුථුජ්ජන නිස්සාරණීය
අලජ්ජිතුක නිස්සාරණීය

(05) මෙහෙණෙක් යාවජීවිකයක් මෙම සාසනයෙන් සහර නැතිවීමට හේතුවන් කවර නිසාවෙන් වශයෙන්ද?

පඨම සංඝභෙදක නිස්සාරණීය — දේවදත්ත භික්ෂුවගෙන් වගේ
දුතිය සංඝභෙදක නිස්සාරණීය — දේවදත්ත භික්ෂුවගෙන් වගේ සමඟ කැපුණු කල භික්ෂූන් වහන්සේලා උදෙසා

පුථුජ්ජන නිස්සාරණීය — අන්‍ය තෙරුන් වහන්සේට
අලජ්ජිතුක නිස්සාරණීය — අඹ්‍යාගේ පුතාණිඳුගුබ භික්ෂූන් උදෙසා

(iii) පිරිවාස, මානත, මූලායපටිකස්සනාව, අබ්භානය යන නම් නොරා දෙන්න.

මානත

යම් භික්ෂුවක් සඟවෙතෙන් ඇවතකට පත්වී සුදු පටිච්ඡන්න වූයේ නම් එම නිරිහිදු වීම සඳහා පිරිවෙන් සිටු භික්ෂුව මෙන්ම, පටිච්ඡන්න නොවූ ආපත්ති වූ භික්ෂුවද යන දෙදෙනාම සුදු ආපත්තිවලින් නැගී සිටීම සඳහා සාරැයක් සංඝයාට ගරු වශයෙන් පුරනු ලබන වත මානතයි. මෙය පටිච්ඡන්න මානත හා අපටිච්ඡන්න මානත යනුවෙන් දෙයාකාර වේ.

පිරිවෙස

සඟවෙතෙන් ඇවතකට පත්වූ භික්ෂුවක් අරුණක් ප්‍රකට වෙන්නට ළඟ්නෙන් අඩු සම්මත සඟවාස භික්ෂුවකට ආරෝචනය කල යුතුය. සැනේ හැකියාවද තිබිය දී ආරෝචනය නොකිරීමෙන් ආපන්න පටිච්ඡාදනය වේ. සැනේ පටිච්ඡන්න වූ ආපත්තිවලින් නිරිහිදු වීම සඳහා පුරනු ලබන වත පිරිවෙසයි. සුදු පටිච්ඡන්න පිරිවෙස, සුද්ධන්ත පිරිවෙස හා සමෝධාන පිරිවෙස නමින් තුන් ආකාර වේ.

අබ්භානය

සඟවෙතෙන් ඇවතකට පත්වී සැඟවී නිරිහිදු වීම සඳහා පිරිවෙස් හා මානත් සිටු භික්ෂුව නිරිහිදු පණතැන්න භික්ෂුවක් වශයෙන් නැවත සඟසභාව හා සංඝයා වීම සඳහා සිදුකරනු ලබන විනය කර්මය අබ්භානය විනය කර්මයයි. මේ සඳහා සඟඛානත්ති වශයෙන් විනාත් වාරගණ සඟයා රැස්වීම පුතුය

මූලාය පටිකස්සනය

සඟවෙතෙන් ඇවතකට පත්වී පටිච්ඡන්න වී සැඟවී නිරිහිදු වීම සඳහා පිරිවෙස් පුරමින් සිටින කාලය අතරතුර නැවතත් සඟවෙතෙන් ඇවතකට පත්වී පටිච්ඡන්න කරල් නම් පිරිවෙස් වියපු කාලය මතා දමා නැවත මුල සිට පිරිවෙස් දීම ක්‍රියාය මූලාය පටිකස්සනය නම් වේ.

(07) සාමාජිකත්වය අලුතෙන් ලැබෙන්නේ ලැබෙන්නාගේ නීති කෙරෙහි බලපෑම කරන්නා මියා උපදින්නේය.

ආනන්දවීඩ හොත් ආනන්ද සතුකුළුව
ආශ්චර්යයකට පත්වීම හා ඒ බව දැනීම

අනාතපිණ්ඩික හොත් අනාතපිණ්ඩික සතුකුළුව
ලැබෙන සතුටක් නීම හා මේ බව දැනීම

අනාථපාරිසික හොත් අනාථපාරිසික සතුකුළුව
අත්භාරයක් කරන්නා නැතිවීම හා මේ බව දැනීම

පඳුව හොත් පඳු සතුකුළුව
සමාන සංවාසික භික්ෂුවක් සිටීම හා මේ බව දැනීම.

මෙම කරුණු සාර නිසියාදී සලකන කෙනෙක්ද අනාගත සැලසුම් ආදීන්ව ලැබෙන්නේ දැනගෙන්ද යහි. (ප්‍රායෙන කෙනෙක් හොත් යැයි කිව)

(08) උතුමාගේ අත්භාරයකර වරම් නම් කරන්න.

රාජ
චොර
අග්නි
උදක
මනුෂ්‍ය
අමනුෂ්‍ය
වාල
ස්ත්‍රීරූප
ජීවිත
බ්‍රහ්මචාරිය

(ඉ) භික්ෂූන් සංඝාදිශේෂ ඇවෑමකට පත්වී දින රෑ ගණන් යනතුරු ආරෝචනය කර නැත. පත් වූ කෙනෙක්ට නිදහසු වීම සඳහා දෙදෙනෙක් හිටගෙන් හිටගෙන් ලියා දක්වන්න.

අවම වශයෙන් කනුවාදිනක සංඝයා නිදහසු සීමාවකට ළඟින් කරවා සංඝයාට ආරංචිය කර වන්දන කිරීමෙන් අනතුරුව අන්සය කිව නිදහස ඉල්ලා සිටිය යුතුය. සංඝයා විසින් කර්ම වාක්‍යය කියා සුදුසු නිදහසක් ලබාදුන් පසු 'පරිවාසං සමාදියාමි වත්තං සමාදියාමි' යනුවෙන් තෙවරක් කියා නිදහස සමාදන් විය යුතුය. පින්කමු නම් නිදහස ආරෝචනය කල යුතුය. නිදහස පුරන්නේ වෙනත් සොයුනක නම් 'පරිවාසං නික්ඛිපාමි වත්තං නික්ඛිපාමි' යනුවෙන් තෙවරක් කියා නිදහස නිෂ්ඵල කර එම පුරන සොයුනට ගෙන් භික්ෂූන් ශුද්ධියේ නැවත නිදහස සමාදන් විය යුතුය. එක් භික්ෂුවක් නිවන සොයුනක දිනක නිදහස හිටි භික්ෂූන් හැමවමත් ආරෝචනය කල යුතුය. නමුදු කොහේ හෝ නිදහසු වෙන් නම් ඔවුන් හැමවමත් ඇවිත්නෙන ආගන්තුක භික්ෂූන් හැමවමත් ආරෝචනය කල යුතුය. නිදහසු වූ විනය කර්ම නොකඩා වන සම්පූර්ණ කලතුසු නිදහසු සීමාවකට සංඝයා ළඟින්කරවා සුදු ආරෝචනය කර මානත යාඥා කල යුතුය.

සංඝයා විසින් මානත ලබාදුන් පසු 'මානත්තං සමාදියාමි මානත්තං සමාදියාමි' ලෙස තෙවරක් කියා මානත සමාදන්විය සංඝයාට ආරෝචනය කල යුතුය. මානත - පුරන්නේ වෙනත් සොයුනක නම් 'මානත්තං නික්ඛිපාමි මානත්තං නික්ඛිපාමි' ලෙස තෙවරක් කියා මානත නිෂ්ඵල කර අවසි හෙයින් සංඝයා සතර නමක් හෝ වෙරයන සුදුසු සොයුනකට ගොස් සංඝයා ශුද්ධියේ මානත සමාදන්විය සැරයක් නොකඩ කොට නිදිය යුතුය. දිනපතා සංඝයාට ආරෝචනය කලයුතු මෙන්ම ආගන්තුක භික්ෂූන් වෙත්නම් ඔවුන්ටද ආරෝචනය කලයුතුය. නිදහසුව වන පුරා සම්පූර්ණ කලතුසු නිදහසු සීමාවකට පිටත වාර්තික සංඝයා ළඟින් කරවා මානත ආරෝචනය කර සුම ඇවතින් සම්පූර්ණ නිදහසුවීම සඳහා අබ්භානාය යාඥනය කල යුතුය. සංඝයා විසින් අබ්භානාය විනය කර්මය නිදුකල පසු සුම ඇවතට නිදුකල නිදහස් අයින් දැවසක් වේ.

(10) අඳවනකල නම්නිය හැකි හේතු මොනවාද?

අතුඇදෙන්නා	නුවණ මැදිනම
අලවලපිණා	ලැබ්ජා නැති බව
විනයේ අවිනය සෑදුණා	විනයෙන් විනය නොවේය යන හැඟීම
අවිනයේ විනය සෑදුණා	විනය නොවන දෙය විනය යන හැඟීම
කතාකුවල පහණෙන්නා	කතාවල් කෙසේ
සාත්තයෙන්නා	සිහිනුවුලා බව

(11) උභතෝ සඞ්ඝයකට කළහැකි හේදන නෙරා ආකාර මේ පහදන්න.

වත්ථු සන්දස්සනා

ආපත්තියකට අදාල වන්නවුන් හේදන කිරීම.

ආපත්ති සන්දස්සනා

ආපත්තියෙන් හේදන කිරීම.

සහවාස පටික්ඛෙපනා

'ඔබ වහන්ස්ගේ සමඟ සංඝකර්ම නොකරමි' යි යනාදී ලෙස
නහවාසය ලුහිඳුන්නේ කිරීම

සාමීචි පටික්ඛෙපනා

ගුණස්ථයන් නැතිවීම ආදී සාමීචි කර්ම නොකිරීම.

(11) සංඝභේදයට හේතුවන්නා වූ අවලොක්තෝපකාර වස්තු නම් කරන්න.

අධර්මය ධර්මය යැයි කීම.
ධර්මය අධර්මය යැයි කීම.
අවිනය විනය යැයි කීම
විනය අවිනය යැයි කීම.
තථාගතයන් වහන්සේ දේශනා නොකළ දේ දේශනා කළාදැයි කීම.
" " කළ දේ දේශනා නොකළාදැයි කීම.
තථාගතයන් වහන්සේ පුරුදු නොකළ දේ පුරුදු කළාදැයි කීම.
" " කළ දේ පුරුදු නොකළාදැයි කීම.
තථාගතයන් වහන්සේ නොතැනූ දේ හැනූ බව කීම.
" " හැනූ දේ නොතැනූ බව කීම.
අනාපත්ති ආපත්ති යැයි කීම.
ආපත්ති අනාපත්ති යැයි කීම.
ලඝු අදහස්ති ගරු අදහස්ති යැයි කීම.
ගරු අදහස්ති ලඝු අදහස්ති යැයි කීම.
සාවශේෂ ආපත්ති අනවශේෂ ආපත්ති යයි කීම.
අනවශේෂ ආපත්ති සාවශේෂ ආපත්ති යැයි කීම.
දුට්ඨුල්ලාපත්ති අදුට්ඨුල්ලාපත්ති යැයි කීම
අදුට්ඨුල්ලාපත්ති දුට්ඨුල්ලාපත්ති යැයි කීම.

(12) ලෝකවජ්ජ පණ්ණත්ති වජ්ජ යනු කම?

ලෝකවජ්ජ — යම් ආපත්තියක් සමාදන්නකල අකුසල වීම දැනගන්නේ අනුන්ලා කියනකොට නම් ලෝකවජ්ජ වේ.

පණ්ණත්ති වජ්ජ — යම් ආපත්තියක් සමාදානය හෝ අසමාදානය වෙවා ලෝකයාගේ දොස් හැගවීම නිසා හැනූ නියම පණ්ණත්ති වජ්ජ වේ.

(14) පළමු සංගායනාවේ සත්තපණ්ණි ගුහාවේ දී කළ දේ.

නිදානය — සුවැත්තුවර

පුද්ගලයා — රෙවතයන හිමියන්

වස්තුව — විනයක් නොව පාළි මෝචනය

ධම්මපදය — ධර්මයට අනුකූල සූත්‍රයන් විශයෙහි සංඝාදිසේසය යටතේ

අයුතුයැ සුත්‍රයන්ය යන අනුසඳහන්ය හි

අරණ්‍යක — අනාරණ්‍යකය හි

ආපත්ති — සංඝාදිසෙස පැවිල්ලවය

අනාපත්ති — අනුපසම්පන්නයන්ට , අලොවෙන්විසූවන්ට , සුතිගත පණ්ඩිතයන්ට
උමතුන්ට / විපරීත සිතැත්තන් / වේදනාවෙන් / ආදිකර්මික

විභාගය — ශීල විභාගය

අංග — වෙනත් උපසම්පදාවලට මූලවනං

සමුට්ඨාන — කාය චිත්ත සමුට්ඨාන

ක්‍රියා — ක්‍රියා වශයෙන්

සඤ්ඤා — සඤ්ඤා විමොක්ඛය හි

චිත්තය — සචිත්තක හි

වේදය — මොක වේදී හි

කෙටිය	කෙටි කළ හැකි.
සඑලනිකාය	සඑලනිකාය හි
වෙදල්ලනිකාය	වෙදල්ලනිකාය හි

(15) පළමු සංයෝජනයේ අංග හා ආකාර අනාගාමී වශ විග්‍රහ කරන්න.

වෙනෙක්	විචිකිච්ඡාවන්	ඵලුවක්	සංකල්පයෙය
වෙනෙක්	විචිකිච්ඡාවන්	නොවූවක්	ඵලුවක
වෙනෙක්	නැති විචිකිච්ඡාවන්	ඵලුවක්	අනාගාමී
නැති වෙනෙක්	විචිකිච්ඡාවන්	නැති ඵලුවක්	අනාගාමී
වෙනෙක්	නැති විචිකිච්ඡාවන්	නැති ඵලුවක්	අනාගාමී.

අනාගාමී

අවිචිකිච්ඡාසම්පයුත්ත	අතීතාදානයේ විචිකිච්ඡා නොකොට
අසොවාණවිප්පයුත්ත	සෝවාණ ඵලය, අදහසක් නැත්ව
ඤාණසම්පයුත්ත	ඥානසම්පන්න
	විවරණාත්මක / ඥානවිත්ත / වෙදනාවලින් / ආදී කාලවිශේෂ

(16) පළමු සංයෝජනය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(17) යම් නිසාවකින් සුක්‍ර ධාතුව මිදේද, සුළොත් ආත්ම භාවය නොවේ. නිදානයට අනුව පහදා දෙන්න.

නිදානයට අනුව උපාවල් කාලයේදී සිතෙන් දැන් වළදා සඳහනවෙයි. අඩංගන්දේ, පසුවත සිතෙවකට සිහිනා හෙතෝ ආකාර නොරවුම් කවුන හෝ ආකාරයකින් සිහිනයක් දැකීමෙන් පැහැ කෝවාහයක් සිදුවිය හැකිය. මේ ආකාරයට සිදු වූ අවස්ථාවක නාගාවතුන් වහන්සේගෙන් කරුණු විමසා ලැබූ කල්හි සැලකිය යුතු ඇවැත්ත් ! අනාත්ම වශයෙන්.

(18) කාය සංඝාර්ගයෙන් වරදට පත්වීමේදී සම්පූර්ණවිය යුතු අංග කීයද? මේ මොනවාද?

05 කි.

විනය කර්මයක් නීම
කර්මයේ යම භාවිත
සිදුවූ අල්ලස රාගය
සුළු රාගයෙන් වැයම් කිරීම
අන් ආදිය ඇල්ලීම

(19) භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ අඩංගු ඇවැත් ජෙජ්‍ය ගාමිනී, උට්ඨාන ගාමිනී, දේශනා ගාමිනී වශයෙන් බෙදා දක්වන්න.

ජෙජ්‍ය ගාමිනී	පාරාජිකා
	(අනියත-පරිජි ඇවතකින් ප්‍රතිඥා කලේ නම්)
උට්ඨාන ගාමිනී	සංඝාදිසේස
	(අනියත-සඝවෙසෙස් ඇවතකින් ප්‍රතිඥා කලේ නම්)
දේශනා ගාමිනී	ථුල්ලච්චය
	පාචිත්තිය
	(අනියත-පවිති ඇවතකින් ප්‍රතිඥා කලේ නම්)
	පාටිදේශනීය
	දුක්කට
	දුබ්භාෂිත

(20) භික්ෂූන් උදෙසා කරන භික්ෂූන්ගේ උපසම්පදා විධි පළල කොපමණද?

උත්තම ප්‍රමාණය — දිග සූගන් වියන් 12, පළල සූගන් වියන් 07

අවම ප්‍රමාණය — දිග සූගන් වියන් 12, පළල සූගන් වියන් 04

(සූගන් වියන - මැදුම් පුරුෂයකුගේ අතින් වියන් 03

(21) සිවුරු කොපමණ ප්‍රමාණ කිහිපයද? ඒ මොනවාද? 04 හි.

ධාතුක්ඛෝභ — වා ගින්නේ අඩුවී, දොස් කිපීමෙන් සිවුරු නැසීම.

අනුපුබ්බ පුච්චිරුබන්ධ — භික්ෂූන් පෙර උකහලද, කාරාලද, ඡායා ලද, දෙයක් සිවුරුවලින් නැසීම

දෙවතොපයාචනාහර — දේවතාවෙක් හිස කළඹන්නේ අකමැත්තෙන් හෝ පිල්වතුන්ගේ ආරක්ෂා නොකිරීම

පුබ්බනිමිත්ත — මහ සුළඟක් හෝ ගිනි ගැනීමක් සිවුරුවලින් නැසීම.

(iv) මහා සුදිලක්ඛණ තීරණයේ සමාදානී මිය යුත්තේ කෙවලු නිසාවෙන්ද?

උපන්නවුන්ට වූ දිනයේ සිට පිරිහිලු කාලයක් නිහඬත් කල නොහැකි නිසාවෙන් උපන්නවුන්ට වූ කාලයම පාලකා මෙම නිදිවෙස ලබාදේ.

(v) සතුරුරිනා මහේශාඛ්‍යය සාජීතදාගාරයෙ අනුව විස්තර කරන්න.

(4) පහත පදවල අර්ථ ලියන්න.

සඤ්ඤාවිඤ්ඤාණා · මෝහනාස්වාදු වේදනා සහගතව

සුඛෙ විසයේ අරොගාභාය මෝහන කෙලිකෙම වූ කල්හි අඛාභාස්වික රහදාදිය විදාහ කෙරෙන ආරොගාභාදු, යම් අනුදායක් ඉත්ථිකරගැනීම නිසැය මෝහන -ස්වාදු වේදනා සහගතව පැහුවාදු විසඳීමයි

ඛන්ධාභාතා විඤ්ඤාණතො නිඤාතා කාය සංසර්ගි රාගයා නිසාන් බැය නැතිවා ළඳු දුකෙන්ගෙන් විඳදුව නේරුණාවූ කිසිත්

මානුතාමෙන සඤ්ඤා ඇටත් පිරිසෙසින් ඇදුවනදා උපන්නා වූ නිවරදා මනුෂ්‍යා සඤ්ඤා

කාය සංසගාහං සමාපත්තේයා · භාක්ෂු ගුහාවාදි කාය මිශ්‍රී භාවයට පැමිණගේ

භාවුහාහං වා යම් මිනිස් ශරීරයක දෙවෙනි මහාභාවයේ සිට තිබ්‍යඅය උපදවා ඇතුල් භාවිතය කොතැනකින් හෝ ඇල්ලීම

තෙජොහාහං වා තොතෙ හෝ නොතොතා නාන් අයුරින් කල කොවිඛය ගැනීම

දුවඤ්ඤලාභි වාඛාභි අසඛම් වචන (අසභාය)

මානුතාමං සඤ්ඤා සඤ්ඤා' සඛභාස වදුන් කිරිතය කලහැකි නිත්‍යයක්

ඛහාසෙයා නාති දෙක මිනිබඳ වැනිතාතා අවතිතාතා වශයෙන් කාර්‍යකිරීම

අනාකාම තාරවිරිය තණ්ඩාවට ලොල්වා ධර්මයෙන් උවැලක් කිරීම සඳහා

සඤ්ඤවරිතාතං ආතාභ විඤාණ වූ කලක් ඇතුලු පුරුෂයාගේ ලිංගුවේ සහවුව පුවෙහාරු කිරීම

සඤ්ඤාවිතාතා තණ්ඩා පිළිබඳාගත් වඳ පොල්ලේ ආදියෝ

සඤ්ඤාකාමාතං විවාහ කරගන්න බව නොවත් රහස් දෙදෙනකු යොදුන ලද පැලැස්ම කුමිය කියාත්‍ය ගමන් කරවාගැනී හැකිවීම

පුථෝ දෙගෝ — අතුගම පුද්ගලයකුගේ ආකාර ත්‍රිත්වය

අත්තිලකෝ නාරාජිකෝ ඔතමෝ — දිවුරුම්, ඇපුම, ජාතිගුණ සංඛ්‍යාත මුල් නැති යුතුවීම් නිසුම්ලික ජාතිය ඇවැත්තන්ගේ සුදුසු ආකාරයට සේවය කිරීම

අනුඛංයෙය — වෝදනා කිරීම හෝ මෙරමා ලබා කරවීම.

කිඤ්චි දේසං ලෙඛමත්තං උත්තරිය — දියතුගෙ ලේඛනයෙන් ඔබගේ හෝ වැඩියෙන් පිදුවිය යුතුයෙ හෝ

අධිකරණං — ඒවා අධිකරණයන්ගෙන් (විනාදුඩිකරණය, අනුවාදුඩිකරණය අත්‍යන්තාවධිකරණය, කිච්චාධිකරණය) ආත්තනාපත්තිකරණ වැනුයි

සම්මඛාසඛ සඛසංඝසඛ — සඟුන් හා සිරිරුවන් සඤ්ඤාපන කළ සීමා සඟරුවාගේ

වඛාවාදිකා — සඟරුවා නොවෙයැයි වී කලහ කරන්න වූ අසාවල්ලිය; සඤ්ඤාපයන්නේ වචන කියන්න වූ

දුබ්බචජ්ඣානිකෝ — දුර්වච භික්ෂාවය හොවත් අවවාද වදාරයන් යමක් කරනු ලබන කල්හි නොඉවසන ගතිය

කුලදූසකෝ — කුලදූෂණ

කුහනා, ලාභමඛා, වෙජ්ජ, කුහදූ වූ ලාභාන කල නොමත් වන අන්‍ය කුල සැදැහැ ඇතිකරගෙන කෙරෙන වල් නොඩි අදිය දිවීමෙන් හා පුසකෑම වලින් කි. කි කුලවල දූෂිතාව විනාශ කිරීම (සාංඝික හෝ පෞද්ගලික දෙවියෙහි වූ ඝණ්ඨා, පණ්ඩු, කුඩ, දඬු, ඇති වීමෙන්ද, වෙදහොඳකම් කිරීමෙන්ද, දුන්න තබාගෙන් කිරීමෙන්ද, කුලවල දූෂණාව සිදුවේ)

ඛාපඛඛාවාරෝ — කුල සිතුවිලය සඳහා කෙළ හෝ නොකෙළ සතුබියෙහි මල්හැල රෝපණය කිරීම කරවීම නැන් වැඩීම ඉන්ඛාවීම, මල් නෙදීම නෙලවීම මල්දැමි ගෙන්ම නොවිමාදිය

අනියත

01 අනියත ශික්ෂාපද කොපෙස්ද?

02 හි.

02 අනියත යන්න කුමන අර්ථයෙන් නමයා කියවේද?

අනියත යනු අවිනිශ්චිතය යන්නයි. සිදුවිය හැකුව තරාදියේය, සැකයෙන්යුතු, තවම්නිය යන අර්ථ ඇතත් මෙහිදී භාවිතා කොපමණතේ අනිශ්චිතව තත්ත්වය නොහැකි හැක කෙනෙක් දැ එන්න දැවැන්ත අතුරෙන් යමක් දැක්වා කෙරේ නම් ඒ දැවැන්තයේ විශයෙන් නිශ්චිත නොවූ තැනින්දී 'අනියත' යැයි කියනු ලැබේ.

03 අනියත ශික්ෂාපදයන් අතිරික්තය ඇති වෙනස පහදන්න.

පළමු අනියත ශික්ෂාපදය	දෙවන අනියත ශික්ෂාපදය
පරිභෝජනය ආසනය	අපරිභෝජනය ආසනය
ඇවැත් නැතිකම් වෙයි නා කලාපාත්තිය.	ඇවැත් දෙකෙනෙක් වෙයි නා කලාපාත්තිය
මෙයින සිවුරය සඳහා සුදුසු ස්ථානයක්	මෙයින සිවුරය සඳහා සුදුසු නොවූ ස්ථානයක්.

04 පළමු අනියත ශික්ෂාපදය නවුරුන් උදෙසා කවර ස්ථානයක දී නාවන ලද්දේද?

උදායි තෙරුන් වහන්සේ උදෙසා - සැවැත්නුවරදී

05 පහත පද පහදන්න.

මාතුගාමෙන	අන්නම අන්නෙවේදයෙන් කුදුවක දැන් සැරිසරන්නී
රහෝ	රහසිගතව
අනියතෝ	අවිනිශ්චිතයි

නොවේ නොහ හා පරිඛ්‍යානං ආසනං හොති

යමකින් ආවරණය නොවූ සුළොහිත්ම මෙවුන්දම් සේවීමට අපේගත වූ අපුත

සදෙවලොකවාසා උපාසිකා

විශ්වාස කරපුදු වහා අන් සෙවාන් සුලයට පැමිණි ආයෙ ස්‍රාවිකාවක්

නිසැඟි පවිති

නිවර වර්තය.

(01) නිදැන් පළමු කොයද?

30 යි.

(02) නිකුත් නවීන වර්ග කීයද? නම් මොනවාද?

03 යි.

නිවර වර්තය, කෝසිය වර්තය, නන්න වර්තය.

(03) නිවර වර්තයට අයත් පළමු සූත්‍රදෙශනාව පාලියෙන් ලියන්න.

'නිවත්ත භික්ඛවෙ මිවරෙහි හා නිකෙතුනා දුක්ඛානුපස්සිං කාමූනෙ දිට්ඨාහාරමෙං අතරෙ
නිවරං ඛාරෙනවෙවං නාං අතිකෙතාමයෙනෙ නිදෙසෙ පටිසෙ භාවිතබ්බං'

(04) නිස්සරණීය යන්නෙහි තෙරුම ලියන්න.

නම අයිතිය අනහැර වෙනත් අයකුට නැවතීම.

(05) අයිතිකරුගෙ කළයුතු තුන් ඔහුගේ උපමා දක්වන්න.

සංඝාටිය	දිග	මුවහ් පහළවකය
	පළල	මුවහ් ත්‍රිකය
උත්තරාසංග	දිග	මුවහ් පහළවකය
	පළල	මුවහ් ත්‍රිකය
අන්තර	දිග	මුවහ් පහළවකය
	පළල	අඩියක්

(06) නීරයෙහි අනුදැන වදාළ මූල් හා ර්ථ අනුලෝම වන මූල් උඩින්වන්න.

මූල් වර්ග	අනුලෝම මූල් වර්ග
ඩොම	පුඤ්ඤ
කප්පාසික	හත්තුන්නා
කොසෙයය	ඛීන අට්ඨ
කාඛඩල	කෝසාර අට්ඨ
ඛාන්ත	ඉදම්මය
භාංග	දෙවදිත්තා

(07) කුරුණෑගල දුසිල්ධ්‍යානයට පෙර කළ යුතු කෘත්‍යය ලියන්න.

කඹ කපා කැඳුම් වර්ග හා රෙදිවලින් මසාගන්නා ලද කුඩුරා රටෙයා, ත්‍රීවෙයා, සෙප්පු, හාන සම්පූර්ණ කොට අඳුනා ගැනීම යුතුය. ඉන්දපු නම්, කෙස් හෙවි වඩා තබන්නේ කෙස් බිංදුව හුවාමේ සිට කෙනෙකුගේ පමණ අතුලට වන්නට කොටා සෙවෙල්ම නැත, දෙකෙන් හෝ තුනෙන් පිටම කපා නිවුන් කරොවේ නියා මොහොර අදින්නේ පමණ ලුහුණෙහි තබිය යුතුය. ඊලඟ මෙම කුඩුරා අසිල්ධ්‍යානයට යුතුවූ කුඩුරුකි.

කඹ කැඳීම
කුඩුරු තැනීම — කැඳුම් සහ රෙදිවර්ගවලින්
රටෙයා ත්‍රීවෙයා ඇල්ලීම
ගෙහෙල් හාන ඇල්ලීම
සඳුන් පෙවීම
කෙස් බිංදු නැතිවීම.

(iii) නමුත් බුදු හැටි කියා දෙන්න ආකාරය ලියන්න.

<u>උළාලාති කතනාත කීවර නිසැකෙයිම්ම</u> (පළමු කණ්ඩ නිකුත්පදය)

<u>ඇත් කිඹුරන්</u>

'පුදුම මෙ ආවුසො කීවරං උළාලාතිකතනාතං නිසෘසගාහියං පුමාණං ආයසමතො නිසෘසජ්ජාමි'

'පුමං නීවරං ආයසමතො දෙමි' (කියා හිඳිගන් නිකුත්ව නැමුන කීවරය දිය යුතුය.)

<u>කිඹුරු බොහෝ නම්</u>

'පුමාන් මෙ ආවුසො කීවරාති උළාලාතිකතනාතාති නිසෘසගාහියාති පුමාණාහං ආයසමතො නිසෘජ්ජාමි'

'පුමාති කීවරාති ආයසමතො දෙමි'

<u>රත්තවිත්තවුත්ථ නිසැකෙ කීවර නිසැකෙයිම්ම</u> (දුතිය කණ්ඩ නිකුත්පදය)

<u>ඇත් කිඹුරන්</u>

'පුදුම මෙ නාතො කීවරං රත්තවිත්තවුත්ථානං අසෙසානු නිකුත්තු සමවුත්තියා නිසෘසගාහියං, පුමාණං ආයසමතො නිසෘජ්ජාමි'

'පුමං නීවරං ආයසමතො දෙමි' (කියා හිඳිගන් නිකුත්ව නැමුන කීවරය දිය යුතුය.)

<u>කිඹුරු බොහෝ නම්</u>.

'පුමාන් මෙ නාතො කීවරාති රත්තවිත්තවුත්ථානාති අසෙසානු නිකුත්තු සමවුත්තියා නිසෘසගාහියාති පුමාණාහං ආයසමතො නිසෘජ්ජාමි'

'පුමාති කීවරාති ආයසමතො දෙමි'

(ලෙ) පුන් සිවුරු අධිෂ්ඨාන කරන්නේ කෙසේද?

නමස් තස්ස කැඳ සුම් වස්ත්‍රවලින් සහ රෙදිවලින් මැහගන්න ලදි
සිවුරු ත්‍රිවෙයය ත්‍රිවේදය සාක්ෂි පාඨ සම්පූර්ණ කොට නමවා

පසුපොවාගත යුතුය. පුන්වසු කළිමු කාල හෝ මඩ තැවිලි
නුවාවේ සිට සතරගුලක් පමණ අඳුලල වන්නට කොස් සහදේව
නුනක දෙකක හෝ සඳහන පිළිම කපන සිංදුව කරොම් කියා මොහර
ඇසුන් පමණ උගන්නයට කන් සිංදුව නැමිය යුතුය. අධිෂ්ඨානට පුදපු
සිවුරකි මෙය.

පුන් සිවුරු සමීපයේ අදහිටිම

පිළිගත සංඝාටිං අධිට්ඨාමි
පිළිගත උත්තරාසංගං අධිට්ඨාමි
පිළිගත අන්තරාවාසකං අධිට්ඨාමි

යනුවෙන් සිතින් සිතමින් අතින් ස්පර්ශ කරමින් හෝ වචනයෙන්
පුන් වතාව තුනක් මෙහෙයවිම අධිෂ්ඨානය සිදුවේ.

පුන් සිවුරු සමීපයේ තැකිවිම (නිතොස නැග සලකා)

අදිනං සංඝාටිං අධිට්ඨාමි
අදිනං උත්තරාසංගං අධිට්ඨාමි
අදිනං අන්තරාවාසකං අධිට්ඨාමි

යනුවෙන් අධිටාන කලයුතුය.

(10) අන්තිමවුල සැර භික්ෂුවකට තවත් කැප්ප සිහිවුල නොහොමාද? ඒ මොනවාද?

6 කි.

වග්ගික සාථිකය
නාසීදාය
පවඛනාරණාය
තාණ්ඩු පටිවිභාදනය
මුඛ පුඤ්ඡනඛේලක
පරිකාරඛේලය

(11) සිහිවුල විකප්පනය යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ මොකක්ද?

අයත්
ජීවර විකප්පනය යනු නමා, ජීවර අනිකෙකුට දීමක. ඇතොත් ඇය සම්පූර්ණ අයිතියට දීමක් නොව විනය කර්මයක.

(12) විකප්පනාය කෙරෙන්නා ජීවර මොනවාද?

අන්තිමවුල ආදී ලෙස අඩිත්තියාන නෙකල සිහිවුල

(13) සිහිවුල දෙකක් නිමිත්ත කෙරෙන්නේ අඩිත්තියාන කල යුතුද, නැවත විකප්පනය කල යුතුද වෙනි. ඒ මොනවාද?

වග්ගික නාථිකය
තාණ්ඩු පටිවිභාදනය

(14) නිකුතුවෙන් කියලු කිවුරු පැහැරගන්න ලදිදී මෙ. නැසුණා මේ පුණ්ණ නොයුතු කිවුරු කවදේද

අදිනය හා උත්තරාසාළහය සමානද් හෝ ඊට ඉරිලා රෙදි සමානද් පුවලිය යුතුය.

(15) නිකුතුවෙන් කිවුරු නැසුණා මේ. මේ නිසිබඳ නිකාරදු රෑ ක් ඇත. කොහේ නිවිරදිය යුතුදැයි පැහැදිලි කරන්න.

අකුසලානක විකුසලානි නිකුතුරදය.

නිකුතුවකට කෙනෙ අවශ්‍යවක වුවද නැදගන්නෙත් හා තුවරුදු දිනයක - යන්නෙන් ඉල්ලීමට සුදුසුය. හොර සතුරන් විසින් හැහැරගත් විටෙක හෝ හින්දුන සුදුසු ආදියෙන් හෝ සතුන් කෑමෙන් හෝ කිවුරු නැතිනටම නැති වූ විටෙක සමානද් නොනු නොතුවරු අයගෙන්දු කිවුරු ගිල්ලිය හැකිය. අහැර නොනු නොතුවරු අයගෙන් යටත් පිරිසෙසින් පියනක් දුන විසනක් පළල රෙදි කඩක් වුවද ගිල්ලා නතිනම් නකැඩ නවික මේ.

නානාකාර නිකුතුරදය.

කිවුරු නැසුණා වූ නිකුතුව නොනු නොතුවරුවන්ගෙන් කිවුරු ගිල්ලූ - විට ඔබ වහන්ගේට අදහස් කරම් ගන්න යැයි කිවුරු රෙදි නතුල නවසිදු අතේ ගබඩාවෙන් ගන්න යැයි හෝ කියසිදු. සැබවින් කිවුරු නියෝලම නැතුවයේ නම් අදහසයන් උත්තරාසාළහයන් සමානද් හෝ ඊට ඉරිලා රෙදි සමානද් පුවලිය යුතුය. කිවුරු දෙකක් නැසුණෙන් නම් අදහස් කිවුරක් හෝ ඊට ඉරිලා රෙදි ගත යුතුය. ප්‍රමාණය ගිල්ලවා ගන්නේ නම් නකැඩ නවික මේ.

(16) කිසුරු විඤ්ඤාණය කරන ආකාරය පහදන්න.

කල්‍යාණකිසුරු අනිත්‍යඛ්‍යාන කල තැනැත්තාට අත්දැකීම් කිහිපයක් විනු දැහැකෙව මෙබා කාලයක් අප ඇත්තෙකයෙහි නැතා තෙනොක් නැතැත් වන්නේය. සුඛවිහරී අනිත්‍යඛ්‍යාන නොකර අත්දැකීම් කිහිපයක් තනිකරගැනීමට අවශ්‍ය වන්නේ නම් සුඛ විඤ්ඤාණය කල යුතුය. විඤ්ඤාණය යනු කමා අයත් කිහිප අනිකෙකුල දිලිමක. සුදුනොත් සුඛ කෙනුදෝ ඇත අත්දැකීමේ දිලිමක් හෙට් ගුණ කරිමක් හෙට් නොවේ විනාය කරිමයක්. එයද සෙමුන්ත විඤ්ඤාණ, තරමුන්ත විඤ්ඤාණ වශයෙන් දෙවැදිරුම්ය.

මෙහිදී කිසුර සිත්තෙහි කොට නොරවා තවත් කිසියම්කෙක් පුද්ගලයෙක් උත්තමයෙන් හිඳ විඤ්ඤාණය කරන කිවරය අහන් නොවේ

'ඉමං චීවරං ඤත්වා/ඤත්වාතං විඤ්ඤෙමි' කියාද

කිසුරු කොහේ නම්

'ඉමානි චීවරානි ඤත්වා/ඤත්වාතං විඤ්ඤෙමි' කියාද තැන්වර බැහින් කෙනා කිසුර දුන්න විඤ්ඤාණය කිසුරෝ.

විඤ්ඤාණය කරන ලද කිසුරු ලබාගන්න කැන්වන් කර නැමීමට වටී. නිකම් නොවෙයි. සුඛවිහරී සිත විවේකයට පැමිණීමට නොහැකියි. සුඛවිහරී අත්දැකීම් වනාත්මේ පඤ්චුපාදානය නිපදවන්න.

මෙහෙදී චීවර විඤ්ඤාණය ලැබූ කිසියම් විහිටි නම් අහන්න ඵල කිසුර කියාගෙන

'ඉමං චීවරං මයාහං ඤාතකානං පරිභුඤ්ජිස්සන්ති වා විසඤ්ඤෙහිති වා යථා පච්චයං කරොහි/කරොථ' කියාද

ලොහේ කිසුරු නම්

'ඉමානි චීවරානි මයාහං ඤාතකානං පරිභුඤ්ජිස්සන්ති වා විසඤ්ඤෙහිති වා යථා පච්චයං කරොහි/කරොථ' කියාද තැන්වර බැහින් කියා කිසුරු කැමියාට නැවත භාරදිය යුතුය.

(17) යම් නිසෙකුගේ අවිද්‍යාණ කරණ ලද තුන් කුසලයේ අරමුණ නැවතෙන්ම අත්හැර නොබිඳෙන් මරණ කාලයේ වුණා නොවෙයි. හේතු දක්වන්න.

යම් නිසෙකුගෙ කෘත්‍යානත්‍යාංශ අදහිවිට කෘත්‍යානත්‍යාංශ කාලය තුළ තුන් කුසලයේ වෙන්ව විඳුවද නැහැ නොවී. එමෙන්ම සංඥා සෛවිඳුම්කයකින් අමතර ලැබූ නිසෙකුවටද තුන් කුසලයේ වෙන්ව විඳීමක් ඇතැත් නියු නොවී. තවද කෙළවන කරන ලද කර්මයන් අවිද්‍යාණය නියාවක් තුළ තුන් කුසලයේ වෙන්ව අරමුණ නැතිය හැකි අතර ඇතැන්නද විදේ.

(18) අඹුගේ කන්‍යාකාලයේ කරවන නිසෙකුව ඒ සැදහා කළු සුදු කබුල් වදින ලී අඹුලොමේ ගොදාගත පුත්‍රයන් කවර අනුභාවයකටද?

කළු නට	සුදුනට	කබුල් හාට
2	1	1

(19) වැඩි කෙණෙවට අදාළ දිග පළල කොපමණද?

අවමය	දිග	6	යුගාඹ් විසඟ්
	උස	2 ½	"
උපරිමය	දිග	8	යුගාඹ් විසඟ්
	උස	4	"

කඨිනචීවරය යනු කුමක්ද?

තෙත් සිවුරු ඉවා නිමෙමින සකස්කර ගැනීමට සති ගණනාවක් ගතවන නිසා භික්ෂූන්ට වෙන්ව විහිය හොඳින් තබාගත හැකි වේ. එබැවින් යුතු වේලාවට සිවුරු නිමෙමින සකස් කරන භික්ෂුවට යා යුතු තැන් සිවුරු හොඳා යා හැකිය. මෙහි කර්මික අනුමෝදනාවයක් වූවු භාග්‍යවතාණන් වහන්සේ කර්මික වාසුවක් ඇතිකර දෙනුවෙන් භික්ෂුවට පඤ්චානිසංසයන් ලැබෙන්න බුදු කඨිනචීවරය විනය සම්මත වූවද්‍රා වේ.

යම් කිසි ප්‍රදේශයක වසින් කඨිනානුමාරයේ නියමිත කාලය තුළදී පෙරවස් වැස්ස සවාරණය කල භික්ෂූන් විසිදෙනෙක් 'උත්තම කඨින චීවරං සඝයස්ස දෙම' කියා වචනයක් කල කිසි කෙනෙකු පිදූ කළුහි ඔහු සංඝයා වහන්සේ විසින් සූදු හොඳ කියාවට රැස්ව කඨිනාස්තාරණ විනය කර්මය කරනු ලබන්න සූදු සීමාව ඉක්මවා සුදුසු භික්ෂුවක් නොවිරා කිසියම් දුරක් කර්ම වාචාවය කියා කඨින චීවරය සෙම භික්ෂුවට ප්‍රධානය කල යුතුය.

එසේ දෙන ලද කඨින චීවරය සූදා කලවුන් විසින්ම කතා මහා නුඹු නොහා අභිඥාණයට සුදුසු සේදි පිළියෙල කරා ලද්දේ නම් එක් වැසූ සිමාව තුළ හිඳ, සූදු කෙනෙකුට සූදා සූදු සංඝාටියක් නම් තමාගේ පරණ සංඝාටිය පවතුදුරුණය කොට 'උත්තම සංඝාටිං අධිට්ඨාමි' යි තුන්වරක් කියා සූදු ධාරණ කා යුතුය. සූදු කෙනෙකුට සිවුරක් වී නම් පරණ උත්තරාසඟය පවතුදුරුණය කොට 'උත්තම උත්තරා-සඞ්ගං අධිට්ඨාමි' ලෙස තෙවරක් කියා සූදු ධාරණ කළ යුතුයේ අඳුනයක් නම් පරණ අන්තරවාසකය පවතුදුරුණය කොට 'උත්තම අන්තර්වාසකං අධිට්ඨාමි' යි තුන්වරක් කියා සූදු ධාරණ කා යුතුය.

ධාරණ කළ සූදු චීවරය අතරතොර සංඝාටිය නම් 'උත්තරාය සඞ්ඝාටියා කඨිනං අත්ථරාමි' යි ද උත්තරාසඟය නම් 'උත්තිනා උත්තරාසඞ්ගෙන කඨිනං අත්ථරාමි' යි ද අන්තරවාසකය නම් 'උත්තිනා අන්තර්වාසකෙන කඨිනං අත්ථරාමි' යි ද යනුවෙන් තුන් වරක් කියා යුතුය.

අනතුරු කිසිම කඨිනාස්තාරණ විනය කර්මය වන අතර මේ සඳහා අවම වශයෙන් භික්ෂූන් පස් නමකින් යුතු සංඝයා කිසිය යුතුය.

(x1) කෂීණාශ්‍රවයන්ගේ ඇතුළත සිතෙහුවෙහි පහළ වන ඥාන මොනවාද?

පුබ්බකරණං ඤාණං
කෂීණාශ්‍රව විසින් අනුත්තර විමුක්තිය සඳහා පිළියෙළ කිරීම ආදී පූර්වකෘත්‍යය දැනීම.

පඤ්චුද්ධාරං ඤාණං
පඤ්ච ස්කන්ධ පඤ්චුද්ධාරණය කිරීමට දැනීම.

අධිට්ඨානං ඤාණං
නව ස්කන්ධ අධිෂ්ඨාන කිරීමට දැනීම

ආභෝගං ඤාණං
කෂීණාශ්‍රවයා අදහස් කිරීමට දැනීම

සමන්නාහාරං ඤාණං
කෂීණාශ්‍රවයා සිත යොමු කිරීම දැනීම

සමන්නානයනං ඤාණං
කෂීණාශ්‍රවයා සිත එකඟ කිරීම දැනීම

පතිඛොධං ඤාණං
කෂීණාශ්‍රවයා තණ්හා අත්හරින ආකාරය නිවැරදි පිළිබෝධ දැනීම

උදඛාරං ඤාණං
කෂීණාශ්‍රවයා උපුටන අයුරු දැනීම

ඛාන්ති සංඛයං ඤාණං
කෂීණාශ්‍රවයාණන් සංඛ්‍යා දැනීම.

(ii) කථාන්තරය කෙසේ වනා ශ්‍රාවකයා.

අනාමන්තා චාරය

කථාවය ඇරඹීමෙන් පසු භික්ෂුවකගෙන් නොවිචාරා කුලගෙදර ගැහැණියක සැණියය.

අයෝදානා චාරය

අබ්භුට්ඨාන කළ නුවූ ගිහිගෙන් වෙන්ව ඇස් රැඳෙතැටි ගානකලේ අවවාද නොදෙමි.

තාණෙනොපනාය

අකෙළෙස් විඤ්ඤාරයෙකුට් ලද දානයක් නුදීමෙන් ඇවැරුම් නොවේ.

යාවදත්ථ චීවර

දිවැදුනකට වනා කලලයක් ආවේණික චීවර නඩාගැනීමෙන් ඇවැරුම් නොවේ.

යොච දානං චීවරාදීනං

කථාවය අතුරන ලද වහ් සිහිවට නුලදී ලැබෙන යන සැම භික්ෂූරු බියෙල්ල කථාවය ඇතිරුදු භික්ෂූවට ඇඹික වේ.

(iii) දිනසහ් භික්ෂුවකට සංඝ සම්මතයෙන් නුවූ ගිහුරෙන් වෙන්ව සිටිය නැතැය. අවුල් නම් වාක්‍යයෙහි නම ලියන්න.

නැත්ත දුකිය කර්ම වාක්‍යය.

(iv) වැඩි සඟවක් සොයාගැනීම සඳහා උත්සාහවන්න මිය පුතු මාසය කුමක්ද?

චීවර මාසය වන් ප්‍රභාරණයෙන් පසු සැන මාසය.

(25) කර්මානන්තරික විනය කර්මය සඳහා භික්ෂූන් වහන්සේ අනුමත වන්නේ කවුරු?

කයින හිරිරය ලබන උපසම්පදා භික්ෂුවට කර්මානන්තරික විනය කර්මය සඳහා වැඩ ලබාදිය යුත්තේ ඤත්ති දුතිය කර්ම වාක්‍යය මගින්. ඒ සඳහා සීමාසහිත ලෙස අවම වශයෙන් භික්ෂූන් වහන්සේලා සතර නමක් සිටිය යුතු වේ. එබැවින් කර්මානන්තරික විනය කර්මය සඳහා උපසම්පදා භික්ෂුව හා සිටිනමන සීමාසහිත වශයෙන් අවම ලෙස භික්ෂූන් වහන්සේ සතර නමක් අවශ්‍ය වේ.

(26) තණහඬ පබ්බතවල කිරිර වගීයේ 1 2 3 කොටස්වල සඳහන්වෙනට දැනට වෙනස් පහදා ලියන්න.

පළවු ඡේදයෙන් කියැවෙන්නේ අතිරේක චීවරයක් සැකසිය හැකි බවයි. ඒ අනුව අතිරේක චීවරයක් ලැබුණු පුද්ගලයෙන් කඨින ආනිසංස නැති කාලය තුළ මෙය බලාපොරොත්තු විය හැකි බව.
දෙවැනි ඡේදයෙන් කියැවෙන්නේ භික්ෂුවට සම්භාවිත වැඩි දියුණුවට අනුව තුන් ඡේදය අරුණොද්දාහරණයට පෙර අතිරේක චීවරය පොරවා ගැනීමෙන් නිදහස් වන බව. මෙහි කර්මානන්තරිකය අදාළ කරගත් හා සංඝ සම්මුතියකින් අවසර ලත් භික්ෂුවට අදාළ් නැති බවයි.

තුන්වන ඡේදය අනාලයේ ලැබෙන චීවර සම්බන්ධ වේ. ඒ අනුව අනාලය චීවරයක් ලැබුණොත් එය තිබුණේ කවදාවත් යුතුය. තිබුණාට පොඩුවේ නම් අනුව සම්මුතිය කරගනු ලබන්නා පොරවා උත්සව වශයෙන් වසර කාලයක් නැත්නම් කෙටි කාලීන වාසිය. බලාපොරොත්තුව ඇතැ් පුද්ගල් මත්පෙණි කඨාගන්න පාට නිහඬ වන බව. මෙහිදී කර්මානන්තරිකය අදාළ කරගත් බවක් පෙනී.

(27) භික්ෂුවලට අධිෂ්ඨානය කිරීමට ආසන්න අතීතයේ භික්ෂුවට පමණක් ආවේණික කුමක් කරවේද?

සුළු දැනුම් නියමිත ප්‍රමාණයේ භික්ෂුවක් සැදීමෙන් අධිෂ්ඨානය කිරීම.

(28) දීඝාවුකාට අතිරේක සිවුරයක් අනුදැන වදාල හේතුව ලියන්න.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විශාලා මහානුවරදී භික්ෂූන්ට නුස්සිතුරු අනුදැන වදාල සේක. එකල්හි අනේකවර්ගීය භික්ෂූහු වෙන වෙන නුස්සිතුරු, සමඟ ගමන්වැඩිකාවිය කෙරෙති.

අලහෙවත් භික්ෂූහු මෙය රැවි නොකළ අතර භාග්‍යවතුන් වහන්සේටද සැළ කළේය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යොදන භික්ෂූ අතිරේක සිවුරං ධාරෙයය භෙසජ්ජගහියං නාවිත්තියං අනුදැන වදාල සේක.

එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට අතිරේක සිවුරයක් උපන. උන්වහන්සේ සිය අයුත්තන් හෝ දුන්නු ස්ථවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමති වූහ. එහෙත් උන්වහන්සේ මේ කාලයෙහි සාකේතයෙහි වෙසෙති.

ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙහිදී රහසේ නිමිත්තෙහි පුනදුපි භික්ෂූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කියා කළේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'ආනන්දයා කොතෙක කලකින් මෙහි නුපිහොන්දුහි ඇසූහ. නව දවසකින් හෝ දස දවසකින් යැයි කී කල්හි අනුපාසනාම භික්ඛවෙ දසාහපරමං අතිරෙකචීවරං ධාරෙතුං යී වදාරා පලමු ඕතාපිදයට අනුග්‍රහඥත්තියක් ඇතිකොට කළේය.

(29) කෝසඹු පරිවර්ජනය ඇතිවීමට හෙතුවෙන ප්‍රධාන දෙදෙනා හඳුන්වන්න.

උත්තම	විග	8	පුහුණු වියස්
	දිග	4	"
අවම	විග	4	පුහුණු වියස්
	දිග	2	"

(30) රජෙන් හෝ වෙනත් කෙනෙක් කැපියම් කෙනෙක් කිවුරක් බලාගැනීමට කියා යුෂායෙන් අත යම්කෙනෙ මුදලක් යැවූයේ නම් භික්ෂුව විසින් මිලිනුදිය යුතු, දිනෙරය කිවුර වරිතයේ දිනවැනි මෙහෙනදයට අනුව සහදන්න.

රජ, රජ ඇමතුන්, බමුණු, ගොවි යනාදී බොහෝ දෙනෙක් 'මේ මුදලින් කිවුරක් මිලදී ගෙන අසවල් භික්ෂුවට දෙව'යි කියා යුෂායකු අත කිවුරු මිලක් යවයි. යුෂායා භික්ෂුව වෙත පැමිණ 'වහන්ස! බබ දෙදෙනා මේ කිවුරු මිදී ගෙන සුදුස්ස ලදි, පරිභෝජනු මැනව'යි කියයි. එවිට ඒ භික්ෂුව 'විහාරය අතර කිවුරු මිදී නිදි නොගනිමු,' දායකයන් විවේක කිවුරක් හිඳිනා'නොමැතිනම්' යි කියා යවයි. එහිදී යුෂායා කැලෑකාරයකු විමසුවෙ නම් ඔහුත් යුතෝජන ඇති භික්ෂුව ආරාමිකයෙකු හෝ දිනෙකයෙකු 'මොහු අපේ කැලෑකාරයි' යනි නොවිමස හැකි. යුෂායා ද කැලෑකාරු නවතිස්වා භික්ෂුව වෙත ගොස් 'වහන්ස! කැලෑකාරු කිවුරු දෙන බවට නවතිස්වා ගන්නා ලදි, අවශ්‍ය විටෙක කැඳවා යවු මැනව! කිවු කිවුරු කොළඳේ'යි කියයි. එහිදී යුතෝජන ඇති භික්ෂුව කැලෑකාරු වෙත ගොස් දෙනුන් වරක් ධම්දේශනා කළයුතු. නොඋයේ නම් සයවැනි වර දක්වා ගොස් භික්ෂාසඳව සිටිය හැකි. අසේන් නොලැබේ නම් සත්වැනි වර වැඳගෙන් පෙට ලඟින කිවුරු කෙවිදිය යුත්තේය. කිවුරු නොලැබූ භික්ෂුව කිවුරුමිල කැවූ අයවෙත ගොස් 'කුල අයවෙන යැවූ කිවුරු මිළඟෙන් වළඳන්නේ නොවියැ, ඒය ගෙන්වා ගනිත්වා!' යැයි දැන්විය යුත්තේය.

(31) හාෂ්‍යය හෙවත් අත්‍යය වෙන වෙනම දක්වන්න.

හෝජන නිමි තැනිමේදී — රියන් 2 ½

විනය කර්මවලදී — රියන් 1 ½

(32) නෙළඟ වන්න හා පුත්කට වන්න මොනවාද?

අකැප වන්න

නෙළඟ වන්න	පුත්කට වන්න
නේ මිදී	දිළෙවිය රෝහයන්
මසු නහවනු (මුළුල්)	කන්න ඕනෑ
	දිගය දැක්කීන්
	ආයුධ කොන්වන
	තූර්ය හත්ථ
	ඇඹුවන් තවයන්
	මොගමුන්ගේ ඇඳුම් හැඳුම්
	සුදු ලුණු (ලෝණ/ලී)

(33) කන්න ඕනෑ මොනවාද?

සාලි	අඹුල් වී
වීහි	වී
යව	බාර්ලි
ගෝධුම	තිරිඟු
කංගු	තණහාල්
වරක	වරෙ නම් ධාන්‍ය
කුද්‍රවකා	කුරුඳෙකන්

(34) පහත වේසන්ත නම් කරන්න.

සත්ථි	ගිනෙල් (කුඩු ගිනෙල්, ඇඹුල ගිනෙල්, මී ගිනෙල්)
නාවාගින	වෙඩරු - බබර් (අම්ම මගට කැත සෑන්ඩේ වෙඩරු)
තෝල	කලතෙල්
මවූ	මී පැණි
ඵාණිත	උක් පැණි

(35) පුණ්‍ය කර්ම සිකපදයේ ආපත්තිවාරය හඳුන්වනු කරන්න.

නොවෙන්ව විසිමෙහි වෙන්ව විසුවෙමෙහි සිහන්නහුට — පුරුෂයා
" " " විමන් දැන්නහුට — පුරුෂයා
වෙන්ව විසිමෙහි වෙන්ව නොවිසුවෙමෙහි සිහන්නහුට — ස්ත්‍රී භික්ෂු
" " " විමන් දැන්නහුට — ස්ත්‍රී භික්ෂු
වෙන්ව විසිමෙහි — ස්ත්‍රී සාමණේරී
ස්ත්‍රී ශික්ෂාමානාවක් පවිත්‍රවීමේ දී — පුරුෂයා

සෝඛ්‍ය වර්ගය.

(36) ජානාරූඪ සිකපදය අයත් වන්නේ කවර වර්ගයෙද?

සෝඛ්‍ය වර්ගයට

(37) ජානාරූඪ රජන සිකපදය ඇසින් වතිය හා ඒ වැනි සිකපදය දැක්වී ලිඛා ඇති සිංහල පේළිය ලියන්න.

සෝඛ්‍ය වතිය
ජානාරූඪ සිකපදය

යම් භික්ෂුවක් රන් රිදී යසිදු, අනෙකෑ ලවා ගන්වාදු, හොතලින් ගණන ලදුදක් හෝ සිහින් ඉඳුවෙදු (ඔහු හට) ස්ත්‍රී භික්ෂු වෙයි.

(38) යම් භික්ෂුවක් සිවුරු පිරිකර වෙනත් අයකුට දී නැවත ආවශ්‍ය කරන හෙළුවත් හොවා යන්නේ නම් කවර ඇවෑමකට ලක්වන්නේද?

ස්ත්‍රී භික්ෂු
පංච සහධාර්මිකයන් සමඟ ආපත්තිය.

39) නිසල්ලු භවිතවල කෝසල්ල වනිගේ දේශිත නිසල්ලු වන්න දුශ්කට වන්න පිළිගැනීමද, තනුදෙනු කෙරීමද, සීවරාදි කැපදේ නුසුදුසු පුද්ගලයන් සමඟ ගනුදෙනු කෙරීමද වලක්වාලමින් වදාල නිසාවන්ද වෙන වෙනම ලියන්න.

නිසල්ලු වන්න හා දුශ්කට වන්න පිළිගැනීම. - රූපීය ඔඝාතදය.

යෝ පන භික්ඛු ජාතරූපරජතං උග්ගණ්හාපෙය්‍ය වා උග්ගණ්හාපෙය්‍ය වා උපනික්ඛිපනං වා සාදියෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං.

ගනුදෙනු කිරීම - රූපීය සංවොහාර ඔඝාතදය.

යෝ පන භික්ඛු නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං

සීවරාදි කැපදේ නුසුදුසු පුද්ගලයන් සමඟ ගනුදෙනු කිරීම. - කය විකාකය ඔඝාතදය

රෝ පන භික්ඛු නානප්පකාරකං කයවික්කයං සමාපජ්ජෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං

40) යෝ පන භික්ඛු නානප්පකාරකං කය විකකයං සමාපජ්ජෙය්‍ය නිස්සග්ගියං පාචිත්තියං යන ඔඝාතදයේ පෝරුම ලියා භික්ෂුවකට ගනුදෙනු කළ නැති දිය නම් කරන්න.

ගම් භික්ෂුවක් නානුකූල වූ කැප භාණ්ඩ හුවමාරුවට ගැනීමෙන් (කය වික්කයෙන්) නිසඟී පවිති වේ.

ඇමතෝර
ඇමතෝරී
භික්ඛාචාරා
භික්ඛුණී
භික්ඛු

(41) කාය විඤ්ඤාණ යනු කවරේද? පහදා දෙන්න.

මේ ඇසට හොත මේ ඇසට දෙව සි අපුන්නේ ඇසක් ගැහීම කාය නම් වේ. නමුත්තේ ඇසට දිලිහ විඤ්ඤාණය නම් වේ. මෙසේ නමාගේ ඇසක් ලී අපුන්නේ ඇසක් ගැහීම හෝ අපුන්නේ ඇසක් හෝ නමුත්තේ ඇසක් දිලිහ හෝ කාය විඤ්ඤාණය නම් වේ. තව සහගාදිවිඤ්ඤාණයන් හැර සෙසේ සත්ත නිත්‍යාකාර ගැනීම මිට ඇතුළත් වේ.

(42) විඳාඛෝර සඤ්ඤාකුල උපමා කළ මුදලි තිහාරණය කිසියවට පහසුවන සේ පෙනුම කෙටියෙන් ලියන්න.

විසාන්දු ස්ථවිරයන් වහන්සේ සැඟවීකරා කෙලියක් සෙවූ යාකඩ විය. සැකුලෙහි කොදුකොදෙහාදි යමක් සහිතවිත ඒ නම් විසාන්දු තෙරණුවන්ට ද නොවය අඟින් වේ.

සැක් දවසක් කවුන් සාගරයෙහි සැකුලෙහි මාංසයක් ඇතුලුන්. අඟින් කොවයක් කුලුපත කිසියුන් වහන්සේට සැබූ නමුත් තනුදා ඉතාසුපු කෙලයෙහි සැහෙදුර ලබෝ සැය අනුභව කෙළුහුය. තනුව වැඩිය තෙරණුවන්ට මෙය කියා සහජාතුවකින් නුඹ වහන්සේට කෙනෙ මාසයක් තෙහෙට්ට දැයි ඇසීය. සැබවි සේ සහජාතුව බුල්ලා තන්හේය. සැයට හොඳහාන් තැහැවිය නුහුන කියන්නට විය. මෙකරුන්ට බුදුන් වහන්සේට සැබූ කල කල්හි 'එතිය කිසිසාදුය' අනුදැන වදාරන ලදි.

(43) 'විඤ්ඤාණඤ්චායතනං වා කාදියෙයය' යන පෑය පහදා දෙන්න.

සම්මුඛයෙහි හෙට හෝ නොහමුවෙන් වූ රන් පිදි මුදලක් හෝ යමෙක් විසින් වචනයෙන් හෝ සන්න මුද්‍රාවෙන් හෝ අභිනයෙන් කරන කල්හි කෙසේ හෝ වචනයෙන් හෝ ඤාණක්ෂේත්‍ර නොකරන සේක් ඔවසිමහි.

(44) යම් භික්ෂුවක් මුදලි හාර නම් නම් සුළු ජීවිතය වළඳාගැනීම් වැළැක්විය හැකි මඟඵලයක් මෙන් නමාවිවත් ලෝකයට වත් ආලෝකය දීමට සමත් නොවේ. සුඛවිත් මුදලි පිරිතෙන් භික්ෂුව සම්මිය හැකි ආත්මාභිනිවේශකරුණු මොනවාද?

ආත්මාභිනිවේශ ආත්මාරාය. ශාස්තෘ වාදාත්මාභාව කුදිම

<u>තුනෙක් ආත්මාරාය.</u> ඊශ්වරවාදී ආත්මාරාය - ආදියෝපවාදී ක්ලේශ ආත්මාරාය - මිථ්‍යා දෘෂ්ටි කාමම ආත්මාරාය - ආත්මාත්මීය නාම කර්ම විඥාන ආත්මාරාය - අංශීනුත්‍ර දෘෂ්ටිගතික උත්පන්නති

පාපීන වර්ගය.

(45) අළුත් තැනැත්තෙක් බලාපොරොත්තු වන භික්ෂුව තරණ තැනැත්තා බාල්‍යයන ක්‍රියාවක් හිරිදැනු තමු තැනැත්ත ලක්ෂණ පුහුදි?

ඔව් ඒ

(46) අතරේක තැනැත්තෙක් දුරුන්නාවූ භික්ෂුව දිනා ක්‍රියාවක් නරක කොට කැය දැකිය පුහුදි?

දිය දිනාක්

(47) තැනු වර්ත නවයෙකි. ඔබේ අභිප්‍රායන කෙනෙල හැකි තැනු වනි කියාදි? ඒ මොනවා දි?

එදි කි.

ලිහනවුට උහකුට
ඔබත ඔබත

(48) පාලු ජාති වගයෙන් නිවැරදි වගයෙන් වර්ග කර දිස්වන්න.

යකඩ තඹය
මැටි හාලය

ඩිකනුවට ඩිකනුවට
ඩිනකුවට
ඩිකනුවට ඔමක

මජයකිම ඩිකනුවට
මජකිම
මජකයිම ඔමක

ඔමක ඩිකනුවට
ඔමක
ඔමක ඔමක

(47) පහත සඳහන් කිසිවිටක වලදී නාවිත කරන විනය කර්ම වාක්‍යය ලියන්න.

නත්ථිසිවුරදා අයිත්ථානය ✓

නත්ථි සිවුරදා පඤ්චදඛ්‍රණය

භූමියේ ඇතිවිට

ඉමං සඝාටිං පඤ්චදඛ්‍රාමි
ඉමං උත්තරාසංගං පඤ්චදඛ්‍රාමි
ඉමං අන්තරවාසකං පඤ්චදඛ්‍රාමි

යහුවෙන් නිහඬ නිහඬවින් අතහිඳින් කිරීම කරමින් හෙළ විවාහයේ නූල්වනාව කැඩීම් කෙරෙන විට පඤ්චදඛ්‍රණය කිසුවේ.

සමීපයේ සැකසිමට

අහං සංඝෝවිර පඤ්චුදඩරාමි
අහං ධම්මරාජංගං පඤ්චුදඩරාමි
අහං අනාගම්මායකං පඤ්චුදඩරාමි

අනුවෙන් කියෙන කල්‍ර සලකා කිසිත් හෝ විඛාතයෙන් ඇත්වෙනව බැහැර් කරන්න පඤ්චුදඩරණය මේ.

සීවර විකාසනය. ✓

ධූතාඟානිසංසානා කතගුණ සීවර නියදෙමීම ✓

රතනත්තයවු අග්‍රං නිකුත් සීවර නියදෙමීම. ✓

ඇතු අධිෂ්ඨානය

සමීපයේ ඇත්නම් — ප්‍රථම පුද්ගල අධිෂ්ඨාමි
සමීපයේ නැත්නම් — අහං පුද්ගල අධිෂ්ඨාමි

නොවරදී කියා අවුලන් කල යුතුය

ඇතු පඤ්චුදඩරණය

සමීපයේ ඇත්නම් — ප්‍රථම පුද්ගල පඤ්චුදඩරාමි
සමීපයේ නැත්නම් — අහං පුද්ගල පඤ්චුදඩරාමි

නොවරදී කියා පඤ්චුදඩරණය
කල යුතුය.

දිසාහාත්තකානන හානුය තිසදෙසීම

අයං මේ ආවුසො නන්දා දිසාහාත්තකානන්දා තිස්සගාමිතො ග්‍රාමතො
ආයස්මන්තං තිස්සං යාචි

තයා තිසදෙසා ආපත්තිං තදිත්‍යාන කාරාන යුතුය.

අත්‍යුත්තරය
`ග්‍රාමං ගන්තාං ආයස්මන්තං දිට්ඨි'

ජන්ධිය දීම

සංඝයාහ ඉදුරිත්තේ

ජන්ධං දම්මි ජන්ධං මෙ ආරොචෙථ

කිඤ්චුවක්ක් අන යැවීමට

ජන්ධං දම්මි ජන්ධං මෙ භාර/භාරථ ජන්ධං මෙ ආරොචෙහි/ආරොචෙථ

ජන්ධිය හා පිරිකුදු බව

සංඝයාහ ඉදුරිත්තේ

ජන්ධ පරිකුදුරිං දම්මි ජන්ධ පරිකුදුරිං මෙ ආරොචෙථ

කිඤ්චුවක්ක් අන තැවීමට

ජන්ධ පරිකුදුරිං දම්මි , ජන්ධ පරිකුදුරිං මෙ භාර/භාරථ, ජන්ධ
පරිකුදුරිං මෙ ආරොචෙහි / ආරොචෙථ

වප් කම්මට්ඨානය

'ඉමස්මිං විහාරේ පුබ්බං නෙ ඔසානං වස්සං උපේමි, පුබ වස්සං උපේමි' නෙවර්ක් කිව යුතුය.

වප් පවාරණය

පූර්ව කෘත්‍යය නිමවා

සංඝ පවාරණා කිරීම

සුණාතු මෙ භන්තෙ ! සංඝෝ අජ්ජ පවාරණා පන්නරසී චාතුද්දසී යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං සංඝෝ පවාරෙය්‍ය'

වළඟිටි හිඳුන් වහන්සේ විසින් උන්කුලයෙන් හිඳ අංජලිකර්මයට නමස්කාරය නෙවර්ක් දැක්විය යුතුය

සංඝං ආවුසෝ ! පවාරෙමි, දිට්ඨේනවා සුතේනවා පරිසංකායවා, වදන්තු මං ආයස්මන්තෝ අනුකම්පං උපාදාය, පස්සන්තෝ පටිකරිස්සාමි.

දුතියම්පි ආවුසෝ ! - පෙ -
තතියම්පි ආවුසෝ ! - පෙ -

නාවකෝන

සංඝං භන්තෙ ! පවාරෙමි. දිට්ඨේනවා සුතේනවා පරිසංකායවා, වදන්තු මං ආයස්මන්තෝ අනුකම්පං උපාදාය, පස්සන්තෝ පටිකරිස්සාමි.

දුතියම්පි භන්තෙ ! -පෙ -
තතියම්පි භන්තෙ ! -පෙ -

ආපණික දේශනා කථාව.

දේශකයා — ඔබතුමා අහන් හාමෙනෙ! සඩබාපාණියෝ ආරොවෙමි
පුනියමිහි...
නාරියමිහි...

පරිනහාහාක — සාදු! සාදු!!

දේශකයා — ඔබතුමා අහන් හාමෙනෙ! සමණහුල්ල නා නා මනුෂ්‍යයන ආපණවීථියෙ
ආපණම් නා නුඹතුමාලෙ පවදෙමෙ

පරිනහාහාක — පළහපිම් ආවුසො! නා ආපණවීථියෙ

දේශකයා — ආම් හාමෙනෙ! පළහාමි

පරිනහාහාක — ආයකිං ආවුසො! සංවරෙයාහි

දේශකයා — සාදු, ලුවහි අහන් හාමෙනෙ! ආයකිං සංවරිහාමි.
පුනියමිහි...
නාරියමිහි...

පරිනහාහාක — සාදු! සාදු!!

දේශකයා — ඔබතුමා අහන් හාමෙනෙ! සඩබා නා ආපණවීථියෙ ආවිකරොමි
පුනියමිහි...
නාරියමිහි...

පරිනහාහාක — සාදු! සාදු!!

උපාධ්‍යායානුශාසනය.

කාමෙෂේ ර උපද්‍රව්‍යායෝ මෙ භාග්‍යවතෝ හොත්

උපධ්‍යායාය පාතිමොක්ඛං

කාමෙෂේ ර ඔවාදෝ ඉමාහං භාග්‍යවතෝ සන්තිකේ ඔවාදං යාචාමි. (නොවරක්)

ආචාර්යානුශාසනය

ඔවාදිකා ආචාර්යෝ මෙ භාග්‍යවා හොත් ආයස්මතෝ නිස්සාය වත්තුං

ආචාරිය පාතිමොක්ඛං

ඔවාදිකා ඔවාදෝ ඉමාහං භාග්‍යවතෝ සන්තිකේ ඔවාදං යාචාමි (නොවරක්)

නිහඬකෙරේ රෙදිවුල් කැමට නය කැපීමට කිවුරු බේදීමට

'ඛණාඩ අහං භාග්‍යවා
කෙසමස්සු ඔහාරේතුකාමෝ භාග්‍යවන්තං උපසම්පදං යාචාමි'

නොවරක් කිව යුතුය.

පාචිත්තිය

මුසාවාද වර්ගය

(01) පනිති සික්ඛාපද කොපමණ ද?

72 යි.

(02) දෙයාදුවක් පනිති ආපත්තීන්ගේ වශයෙන් කොපමණ ද? ඒ මොනවා ද?

07 යි.

මුසාවාද වගය
ඵරුසවාද වගය
පිසුණවාචා වගය
පොජ්ජ වගය
අඩෙලක්ඛ වගය
සුරාපාන වගය
සඤ්චරිත්ත වගය
සාහධම්මික වගය
රාජ වගය

(03) මුසාවාද වගයෙහි මුල් සික්ඛාපදය පාළියෙන් ලියා අහ අර්ථය ලියන්න.

'සම්පජාන මුසාවාදා වේරමණි සික්ඛාපදං'

දැන දැන බොරු කීමෙන් වැළකී වේ.

(04) සමන්තරාණ මුඛවාදය තාවිත්තියය මෙහි ඇවැත් උත්තේදය දක්වන්න.

නැත් උතුරු මිනිස් දම් උකාගෙකර අනන්නා දිනගත්තේ නම්	පාරාජිකා
අමූලක පාරාජියකින් චෝදනාකිරීම	සංඝාදිසේස
නුහුත් උතුරු මිනිස් දම් උකාගෙකර අනාරාධනා හෝරුම් නොගත්තේ	ථුල්ලච්ච
අමූලක සංඝාදිසේසයකින් චෝදනාකිරීම	පාචිත්ති
දීග දීග බොරු කීමෙහි	පාචිත්ති
ථිනමිද්ධාභිභූතයෙහි සිටිමුදු බව අනෝවිට අනිද්දිමුදුව සිට නහඳව සිටීම්	දුක්කට
ආචාර විපන්නයෝ අනුසඤ්ඤායය කිරීම	දුක්කට
නරියාගෙන් නුහුත් උතුරු මිනිස් දම් ආරෝචනය	ථුල්ලච්ච

(05) සමන්තරාන මුඛවාද අභියෝජදියෙහි නිදානය, පුද්ගලයා, වස්තුව ලියන්න.

නිදානය — කැලැල් නුවර

පුද්ගලයා — හත්ථික ශාක්‍යය පුත්‍රයා

වස්තුව — අවජානනය කොට චෝදනාදිය කිරීම එක්වූවා.

(06) දිසාවිය සමයවාද මොනවාද?

ඤාති
නාම
ගොත්‍ර
කම්
ශිල්ප
ආබාධ
ලිංග
කෙලෙස
ආපත්ති
ආක්‍රෝශ

07 පදසොධම්ම ශික්ෂාපදය පාලියෙන් ලියා භාෂාවෙන්ද ලියන්න.

'යෝ පන භික්ඛු ඤාතකානං පවාරිතානං පදසෝ ධම්මං වාචෙය්‍ය පාචිත්තියං'

යම් මහණෙක් ඤාතකයන්ගෙන් හෝ පවාරිතයන්ගෙන් පදයෙන් පදය උගුන්වා (කියවා ද) පවිත්‍ර වේ.

08 'යෝ පන භික්ඛු ඤාතකානඤ්ඤෙව උත්තරිං විඤ්ඤත්තිං තිරච්ඡානං සාතෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය පාචිත්තියං'

ඉහත ශික්ෂාපදය පාවිච්චිය කෙරෙන්නේ කෙනෙක්ටද? කිව යුත්තේ?

ඤාතිවාදී වජ්ජය
පඤ්චක ශික්ෂාපදය.

09 සහසෙය්‍ය ශික්ෂාපදයෙහි 'ඤාතකානඤ්ඤෙව උත්තරිං විඤ්ඤත්තිං තිරච්ඡානං සාතෙය්‍යං' යන්න විස්තර කරන්න.

උපසපන් භික්ෂූහු හැර යටත් පිරිසෙයින් තිරිසන් ගානයකු හෙමත් ඤාවද උත්තරි වශයෙන් දෙ දැන් රැයකට වඩා කය දිගා හැරීම සංඛ්‍යාත සයනයද, යම් ඉඤ්ඤනසා සංඛ්‍යාත ගෘහයක නිදීමද යන දෙවිධි අර්ථයන් කැලකය යුතු.

10 අනුපසම්පන්නයන් සමඟ රාත්‍රී නුදුන් සයනය කිරීමෙ අවසර දුන් හේතුව කුමක්ද?

බුදුරදුන් වහන්සේ ආලවියෙහි අග්ගාලව චෛත්‍යයෙහි වැඩ වසන සමයෙහි උපාසකයෝ බොහෝ අසන්වල වෙහෙරට යොමු කළ හෙයින් භික්ෂූහු හිඳ නිදා වෙහෙරට යොමු. නවක භික්ෂූහු උපසම්පදා කාලවෙනම උපාසකයන් සමඟ තෝරවමින් නාගිනව පුළා වූ කිඹුල් ඇතුව සයනය කෙරෙති. උපාසකයෝ උපද්‍රවයෙන් කරන්ට පටන් ගත් හේතුකොට හොත් 'යෝ පන භික්ඛු අනුපසම්පන්නෙන සද්ධිං සහසෙය්‍යං කප්පෙය්‍ය පාචිත්තියං' යි අනුදත්තා.

ඇතැම් දිවසක් කොසඹෑ නුවරදී භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් රාහුලයන්

වහන්සේට මෙසේ කීහ. 'ඇවැත්නි! රාහුලයන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුග්‍රහ කරන්නාහුය. සමඟ සුගතයන් නොකළ ගුණ යම් කිසිවෙක් පැහැදවන ලදුව. ඒ නිසා සුගතයන් සොඳ ගුණවත්' යි කියාහ.

එසේ වහන්සේ සැදැහැ වැඩිකෙළියෙහි සුගතයන් කලෙවිය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැදැහැ රෑ දෙතුන්පසු කාලයෙහි නැගිට වැඩිකෙළියට වඩින සේක් දැක්ක දිගාදී කැරුහ. රාහුල නොවේදැ කැරුහ. කවරෙක් දැයි? ඇසූ කල්හි රාහුල නම කරුණු කැළ කලෙවිය. ඒ හේතුකොට ගෙන 'යෝ - හේ - දානාහං දිට්ඨානං තිරහානං සහසෙය්‍යං පාවිහාරියං' යි අනුදැන වදාළ නේක.

(11) භික්ෂූන් මාගමක් සමඟ සැක් වහලක් යට සයනය කරන කෙනෙකුට කියුවන ඇවෑම කුමක්ද?

දුක්කට සහසෙය්‍යාව කියන්නට අනුව 'දුක්කට' වේ.

(12) පුරුෂයෙක් නැති නැති මාගමකට දහම් දෙසීමෙදී පෙව්ව අවසානට අංග කීයද? ඒ මොනවාද?

05 යි.

චූණාලංකාරසහ ධම්මසහ ඒහනං වාචනං උග්ගහෙසනා
චූණාලංකාරතා මාතුගාමෝ
පුරිසාපත්‍ථ පරිවජනතා 'ඝනවෝ
කාමියා කාරසහ අසනවෝ
අපඤ්ඤ විසයවජනානි

(13) 'පඨවිං අඤ්ඤය වා' මෙහි පඨවියේ භූමේදය දක්වන්න.

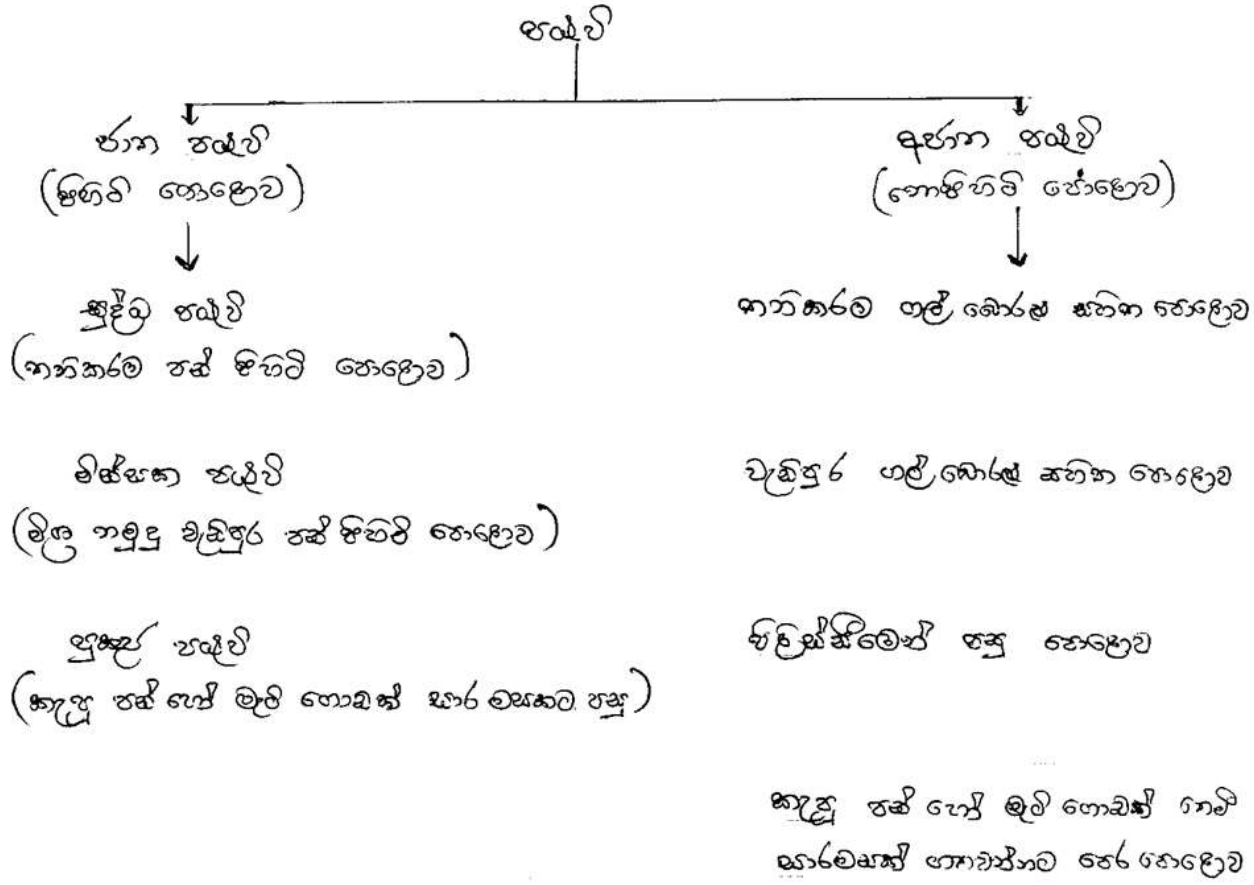

සූකරඛත වර්ගය.

(14) 'සූකරඛත ඥානවඥානාය නාවිඤ්ඤත්ථං' යන්නෙහි අර්ථය ලියන්න.

වාක්‍යාලංකාර දීපී සැදැහැවතුන් සුන සැලැසීමය විනාශ කිරීමෙන් තවත් දේ.

(15) සීවලාමහ ඥානවඥානාවයට ගැනෙනුයේ මොනවාද?

මූල සීල - මුල්වලින් සැලවෙන (කහ ඉඟුරු)
ඛන්ධ සීල - අතුවලින් සැලවෙන (මඤ්ඤොක්කා)
ත්වග් සීල - තුරුළුවලින් සැලවෙන (එරණ උක්)
අග්ග සීල - ගසේ අග්ගින් සැලවෙන (පුණුවිල පුරිවෙදිය නදුනලා)
සීර සීල - සීරවලින් සැලවෙන (වී මුං කවිපි)

(16) කීපයක් හිඳීමෙන් වන ඇවෑම කුමක්ද?

දුෂ්කට

(17) කීපගාම - සඳහගාම යන මෙහි අර්ථ ලියා ආපත්ති අනාපත්ති වාර දක්වන්න.

සඳහගාම — වැඩෙන තුල්වන් නානා වාක්‍යලෙන ආදියයි.

කීපගාම — මූලකීප, භාණ්ඩකීප, භික්ඛුකීප, අගාරකීප, නිපජ්ජකීප ආදියයි.

	සඳහගාම	සඳහගාම	සඳහකම්	පමාණ
ආපත්ති	අසඳහගාම	සඳහගාම	සඳහකම්	දුක්කට
	සඳහගාම	සඳහගාම	විමන්	දුක්කට
	අසඳහගාම	සඳහගාම	විමන්	දුක්කට

අනාපත්ති — පළමං දෙති

පළමං ආහර

පමින අනාඥා

පළමං ජාන

පළමං කාරියං කරොති ගහපතින් කියන්නාහුට

නොදැන්මෙන් අමතකවීමෙන් පේදාය කරන්නාහුට
උමතෙනක / චිත්තඋන්මත්ත / වෙදනාටය / ආදි නමකින

(18) කීපගාමී දේවල් කෑම්යං නොකර වැළඳීමෙන් කිදුවන ආපත්තිය කුමක්ද? කෙතෙකර පාචිත්ත කුමු මොනවද?

ගත්තොත් ස්වල්පයක් තිබුණත්ම , නැතෙත් ස්වල්පයක් කෑමම
ආහාරයකින් ස්වල්පයක් කෑම යොදාගෙවලින් කෙලෙකරුවකු ලබා කෑමකින ගානුකුල.

(19) ප්‍රාණීන් රහිත ජලය භාවිත කරන භික්ෂුවට ඇවතක් විය හැකිද?

ඔව්.
ප්‍රාණීන් රහිත ජලය වුවද විමසා ඇතියැතුව 'දුෂ්කට' වේ.

භික්ඛුනොවාද වර්ගය.

(20) භික්ෂුණීන් තරුණයෙක පැවිද්දෙන සුදු ඇඳුම් තරු බර්ම මොනවාද?

සැදැහැවත් උපසපන් වූ භික්ෂුවට වස් කියෑයක් හියද භික්ෂුණිය බැඳ තරුණුපුමණ් සඳළු පුතු.
භික්ෂුණිය භික්ෂූන් නැති ගමෙක ආරාමයෙක නොවිසිය යුතු.
භික්ෂුන්ගෙන් අඩමසකට වරක් ගොඩේ විවාදීම් කිවාදු ලබාගැනීම කළ යුතු.
වස් විසීමෙන් අනතුරුව උභය සංඝයා ඉදිරියේ පවාරණය කළ යුතු.
උභතෝ සංඝයා කෙරෙහි වස් මාසෙන් පිවිසිය යුතු.
ඒකාඩමාසෙකට වරක් අවුරුද්දකට උපසපන් හිමට පෙර විසිය යුතු.
භික්ෂුණිය කිසිසේත් මහණ නම හට ඇයකුත්ම නොකළ යුතු.
භික්ෂූන්ට අවවාද අණකිරීම් නොකළ යුතු.

(21) 'නොනද භික්ෂුනිය' යන පදය පැහැදිලි කරන්න.

සත්මුනු පරමේශ්වරයාගේ කිට මවුතෙමේත් හේ කියෑයෙන්ත් නොනැසුණු උපසපන් භික්ෂුණිය.

පොත්පත වර්ගය.

(23) පොත්පත වගයෙහි ඇතැ කෙනෙහු දැක්වූ අනුභවිකලින් නම් කරන්න.

ආවාසයක මිනිහු නිසාදැයි
ගණපොත්පත නිසාදැයි
පරම්පරාපොත්පත නිසාදැයි
කෙණෙහාතු නිසාදැයි
පයිළු පවාරණ නිසාදැයි
පුණ්‍ය පවාරණ නිසාදැයි
විකාලපොත්පත නිසාදැයි
සෙනාසනිකාරක නිසාදැයි
පාවිකපොත්පත නිසාදැයි
දිනාතාපනාත නිසාදැයි

(24) 'යෝ පන භික්ඛු ඤත්තාවි පවාරෙත අඤ්ඤෙනං කාදාපේයය වා
පොත්තිකං වා ඛාදෙය්‍යය වා භුඤ්ජෙය්‍යය වා , පාචිත්තියං'

ඉහත සිංහලය පවතින ඇතැම් තැන්වල කෙළෙහි අකුරු නිසා
දැයන්ද? කෙසේ වැනිද?

පොත්පත වර්ගය
පස් වැනිය

(25) 'ඤත්තාවි' යන්නෙහි අදහස් කරන්නේ කෙසේදැයි ලියා දක්වන්න.

කාරණා ලද ඛන්ධකය ඇත්තෙකි යන්නයි. ඤත්ති යනු කර්මවාක්‍ය
වලින් ඔදුන කෙළවාය සඤ්ඤා වචන මාලය ගත හැකි දැයැයි
පොත්තකයන් අතරෙන් කියවුණු දෙ දෙ පොත්පතයක් විනය පොත් නොවිනය
පොත් කියලා ලද නම් හේ භික්ඛුවට ඤත්තාවි හෙවි ඤත්තාවා පොත් කියා
කිව යුතුය.

(iii) ආහාරයට නොගොනා භෝජන වර්ග හා ආහාරය කෙළින්ම වීමට අවශ්‍ය අංග ලියන්න.

ආහාරයට නොගොනා භෝජන වර්ග

කබලිංකාර - බත් කැඳ වැනි කන්න ඕනෑයෙන් පිළියෙල කළ ආහාර

කබළීකාර - හාල්පිටි වැනි ගුව හෙවත් කාර්මික ක්‍රමවලින් සූකෂ්ම කණාලද ආහාර

සාතූ - අටුගලා අඹුවා වැනි ඵලම්ණාන කළ විදුරු ඵලම් නොකෑරන කළ විදුරු සන්න ඕනෑයෙන් කැඳ, ඝණකර ඝකෂ්කරගන්න කළ විදුරු ආහාර

ඔවල් - කිරිගෙඩිය මෙනෙය මාපය

මංසය - කෙළ සහ්‍රෝ මාංස

ආහාරය කෙළින්ම වීමට අවශ්‍ය අංග

අඝනාහර පඤ්චකාරණ - ඝකුල භෝජනයෙන් ශ්වල්ලියක් හෝ වළඳා නිමෙන තුරු

භෝජනං භඤ්ජනාරණ - ඝකුල භෝජන්ගෙන් ශ්වල්ලියක් හෝ වැනුමේ අත්හැරීම

භාණ්ඩාගාරේ යිණෝ - ඝකුල භෝජනයෙන් රෙගෙන ඇතෙකු වළඳනා නිසුවගේ අන්නයට ඇමිණ අත්හැරීම

අභිහරණ් - භූමියට බෙදීම නිසිබ යෙදෙන්න භෝජන ආකාරෙන් යමක් නොගෙන් අභිහාරණය කිරීම.

පරිකම්මෙ වඤ්ඤායෙන් - ළඟාට ගෙනෙන ලද භෝජනය නොගෙන් හෝ එවානයෙන් ලැබුණෙත් නිරීම.

(26) කාදෙයාය වා සාකෙඵයාය වා යන්නෙහි තේතා පහදන්න.

(27) තෙවිජ්ජ පවාරණාය මිශ්‍රවළඳ කෙටි හැඳින්වීමක් කරන්න.

යම් කිසිදු වස්තුවක් වළඳනුයේ අතහරිව ලද පෙරහනය ලුහුඬේව කරන ලද්දේ ද පවාරණාය වූයේ වෙයි. සුචිර අන්ධ්‍රිත වූ පෙරහනයක් හැර කෑ පුදු දෙයක් හෝ අනුභව කළයුතු දෙයක් හෝ කා නම් හෝ අනුභව කරයි නම් පවිති වේ. පවාරණාය සම්පූර්ණ වීමි සඳහා රෑ අටයාම් පිරිය යුතුය.

අඤ්ඤං සකුණ්ඩායති — තමන් පෙරහනයක් අතුරින් යමක් ස්වල්පයක් හෝ වළඳා නැතිම

තෙවඤ්ඤං සකුණ්ඩායති — තවත් පෙරහනයක්තොත් ස්වල්පයක් හෝ නැතුවේ නැතිම.

සාඤ්ඤායෙ යේතෙ — තවත් පෙරහනයක් අල්ලන තෙක් අත්දසට තැබීම නැතිම

අඞ්ගාරුක් — තවත් පෙරහන අතුරින් තමන් බෙදන්නට කැරැකීම.

පටිතෙඛෙතා සකුණ්ඩායති — කියන් හෝ වචනයෙන් සැය ප්‍රහාණ්ඩේන කිරීම.

මෙකරුණු තිරිදුනු කෙනුන් පවාරණාය ලබයි වෙයි.

(සි) ආහාරිකේන පෙෂ්ඨනය සහ ගිලාන ආහාරිකේනය යනු කුමක්ද?

ආහාරිකේන පෙෂ්ඨනය — වැසි වූ ආහාර හොඳින් 'කාපඨියං කානං' යනාදි වූ සත්වැදිදුරුම් වූ විනය කර්මාකාර වලින් කැප කරන ලද පෙෂ්ඨනයක් යම් හෙෂ්ඨනයක් ගිලානාහාරිකේන නම් සියල්ල යන දුවිසාකාර පෙෂ්ඨනයම ආහාරිකේන පෙෂ්ඨන නම් වේ.

ගිලානා ආහාරිකේනය — ගිලන් කිසිසුව අනුභව කොට ශක්ති වූ යම් පෙෂ්ඨනවියක් වෙන් නම් සියල්ල ගිලාන් කිසිසුව සඳහාම කැමති දිවසක කැමති කිසිදින් අනුභව කෙරේවායි සළුවා තබන ලද යම් ආහාරයක් වේ නම් සියල්ල ගිලානාහාරිකේන පෙෂ්ඨනය නම් වේ.

(සි) සවාරණා සිකඛාපදයෙහි අංග කීයද? ඒ මොනවාද? (පෙෂ්ඨන සවාරණා)

05 යි.

සවාරිත හොවෙ — සවාරණය කරඅල්ල නම
ආමිසඤ්ඤ අනාරිකේනනා — ශ්‍රාන්ති නොකළ ආහාරයක් වීම.
කාලෙන අපෙඛාහාරණානි — සවාරණය වූ දිනයෙහි පෙරවරුවෙහි වැළඳීම

(30) පෙත්ලන සමාරණ සඤ්ඤාදයෙහි ආහාරික අනාහාරික භාවය තෙතැලිලි කරන්න.

ආහාරික

කෑ යුතු වැඩිදිය යුතු දෙයක් කෑමෙන්' ඒ වළඳන්නෙම්' ඒ සිතා හිදියාකීමෙන්
පුත්තිකාට
වළඳන භවිකම් පායා පතික

අනාහාරික පෙළහාලය නැත 1. අනාහාරණය යන හැඟීමෙන්
2. කෑමයෙන්
3. අනාහාරණය යන හැඟීමෙන්
කෑමෙන් හෝ වළඳලි නම් පතික

අනාහාරික

පවාරිත ආහාරය අනාහාරණ කරමාගොන වැළඳීමෙන්
අනාහාරණ කරමාගොන වළඳන්නෙම්' ඒ සිතා හිදිගැනීමෙන්
පවාරිත භික්ෂුව වෙනත් භික්ෂුවකට ආහාර ගොනයාමෙන්
ගිලන් භික්ෂුව වළඳා ඉතිරිය වැළඳීමෙන්
යාමකාලික, සත්තාහකාලික, යාවජීවික ඌරයා'ගායන් අත්විට වැළඳීමෙන්
උණුවතුරු / කිණිහිරිවතුර / වෙදගෙයි / ආදි කාමයික

(31) පවාරණය වූ භික්ෂුව කැඳුකරගන්නා ආකාරය දක්වන්න.

පවාරිත භික්ෂුව කැඳුකරන භික්ෂුවට 'තෙනෙ අනාහාරණ කරොව්' කියා තුනුය දිය යුතුය. කැඳුකරන භික්ෂුව ඊට පසු තොටෙකුත් වළඳා 'අලමෙතං සබ්බං' කියා තුනුය දිය යුතුය.

(අ) විකාලභොජන සික්ඛාපදයෙහි සඳහන් ඛාදනීයං භෝජනීයං විකාලෙ යන පද පහදනු මැන.

ඛාදනීයං — පඤ්ච භෝජන, සත්තාහකාලිකා, යාමකාලිකා, යාවජීවිකා හැර ඉතිරි සියලුම ඛාදනීය වේ.

භෝජනීයං — පඤ්ච භෝජන

විකාලෙ — මධ්‍යාහ්නය ඉක්ම ගියාෙත් පළමු අරුණා උදාවා නොඑන් කාලය.

(ආ) විකාලභොජන සික්ඛාපදයෙහි ආහාරීන් ආහාරීන් වශයෙන් කොටස් කරන්න.

ආහාරීන්

මෙහිදී විකාලභෝජනයෙහි 1. විකාලය යන හැඟීමෙන් පවතී
2. විකාලය යන සැකයෙන්
3. කාලය යන හැඟීමෙන්

යාමකාලිකා සත්තාහකාලිකා යාවජීවිකා පදියෙහි ආහාර ගිහියා පිළිගැනීම පුකුලා
තම්බා වතුරෙන් පානා පුකුලා
කාලයෙහි විකාලය යන හැඟීමෙන් පුකුලා
කාලයෙහි විකාලය යන සැකයෙන් පුකුලා

(84) කාලික සහර පැහැදිලි කරන්න.

යාවකාලික — අරුණ නැඟි කල් පටන් හිරු මුදුන් වනතෙක් ගතයුතු ආහාර

* ඕ ඒ උදේකෑම ආහාර සම්මත වේ
* සියළු බාහිර වර්ග
* නව මහ සැල

[කෙල්, පොල්, කොස්, දෙල්, ලබු කොමඩු, ඵූසඋල, පුහුල්, කැකිරි]

යාමකාලික — රෑ මුදුන් වී බැසීම ඇරඹි කල් පටන් අපුදිවා අරුණ නැඟීම නෙක් කාලය තුල ගතයුතු ආහාර

අත්වතාන හා ර.ට අනුරූප වේ

[අඹ, දඹ, අලිගැහැල්, කොසඹල් මී පැන, මිදි, මානොල් අල, වැටකජ්ජා]

කාලිකාහාරකාලික — සත්වයාගේ කඹාගොා ඇළදිය හැකි අසේ බෙහෝ.

කප්පි	ගිතෙල්
නවනීත	බටර් වෙඩරු
තේල	කලණෙල්
මධු	මී පැන්
ඵාණිත	උක් පැන්

යාවජීවික — දිවි ඇති තෙක් කඹාගොා ඇළදිය හැකි ඔුල් කාලික නුවර අයත් නොවූ ඖෂධල්ල හා නැන් ද බෙහෙත්ද, ජීවිත අයතිය.

(35) පහත සඳහන් දීඝ තුලන කාලිකයකට අයත් දිගු සඳහන් කරන්න.

උක්නැත්ත, උක් හකුරු, උක්දණ්ඩු, පුහු, තිනෙල්, අඹ, අරළු, මී පැණි, අඹරා දිහැල්, ඉඟුරු, හුනක්කෝල්

යාවකාලික	යාමකාලික	සප්තාහකාලික	යාවජීවික
අඹරා	උක්නැත්ත	පුහු	
උක්දණ්ඩු	උක් හකුරු	අරළු	
	තිනෙල්	හුනක්කෝල්	
	මී පැණි	දිහැල්	
		ඉඟුරු	
		අඹ	

(36) උදෑන දැන්නෙහෙන බිඹරුවෙහි සඳහන් කෙනෙව කෙටියෙන් ලියන්න.

සුක්ෂීතරා මහරහතන් සතිව සංඝයාකුලික වූයේ සොහොනහි වෙසෙහි. හෙතෙම මිනිසුන් දෙනු ලබන්නාක් මිළිහෝන්නට කැමති නොවේ. සොහොනෙහිද කැඩුමුල් ආදියෙහිද කනින ලද ආහාර නොමෙම ගනී. අනුභව කරයි. සැමෝම කලුරියා කල මියගුනුන් සඳහා කනින ලද බොදුන් හොදුයන්ගෙන වලඳයි. සාමාන්‍ය මිනිසුන් නොපැහැදිලි දොන්ත කිහිප. ඒ බව දැන් බුදුහු "යෝ පන භික්ඛු - පෙ- පාචිත්තියං" යි නියාව අනුදන්හ.

සැකලීම භික්ෂූන් තුන් දිහැයි ආදියද නොහිඹුගෙන නැතිවෙන්ට කරන්ට නුසුදුසු යැයි කියන් කලාහුය. සැකලීම කාළාගාමයන් වහන්සේ "අනුපාතාවී භික්ඛවෙ අදින්නං දිදිකා දින්නපොනා සාමං ගහෙත්වා නිසිඤ්චිතුං" යි වදාරා 'අනුඤ්ඤාතු දිදිකා දින්නපොනා' යන අනුප්‍රඥප්තියක් තැබූ නිසාවට ඇතැම්හු නොව වදාළ සේක.

(37) දියසඳන් භික්ෂුවකට යමක් නොහිමිකොට ගැනීම වරදෙකි. එහෙත් ගිහි සාමණේරු ඊළඟ විහිදීම් නොහිමිකරන්නා ගැනීම වරදක් නොවේ සහ අවශ්‍යතා ඇත. හේතු ලියන්න.

දිවැසැති සහ තැන් හිමිනොහොත ගැනීම වරදකි.

ඥාතියෙකු දිවුරුම් කල කල්හි කැපකරුවකු වූ නොවූයේ නම් මහවිහාරයේ හිමිනොහොත ගැනීම වරදකි.

(38) විනයකර්ම අත්‍රස ආහාර හිමිගැනීමේ අත්‍රස පරව භෙෂජ්‍යය ලුණිත භෙෂජ්‍යය මහාවිකටය මතුරංගාමී සේනාව පැහැදිලි කරන්න.

විනය කර්ම අත්‍රස	දිගේ 1½
ආහාර හිමිගැනීමේ අත්‍රස	දිගේ 2½
පරව භෙෂජ්‍යය	ඔදන, කුම්මාස, සත්තු, මච්ඡ, මංස
ලුණිත භෙෂජ්‍යය	සප්පි, නවනීත, තේල, මධු, ඵාණිත මච්ඡ, මංස, ක්ෂීර, දධි
මහාවිකටය	ඥාත්‍යයෙකු දිවුරුම් කලවිට ඇදුරුවිය හැක්කෙහොකි. මෙයි මද, මුත් අළු ඔවුවිදියකර හෝ ඇතැත්ම.
මතුරංගාමී සේනාව	භණ්ඩ සේනා පළමු අදහස් කරමින පුහුණුයෙන් 12 දිනෙකි දෙවැන්න සේනා පළමු අශ්වයෙකු සහිත පුහුණුයෙන් 03 දිනෙකි රථ සේනා පළමු රථයක් සහිත පුහුණුයෙන් 04 දිනෙකි හස්ති සේනා කැපුණත් පුහුණුයෙන් 04 දිනෙකි.

(3) පුකණට වර්ග කීයද? නම් මොනවාදැයි සඳහන් කරන්න.

08 කි.

පුබ්බ පඤ්ඤා පුකණට — පොරණිකව් කෙනෙක් ගැහැණියක දෙවෙනියකු සොයා ගියද එදාලු කැඩාදිය නොගියද ඒ වෙනුවෙන් යෙදෙන්නද මෙවැනි පූර්ව ක්‍රියාවලදී ඇතිවන පුඥාකරය යි.

ඝාතපයොග පුකණට — පොරබතු ගැනීම නිසාහෝ භටයන් අතු හෝ විසල් කුරුළුවා කිළිමේදී ඇතිවන පුඥාකරය යි.

අනාමාස පුකණට — උසාවියේ රැවුල් තන්වැදෑරුම් ධානය ආයුධ නැයෝ කාර්ය ඒවා රැස කිරීමේදී ඇතිවන පුඥාකරය යි.

පුරෙජවිඤ්ඤාණ පුකණට — පොඳුවිලාන් දිය ඇල්ලීම කෙසෙල්, තැඹිලි තෙල් පුවක් අඹ ආදී ගණ්වල හරයන් යම ඇල්ලීම අදියේදී ඇතිවන පුඥාකරය යි.

විනය පුකණට — ඇතැම් භික්ෂූන් තැනිරෙන කාලීන භාජනයෙහි පුහුණුවීම් රොඩු ආදිය වැටුණු විට පැනය නැවත ඇල්ලෙන හෝ කෙවිලා හෝ කිසියම් ඔප්පොලාපුවීමේදී ඇතිවන පුඥාකරය යි.

කුණ පුකණට — තිත්තියම් කෙනෙකුගේ වරදක් අසා දිය සැලකෙන්නේදී ඇතිවන පුඥාකරය යි.

කුණ පුකණට — අනෙකුත් වැදෑරුම් සාමුහාපාන කෙළියන්හි දී කුණාතිය කැඩීමේදී වරදකරුට ඇතිවන පුඥාකරය යි.

පරිසයව පුකණට — එක් වඩාත්නොමැති යි කෙරෙන්නා වූ කිය කෙඩ කිරීම වැනි දෙයින් ඇතිවන පුඥාකරය යි.

අවීචිමත්ත වර්ගය
ඤාණත්ත වර්ගය
සෝතාපත්ත වර්ගය
සාධම්මික වර්ගය
රාජ වර්ගය.

(40) 'යෝ හන භික්ඛු ඤාණං යථා ධම්මං නිහාතාධිකරණං පුන කරණාය උක්ඛෙපනියං නාම්මත්තියං'

ඉහත සඳහන්දැයි නාමිත්තික කොටසේ කවර වර්ගයට අයත් සිකපදයක්ද?

සෝතාපත්ත වර්ගය
අටවැනි වග්ගය.

(41) ඉහත සිකාපදවලින් යථා ධම්මං, නිහාතාධිකරණං, උක්ඛෙපනියං යන පද පහදන්න.

යථා ධම්මං — යම්කිසි අධිකරණයක් ව්‍යවහාරයට දේශනා කළ ආකාර

නිහාතාධිකරණං — සම්මුඛාවබෝධයෙන් කරන ලද නිදහස්වීම වැඩහුණාය (සාමාජික) කරන ලද

උක්ඛෙපනියං — ඉවතලනය හෙවත් වියතුරුවීම

(42) ඉහත සිකාපදය කවුරුන් උදෙසා කොහිදී දෙසන ලද්දේද?

අනිත්තිය භික්ඛූන් උදෙසා
සැවැත්නුවර දීය.

(43) 'යෝ පන භික්ඛු ධම්මිකානං කම්මානං ඒදිසං දිස්වා අඤ්ඤං ධම්මං පඤ්ඤාපෙය්‍ය නාවිනාසනියං'

ඉහත සිකාපදය නැවතීමය කොතෙක් කලක සිට පැවතියේද? කිවුවේ කවුද? මෙහි දේශිත ධම්මිකානං කම්මානං යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? ඒ මොනවා ද?

සඝාධම්මික වර්ගය
නම් සතිය.

සඝාතෙරක
අතලෝකනා නම්ය, සඳුන් නම්ය, සඳුන් දුනිය නම්ය, සඳුන් බෙනෙකු නම්ය

(44) ඡේදනකං, භෙදනකං, ඊදිසලනකං යං පන තත්‍ර පඤ්ඤත්තිං කර කාරක සඞ්ඝාවාට අයත්ද්‍යහි දුක්ඛාපන.

ඡේදනකං — පළමු කොට කෙස් දමා පසුව ඇවැත් දේශනා කළ පුද්ගල.
මහාඩ සඞ්ඝාදිසේස
නිසීදන සඞ්ඝාදිසේස
කණාඛුපරිවත්තාදි සඞ්ඝාදිසේස
චතුර්ථික සාරික සඞ්ඝාදිසේස
නාගදෙව සඞ්ඝාදිසේස.

භෙදනකං — පළමු කොට නිදි දමා පසුව අවුල් දේශනා කළ පුද්ගල.
සුනිධර සඞ්ඝාදිසේස

ඊදිසලනකං — පළමු කොට එපිලා දමා පසුව ඇවැත් දේශනා කළ පුද්ගල.
අලොණදව සඞ්ඝාදිසේස.

(45) පංච ගති භාෂ්‍යය නම් කරන්න.

i ආරාම — මල්වතු (සලතුරු) උගන් වතු
ආරාම වතු — ආරාම සඳහා පිහිටි

ii විහාර — බුදුසාදු ආදී විහාර
විහාර වතු — විහාර පිහිටි

iii මසුඹ පිරිස් නිති — අඩළු පුවු මෙවැනි

iv ලෝණ හාවුල්, වඳ පොරේ, උදලු, යකෙඹ ඉන්න ආදිය

v ලී බඩු, ඇටි බඩු, උණගස්, තණ වර්ග ආදිය

(46) සුගත චීවරය, වඡ්ඡික සාටිකය, නිසීදනය, කණ්ඩු පරිවර්ජනය යන සීමා විස්තර කරන්න.

සුගත චීවරය

අතීතයේදී වහන්සේ දැරූ චීවරය සුගත චීවරයයි. මෙය දිගින් සුගත් විතක් නවයකුත් (9) පළලින් සුගත විතක් හයකුත් (6) වූ අතර අනෙකුත් සියලුම චීවරයන් සුගත චීවරයට වඩා අඩු විය යුතුය.

වඡ්ඡික සාටිකය

වඩු සාර මාසය සඳහා අනුදත් චීවරයයි. මෙය දිගින් සුගත විතක් හයකුත් (6) පළලින් සුගත විතක් අඩක් හමාරකුත් (2½) වෙතැනේ මිය යුතුය. වැස්ස නැති ∧ හානික කරන්නේ නම් විකල්පනය කල යුතුය.
(සීමිත 8x4)

කඨිනවිනය

කඨින ගැන්වීම, චීවර දැන්ම, ඡේදනයන ගැන්වීම සඳහා අනුරාධ භික්ෂූන්ගෙන් අනුදැන වදාළ සිවුරකි. මෙය දිගින් සුගත් වියත් (දෙනහේදී) 2 පළලින් සුගත විතත් 1½ කිහිද සුගත විදෙකක දිගවත්ම්වකින්ද, සමන්විතව ලැබෙනයෙන් කරවිය යුතුය.

කෞශේයු පරිච්ඡේදනය

මෙය දුදු වණ ඇල්ල අතීත් හාගන්දරා වැනි අඛාව ඇති භික්ෂූන් පාල ජීවාතින් වැඩඉන දිය අදියෙන් සිවුරු ඇඳීම් සඳහා නැවින් යට දිගින් උඩ පැළඳගැනීමට අනුදැන් සිවුරකි. මෙය දිගින් සුගත විතත් 4 කින් පළලින් සුගත විතත් 2 කින් වනයෙන් විය යුතුය (වි. ඇඳ)

(47) අකාල චීවර, පුරාණ චීවර, අවඡින්න චීවර, අඛෙඛක චීවර, ආතරේක චීවර පරෙඛක චීවර යන මෙම චීවරයන්ගේ ලක්ෂණාදිය දක්වන්න.

අකාල චීවර — කථිනයක් නොඇදුළ කල්හි චීවර මාසය තුල පෙනු සඳහොලොන් මාසයේත් අදුළ කල්හි චීවර මාසය හා පෝන්න සතුවේ සාරමාසයෙන් තුල පෙනු සත්ලාභයේත් ලැබෙන සිවුරු.

පුරාණ චීවර — පළු හොවා තත් බිංදු තබා අක්ෂරත් නමුත් හඳුන ලඳිදා වූ හෝ පොරෝණා ලඳිදා වූ හෝ සිවුරු.

අවඡින්න චීවර — කොරුන් විසින් සැහැල්ගැන්න ලදු සිවුරු

අඛෙඛක චීවර — තුදිවසකට යන්නහු, පිට පළාතකට යනු කැමැත්තහු, ගිලානහු, තරිහාණි මාගමන හෝ භාවිතියෙන් ලැබීමාත්‍ර ලත් අයහු විසින් චීවර කාලයට කලින් දුනයනු යන හෝ නොවෙම සලිත වූ වස්සාවාසිකයක් දෙමි යි කියා දෙන ලදු සිවුරු

අන්තරෙක භීවර — ඇසිපිය ගැසීම විතරක් සිවුරු අතරෙහි අතුල්ලන්නේ නොවී හොඳින් අඳින්නේ වූ කොම තත්තාදියෙන් හෝ අතුලෙන්ම වූවකින් හෝ කරන ලද අන්තර භීවර

පරෙවක භීවර — මෙන් මෙන් වූ සිවුරු

(A-8) මායො සෙසො හිමහාසාත්, සාත්තිකාරකං පරිභුඤ්ජිතබ්බං, අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා, උද්දිසොභාසෙ ඛමෙම, අඤ්ඤාසු උදිස විඤ්ඤාපනාය, අඤ්ඤත්‍ර සමයා, පුරාණ චීවරං පොතාපෙත්වා, සාත්තිකාරකං, සාමංයාචිත්වා, නිස්සග්ගං ඛමමානං අඤ්ඤතරෙන වදෙය්‍යා

යන පදයන්වල අර්ථ සහදන්න.

මායො සෙසො හිමහාසාත්

මෙදින් මෙන කාලයකුගේ සිට ඇසළ මස පුර පසුය හෙත් ඇති කාරණය හිමිහාසයි හිමිහාසාගේ ආත්මව මස පැළූ දිවසේ සවන් හොවන් හෙයින් එය කාල යකුගේ සිට ඇසළ මස පුර පසුය හෙත් ඇති කාලය

සාත්තිකාරකං පරිභුඤ්ජිතබ්බං

පෙරවරුයෙහි පිළිගන්නා ලද කොල් ආදිය අදිවස පෙරවරුයෙහිව කෑමය නියෝගයදී, පස්වරුයෙහි සිට මේ පිළිගන් දිය දී, පස්වරුයෙහි පිළිගන් ගෙනෙල් ආදිය අන් දිවසකත් සුදුසුකොට නාසා අනුභව කරන්නා.

අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා

අඤ්ඤාතික භික්ෂුණිය හෙවත් සත්වැනි පරම්පරාවෙ සිට ළඟවූවන්ගේ හෝ මියගියන්ගේ නොනැසූ වූ දරුවන් භික්ෂුණිය.

දිදතොහොත ඔබමෙව

යම් කිසිවකුත් හොඳහිනිත් දුක් ස්වල්පයෙහි තුටුවා නිතරම
ගැලීම නැතිවම පිහිනම දියය යනින් හැඟවදිය

අනුසඤ්ඤ දිදන දානතොහොත චලන් දිදහැකි තැන

අනාදරියෙ සිකපදයෙන් අවවාද කළහුට හෝ කම්යට ගැරහීම
මෙය පුද්ගල අනාදරිය හා ධම්මානාදරිය යෙ.

පුරාණ නිවරං ඔවාතෙයය වරන් හෝ භාදින ලැබුවා වූ හෝ නොරෝගීන
ලැබුවා වූ හෝ නිවරයෙක් නොවූ වූ මෙහෙණන්
ලවා කේදවීම හෝ ඡේදවීම සඳහා වමනන් කිරීම හෝ
නසින් හැලවීම

සමතොහ සංහෙන සමාන සඤ්ඤාවක් ඇති සමාන සිතිවිලිවක සිටින සමඟි සංඝයා
සහෙල

සාහත්තිකාරකතං කිසියම් මිත්‍රයෙකු රෙයක් ගත්තු කිසියම් ආමිසයක්

සහත්තං ධම්මානං අසඤ්ඤතරෙන වදෙයය
නුවණ ඇත්තන්නිසි අතුරෙන් හොඳින් හික්මී, සඤ්ඤෙයෙන්
පහින් යන හැම ඇවතින් වළකින්නා වූවානන්ගේ වෝදනා
කරණ ලදී

අවස්සංගහිතදානං නියතව අල්ලාගෙන අවසාන කළ දන්

පාටිදේසනීය

(1) පාරිදේව්‍යතීය කියන්නේ මොනවාද?

සොරකම.

(2) ප්‍රථම පාරිදේව්‍යතීය ශික්ෂාපදය කවුන් නිසා හෙවත ලබාදීලා?

සැත්තෑවා කිසිකෙනෙක් පළමුවෙලා තොග අරගෙන ඇතිවිට දැන්නවා කියලා කියා දීපු අවස්ථාවෙන්! සුදෝ නම් මිනිසා හොරකම් යැයි කියා ඇත්තය. සාගතය! යහපතැයි කියා පැතුවේ පිනු සියලුදෙනම හොඳින්නට කැමැත්තු වෙයිනේ අදුරා ඇදිලා පුන්නුවන් වූවාය. දෙවෙන් නෙවෙන් දවසක් වලදී සැනේම වූවාය. මේ නුවන මග යා සුදු ගැහැවිනියගේ දැන්වූයෙන් අද කියන්නෙය තෙට කැඳුවා වදළෙලා පසුව කියන්නට වෝදනා කළාය. අනාරක්ෂාන් මේ කියන්න අනුදන් හේතු.

(3) මෙකල කිරුවිය හැක්ක පාරිදේව්‍යතීය ශික්ෂාපදය කවුන්ද?

චානුවී පාරිදේව්‍යතීය ශික්ෂාපදය.

(4) අහන පද විස්තර කරන්න.

සොඬ සමණාතාන්, අනාරක්ෂරං පරිවර්ජාය, සාසනක සමණාතාන්, සුඛෙන අත්ථතානිතෙ

සොඬ සමණාතාන් — ගම්මානයේ කුලයක් උපතෙන් දිවුණු වෙයිද, වස්තුවෙන් හීනවෙයිද ඇඹුදු කුලයකට සොඳුනෙම සොඬ සමණයින ලිනය කෙරෙයි. සුළුන් දුකිය කම් වාසනයෙන් ඇවත් සමණයිය ලත් කුලයෝය.

අනාරක්ෂරං පරිවර්ජාය — පිරිය විනිශ්චි නොගිය විජිය මංසන්ධියේ ගෘහය හැර නියෝග වූ ඇතුළුගමට පිවිසියේ

සුඛෙන අත්ථතානිතෙ — හේඩ සමිමුතිය ලත් කුලයකින් හේ ආරාධනයක් නොලැබ

සාසංක සමවත්තාන්

යම් කෙනෙකුන් සමාධියට අවශ්‍ය හෝ වෙරයෙන්නේ පිටිදීම ආදානවකරීම පසුබැහුණ හා සසරාය කැලිකිරීම මේ වැනි ලක්ෂණවලින් දැනගත හැකි නම් එවැනි කෙනෙකු සාසංක යැයි කියනු ලැබේ.

පුබ්බෙ අභිසංවිදිතං

යම්කිසි ක්‍රියාවක් හෝ තුරුළුවෙන් ආරම්භ කළ ආරාම උද්‍යානයෙහි දැමිණ සිවුමිණ! අඤ්ඤවල් කුලයෙන්/කුලවලින් අඤ්ඤවල් වේලාවේ දායාදයක් ගෙනෙන්නේනු යි කියා නම් කෙනෙකු කෙරෙහි කියා සාසංක සත්පුරිසාය නම් මේ වැනි දැක්විය යුතුය. 'අනේ වේවා, අපි දායාද ගෙනෙන්නෙමු යි කියා යම්කිසි නැවත අසුවල් වේලාවේ මිනිසුන් මෙහි පැමිණෙන බැවින් ඉවසන්න යනු යි කියා සොරුන්ට අණ කළ යුත්තේය.

සේඛියා

(01) භේදියාකුල වර්ග නාම ලියා දක්වන්න.

පරිමණ්ඩල වර්ගය
උභයගන්ධ වර්ගය
ඛමඨකාන වර්ගය
සඤ්ඤාඛව වර්ගය
කබළ වර්ගය
සුරු සුරු වර්ගය
පාවුකා වර්ගය

(02) පහත සිකපද කවර නැනකදී කවුරුන් විසින් නාමන ලද්දේ දැයි දක්වන්න.

'න සුරු සුරු කරකං භුඤ්ජිතබ්බං' - 'සුරු සුරු යන ශබ්දය ඇතිවන සේ නොවළඳවිය යුතු' යි කොසඹෑ නුවරදී බොහෝ භික්ෂූන් අරභයා, පඤ්ඤත්ත විය.

'න සඤ්ඤාණං භාපෙත්වා නාභියඤ්ඤාලකං පටිග්ගාහාපෙතබ්බං' යි භික්ෂූ කාර්යය ඔසුල් සහිත අත්තේ තැන් ආරාධනය නොකළ යුතුයි' යි ඇතැම් පුදුය.
'න සඤ්ඤාණකං භාජනධොවනං අන්තරඝරේ ඡඩ්ඩෙතබ්බං' යි භික්ෂූ කාර්යය ඔසුල් සහිත හුනු සෝදූ ජලය අඳුරුවේලාවෙහි හෝ ඇතැල්තෙහි නොදමයි යුතුය.

කපු දානවිෂයෙහි දී බොහෝ භික්ෂූන් අරභයා, පඤ්ඤත්ත විය.

තෙපු ඇයදුම සේඛිය සිකපදයෙන්
කවුරුන් නුවර දී ජේබඩගාමය භික්ෂූන් ආරභ්‍ය පඤ්ඤත්ත විය.

(03) සේඛිය සිකාපද වාර්තුමණය කරන්නා වූ භික්ෂුවට සිදුවන දැවැන්ත කලමණාව?

දුක්කට

(03) තේමියා වල ඡේදාංශවල වර්ගයේ මුල් ඉංග්‍රීසි දෙක හා පේරැම ලියා පරිවර්තනය කරවෙනෙහෙසාමී යන්න අර්ථ දක්වන්න.

පරිමාණවලට හරවා සෙසෙහෙසාමී නම් ඉතිහාස කර්තෘයා
හෝ ඒ ඉතිහාස වටපිටාව අධ්‍යයනය අදාළ ගැටලු ඉස්මතු කිරීම සිදුවිය යුතුය.

පරිමාණවලට හරවා සෙසෙහෙසාමී නම් ඉතිහාස කර්තෘයා
හෝ ඒ ඉතිහාස වටපිටාව සිතුවිලි හොරකම් කිරීම සිදුවිය යුතුය.

පරිමාණවලට හරවා සෙසෙහෙසාමී
අන්තර්ජාලයකයෙන් නාම ලැයිස්තුවල හා ඡායා මෘදුකාංගවල යොදවනු ලබන
වසා හැරීමයි. වෙසේ හඳුන්නාතු නිසින් දින මඩුවෙන් පැහැලට අධ්‍යාපනික්
සඳහා සුළුතරයෙන් අයිති හැන්දෑ යුතුය.

(04) තේමියා තුළ ගම වැදීම, සෙනේහනය, දිහාම් දෙකීම යන ක්‍රියා සඳහා
කියවද යොදන්නේ නොවා ඇත්දැයි වෙන වෙනම ලියන්න.

ගම වැදීම	30
සෙනේහනය	29
දිහාම් දෙකීම	16

(05) දානය වැළඳීමේදී අත වැළඳීම නොගැනීම කර ඇත්තේද? හේතු
දක්වන්න.

(06) බෝසියා මුල් වතිගේ ශෙක්ඛාපද දහය පාලියෙන් ලියන්න.

පරිමණ්ඩලං නිවාසෙස්සාමීති සික්ඛා කරණීයා
පරිමණ්ඩලං පාරුපිස්සාමීති සික්ඛා කරණීයා
සුපටිච්ඡන්නෙන අන්තරඝරේ ගමිස්සාමීති සික්ඛා කරණීයා
සුපටිච්ඡන්නෙන අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමීති සික්ඛා කරණීයා
සුසංවුතෙන අන්තරඝරේ ගමිස්සාමීති සික්ඛා කරණීයා
සුසංවුතෙන අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමීති සික්ඛා කරණීයා
ඔකණ්ණිතෙන වතතු අන්තරඝරේ ගමිස්සාමීති සික්ඛා කරණීයා
ඔකණ්ණිතෙන වතතු අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමීති සික්ඛා කරණීයා
න උක්කුණිතකාය අන්තරඝරේ ගමිස්සාමීති සික්ඛා කරණීයා
න උක්කුණිතකාය අන්තරඝරේ නිසීදිස්සාමීති සික්ඛා කරණීයා

(07) තොහලන් හිඤ්ඤුවක් තෘෂ්ණාතොල මත මිරිඟුවූ ජලයෙහි ඇඹිබැද්ද නැහැනුවි කිරීම යළා කොළ ගැහීමෙන් සිදුවන ඵලදෙන ලියන්න.

(08) නාවක හිඤ්ඤුවක් දෙදින සහිතව අදහස ගැඳුළ සිටියාවා දකින්න වූ අතාව හිඤ්ඤුවක් දුකුළා වෙන් ඵෝදනා කරයි. නාවක හිඤ්ඤුව අවසර ගොන දුකුළා සිදු නොවුණා යන්නට කරුණු දක්වයි. නාවක හිඤ්ඤුව දක්වන්න වූ කරුණු මොනවාද?

නොදැකීමෙන් හෝ අවනකවීමෙන් අපරිමණ්ඩල කොට හඳින ලදි.
පරිමණ්ඩල නිවාසය නොදැන සිටින ලදි.
ගමන් වෙනින් පෙළෙන්නේය.
ආපදා අවස්ථාවක් මැවිනි අපරිමණ්ඩල කොට හඳින ලදි.
ඊවම්භූත භාවයකින් පෙළෙන්නේය.
යකෘදුපෝහයකින් (කිණතිනින) සිත පෙළෙන්නේය
වේදනාවකින් (වෙදනාවෙන්) පෙළෙන්නේය.

අධිකරණ සමථ

(iii) කෙනෙක් වූ අධිකරණ සමථ කෙනේ වියා දක්වන්න.

සම්මුඛාවිනය — සංඝ ඛණ්ඩ විනය පුද්ගල යන කොවුන්ගේ සම්මුඛත්වයෙන් අධිකරණයක් විසඳීම.

සති විනය — අමූමත්ත වූ හිල විත්තියෙන් බෝදින කෘිෂ්ණාශ්‍රවයන්ට දිය යුතු විනය.

අමූළහ විනය — එවන් වූ භික්ෂුවට දිය යුතු විනය.

පටිඤ්ඤාතකරණය — චූදිත භික්ෂුවගේ ප්‍රතිඥාව කරන කොටගෙන අධිකරණයක් සම්ථ කිරීම.

යෙභුයයසිකාව — ධර්මවාදී භික්ෂූහු වැඩිය සිට අධිකරණයක් විසඳීම.

තස්සපාපියසිකා — පාපුසසනාණවයෙන් යුත් භික්ෂුවක් හෝ සංඝයාගෙ වලෙහි නම් කැත්තක් භික්ෂුවකට දෙන විනය.

තිණවත්ථාරකය — යම්කිසි අධිකරණයක් මූල කොරගෙන සොයන්නට යාමෙන් තුදුර වෙයි නම් බෝදිය මිනිය නවතී නම් සුදු ගුලියක් මෙන් වසා දැමීම.

(iv) සතර විහන්ති ලියා දක්වන්න.

ශීල විහන්ති
ආචාර විහන්ති
දිෂ්ඨි විහන්ති
ආජීව විහන්ති.

(03) කිසිදු අධිකරණයන් පැහැදිලි කරන්න.

විවාදාධිකරණය — මේ ශබ්ද කියා හෝ මේ අර්ථය කියා හෝ අතරෙන් පෝදකර වත්දැන්ගෙන් විවාදයන්ට කැපුණේ යම් විරුද්ධවාදයක් ඉතිරීම.

අනුවාදාධිකරණය — ශීල ආචාර දෘෂ්ටි ආජීව විනිශ්චලින් නෝදන කරන්නාහුන්ගේ යම් යම් අනුවාද දිගුවද නෝදන හාරගැනීම.

ආඥාධිකරණ — සිහනහාන් සතෙකුයෙන් ය.

කිවවාධිකරණ — අතලෝකනාදී කියා වැදිදැරුම් විනය කර්මයෝ.

(04) කිහි කිහි අධිකරණයන් විසඳිය හැකි අධිකරණ කවරයන්ද වෙන වෙනම කඳහන් කරන්න.

විවාදාධිකරණය — සම්මුඛා විනයෙන් හා යෙභුය්‍යසිකාවෙන් ද

අනුවාදාධිකරණය — සම්මුඛා විනය කෙන් විනය අවුළුඟා විනය තස්සපාපීයසිකාව යන සාරෙන්ද

ආඥාධිකරණය — සම්මුඛා විනය පටිඤ්ඤාතකරණය තිණ වත්ථාරකය යන තුනෙන්ද

කිවවාධිකරණය — සැකෙවි සම්මුඛා විනයෙන්ද

වියත සමනය හොවත් සංසිඳුවීම කරයුතුය.

(05) අධිකරණ කවරු යනු කවුරුන්ද?
විවාදාධිකරණාදී හිවිදු අධිකරණයන් සංසිඳුවීම සඳහා භික්ෂූන් වඩාළ තිබිය යුතුය.

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකාය

සහ

ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාව

(01) ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකාය සමාරම්භක වර්ෂය කුමක්ද?

196

(02) ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ උපුල්ම මහානායක මාහිමියන් වහන්සේගේ නම කුමක්ද?

සාසනවංශ කවිඔප සිරිසද්ධම්මාවංශ යන සංඝපාමොක්
අනුනුපත්තිය අඹගහවත්තේ ඉන්ද්‍රියඝෝසාචරියානන්ද (සුරඝෝසංකර) මාහිමිපාණන් වහන්සේ

(03) ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ උපුල්ම මහෝපාධ්‍යායන් වහන්සේගේ නම කුමක්ද?

අනුනුපත්තිය වරාණිගේ සුමිත්‍රිත මාහිමිපාණන් වහන්සේ

(04) ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ වර්තමාන මහා නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේගේ නම සඳහන් කරන්න.

හිටපු මහා නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ
අනුනුපත්තිය මේවැල්දෙනියේ මෙධාලඞ්කාර මහානායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ

වර්තමාන මහානායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ
අනුනුපත්තිය නාපානේ මේමසිරි මහානායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ.

(05) ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ වර්තමාන ලේකම් මාහිමියන් වහන්සේගේ නම කුමක්ද?

අනුනුපත්තිය මහලුවේ විමල නායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ.

(06) ශ්‍රී කලණාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාව ඉතිහාසය ලියූවේ කෙනෙක් වශයෙන්ද?

1951 - 06 - 18
දෙල්ගුව විමලිකා පෙනපුන්දේ ගැටිදි පිංකමකින්

(07) ශ්‍රී කලණාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථා සංඝ සභාවේ ප්‍රථම ප්‍රධාන සභාපති මාහිමි හා ප්‍රධානාචාර්ය මාහිමි දෙනම හඳුනාගන්න.

කඩවැදිගේ ජිනවංශ මාහිමිපාණන් වහන්සේ
මාතර ශ්‍රී ඤාණාරාම මාහිමිපාණන් වහන්සේ.

(08) ශ්‍රී කලණාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ ප්‍රථම විහාරාධිපති තුමා කෙසේ වර්ගීකරණය කළාද?

(09) ශ්‍රී කලණාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ වර්තමාන අනුශාසක මාහිමි පාණන් වහන්සේ කවුරුන්ද?

ශ්‍රී ලංකා රාමඤ්ඤ මහා නිකායේ අනුනායක මහෙෂ්වාඛ්‍යාය සාසනාධජ අතිපූජ්‍ය කඩුවෙල ධම්මානන්ද මහා නාහිමි පාණන් වහන්සේ.

(10) ශ්‍රී කලණාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථා සංඝ සභාවේ වර්තමාන සභාපති මාහිමිපාණන් වහන්සේ කවුරුන්ද?

අතිපූජ්‍ය හාලවිටියේ පඤ්ඤාන්ද මාහිමිපාණන් වහන්සේ.

(11) ශ්‍රී කලණාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ වර්තමාන ලේඛකාධිකාරී මාහිමි පාණන් වහන්සේ කවුරුන්ද?

අතිපූජ්‍ය කහාගොල්ලේ සෝම වංශ ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ

(12) ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංඝ්‍රාවේ වර්තමාන ලේකම් මාහිමියන් වහන්සේ කවුරුන්ද?

අතිපූජ්‍යනීය භාවනාචාර්ය චාන්ද්‍රවංශ ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ.

විවිධ

(01) සොණකාය , මොග්ගලීපුත්තතිස්ස ය , දීඝකාය , වීහාලි ය , සිගාලව ය යන සංගීතිකාරක භික්ෂූන් වහන්සේලා අතුරින් කුමන්නෙකුට සංගායනාවට දායකත්වය ලබාදුන් භික්ෂූන්වහන්සේලා හොඳ හොඳම ලියන්න.

(02) සතියේ දිවස් නාම කුමයට ලියන්න.

චන්දවාර භූමිවාර බුධවාර පූර්ණවාර

භුණාවාර සොරවාර රජවාර

(03) මාතෘකාවක් නොමැතිව පුද්ගල කුලූහයකට කරන වචනයක් ඇත. ඒ නම කුමක්ද?

(04) සිංහලද කවර තත්ත්වය හැඟී ඇවැත් මොනවාද?

(05) උපසම්පදා වී අඩුම වශයෙන් වසර 05 ක්වත් ගුරු ඇසුරේ හොඳින්න නවක භික්ෂූන්ට ආරම්භයේ සහ සුදුසු අවුරුදු කවුද?

(06) ආපත්තිකර භික්ෂුව උපාධ්‍යාය වශයෙන් අත්තරාමික කරුණු දෙකකට ලක් වේ. ඒ මොනවාද?

(07) ඔබදවු නොගත්ත භික්ෂුවට සුදුසු අවුරුදු කොපමණද?

(08) ඔබගේම පිහිටුවන් තැනීමෙදී, නගරයක් හෝ ජනපදයක් වුවමනාකරගෙනම යනවා. අපි සහ සඳහන් නගරයන් අනුරෙන් අයිති නගර හෝරා ලියන්න.

(වෙසාලි, රාජගහ, සාවත්ථ, ආලවි, කොසම්බි, සාකේත, භාදු, වේරඤ්ඤ)
වේරඤ්ඤ

(09) හොඳින් දේශනයෙහි හැසිරෙන ලද පඤ්චඋත්තරිය ලියා සඳ කතුරුත් සඳහා පැහැදෙන ලද්දේ දැයි ලියන්න.

අනුපදෙහා නැතුවුත්තරිය.

මහා කුරුණෑගල දේවියට.

(10) ආපත්තියක්කාව කියද? ඒ මොනවාද?

07 යි.

පාරාජිකා
සංඝාදිසේස
ථුල්ලච්චය
පාචිත්තිය
පාටිදේසනීය
දුක්කට
දුබ්භාසිත.

(11) විනය කර්මයක්නි දී සංඝයා තෙවැදෑරුම් වේ. ඒ අනුව ඒ ඒ සඟ පිරිස්වලට කලහැකි නොකල හැකි විනය කර්මයන් ලියන්න.

- අතිරේකවීසති සංඝයාට අබ්භාන ආදී සියලු විනයකර්ම කල හැකිය.
- වීසති සංඝයාට අබ්භාන ආදී සියලු විනයකර්ම කල හැකිය.
- දසවාර්ගික සංඝයාට අබ්භාහන හැර මධ්‍යම දේශයේ උපසම්පදාව ආදී සියලු විනය කර්ම කල හැකිය.
- පංචවාර්ගික සංඝයාට අබ්භාහන හා මධ්‍යම දේශයේ උපසම්පදාව හැර ප්‍රත්‍යන්ත දේශවල සියලු විනයකර්ම කල හැකිය.
- චතුවාර්ගික සංඝයාට අබ්භාහන,මධ්‍යම දේශයේ උපසම්පදාව,ප්‍රත්‍යන්ත දේශවල උපසම්පදා පවාරණය හැර පිරිවෙස් දීම, මානත් දීම, උපෝසථ ආදී අනෙක් සියලු විනයකර්මකල හැකිය.

(12) ස්වර්ග මෝක්ෂ අන්තරාවන් ඇතිවන්නේ කිනම් භික්ෂුවට ද?

(13) ආචාර්යවරුන් පස්දෙනා නම් කරන්න.

(14) 'කාලයට අනුව වරදක් නොවේ' යන්න කියා ඇතැම් භික්ෂූන් වුදුල් නිහාරණය, විකාල භෝජනය ආදිය කරති. විනය ගරුකමට අනුව පහදා දෙන්න.

(15) සංවාස නාසනය , ලිංග නාසනය , දුෂ්ඨ කෝව නාසනය යන මේවා විස්තර කරන්න.

සංවාස නාසනය. අඵලවත් නොදැකීම් ආදිය නිසා උක්ඛේපනීය කර්මය කරම් සංවාස නාසනයකි. සම්ම කර්මයට ලක් වූ භික්ෂූන් සමඟ සමාන විනය කර්ම කිරීම් එකට පෙහොසත් කිරීම් යන සංවාසයෙන් නැති.

ලිංග නාසනා භික්ෂුණී හැඟ බවට පත්කිරීම. මෙම කියා භික්ෂුවෙට අදාළ කර්ම ලදි.

දුෂ්ඨ කෝව නාසනා සංඝයේ ඇඩ අදු පවත් සහෝදරයන් වහන්සේ මෙන් ශාසනීන් වහන්සේ යහි නොතැවිලිය යුතුය. අන් සංඝයේ සමඟ දෙනුන් රැයක් එකට නිදාගැනීමද නැත. මෙසේ වරදු කළ සංඝයේ රයාට නමා වසන නැනුන් ආචාර්ය උපාධ්‍යාය යන් වසන නැනුන් විසීමට නොදීමය. සාමාරම්න් නෙරපනවත් යනු මෙයමය.

(16) ආර්ය සම්බොජ්ඣංගයෙන් අනන්‍ය වූ ධර්ම සතරක් කිනම් ද නම්වේද?

උත්සාහ සම්පධාන සාරාම්භ ධාතු
සතුවු වීම් ඵල සමාපත්තිය
සන්සිඳීම් පස්සද්ධි නාවිත්තිය
සමාධි ඉන්ද්‍රිය විමුක්ති සෝකිය
සන්සිඳීම් පස්සද්ධි නාවිත්තිය භික්ෂුවට
ඔන්න විහාරයේ වසන භික්ෂුව රහත් යැයි දැනුම ඇති කෙනෙකුට කියන්න වන යුතුය.

(17) ඡඩ්ඩබග්ගිය භික්ෂූන් යුගල වශයෙන් නම් කරන්න.

අස්සජි	පුනබ්බසුක	
මෙත්තිය	සාගතය	
(සුවත්තුවර)	(රජගහනුවර)	(ශ්‍රාවස්තිය)

(17) බුද්ධඝෝෂයන්ගේ සිහරදා සෝපාදලංකාරයේ අඟ පහතුන්න කීයද? මොනවාද?

මූල පඤ්ඤත්ති — මූල්ගාරට පනවන ලද ත්‍රිපිටක පාළිය යි.

අනු පඤ්ඤත්ති — මූල පඤ්ඤත්තියට අනුව අටුවා කතා ලද කොටස් හෙවී කොටස්

අනුමඤ්ඤා පඤ්ඤත්ති — වරදක් වීමට පෙර පනවන ලද වීනය සිකපද නොවේ.

සඤ්ඤාණත්ථු පඤ්ඤත්ති — දඹදිව මධ්‍ය මණ්ඩලයට හා ත්‍රිවයාන්ග ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකාවලට ඇවැසි නම් සිකපදය.

පදේස පඤ්ඤත්ති — මධ්‍ය මණ්ඩලයේ හෝ ත්‍රිවයාන්ග ශ්‍රාවක ශ්‍රාවිකාවන්ට හෝ එකෙනෙක් කිහිපදෙනා වෙනුවෙන් පනවන ලද සිකපද

සාධාරණ පඤ්ඤත්ති — භික්ෂු භික්ෂුණී දෙපිරිසටම අදාළ සිකපදය

අසාධාරණ පඤ්ඤත්ති — යම් පිරිසකට පමණක් සාධාරණ සිකපදය

ඒකතෝ පකාසනත්ති — අසාධාරණ පඤ්ඤත්තියයි.

උභතෝ පඤ්ඤත්ති — සාධාරණ පඤ්ඤත්තියයි.

(18) සිකපදය නැතිවීමට හේතු වූ රහතන් වහන්සේලා නම් කරන්න.

අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේ
මුල්ලපන්ථක මහ රහතන් වහන්සේ
වෙල්ලට්ඨසීස මහ රහතන් වහන්සේ
නන්ද මහ රහතන් වහන්සේ.

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මා සම්බුද්ධස්ස!.
"විනයො නාම සාසනස්ස ච ආයු"

ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ උපසම්පදා විභාගය සඳහා පෙරහුරු පරීක්ෂණ මාලාව-වර්ෂ 2015
නා උයන වන සෙනසුන
පරීක්ෂණ අංක 01(ප්‍රාතිමෝක්ෂය, උපසම්පදාව, උපෝසථකරණය, සීමා, පාරාජිකා) කාලය පැය 03 යි.

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න. ප්‍රශ්න අංකය සහා අත් අකුරු පැහැදිලි හා නිවැරදි විය යුතුයි.

1) අ). ප්‍රාතිමෝක්ෂය යනු කුමක්ද?.
ආ). ප්‍රධාන වශයෙන් ප්‍රාතිමෝක්ෂය කීවැදෑරුම්දැයි දක්වා පැහැදිලි කරන්න.
ඉ). ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ උද්දෙස වෙන්වෙන් වශයෙන් දක්වන්න.
ඊ). සතර සංවර ශීලය කුමක්දැයි පැහැදිලි කරන්න.
උ). උභය ප්‍රාතිමෝක්ෂයේ ශික්ෂා කෙතෙක්දැයි වෙන්වෙන් වශයෙන් දක්වා භික්ෂු ප්‍රාතිමෝක්ෂයට අදාල ශික්ෂා වර්ග වශයෙන් හා ඇවැත් අනුව බෙදා දක්වන්න.

2) අ).උපසම්පදාව යනු කුමක්ද?.
ආ). උපසම්පදා ක්‍රම සියල්ලන් ඒවා කවුරුන් උදෙසා පැනවුයේ ද යන්නත් දක්වන්න.
ඉ). උපසම්පදාවට අභව්‍ය පුද්ගලයන් දක්වා, උපසම්පදාවීමට අවශ්‍ය සුදුසුකම් මොනවාදැයි සඳහන් කරන්න.
ඊ). ඤත්ති චතුත්ථ කම්ම උපසම්පදාව පැහැදිලි කරන්න.
උ). උපසම්පදාව ඉල්ලන අයුරු පැහැදිලිව සඳහන් කරන්න.

3) අ).උපෝසථය යන්න නව අ.කාර ප්‍රභේද අනුසාරයෙන් පැහැදිලි කරන්න.
ආ).පුබ්බ කරණ, පුබ්බ කිච්ච, පත්ත කල්ල සඳහන් පාළි ගාථා ලියා එහි එන කරුණු වෙන් කර පෙන්වන්න.
ඉ).වසරේ පෝය සටහන වගු ගතකර දක්වන්න.
ඊ).එක්විසි වර්ජනීය පුද්ගලයන් කවුරුන්ද?.
උ).ඔවාද දායකයෙකු සතුවිය යුතු ගුණාංග කවරේද?.

4) අ).සීමා රූක් සටහනක් අනුසාරයෙන් දක්වන්න.
ආ).සීමා සම්මතයේ එන ත්‍රිවිද සම්පත්ති දක්වා ඒකාදස විපත් සීමා ලියන්න.
ඉ).සංඝ කර්මයක් "අකෝප්‍ය" වේ පහදන්න.
ඊ).බද්ධ සීමා සම්මතයේදී භාවිතා කරන නිමිති කවරේද?.
උ).වීවර අවිප්පවාස සීමාවක ඇති ප්‍රයෝජනය කුමක්ද?.

5) අ).පළමු පාරාජිකාවට හේතුවන සමනිස් මාර්ග කවරේද?.
ආ).පාරාජිකා සතර උපමා සහිතව නම් කරන්න.
ඉ) සතර පාරාජිකා පාළියෙන් නිවැරදිව ලියන්න.
ඊ).පස්වීසි අවහාරය ලියා මනුස්ස විග්ගහය සිදුවිය හැකි ආකාර පැහැදිලිකර උත්තරි මනුස්ස ධම්ම කවරේදැයි පෙන්වා දෙන්න.
උ).පහත පද අර්ථ දක්වන්න.
සික්ඛං අපච්චක්ඛාය, අන්තමංසා. පාරාජිකො හොති අසංවාසො, අදින්නං, ථෙය්‍ය සංඛාතං, සංචිච්චපාණං, ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය,අලමරිය ඤාණ දස්සනං . විසුද්ධාපෙක්ඛො.අනභිජානං.

නමෝ තස්ස භගවතෝ අරහතෝ සම්මා සම්බුද්ධස්ස!.
"විනයෝ නාම සාසනස්ස ච ආයූ"

ශ්‍රී කල්‍යාණී යෝගාශ්‍රම සංස්ථාවේ උපසම්පදා විභාගය සඳහා පෙරහුරු පරීක්ෂණ මාලාව-වර්ෂ 2015
නා උයන වන සෙනසුන
පරීක්ෂණ අංක 02(පාරාජිකා,සඞ්ඝාදිසෙස, අනියත, නිසැඟි පවිති.) කාලය පැය 03 යි.

සියලුම ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න. ප්‍රශ්න අංකය සහ අත් අකුරු පැහැදිළි හා නිවැරදි විය යුතුයි.

1) අ). සතර පාරාජිකා වල භාවර්ථය ලියන්න.
ආ). සුදින්න භික්ෂුව අරමුණු කොට පනවා වදාළ පාරාජිකාවෙ සප්ත දසාකාරය ලියන්න.
ඉ). ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාඛ්‍යානය සම්පූර්ණ වීමට කරුණු කීයක් බලපානවාද? ඒවා කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
ඊ). සියලු ආපත්ති කිරියාකිරිය ආදී වශයෙන් පංචවිධ වන ආකාරය උදාහරණ සහිතව දක්වන්න.
උ). ප්‍රතිමොක්ෂයේ සියලු සිකපද වලට අදාල සප්ත දසාකාරයෙ නිදානය යනු කුමක්ද? ඒවා කොපමණද?ඒ මොනවාද?.

2) අ). දෙවන පාරාජිකාවේ සප්ත දසාකාරය ලියා දක්වන්න.
ආ). තුන්වන පාරාජිකාවේ නිධාන කථාව කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
ඉ). ප්‍රතිමොක්ෂයේ සිකපද වල සප්ත දසාකාරයට අදාල පඤ්ඤත්ති ආකාර කීයද? ඒ මොනවාද?අනුප්පන්න පඤ්ඤත්තිය යනු කුමක්ද?
ඊ). මනුස්සවිග්ගහ පාරාජිකාවට අදාලව පරිජි,ථුලසි,පවිති,දුකුලා ඇවැත් සිදුවන අවස්තා පෙන්වා දෙන්න.
උ). මනුස්සවිග්ගහ පාරාජිකාවේ එන ආණත්ති ප්‍රයොගය සම්බන්ධව පස් ආකාර වූද සය ආකාර වූද නියමයක් දැක්වේ ඒ කවරෙදැයි වෙන වෙනම ලියා දක්වන්න.

3) අ). තුන්වන පාරාජිකාවේ සප්ත දසාකාරය ලියා දක්වන්න.
ආ). සතරවන පාරාජිකාවේ නිධාන කථාව කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
ඉ).බොරු කිම නිසා පරිජි,ථුලසි.පවිති,දුකුලා යන ඇවැත් සියල්ල සිදුවේ පැහැදිලි කරන්න.
ඊ).ආජීවය සම්බන්ධයෙන් පනවා වදාළ සය වැදෑරුම් සිකපද කවරේදැයි පැහැදිලි කරන්න.
උ).සුවිසි පරිජි සඳහන් කර සියලු ආපත්ති ජෙජ්ජගාමිනී,උට්ඨාන ගාමිනී,දෙශනාගාමිනී වශයෙන් වෙන්කර දක්වන්න.

4) අ). සඞ්ඝාධිසේස ආපත්ති පඨමාපත්තික යාවතතියක වශයෙන් වෙන්වෙන් වශයෙන් නම්කර දක්වන්න.
ආ). සඞ්ඝාධිසේසආපත්ති පැනවීමටහේතුවූ පුද්ගලයන් දක්වන්න.
ඉ). සඞ්ඝාධිසේසආපත්ති ප්‍රතිවිභාදනය වීමකෙරෙහි බලපාන කරුණු ලියා පැහැදිලි කරන්න.
ඊ).පරිවාස,මානත මූලායපටිකස්සනය,අබ්භානය යන විනය කර්ම විස්තර කරන්න.
උ).සංඝ භෙදයට හේතු වන අටලොස් භෙදකර වස්තු ලියන්න.

5) අ).පළමු සඞ්ඝාධිසේසාපත්තියේ සප්ත දසාකාරය ලියා දක්වන්න.
ආ).උපසම්පදා භික්ෂුවකට කරන චෝදනාව සතර ආකාරයකට කලහැක ඒ කවරේදැයි දක්වා, ආපත්තියකට ලක්විය හැකි ආකාර ලියා දක්වන්න.
ඉ) සඞ්ඝාධිසේසාපත්තිවලට අදාල පහත සඳහන් පදයන්ගේ අර්ථය ලියා දක්වන්න.
1.අඤ්ඤත්‍ර සුපිනන්තා.2.විපරිනතෙන චිත්තෙන.3.හත්ථගාහං වා වෙණිගාහංවා.4.දුට්ඨුල්ලාහි වාචාහි.
5.ඔහාසෙය්‍ය.6.අත්තකාමපාරිචරියාය.7.තඩකණිකාය.8.සඤ්ඤාචිකාය.9.අනුද්ධංසෙය්‍ය.10.කුලදූසකෝ.
ඊ).අනියත යන්නෙහි අර්ථය දක්වා, අනියත සිකපද දෙකෙහි එකිනෙකට ඇති වෙනස්කම් පෙන්වාදෙන්න.
උ).පහත දැක්වෙන විනය කර්ම පාළියෙන් ලියාදක්වන්න.
1.තුන්සිවුරු හා පාත්‍රය අදිෂ්ඨානය සහ පච්චුද්ධරණය.
2.නිසැඟි වූ තුන්සිවුරෙහි හා දස දිනක් ඉක්මීමෙන් නිසැඟි වූ චීවරයෙහි නිස දෙසීම.
3.බොහෝ චීවර විකප්පනය හා නිසැඟි වූ සත්තාහකාලිකයේ නිසදෙසීම.
4.වස් සමාදානය හා පවාරණය. 5.ආපත්ති දේශනය.